

HYMN POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW „ZIELONĄ RZECZPOSPOLITĄ”

UCHWAŁA Nr 10/XXI/2011 Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie ustanowienia hymnu Polskiego Związku Działkowców

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 2 ust. 3 i § 150 ust. 2 pkt 1 statutu PZD, postanawia:

§ 1

1. Ustanowić utwór pt. „Zielona Rzeczpospolita” hymnem Polskiego Związku Działkowców.

2. Słowa i muzyka (nuty) stanowią załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Hymn Polskiego Związku Działkowców winien być

wykonywany podczas oficjalnych uroczystości związkowych, obrad organów Związku (zjazdy, kongres) oraz uroczystości i świąt działkowych – rocznice ROD, dni działkowca itp.

§ 3

Hymn PZD może być wykonywany przez orkiestrę na podstawie zatwierdzonej niniejszą uchwałą muzyki oraz może być odtwarzany z nośników elektronicznych według aranżacji i wykonania zatwierdzonego przez Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/ Wincenty KULIK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

„Zielona Rzeczpospolita”
słowa Zofia Drwęska-Doeringowa

*W radosnych blaskach wiosny rozkwita
Nasza Zielona Rzeczpospolita,
Dobro ludzkości w hymnie swym śpiewa,
Sztandar jej dumnie powiewa,
W swoich szeregach ma ludzi ze stali
Wierni jej wszyscy są wielcy i mali
Sklada jej każdy daninę ze swej pracy
Wszyscy poddani dla niej jednacy.
Hołdem działkowców swoich okryta
Wiwat Zielona Rzeczpospolita.*

Hymn Polskiego Związku Działkowców

Zielona Rzeczpospolita

Score

muzyka: R. Włodarczak
arr.: St. Bartosik
słowa: Z. Drwęska-Doeringowa

Vocals

W ra-do-snych bla - skach wio - sny ro -
4
zkwi - ta Na - sza Zie - lo - na Rzec - po-spo - li - ta
7
Do - bro lu-dzko - ści w hy - mnie swym śpie - wa szta - ndar jej du - mnie po -
10
wie - wa. W swo-ich sze-re - gach ma lu - dzi ze sta - li Wie-rni jej
13
wszy - scy są wie - lcy i ma - li. Skła-da jej ka - żdy da - ni- nę ze swej
16
prac - cy Wszy-scy pod - da - ni dla niej je - dna - cy. Hoł-dem dzie-
19
łko-wców swo-ich o - kry - ta Wi-wat Zie - lo - na Rzec-po-spo-
22
li - ta. Hoł-dem dział - łko-wców swo-ich o - kry - ta Wi-wat Zie-
25
lo - na Rzec-po-spo - li - ta.

©2011

Opracował na zlecenie PZD – J. Fijałkowski

I. XXX-LECIE POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

1. Wystąpienie Prezesa Związku

JUBILEUSZ XXX-LECIA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

„Samodzielni i samorządni – zawsze razem”

W dniu 28 czerwca 2011 r. obchodzić będziemy 30 rocznicę powstania Polskiego Związku Działkowców. W sensie formalnym PZD został powołany ustawą o pracowniczych ogrodach działkowych z 6 maja 1981 roku, ale 28 czerwca 1981 roku obradujący wówczas IX Krajowy Zjazd Delegatów POD wykonał postanowienia tej ustawy i uchwalił statut PZD oraz wybrał krajowe organy PZD – Krajową Radę, Krajową Komisję Rewizyjną i Krajową Komisję Rozjemczą. Te decyzje umożliwiły rozpoczęcie działalności przez Polski Związek Działkowców.

Pochylając się nad rocznicą funkcjonowania naszego Związku warto jednak sięgnąć do historii, aby pokazać, jak doszło do powstania Związku i co było przedtem.

Rozpoczęcie funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców w dniu 28 czerwca 1981 r. nie oznacza, że przed tą datą działkowcy nie mieli własnej organizacji. Była taka organizacja, choć o ograniczonej suwerenności.

Ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce stracił swą suwerenność wraz z uchwaleniem ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych z 9 marca 1949 r. Ustawa ta podporządkowała ogrodnictwo działkowe związkom zawodowym i w zasadzie rozbiła całkowicie mozolnie odbudowywany ruch przedwojenny. Jednak wśród działkowców od zarania istniała potrzeba wspólnego działania, łączenia się w jedną organizację – w mieście, powiecie, potem w województwie, wreszcie w kraju. Tak też stało się po uchwaleniu ustawy z 1949 roku.

Struktury wojewódzkie POD i Krajowa Rada POD powstały już w latach 1956–1957, co w znacznej mierze przyspieszyło rozwój ogrodów, choć nie na miarę wzrastających potrzeb, a także prowadziło do stopniowego poszerzania jego uprawnień i coraz szerszej samodzielności w działaniu.

Od zaborów, poprzez okres międzywojenny, aż po czasy powojenne działkowcy zawsze chcieli mieć własną organizację i samodzielnie decydować o własnych sprawach. Wydarzenia społeczno – polityczne w 1980 roku, a szczególnie porozumienie sierpniowe, wyzwoliły inicjatywę usamodzielnienia się organizacji działkowców. Za podstawę tej późniejszej, ustawowej samodzielności należy uznać uchwałę Krajowej Rady POD z 8 październi-

ka 1980 r., którą ogłoszono usamodzielnienie ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce ogłaszając jego niezależnienie od związków zawodowych. W sensie formalnym była to jak na tamte czasy decyzja wręcz rewolucyjna, bowiem nadal obowiązywała ustawa z 1949 roku.

Determinacja w walce o swoje prawa, ale też intensywne oraz przemyślane działania organizacyjne i prawne działkowców w całym kraju, doprowadziły do uchwalenia przez sejm w dniu 6 maja 1981 r. ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych, która w pełni usamodzielniała ruch działkowy w Polsce.

Powstały na mocy tej ustawy Polski Związek Działkowców, jako ogólnopolska, samodzielna i samorządna organizacja działkowców był zwieńczeniem wieloletnich dążeń działkowców do mówienia własnym głosem o swoich sprawach, ale też kontynuował dorobek dotychczasowych struktur ogrodowych, wojewódzkich i krajowych.

Od początku działalności Związek musiał sprostać ogromnemu zapotrzebowaniu na działki, jakie było w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku. Powszechne braki wszystkiego, co potrzebne do życia rodzinie, inflacja, ubożenie społeczeństwa, spowodowało niespotykane dotychczas zainteresowanie działką wśród polskich rodzin. Oceniano, że na otrzymanie działki w POD oczekuje blisko 700 tysięcy rodzin.

Lata osiemdziesiąte to największy w historii ogrodnictwa w Polsce rozwój ogrodów działkowych. 31 grudnia 1980 r. w Polsce funkcjonowało 3464 POD, w których było 614268 działek. Ogrody zajmowały powierzchnię 29102 hektarów. W dniu 31 grudnia 1990 r. w Polsce było 5225 POD na powierzchni 43785 hektarów, w których działki użytkowało 970436 rodzin. W tym okresie Związek, przy dużej pomocy zakładów pracy i administracji państwowej zapewnił działki w nowych ogrodach dla ponad 350 tysięcy rodzin. Była to ogromna praca, dająca jednak wymierne korzyści dla naszego społeczeństwa.

Rok 1990 to koniec dynamicznego, ilościowego rozwoju ogrodów, a początek trwającej do dzisiaj walki o ich zachowanie, o zachowanie praw działkowców, o istnienie niezależnej i samodzielnej organizacji działkowców Polskiego Związku Działkowców.

Od 21 lat toczymy walkę o istnienie ogrodów. Przez te lata staraliśmy się walczyć z niedorzecznymi projektami likwidacji ruchu ogrodnictwa działkowego, a równocześnie dążyć do ustawowego zapewnienia praw działkowców, ogrodów i Związku. Kolejne lata, kolejne inicjatywy stawiają nasz ruch w coraz trudniejszej sytuacji. Dzisiaj jest ona szczególnie trudna, biorąc pod uwagę zaskarżenie ustawy o ROD do Trybunału Konstytucyjnego i szereg innych działań wokół ogrodów i Związku.

Dlatego dzisiaj, po 30 latach funkcjonowania PZD, mając także na uwadze aktualną sytuację, można zadać pytania:

- czy Polski Związek Działkowców sprostał postawionym przed nim zadaniom,
- czy Polski Związek Działkowców spełnił oczekiwania swoich członków,
- czy dla dalszego istnienia ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce jest potrzebna powszechna, ogólnopolska, samodzielna i samorządna organizacja działkowców?

Można odpowiedzieć także pytaniami – czy dzisiaj moglibyśmy obchodzić 30-lecie Związku, gdyby nie pełna integracja milionowej rodziny działkowej wokół wspólnych celów, wokół swej własnej organizacji, która skutecznie broni od ponad 20 lat ogrodów działkowych, tak potrzebnych milionowi polskich rodzin?

Czy gdyby nie istniała organizacja działkowców skupiająca wszystkich wokół wspólnych celów i interesów, możliwa byłaby skuteczna obrona przed inicjatywami legistycznymi?

Czy gdyby nie istniała jednolita organizacja działkowców możliwe byłoby zebranie 620 tysięcy podpisów

w obronie ustawy o ROD gwarantującej prawa działkowców, i bezpieczeństwo ogrodów?

Czy w ogóle byłoby możliwe uchwalenie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, gdyby nie determinacja działkowców skupionych w Polskim Związku Działkowców.

Nie słowa, a czyny świadczą o roli PZD w tym, jaki dzisiaj jest ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce. Każdy może na przykładzie swojej działki, swojego ogrodu powiedzieć, czy tak wyglądałoby ogrodnictwo działkowe w Polsce, gdyby nie wspólne działanie działkowej rodziny skupionej w swojej własnej organizacji – Polskim Związku Działkowców.

Mamy świadomość ile zadań stoi jeszcze przed nami, ile jest do zrobienia w ogrodach w zakresie ich unowocześnienia i zagospodarowania, ile jeszcze trzeba determinacji i walki o utrzymanie praw działkowców, ale z dotychczasowego doświadczenia wiemy, że tylko razem, całą działkową rodziną, zintegrowani w naszej organizacji, jesteśmy w stanie się obronić i rozwijać.

Mijające trzydzieści lat to dorobek dziesiątków, a może i setek tysięcy społecznych działaczy naszego Związku. To ich bezprzykładowemu oddaniu naszej idei, mozolnej i ciężkiej pracy, zawdzięczamy dzisiejszy stan ogrodnictwa działkowego w naszym kraju, zawdzięczamy im także to, że nadal istniejemy i gospodarzemy na swoich działkach – należą się im słowa uznania i podziękowania.

Należy także oddać hołd tym, których już nie ma wśród nas oraz nisko ukłonić się wszystkim działkowcom zrzeszonym w Polskim Związku Działkowców za ich wolę walki o wspólny cel – o istnienie i rozwój samodzielnego ruchu ogrodnictwa działkowego w naszym kraju.

Prezes PZD
Eugeniusz Kondracki

2. Uchwała Krajowej Rady

UCHWAŁA Nr 1/XXI/2011

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie 30-lecia Polskiego Związku Działkowców

Przypadający w dniu 28 czerwca 2011 r. jubileusz 30-lecia Polskiego Związku Działkowców jest równocześnie 30-leciem niezależności, samodzielności i samorządności ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Odzyskanie samodzielności przez ruch działkowy było możliwe na fali przemian społeczno politycznych z początku lat 80-tych ubiegłego wieku i dążeń działkowców do mówienia własnym głosem o swoich sprawach.

Krajowa Rada z pełnym uznaniem odnosi się do ogromnego doświadczenia ówczesnych struktur organizacyjnych pracowniczych ogrodów działkowych i zdecydowanego poparcia działkowców, którego efektem była uchwała Krajowej Rady POD z dnia 6 października 1980 r. ogłaszająca niezależność ruchu działkowego, a następnie uchwalenie przez sejm w dniu 6 maja 1981 roku ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych.

Obradujący w dniach 27 i 28 czerwca 1981 r. IX Krajowy Zjazd Delegatów POD uchwalił statut PZD, wybrał krajowe organy PZD i usankcjonował struktury ogrodowe i wojewódzkie Związku. Rozpoczęcie działalności przez Polski Związek Działkowców zapoczątkowało najpierw największy w historii rozwój ogrodów działkowych, a następnie Związek został wciągnięty w ponad dwudziestoletni okres walki o istnienie ogrodów i zachowanie praw działkowców.

Krajowa Rada PZD stwierdza, że to dzięki ogromnej pracy dziesiątek tysięcy społecznych działaczy możliwe było w ciągu zaledwie kilku pierwszych lat funkcjonowania PZD pozyskać, a następnie zagospodarować blisko 14 tysięcy hektarów nowych terenów, na których działki otrzymało ponad 350 tysięcy rodzin. Jest to niezaprzeczalny sukces Związku i wymierny wkład w polepszenie życia polskich rodzin. Trzeba pamiętać, że budowaliśmy ogrody na najgorszych gruntach, nikomu niepotrzebnych nieużytkach, terenach zdegradowanych, piachach, hałdach pokopalnianych i mokradłach. To dzięki olbrzymiemu wysiłkowi całego Związku, setek tysięcy działkowych rodzin tereny te zostały przywrócone przyrodzie i społeczeństwu.

Okres dynamicznego rozwoju i budowy nowych ogrodów trwał jednak krótko. Już od 1990 r. aż po dzień dzisiejszy trwa walka o istnienie ogrodów, walka o prawa działkowców i istnienie ich samorządnej organizacji. Jednak przez 21 lat, dzięki pełnej integracji środowiska działkowców, ale także poparciu społeczeństwa, prowadzimy skuteczną obronę naszego ruchu.

Krajowa Rada uznaje, że skuteczna obrona ruchu ogrodnictwa działkowego, pokonywanie kolejnych zagrożeń dla ogrodów działkowych, było i jest możliwe tylko dlatego, że działkowcy są członkami jednej wielkiej, zintegrowanej organizacji – Polskiego Związku Działkowców.

Złączeni wspólnym celem, zjednoczeni w swojej własnej samodzielnej, samorządnej i niezależnej organizacji, jesteśmy zdolni rozwijać ogrody i chronić je przed ciągłymi zakusami ludzi nie rozumiejących potrzeb polskiego społeczeństwa. Milion rodzin korzysta z dobrodziejstw działki, z każdej działki korzysta kilka pokoleń, a rolą i obowiązkiem Związku jest dbać o istnienie rodzinnych ogrodów działkowych i ich rozwój na miarę współczesnych i przyszłych potrzeb polskich rodzin.

Krajowa Rada stwierdza, że mijające 30 lat funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców w praktyce pokazało potrzebę istnienia jednolitej, zintegrowanej i samodzielnej organizacji działkowców. Bez PZD nie byłby

możliwy rozwój ogrodów, ani ich skuteczna obrona. Z doświadczeń mijającego 30-lecia trzeba wyciągnąć wnioski na przyszłość jeśli będziemy zjednoczeni, nie damy się podzielić, ani rozbić, jeśli będziemy wierni ideałom, które przyświecały założycielom ruchu ogrodnictwa działkowego i naszym działaniom przez wszystkie lata istnienia ogrodów w Polsce, to wspólną pracą i zaangażowaniem zachowamy ogrody dla przyszłych pokoleń.

Krajowa Rada, doceniając 30-letni dorobek Polskiego Związku Działkowców wyraża głębokie uznanie i podziękowanie wszystkim działkowcom zrzeszonym w naszym Związku za rozwój i obronę ogrodów, za ciężką pracę, determinację w walce o prawa działkowców, za umiłowanie naszej wspólnej idei służenia społeczeństwu polskiemu.

Szanowni Działacze, Szanowni Działkowcy,

30 lat to wielkie wydarzenie w naszym Związku. Ogromne sukcesy – wykonana praca, ogromna integracja środowiska działkowców, powszechna satysfakcja z własnej samorządnej i niezależnej organizacji, ponad 350 tysięcy nowych rodzin w naszych szeregach, tysiące hektarów nowych terenów zielonych i ostatnie 20 lat walki w obronie naszych tradycji, naszych działek, naszych ogrodów, Związku i ustawy.

Przed nami najpiękniejszy okres w ogrodach działkowych – pięknie zagospodarowane, kwitnące, zielone, tętniące życiem naszych rodzin, seniorów, ale również młodego pokolenia dzieci i młodzieży.

Dlatego wzywamy wszystkie zarządy, wszystkie struktury naszego Związku do uczczenia 30-lecia PZD. Szczególny czas to lipiec i sierpień – wakacje, podczas których rzeczywiście ogrody tętnią życiem. Przed nami także wrzesień, kiedy obchodzimy tradycyjne dni działkowca.

Zachęcamy wobec tego do pamiętania o 30-leciu Związku i uczczenia tego wydarzenia w każdym ogrodzie i każdym okręgu.

Pamiętajmy – bez Związku nie byłoby tych nowych ogrodów i działek, bez Związku nie byłoby również i tych starych ogrodów i działek. Bez Związku nie byłoby ustawy, a także przywilejów i praw działkowców.

Warto uprzytomnić sobie, czym naprawdę był i jest Związek, jakie znaczenie ma nasza ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych. Warto pamiętać, że tylko od nas zależy, czy te dobra, tak potrzebne dla istnienia i rozwoju ogrodów działkowych, zostaną zachowane dla przyszłych pokoleń.

WICEPREZES
/-/ Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

3. Listy w sprawie 30-lecia

Okręgowy Zarząd Toruńsko-Włocławski PZD w Toruniu

Z okazji 30-lecia istnienia Polskiego Związku Działkowców
i kończącej się kadencji 2007–2011 w imieniu organów statutowych Okręgu Toruńsko-Włocławskiego
Polskiego Związku Działkowców
składam

Panu mgr inż. Eugeniuszowi Kondrackiemu

Prezesowi Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców
najserdeczniejsze podziękowania
za wielkie oddanie sprawom
3 milionowej rodzinie działkowej w Polsce

Wyrażam nadzieję, że wielkie zaangażowanie Pana Prezesa o zachowanie ustawy o Rodzinnych Ogrodach Działkowych, której zapisy pozwalają kontynuować dorobek naszych dziadków i ojców, a wręcz odwrotnie uzmysłowi

decydentom, że tworzenie państwa obywatelskiego nie może się odbyć bez udziału działkowców. W dowód szacunku i uznania proszę przyjąć życzenia zdrowia, wielu sukcesów oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunki

Prezes OZ Toruńsko-Włocławskiego PZD
/-/ Ryszard Chodynicki

Toruń, 2 czerwca 2011 r.

Okręgowa Komisja Rewizyjna w Gdańsku

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców
Warszawa

Aby obyczajom prastarym dać zadość
tudzież spójstwu wszelakiemu jako wiadomym uczynić,
oznajmiamy iż Prezes Polskiego Związku Działkowców
Waszmość Eugeniusz Kondracki
człęk wielkich zasług dla kompanii poczynionych,
czcigodny i szanowany, którego przewagi niezwykle
wzorem być mogą dla wszystkich,
lat już 30 dla braci naszej pracuje.
Za lata te działkowcy podziękowania mu składają
co na wieczną rzeczy pamiątkę
spisać kazaliśmy i wszystkim
do wiadomości podajemy.

Członkowie Okręgowej Komisji Rewizyjnej PZD
Bogusław Dąbrowski, Elżbieta Senecka, Jolanta Rutkowska, Teresa Bielicka, Marianna Krawczyk,
Urszula Niewińska, Teresa Radomska, Karol Rozalewicz i Tadeusz Sakowicz.

Dano w Gdańsku, dnia 20 czerwca Roku Pańskiego 2011

Okręgowy Zarząd PZD w Szczecinie

Dni 27–28 czerwca 1981 roku zapisały się znacząco w historii polskiego ogrodnictwa działkowego.

Powołanie do życia Polskiego Związku Działkowców oznaczało zamknięcie rozdziału historii działania ogrodów działkowych w rozproszeniu i o różnym stopniu oraz formie zorganizowania.

Stworzenie jednolitego systemu na bazie bogatych doświadczeń i tradycji umożliwiło koncentrację sił, środków i procesów decyzyjnych w celu racjonalnego i efektywnego gospodarowania potencjałem materialnym i osobowym.

Oceniając z pozycji minionego 30-lecia funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców należy podkreślić, że Związek dobrze służył i służy rodzinom działkowców i ogrodom. Miniony okres umożliwił umocnienie i rozwój ogrodów działkowych spełniając społeczne oczekiwania i zapotrzebowanie na tego rodzaju sposobu na życie.

Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

Chwała inicjatorom, chwała organizatorom Związku. Panu składamy dzisiaj gratulacje sukcesu na miarę historii. Od początku istnienia Związku stoi Pan na jego czele, kierując nim mądrze i skutecznie, omijając przeszkody i zagrożenia.

Dzisiaj jest Pan szczególnie niezbędny Związkowi w sytuacji ogromnego zagrożenia dla dorobku całego ogrodnictwa działkowego.

Życzymy Panu zdrowia i sił do tej wyczerpującej walki o prawa i byt dla działkowców.

Za to, co Pan zrobił w tych 30 latach dla nas działkowców składamy wyrazy wdzięczności i podziękowania.

Niech Związek się ostoi, niech się rozwijają rodzinne ogrody działkowe z pożytkiem dla działkowców i społeczeństwa każdego regionu w kraju.

W imieniu działkowców szczecińskiego okręgu PZD
w Szczecinie

Prezes OZ PZD w Szczecinie
/-/ mgr Tadeusz Jarzębak

Dyrektor OZ PZD w Szczecinie
/-/ mgr inż. Tomasz Okulski

Szczecin, dnia 21 czerwca 2011 roku

Olgiert Kownacki, Kołobrzesczyk działkowiec

SZANOWNY PANIE PREZESIE,

Z okazji obchodu 30 rocznicy powstania Polskiego Związku Działkowców, jako długoletni kołobrzesczyk działkowiec składam Panu serdeczne podziękowania za doprowadzenie naszego Związku do prawie miliona członków, za zorganizowanie pozarządowej organizacji posiadającej niezależność i samorządność, za znaczny rozwój ogrodów działkowych w Polsce, za skuteczną walkę z naszymi przeciwnikami o utrzymanie Związku i bytu działkowców. To wszystko osiągnął Związek pod Pana kierownic-

Pan
Eugeniusz Kondracki
Prezes Polskiego Związku Działkowców

twem. Życzę Panu, aby w przyszłości starczyło zdrowia i wytrwałości w dalszej walce w obronie naszej ustawy i rodzinnych ogrodów działkowych, a taka walka jak pokazuje rzeczywistość, będzie potrzebna.

Wierzę jednak, jak znakomita większość kołobrzesczych działkowców, że Polski Związek Działkowców pod Pana kierownictwem będzie dalej istnieć i szerzyć ideę ponadstuletniej tradycji ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Długoletni kołobrzesczyk działkowiec

/-/ Olgiert Kownacki

Kołobrzeg - czerwiec 2011 r.

30 lat naszego Związku

Jest w kraju Polski Związek Działkowców,
Który zrzesza prawie milion członków.
Już 30 lat istnieje,
I jeszcze długo istnieć ma nadzieję.
Związek ten przez Sejm powołany,
Jest już w całej Europie znany,
Jako największa w Polsce organizacja pozarządowa,
Mająca za cel - ogrodnictwo działkowe.
Od 30 lat posiada status niezależności,
Cieszy się również z własnej samodzielności.
Przez 30 lat intensywnie pracowała,
I nowe tereny pod ogrody zdobywała,
Które szybko i sprawnie zagospodarowywała,
I działkowcom do użytkowania przekazywała.
W naszych działkowcach tkwi wielka siła,
Otrzymane działki, jako nieużytki w piękne sady zamie-
nili,
Ze swej pracy i wypoczynku na nich się cieszyli.

Radość jednak długo nie trwała,
Gdyż niektórym osobom działalność Związku nie od-
powiadała.
Likwidować Związek i ogrody próbowali,
Projekty nowych ustaw o ogrodach opracowywali,
I uchwalenia ich przez Sejm oczekiwali.
Nic jednak z tego nie skorzystali.
Zmiany naszej Ustawy nie uzyskali.
Likwidacji Związku również nie doczekali,
Gdyż kierownictwo Związku tak pracą pokierowało,
Że walkę z przeciwnikami, jak dotychczas, wygrało.
Los dalszy istnienia ogrodów jest jednak nieznanym,
Gdyż nowe ataki na naszą organizację mamy.
Polscy działkowcy są jednak przekonani,
Że przeciwnicy ogrodnictwa działkowego zostaną po-
konani.
Wierzą, że wszystko, co możliwe dokona Krajowa Rada,
Aby uchronić swoich członków od zagłady.

Olgiard Kownacki

Rodzinny Ogród Działkowy „ZALESIANY” w Białymstoku

Ogród „Zalesiany” w Niewodnicy Kościelne, powstał w 1979 roku w strukturze pracowniczych ogrodów działkowych, podległych związkowi zawodowemu. Działkowcy tego ogrodu pamiętają jak w 1980 roku powstawały samorządy studenckie oraz pracownicze samorządy na uczelniach. Ustawa o pracowniczych ogrodach działkowych z 6 maja 1981 r., była kolejnym olbrzymim sukcesem, bo uruchamiała samorząd w ogrodach działkowych.

Na mocy tej ustawy 28 czerwca 1981 r. powstał Polski Związek Działkowców i to on otrzymał osobowość praw-

Szanowny Pan Prezes PZD
Mgr Eugeniusz Kondracki
w Warszawie

ną i samodzielność bez żadnych warunków. Związek stał się nadzieją na spokojny i trwały rozwój ogrodów działkowych w Polsce.

Z okazji jubileuszu XXX-lecia PZD na ręce Pana Prezesa Związku, Zarząd ROD „Zalesiany” składa najlepsze życzenia Krajowemu Kierownictwu oraz pracownikom Krajowej Rady – wszelkiej pomyślności, zdrowia oraz satysfakcji z pracy na rzecz pięknych polskich ogrodów działkowych.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu
/-/ Zbigniew Jerzy Hirs

Wiceprezes Zarządu
/-/ Halina Malej

Białystok, 27 czerwca 2011 r.

Krajowa Komisja Rewizyjna w Warszawie

Członkowie
Polskiego Związku Działkowców

30-lecie Polskiego Związku Działkowców to całej braci działkowej Jubileusz. Jest szczególną okazją do tego, aby się zatrzymać i spojrzeć wstecz na to, co Związek i działkowcy osiągnęli w tym czasie.

Jest to czas zarezerwowany na wspomnienia radosnych chwil oraz rozwiązyanych problemów.

W ciągu tych minionych lat istnienia naszego Związku udowodniliśmy, że można zrobić to, co wielu pesymistom

wydawało się nieosiągalne. Z okazji naszego, wspólnego Jubileuszu życzymy wszystkiego najlepszego:

Niech każdy dzień dostarcza radości i uśmiech zawsze w sercach gości, a problemy omijają!

Niech ten Jubileusz miłowym będzie kamieniem.

Niech dobry los się kłania polskim działkowcom w pas.

Szczęśliwej podróży do kolejnych Jubileuszy!

Życzą członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców

Maria Fojt, Olgierd Kaunas-Kownacki, Jerzy Jaksoń, Stanisław Burzyński, Bogusław Dąbrowski, Ryszard Dorau, Mieczysław Górski, Krzysztof Kapciak, Włodzimierz Leśnierowski, Eugeniusz Lubosch, Kazimierz Fabian, Henryk Tomaszewski i Dorota Zerba

Rodzinny Ogród Działkowy im. kmdr ppor. Jana Grudzińskiego

Szanowny Pan
mgr inż. Eugeniusz Kondracki
Prezes Krajowej Rady PZD
Warszawa

Szanowny Panie Prezesie!

W związku z przypadającym w dniu 28 czerwca 2011 r. jubileuszem 30-lecia naszego Polskiego Związku Działkowców przekazujemy nasze serdeczne gratulacje i pozdrowienia. Prosimy jednocześnie przyjąć od braci działkowej naszego Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. kmdr ppor. Jana Grudzińskiego w Gdyni podziękowania za dotychczasową działalność Krajowej Rady PZD w obronie niezależności, samodzielności i samorządności naszego Związku oraz przeciwstawianiu się wszelkim nieprzemysłanym inicjatywom legislacyjnym zmierzających do likwidacji naszego Związku i naszych Ogródów.

Szczególne słowa uznania kierujemy do Pana, bowiem 30 lat naszej społecznej organizacji to lata Pana wytężonej

i rzetelnej pracy na rzecz polskich działkowców. Nasz Polski Związek Działkowców kierowany przez Pana jest na przekór wszystkim pseudo naprawiaczom i pseudo uzdrowicielom silną i zintegrowaną organizacją społeczną, która właściwie spełnia swoją ustawową rolę chroniąc i zapewniając pomoc dla najuboższych warstw lokalnych społeczności.

Działkowcy wiedzą, że Pana wysiłek dla zachowania istniejącego stanu prawnego, zachowania w jedności ruchu ogrodnictwa działkowego, jego dorobku i znaczenia dla polskiego społeczeństwa skutkuje faktem, iż nadal obowiązuje nasza dobra i sprawdzona w codziennej praktyce ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych z 8 lipca 2005 roku.

Z wyrazami poważania i szacunku

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej ROD
/-/ Bogusław Dąbrowski

Przewodniczący Komisji Rozjemczej ROD
/-/ Kazimierz Majna

Prezes ROD
/-/ Józef Matwies

Gdynia, 28 czerwca 2011 r.

Okręgowy Zarząd PZD w Legnicy

XXX-lecie w ogrodzie i mieście

– **Gazeta Polkowicka z 02.06.2011** – spotkanie z okazji 30-lecia Polskiego Związku Działkowców na terenie ROD „Barbarka” w Polkowicach, w którym uczestniczył burmistrz miasta Polkowice, Pan Wiesław Wabik, wypowiadając się na spotkaniu w obronie rodzinnych ogrodów działkowych, jak również Przewodniczący Kolegium Prezesów Rodzinnych Ogrodów Działkowych z terenu miasta Polkowice – pan Andrzej Brzustowicz występując na forum przeciwko likwidacji PZD. W spotkaniu uczestniczył także członek KR PZD Pan Jerzy Anulweicz, który wręczył związkowe odznaczenia.

– **Gazeta Złotoryjska z 01.06.2011** – korowód z okazji 800-lecia Miasta Złotoryja, na jednym ze zdjęć prezesa

ROD „Lena Złotoryja”, Pani Stanisława Chaim i ROD „Zdrowie”, Pani Irena Bogacz składają pamiątki w skrzyni oraz dokonują wpisu do księgi pamiątkowej.

Dodatkowe, załączone fotografie przedstawiają udział działkowców w korowodzie, który przeszedł ulicami miasta. Kolegium Prezesów w Złotoryi oraz działkowcy, biorąc udział w uroczystości zaprezentowali społeczeństwu, że są znaczącą grupą społeczną, niosąc flagi związkowe. Święto było połączone z obchodami 30-lecia PZD, a na jego zakończenie odbyło się spotkanie w świetlicy ROD „Lena” w Złotoryi, w którym uczestniczyli najstarsi członkowie PZD oraz zasłużeni działacze.

Dyrektor Biura

/-/ inż. Elżbieta Dziedzic

Legnica, dnia 27 czerwca 2011 r.

Okręgowy Zarząd Podlaski PZD w Białymstoku

Z okazji jubileuszu 30-lecia powołania Polskiego Związku Działkowców, na ręce Pana Prezesa Okręgowy Zarząd Podlaski PZD w Białymstoku składa gratulacje i najlepsze życzenia kierownictwu oraz pracownikom Krajowej Rady wszelkiej pomyślności, dużo zdrowia oraz satysfakcji z podejmowanych działań na rzecz obrony Związku i coraz piękniejszych polskich ogrodów działkowych.

Powołanie przed 30 laty na mocy ustawy z dn. 28 czerwca 1981r. Polskiego Związku Działkowców było zwieńczeniem wieloletnich dążeń i podejmowanych działań ogrodów i ogółu działkowców na rzecz otrzymania osobowości prawnej oraz samodzielności i samorządności w funkcjonowaniu ogrodów działkowych i reprezentującego ich Związku.

To dzięki tej ustawie w latach 60-tych ubiegłego wieku

Pan Prezes Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców

nastąpił dynamiczny rozwój ilościowy i jakościowy ogrodów działkowych, zaspokajających oczekiwania wielu polskich rodzin, zwłaszcza gorzej sytuowanych.

Niestety sytuacja taka trwała niespełna 10 lat. Od 21 lat do dzisiaj toczy się walka nie tyle o rozwój, ale o zachowanie istniejących ogrodów, o zachowanie praw działkowców, o istnienie niezależnej, samorządnej i samodzielnej organizacji działkowców – Polskiego Związku Działkowców.

W tej walce uczestniczą sami działkowcy, ogrody i struktury Związku, którymi kieruje od wielu lat Pan Prezes. Przed zbliżającym się Krajowym Zjazdem Polskiego Związku Działkowców życzymy Panu Prezesowi dalszego kierowania Związkiem i prowadzenie skutecznej obrony działkowców, ogrodów i Związku.

Z poważaniem

Prezes OZP PZD
-/ mgr Andrzej Bójko

Sekretarz OZP PZD
-/ mgr Aleksander Pugacewicz

Białystok, 1 lipca 2011 r.

II. POSIEDZENIE KRAJOWEJ RADY W DN. 21.06.2011

XXI Posiedzenie Krajowej Rady PZD

1. Informacja

W dniu 21 czerwca 2011 r. odbyło się w Warszawie XXI posiedzenie Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, któremu przewodniczył Eugeniusz Kondracki Prezes Związku. W posiedzeniu poza członkami Krajowej Rady udział wzięli: Maria Fojt Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD, Olga Ochrymiuk Przewodnicząca Krajowej Komisji Rozjemczej PZD oraz prezesi okręgowych zarządów PZD nie będący członkami Krajowej Rady.

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Zatwierdzenie porządku obrad.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Jubileusz 30 lecia PZD.
5. Sprawozdanie finansowe PZD za 2010 r.
  - a) przedstawienie sprawozdania finansowego

- b) opinia Komisji finansów i budżetu,
  - c) ocena sprawozdania finansowego przez Krajową Komisję Rewizyjną – wnioski.
6. Aktualna sytuacja ogrodów i Związku.
  7. Realizacja inwestycji i remontów w ROD w latach 2007 – 2010.
  8. Uchwała w sprawie zasad prowadzenia i finansowania inwestycji w PZD.
  9. Nadanie sztandarów.
  10. Zatwierdzenie regulaminu OZ w Koszalinie.
  11. Zatwierdzenie uchwał Prezydium KR.
  12. Sprawy organizacyjne.
  13. Sprawy różne.
  14. Podjęcie uchwał.
  15. Zakończenie obrad.

W skład Komisji Uchwał i Wniosków Krajowa Rada wybrała następujących członków KR:

1. Tadeusz Jarzębak – Szczecin	Przewodniczący	5. Józef Kasprzak	– Poznań
2. Barbara Korolczuk – Wrocław		6. Jerzy Leśniak	– Śląsk
3. Izabela Ożegalska – Łódzki		7. Czesław Smoczyński	– Gdańsk
4. Stanisław Bogucki – Mazowiecki			

Wystąpienie Eugeniusza Kondrackiego Prezesa Związku na temat jubileuszu 30-lecia PZD zamieszczone jest w Rozdziale I Biuletynu

Wystąpienie Wincentego Kulika Wiceprezesa KR PZD

Panie Prezesie!

Jubileusz 30-lecia PZD, jaki w tym roku obchodzimy, to zarazem jubileusz ludzi, którzy w tym okresie pracowali, działali, budowali ogrody działkowe, tworzyli podstawy ich niespotykanego rozwoju.

Są to tysiące naszych działaczy, ale w tym gronie osobą, która ukształtowała to 30-lecie jest Pan Prezesie, bez którego nie sposób patrzeć na historię 30-lecia PZD.

Panie Prezesie historia 30-lecia PZD to jest Pana historia. To Pan najaktywniej tworzył w minionym 30-leciu to wszystko, czym dzisiaj się szczycimy. Śmiało można Pana nazwać twórcą tej historii. Począwszy od historycznego posiedzenia pod koniec 1980 roku ówczesnej Krajowej Rady Pracowniczych Ogródów Działkowych przy CRZZ, na którym podjęto decyzję o wyłączeniu się ruchu działkowego spod kurateli związków zawodowych.

Następnie był Pan głównym inspiratorem i twórcą ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o POD, następnie organizatorem I Zjazdu PZD, który odbył się 27 i 28 czerwca 1981 r. i na którym uchwalono statut PZD i wybrano pierwsze władze PZD.

W kręgu Pana Panie Prezesie było i jest wielu działaczy trudniących się budowaniem Związku i ogrodów, ale zawsze jedyną osobą, która potrafiła określić cel, w jakim winien zmierzać PZD, jak najefektywniej zarządzać ogrodami, jak je budować, jak je bronić i chronić, jak zabezpieczać prawa działkowców – był i jest do dzisiaj Eugeniusz Kondracki.

Powiem bez przesady, że to jakie mamy dzisiaj ogrody, jaki jest Związek i ustawa stanowiąca podstawę prawną Związku i ROD, jest to bezsprzecznie Pana Prezesie zasługa. Powiem dosadniej, gdyby nie Pan, to działki w ROD nie byłyby dzisiaj powszechnie dostępne, Związek i ruch działkowy nie miałby tak silnej wysokiej społecznej ran-

gi, jak to jest dzisiaj, a niewiele przesadzając, to w krajobrazie naszych miast może nie byłoby już ogrodów działkowych.

Panie Prezesie, doceniając Pana zasługi w całym 30-leciu w tworzeniu Związku i jego umacnianiu, budowaniu jego wysokiej społecznej rangi, obronie ogrodów, ustawy i Związku składam Panu w imieniu zgromadzonych członków Krajowej Rady podziękowanie za te 30 lat poświęcenia idei rozwoju ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Panie Prezesie, trochę osobistej nutki, u mnie na Zjeździe obecny tu na sali kolega Zbigniew Rodak określił Pana jako Pierwszego Działkowca Rzeczypospolitej. Ja poszedłbym dalej i nadał Panu tytuł Pierwszego Działkowca 30-lecia PZD.

Kończąc, życzę Panu zdrowia i dalszej niemającej aktywności, swoistej determinacji w obronie ruchu ogrodnictwa działkowego, nie do końca przesadzając, dalszych tak owocnych 30 lat w służbie ogrodów działkowych.

W dyskusji nad poszczególnymi tematami udział wzięli:

E. Kondracki (Prezes PZD), J. Wdowczyk (Kalisz), I. Ożegalska (Łódzki), A. Kostrzewa i G. Oracz (Mazowiecki), Z. Śliwa (Poznań), Z. Rodak i W. Kulik (Sudecki), T. Jarzębak (Szczecin), J. Leśniak (Śląski), R. Chodyncki (Toruńsko-Włocławski), J. Moszkowski (Wrocław), M. Pasiński (Zielona Góra).

2. Sprawozdanie finansowe PZD

Maria Fojt Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD przedstawiła ocenę sprawozdania finansowego PZD za 2010 r. opracowaną na podstawie przeprowadzonej kontroli w Krajowej Radzie przez 7 osobowy zespół kontrolny Krajowej Komisji Rewizyjnej. Krajowa Komisja Rewizyjna PZD złożyła wniosek o zatwierdzenie spr-

wozдания finansowego PZD za 2010 r. Krajowa Rada zatwierdziła sprawozdanie finansowe PZD za 2010 r. zobowiązując jednocześnie Prezydium KR PZD do dokonania analizy sprawozdania, wyciągnięcie wniosków i wydanie zaleceń w sprawach tego wymagających.

3. Sytuacja działkowców, ogrodów i Związku

Wystąpienie Eugeniusza Kondrackiego Prezesa PZD w sprawie sytuacji działkowców, ogrodów i Związku

Obecna sytuacja nie ulega od pewnego czasu zmianie. Czekamy na orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego w sprawie ustawy o ROD. Spodziewamy się, że nie nastąpi wcześniej, niż po wyborach parlamentarnych. Jaki będzie werdykt Trybunału, trudno powiedzieć. Czysto z tego nie wyjdziemy. Chodzi tylko o to, jak mocno zostanie potraktowana ustawa o ROD. Dobrze, że okręgowe zjazdy – wszystkie, które się do tej pory odbyły – podejmują ten temat. W Łodzi przyjęto bardzo mądre, logicznie napisane dokumenty. Temu tematowi była także poświęcona duża część referatu. Odpowiednie stanowiska, apele przyjęto także we Wrocławiu, Wałbrzychu i w Kielcach. Tak trzeba robić.

Na marginesie muszę powiedzieć, że jesteśmy jednym Związkiem i działamy wspólnie i w tej działalności, a szczególnie w obronie, rola Krajowej Rady jest bezspornie wiodąca. Wszystko, co się dzieje w Związku bierze się z Krajowej Rady, stąd płyną analizy, opracowania, pomysły. Bez Krajowej Rady niewiele by się działo. Jeżeli na okręgowym zjeździe nie mówi się o tym w ogóle, albo za mało, to źle. Trzeba pochwalić się swoimi dokonaniem, swoją pracą, ale nie można pomijać milczeniem dokonań Krajowej Rady i jej roli w obronie. Okręgowy zjazd to często jedyna okazja, aby tak szerokiemu gronu uświadomić, dlaczego istnieją struktury Związku i co one robią dla działkowców i ogrodów. Nie można w tym pomijać Krajowej Rady, bo znaczenie podejmowanych przez nią działań jest ogromne.

Musimy też delegatom powiedzieć, że wychodzące z Krajowej Rady analizy prawne, są pisane często trudnym, prawniczym językiem, ale one muszą takie być, bo nie robimy ich tylko na własne potrzeby, ale przede wszystkim kierujemy je do organów Państwa i urzędów państwowych. Tak było w przypadku kontroli NIK, tak jest w przypadku zaskarżenia ustawy o ROD do Trybunału.

Jeśli chodzi o aktywność w obronie, to mimo dużej ilości stanowisk, trzeba stwierdzić, że nadal za mała jest aktywność ogrodów. Trzeba do nich trafić.

Obecnie mamy 2674 wystąpienia w sprawie wniosku I Prezesa SN do TK. Do tego trzeba dodać około 500 jeszcze nie wprowadzonych na stronę internetową. W tej sprawie wypowiedziało się 1265 walnych zebrań. To duże grono działkowców, ale jak na 5 tysięcy ogrodów to zaledwie ¼. Są okręgi, które zdecydowanie wyróżniają się w aktywności – Zielona Góra, Wrocław, Poznań. Do aktywnych można zaliczyć także Toruńsko-Włocławski, Śląski, Podlaski, Gdańsk, Poznań. Ale już Elbląg jest nieaktywny.

Dziękuję za te wszystkie stanowiska, apele, listy, bo są one potrzebne. Jednak samymi stanowiskami nie obronimy się. Musimy się zastanowić, co dalej robić, jakie przyjmując metody i zastanowić się nad przyszłością.

Na kanwie odbytych zjazdów rodzi się refleksja – trzeba dokonywać zmian, wprowadzać nowych ludzi. Potrze-

ba nam ludzi sprawnych, chętnych i zaangażowanych. Bez zmian daleko nie pojedziemy.

Podczas zjazdów trzeba promować Związek i jego dokonania. W sprawie sytuacji mówić co zrobiły ogrody, co okręgi i co Krajowa Rada. Trzeba pamiętać, że na tym polega integracja, zwyciężymy, kiedy będziemy razem walczyć.

Nasza sytuacja jest trudna, bo można odnieść wrażenie, że nasze stanowiska nie odnoszą właściwego rezultatu. Platforma ich nie „słyszy”, bo nie chce słyszeć i widzieć tego głosu z dołu. Na zjeździe w Łodzi wyraźnie padło, że PO chce załatwić sprawę ogrodów działkowych rękami PiS. Świadczą o tym i ruchy, choćby reprezentacja sejmiku przed Trybunał Konstytucyjny w sprawie naszej ustawy. Gdyby PO jasno wypowiedziało się w sprawie ogrodów działkowych, to dzisiaj nie byłoby tych problemów. Proszę tylko wziąć pod uwagę sprawę stowarzyszeń – ich poglądy są zbieżne z tymi z Ministerstwa Infrastruktury, przecież dla Ministerstwa w przyszłych rozmowach mamy być wszyscy równi. My, reprezentujący 960 tysięcy rodzin i oni wszyscy razem reprezentujący samych siebie. Przecież połowa z nich nawet nie jest działkowcami. Ten wątek musimy podjąć i uświadomić Ministra Infrastruktury by dojrzał, że jest inaczej, aby przestał grać i udawać, że w Polsce jest inaczej niż w rzeczywistości jest.

4. Realizacja inwestycji w ROD w latach 2007 – 2010

Realizacja inwestycji i remontów w latach 2007–2010. Wydatkowanie środków, w tym pomoc Państwa i samorządów

A. WPROWADZENIE

Zadania z zakresu inwestycji i remontów realizowane na terenie ROD mają ogromne znaczenie dla społeczności działkowej. Poza zaletami funkcjonalnymi i technicznymi, wpływają one na poprawę standardu korzystania z działek rodzinnych i wygodę ich użytkowników. Gwarantują one również komfort estetyczny wynikający z odnowy i odświeżenia miejsc, w którym działkowcy spędzają swój wolny czas oraz wpływają na korzystną zmianę wizerunku ogrodów działkowych.

Dobrze wyposażone ogrody ułatwiają korzystanie z działek, zapewniają działkowcom wyższy standard przebywania na nich, oraz estetyczny wygląd, a także – co jest niezmiernie istotne zwłaszcza dla działkowców, którzy w głównej mierze stanowią grupę ludzi niezamożnych – mają wpływ na koszty eksploatacji, a co za tym idzie, na obciążenia finansowe dla ogrodów i działkowców. Jednocześnie, dobre zagospodarowanie ogrodów działkowych stanowi ważny argument w obronie istnienia ogrodów,

zwłaszcza w centach miast i osiedli. Stanowią również dobrą wizytówkę gospodarności Związku i jego członków a także chronią przed wyrzucaniem ogrodów poza granice miast. Dlatego też okręgowe zarządy PZD winny zachęcać zarządy ROD do dokonywania bieżących przeglądów infrastruktury technicznej a następnie podejmowania zadań inwestycyjno – remontowych koniecznych do właściwego funkcjonowania ROD.

Sposób przygotowania, realizacji i zakończenia inwestycji i remontów został określony w uchwale nr 69/99 Prezydium Krajowej Rady z dnia 28 października 1999 r. w sprawie inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych. Obecnie, w biurze KR PZD trwają prace nad nową uchwałą w sprawie inwestycji i remontów w ROD. Jednakże do chwili jej znowelizowania, ww. uchwała jest obowiązująca i winna być przestrzegana zarówno przez zarządy ROD jak i okręgowe zarządy PZD.

Inicjowanie zadań inwestycyjnych i remontowych powinno odbywać się przez zarządy ROD, które najlepiej znając infrastrukturę ogrodu, są w stanie ocenić rzeczywiste potrzeby w zakresie jej modernizacji lub inwestowania. Przed zaplanowaniem zadania inwestycyjnego lub remontowego, w pierwszej kolejności zarządy ROD powinny dokonać rozeznania, w jaką infrastrukturę zaopatrzone jest ogród i zbadać rzeczywiste potrzeby w zakresie jej modernizacji bądź remontu albo zastanowić się nad budową nowej infrastruktury, w zależności od potrzeb ogrodu i działkowców. Następnie, zarząd ROD winien przedstawić na

walnym zebraniu ROD stosowny wniosek w sprawie realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego, który musi określać zakres potrzeb inwestycyjnych i remontowych i przewidywany koszt prac. Taki wniosek po zatwierdzeniu go uchwałą walnego zebrania członków ROD przesyłany jest do okręgowych zarządów PZD, celem włączenia go do planu inwestycji i remontów, w terminie do 30 czerwca każdego roku. Na podstawie powyższych informacji, okręgowy zarząd PZD sporządza plan inwestycji i remontów, a następnie współpracuje z zarządami ROD w zakresie realizacji zadań ujętych w planie.

B. REALIZACJA INWESTYCJI I REMONTÓW W ROD W LATACH 2007 –2010

W celu przeanalizowania zagadnień związanych z inwestycjami w ROD, a także głównych źródeł ich finansowania Prezydium Krajowej Rady PZD uchwałą nr 43/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie sporządzenia sprawozdania z przebiegu realizacji inwestycji i remontów w ROD za lata 2007–2010, zobowiązało wszystkie okręgowe zarządy PZD do przeanalizowania podejmowanych przez zarządy ROD inicjatyw remontowych i inwestycyjnych w okresie mijającej kadencji, przygotowania stosownych informacji oraz przesłania powyższych danych do Krajowej Rady PZD do dnia 30 kwietnia 2011 r. Informacje te mają na celu nie tylko ukazać zakres inwestycji i remontów przeprowadzonych w okresie kadencji 2007–2010 oraz wielkość poniesionych nakładów finansowych w związku z prowadzonymi pracami, ale i posłużyć do wypracowania kierunków i celów działania na przyszłą kadencję.

Z analizy zebranych informacji przedstawionych w tabeli nr 1 wynika, iż w latach 2007–2010 na 4941 ROD, **remonty bądź inwestycje przeprowadzono w około 58% ROD na terenie całego kraju**. Z zebranych danych wynika, iż rodzinne ogrody działkowe przeprowadziły łącznie 7 316 zadań.

W takich okręgowych zarządach PZD jak Elbląg, Kalisz i Toruńsko-Włocławski, ilość rodzinnych ogrodów

działkowych, w których przeprowadzono remonty bądź inwestycje jest największa, gdyż wynosi średnio 90% w stosunku do wszystkich ROD w okręgu w ciągu 4 lat. Natomiast najmniej ogrodów działkowych, w których zostały przeprowadzone prace remontowo-inwestycyjne funkcjonuje na terenie działania okręgowych zarządów PZD w Lublinie, Wrocławiu, Sudeckim i Łódzkim (średnio 20–30% w stosunku do wszystkich ROD w okręgu w latach 2007–2010).

Powyższe dane ukazują, w których rodzinnych ogrodach działkowych istnieje świadomość konieczności dokonywania remontów i inwestycji oraz na terenie których okręgowych zarządów PZD szerzona jest wiedza w tym zakresie oraz korzyści, jakie płyną z podejmowania inicjatyw budowlanych. Natomiast okręgowe zarządy PZD, w których procent przeprowadzania powyższych prac jest najmniejszy, winny w większym stopniu zachęcać ogrody działkowe do podejmowania zadań inwestycyjnych. Dotyczy to zwłaszcza tych ROD, w których brak jest podstawowej infrastruktury technicznej, w którą powinien być wyposażony ogród, jak sieć wodociągowa, energetyczna, ogrodzenia, budynki administracyjne czy sanitariaty, ale również tych ROD, w których m.in. sieci te są zużyte, przestarzałe i wymagające remontów a nawet wymiany.

Podsumowanie:

- *w latach 2007–2010 na 4941 ROD remonty bądź inwestycje przeprowadzono w około 58% ROD na terenie całego kraju, czyli w każdym roku przeprowadzano zadania inwestycyjno – budowlane średnio w 14% ROD,*

- *łącznie wykonano 7316 zadań inwestycyjnych i remontowych na kwotę 163 009 292 zł,*

- *zaangażowanie ROD w realizację zadań inwestycyjno – remontowych w poszczególnych okręgowych zarządach PZD w latach 2007–2010 przedstawia się następująco:*

- *powyżej 60% ROD w OZ PZD: w Częstochowie, w Elblągu, w Gorzowie Wielkopolskim, w Kaliszu, w Mazowieckim, Opolskim, w Pile, w Szczecinie, Świętokrzyskim i Toruńsko-Włocławskim,*

- *między 30% a 60% ROD w OZ PZD: w Bydgoszczy, w Gdańsku, w Koszalinie, w Legnicy, w Łódzkim, w Małopolskim, w Warmińsko-Mazurskim, w Podkarpackim, w Słupsku, w Śląskim, we Wrocławiu i w Zielonej Górze,*

- *poniżej 30% ROD: w Lublinie i w Sudeckim,*

Remonty i modernizacje istniejącej infrastruktury w ROD w latach 2007–2010

Najwięcej zadań związanych było z remontami i modernizacją istniejącej infrastruktury technicznej w ROD. Powyższe zadania zrealizowano w 4 944 ogrodach działkowych. Analiza danych wykazuje, że aż w 1296 ROD przeprowadzono zadania związane z modernizacją domów działkowca i budynków administracyjnych. Stanowi to ponad 26% wszystkich remontów i modernizacji w rodzinnych ogrodach działkowych przeprowadzonych w latach 2007–2010. Natomiast według ogólnej wartości nakładów finansowych w zakresie remontów i modernizacji w ROD, które wyniosły 108 203 322 zł, największy

udział stanowiły wydatki na remonty i modernizacje domów działkowca i budynków administracyjnych, wynosiły bowiem 33 093 590 zł, co stanowi ponad 30% wszystkich wydatków. Pozostałe środki finansowe przeznaczone na remonty i modernizacje w ROD przedstawiają się następująco: sieć wodociągowa (21 093 101 zł), sieć energetyczna (19 697 969 zł), ogrodzenia (19 359 426 zł) oraz drogi i aleje ogrodowe (3 747 633 zł). Na pozostałe elementy infrastruktury w ROD, takie jak sanitariaty, parkingi, studnie głębinowe, czy rowy melioracyjne przeznaczono łącznie 11 211 607 zł.

Powyższe dane przedstawiają się następująco:

Remont i modernizacja w ROD w latach 2007–2010						
zakres rzeczowy	ilość ROD	% w stosunku do wszystkich ROD, w których przeprowadzono remont	wartość zadania	% poniesionych nakładów w stosunku do wszystkich nakładów na remont	j.m.	wielkość zadania
ogrodzenia	1218	24,64%	19 359,426	17,89%	m ²	436 569,95
sieć wodociągowa	794	16,06%	21 093,101	19,49%	mb	391 763,49
sieć energetyczna	676	13,67%	19 697,969	18,20%	mb	297 822,44
domy działkowca i budynki administr.	1 296	26,21%	33 093,590	30,58%	m ²	97 506,04
drogi i aleje	289	5,85%	3 747,633	3,46%	m ²	129 402,58
inne	671	13,57%	11 211,607	10,36%		
suma	4 944	100%	108 203,322	100%		

Powyższy stan ukazuje duże potrzeby ogrodów działkowych w zakresie remontowania istniejącej już infrastruktury ogrodowej. Dlatego też, niezmiernie istotnym zadaniem dla zarządów ROD jest dokonywanie i analizowanie na bieżąco stanu technicznego ROD pod kątem konieczności przeprowadzenia remontów, gdyż ma on znaczący wpływ na koszty utrzymania i eksploatację wszelkich urządzeń. Oceniając jej stan podczas bieżącej konserwacji i okresowych przeglądów można stwierdzić,

które elementy budynków i instalacji wykazują zwiększoną awaryjność i należy je w pierwszej kolejności wyremontować albo kwalifikują się do wymiany. Niesprawne urządzenia lub instalacje powodują zwiększone koszty eksploatacji, a także zwiększone obciążenia finansowe dla ogrodu i działkowców. Zużyte technicznie urządzenia, ciekące uszczelki, niesprawne pompy, nieszczelna sieć wodociągowa i energetyczna to bardzo często spotykane przykłady znacznie zwiększające koszty utrzymania ROD.

Podsumowanie

- w latach 2007 – 2010 remonty i modernizacje przeprowadzono w 4 944 ROD, na łączną kwotę 108 203 322 zł,
- struktura rodzajowa zrealizowanych zadań w remontach i modernizacji w ROD:
  - domy działkowca i budynki administracyjne – 1 296 ROD, co stanowi 26,21% wszystkich zadań remontowych, na kwotę 33 093 590 zł,
  - ogrodzenia – 1 218 ROD, co stanowi 24,64% wszyst-

- kich zadań remontowych, na kwotę 19 359 426 zł,
- sieć wodociągowa – 794 ROD, co stanowi 16,06% wszystkich zadań remontowych, na kwotę 21 093 101 zł,
- sieć energetyczna – 676 ROD, co stanowi 13,67% wszystkich zadań remontowych, na kwotę 19 697 969 zł,
- inne – 671 ROD, co stanowi 13,57% wszystkich zadań remontowych, na kwotę 11 211 607 zł
- drogi i aleje ogrodowe – 289 ROD, co stanowi 5,85% wszystkich zadań remontowych na kwotę 3 747 633 zł.

Budowa nowej infrastruktury technicznej w ROD w latach 2007–2010

Znacznie mniej zadań przeprowadzono w związku z budową nowej infrastruktury technicznej w ROD. Powyższe zadania zrealizowano bowiem w 1 774 ROD, z czego aż w 438 ogrodach działkowych zadania te związane były m.in. z wymianą urządzeń hydroforni, montażem tablic informacyjnych, budową sanitariatów, palców zabaw czy studni głębinowych. Zgodnie z załączoną tabelą, powyższe zadania zostały zakwalifikowane jako „inne”, zatem z uwagi na fakt, iż ich wielkość mierzona jest w różnych jednostkach miary, nie ma możliwości ukazania ogólnej wielkości przeprowadzonych zadań. W niewielu mniej – bo w 387 ROD – nowe inwestycje wiązały się z budową sieci energetycznej. Również, biorąc pod uwagę wartość nakładów, inwestycje w sieć energetyczną były najdroższe, gdyż wyniosły 16 637 124 zł, co stanowi ponad 30% wszystkich kosztów związanych z budową nowej infrastruktury technicznej w ROD. Za powyższą kwotę za-

rzędy ROD wybudowały 294 778,56 mb sieci energetycznej. Równie kosztownymi przedsięwzięciami okazały się inwestycje w nową sieć wodociągową w 305 ROD, na łączną kwotę 11 126 022 zł. Kwota ta dotyczyła wybudowania sieci o długości 213 017,87 mb. Inwestycje związane z budową, bądź rozbudową nowych domów działkowca i budynków administracyjnych dotyczyły 272 ROD i kosztowały 7 783 027 zł. Również w 272 ROD wybudowano 85 682 m² ogrodzenia na łączną kwotę 5 254 986 zł. Z kolei najmniej zarządy ROD inwestowały w nowe drogi i aleje ogrodowe, gdyż powyższą inwestycją objętych było tylko 100 ogrodów działkowych. Natomiast koszt wybudowania 92 548,67 m² dróg i alej wyniósł 3 502 682 zł.

Zamieszczona poniżej tabela przedstawia zakres rzeczowy, wartość i wielkość przeprowadzonych zadań w zakresie budowy nowej infrastruktury ROD w latach 2007–2010:

Budowa nowej infrastruktury w ROD w latach 2007–2010						
zakres rzeczowy	ilość ROD	% w stosunku do wszystkich ROD, w których przeprowadzono budowę	wartość zadania w tys. zł	% poniesionych nakładów w stosunku do wszystkich nakładów na budowę	j.m.	wielkość zadania
ogrodzenia	272	15,33%	5 254,986	9,59%	m ²	85 682
sieć wodociągowa	305	17,19%	11 126,022	20,30%	mb	213 017,87
sieć energetyczna	387	21,82%	16 637,124	30,36%	mb	294 778,56
domy działkowca i budynki administr.	272	15,33%	7 783,027	14,20%	m ²	12 975,44
drogi i aleje	100	5,64%	3 502,682	6,39%	m ²	92 548,67
inne	438	24,69%	10 502,129	19,16%		
suma	1 774	100%	54 805,970	100%		

Analiza przedstawionych danych wykazuje, iż część zarządów ROD podejmuje działania w zakresie budowania nowej infrastruktury technicznej. Jednakże ilość tych zadań jest niewystarczająca, zwłaszcza biorąc pod uwagę przeprowadzone w 2010 roku przez okręgowe zarządy PZD przeglądy w ROD, które wykazały, iż niektóre ROD nie posiadają takiej infrastruktury jak sieć wodociągowa,

Podsumowanie

- w latach 2007 – 2010 budową nowej infrastruktury technicznej w ROD objęto 1 774 ogrodów działkowych, na łączną kwotę 54 805 970 zł,
- struktura rodzajowa zrealizowanych zadań inwestycyjnych w ROD:
  - inne – 438 ROD, co stanowi 24,69% wszystkich zadań inwestycyjnych w ROD, na kwotę 10 502 129 zł,
  - sieć energetyczna – 387 ROD, co stanowi 21,82% wszystkich zadań inwestycyjnych w ROD, na kwotę 16 637 124 zł,
  - sieć wodociągowa – 305 ROD, co stanowi 17,19%

Źródła finansowania zadań inwestycyjnych i remontowych w ROD

Sprawozdanie okręgowych zarządów PZD z realizacji inwestycji i remontów w latach 2007 – 2010, zawiera również informacje w zakresie źródeł finansowania tych zadań. Zgodnie z tabelą nr 1, źródła finansowania zostały podzielone na:

- środki własne ROD, na które składa się partycypacja finansowa członków ROD, opłata inwestycyjna oraz praca na rzecz zadania,
- dotacje z organów wyższych Polskiego Związku Działkowców,
- środki zewnętrzne, w skład których mogą wchodzić m.in. dotacje z jednostek samorządów terytorialnych i Skarbu Państwa.

Z przedstawionych przez okręgowe zarządy PZD informacji wynika, iż wartość 7 316 zadań inwestycyjno – remontowych przeprowadzonych w latach 2007–2010 wyniosła 163 009 292 zł, z czego kwota 126 438 223 zł stanowiła środki własne ROD. Zatem głównym źródłem finansowania zadań remontowo – inwestycyjnych są właśnie środki pochodzące od działkowców, gdyż stanowią około 78% wszystkich źródeł finansowania. W niektórych okręgach ten procent jest nawet dużo większy np. w okręgu poznańskim ogrody sfinansowały zadania inwestycyjno – remontowe w ponad 93%. Podobnie jest w okręgu gdań-

Podsumowanie:

- zadania inwestycyjno-remontowe w 94% finansowane są ze środków własnych ROD oraz z dotacji z organów wyższych PZD,

energetyczna, budynki administracyjno – gospodarcze czy place ogólnodostępne – w szczególności place zabaw. Zatem wiele zarządów ROD winno rozważyć możliwość przeprowadzenia nowych inwestycji, co pozwoliłoby prawidłowo zagospodarować tereny ogólnego użytku oraz wyposażyć ogrody zgodnie z potrzebami społeczeństwa działkowego.

- wszystkich zadań inwestycyjnych w ROD, na kwotę 11 126 022 zł,
  - domy działkowca i budynki administracyjne – 272 ROD, co stanowi 15,33% wszystkich zadań inwestycyjnych w ROD, na kwotę 7 783 027 zł,
  - ogrodzenia – 272 ROD, co stanowi 15,33% wszystkich zadań inwestycyjnych w ROD, na kwotę 5 254 986 zł,
  - drogi i aleje ogrodowe – 100 ROD, co stanowi 5,64% wszystkich zadań inwestycyjnych w ROD, na kwotę 3 502 682 zł

skim, łódzkim i małopolskim (92%), warmińsko-mazurskim oraz podlaskim (90%). Są także okręgi, w których procent pokrycia kosztów prac przez ogrody jest niższy np. w okręgu elbląskim (35%), wrocławskim (59%), świętokrzyskim (66%) i podkarpackim (67%).

Kolejnym, ważnym źródłem finansowania robót remontowo – inwestycyjnych są dotacje przyznawane przez okręgowe zarządy PZD oraz Krajową Radę PZD, które stanowiły średnio prawie 16% środków niezbędnych na ich pokrycie. Największy procent pokrycia kosztów prac z dotacji PZD wystąpił w okręgu wrocławskim (41%), a także w okręgu: szczecińskim (36%), elbląskim, opolskim, i toruńsko-włocławskim (29%) oraz zielonogórskim (25%) i śląskim (23%). Natomiast w takich okręgowych zarządach PZD jak Kalisz, Legnica, Poznań, Łódzki i Świętokrzyski, procent dotacji z PZD w stosunku do wartości realizowanych zadań wynosił średnio 4–7%.

Największy procent finansowania robót remontowo – inwestycyjnych z tzw. środków zewnętrznych wystąpił natomiast w następujących okręgach: elbląskim (36%), świętokrzyskim (29%), mazowieckim (28%) i podkarpackim (18%). Z kolei rodzinne ogrody działkowe funkcjonujące na terenie okręgowych zarządów PZD w Gdańsku, Szczecinie, Wrocławiu, Małopolskim i Śląskim, nie mogły liczyć na jakąkolwiek pomoc z zewnątrz.

- 6% wartości zadań pokrywanych jest ze środków zewnętrznych.

Źródła finansowania zadań inwestycyjno-remontowych w ROD w latach 2007–2010

	ilość ROD ogółem		ilość zadań inwest. lub remontowych	wartość zadań ogółem (suma 4, 6 i 8)	środki własne ROD	% środków własnych w stosunku do wartości zadań ogółem	finansowanie zadań			% środków zew. w stosunku do wartości zadań ogółem		
	szt.	szt.					tys. zł	tys. zł	tys. zł		dofinansowanie	
											dotacje z PZD	% dotacji z PZD w stosunku do wartości zadań ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9				
Bydgoszcz	217	236	2669,031	2038,550	76%	401,424	229,057	15%	9%			
Częstochowa	61	150	1 7743,049	1 457,94	84%	223,380	61,728	13%	4%			
Ełbląg	81	78	811,635	286,852	35%	235,100	61,728	29%	36%			
Gdańsk	246	135	7 190,073	6 619,565	92%	570,508		8%	0%			
Gorzów Wilkp.	71	149	1 904,472	1 610,770	85%	261,525	32,177	14%	2%			
Kalisz	138	129	2 526,528	2 150,461	85%	121,800	254,267	5%	10%			
Koszalin	91	104	963,086	823,947	86%	133,139	6,000	14%	1%			
Legnica	168	215	3 460,000	3 001,000	87%	256,000	203,000	7%	6%			
Lublin	180	46	819,775	637,061	78%	129,514	53,200	16%	6%			
Łódźki	315	135	3 873,410	3 565,330	92%	179,700	128,380	5%	3%			
Małopolski	272	132	2 131,412	1 957,210	92%	174,200	0,000	8%	0%			
Mazowiecki	504	1 374	22 377,609	14 707,467	66%	1 299,020	6 371,122	6%	28%			
Warmińsko-Mazurski	176		6 228,000	5 626,000	90%	536,000	66,000	9%	1%			
Opolski	112	252	3 108,700	1 973,400	63%	886,000	249,300	29%	8%			
Piła	84	289	2 065,600	1 745,100	84%	200,700	119,800	10%	6%			
Podlaski	104	88	2 811,567	2 532,936	90%	206,372	72,259	7%	3%			
Poznań	314	364	16 827,000	15 707,000	93%	952,000	168,000	6%	1%			
Podkarpacki	205	731	4 406,748	2 947,746	67%	670,287	788,715	15%	18%			
Ślupsk	25	54	910,000	778,000	85%	120,000	12,000	13%	1%			
Sudecki	150	265	2 954,000	2 587,000	88%	343,000	24,000	12%	1%			
Szczecin	173	493	7 139,890	4 544,260	64%	2 595,630	0,000	36%	0%			
Śląski	626	973	51 754,431	39 734,056	77%	11 900,375	120,000	23%	0%			
Świętokrzyski	80	272	1 982,000	1 317,000	66%	89 000	576,000	4%	29%			
Toruńsko-Włocławski	200	180	2 402,174	1 689,767	70%	688,407	24,000	29%	1%			
Wrocław	226	282	5 985,051	3 517,906	59%	2 467,145	0,000	41%	0%			
Zielona Góra	122	190	3 964,051	2 881,896	73%	988,900	93,255	25%	2%			
Razem	4 941	7 316	163 009,292	126 438,223	78%	26 629,126	9 941,943	16%	6%			

Realizacja inwestycji i remontów w ROD w latach 2007–2010

		wielkość zadań	*	26									
inne													
	wartość zadań	tys. zł	25		71,300	55,400	126,700	13,396	12,992	26,388		67,121	67,121
	ilość ROD	szt.	24		5	10	15	7	2	9		6	6
drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23		730	1 234	1 964	2 810	984	3 794	240	100	340
	wartość zadań	tys. zł	22		17,310	104,120	121,430	20,288	14,179	34,467	22,000	10,000	32,000
	ilość ROD	szt.	21		3	9	12	2	5	7	1	2	3
rodzaje zadań domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20		1 769	2 014	3 783	50	6 602	6 652	80	0	80
	wartość zadań	tys. zł	19		165,490	210,815	376,305	750,000	397,655	472,655	145,869	164,838	310,707
	ilość ROD	szt.	18		11	23	34	1	48	49	1	24	25
sieć energo- tyczna	wielkość zadań	mb	17		4 840	3 920	8 760	2 007	2 588	4595		770	770
	wartość zadań	tys. zł	16		580,467	367,900	948,367	321,855	204,735	526,608	33,794	101,897	135,691
	ilość ROD	szt.	15		18	34	52	13	17	30	1	11	12
sieć wodociąg- gowa	wielkość zadań	mb	14		1 150	1 848	2 998	2 118	709	2 827		870	870
	wartość zadań	tys. zł	13		315,880	210,120	526,000	268,981	62,982	331,963	66,160	98,108	164,268
	ilość ROD	szt.	12		10	24	34	9	13	22	3	11	14
ogrozenia	wielkość zadań	m ²	11		3 900	4 900	8 800	2 616	3 484	6 100	200	4 878	5 078
	wartość zadań	tys. zł	10		312,520	257,709	570,229	206,690	144,278	350,968	31,000	70,848	101,848
	ilość ROD	szt.	9		18	37	55	2	31	33	1	17	18
zakres zadania			8		budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM
finansowanie zadań dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys. zł	7		229,057			61,728			289,683		
	dotacje PZD	tys. zł	6		401,424			223,380			235,100		
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)	tys. zł	5		2 038,550			1 457,941			286,852		
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)	tys. zł	4		2 669,031			1 743,049			811,635		
ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych		szt.	3		236			150			78		
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty		%	2		52,07%			83,61%			96,30%		
ilość ROD ogółem		szt.	1		217			61			81		
OZ PZD					BYDGOSZCZ			CZĘSTOCHOWA			ELBLĄG		

	inne	wielkość zadań	*	26																
		wartość zadań	tys. zł	25			120 m ²	120 m ²	500 mb	5 szt.				17 szt., 828 mb, 5 177 m ²	2 szt.					
		ilość ROD	szt.	24			1	1	1	5	6	26	1			27				
	drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23			1 500	1 500		4 150	4 150	200			200					
		wartość zadań	tys. zł	22			94,632	94,632		26,900	26,900	3,880			3,880					
		ilość ROD	szt.	21			3	3		9	9	1			1					
rodzaje zadań	domy działkowca i bud. administ.	wielkość zadań	m ²	20		145	1 568	1 713	205	485	690	339	1 731	2 070						
		wartość zadań	tys. zł	19		125,630	4 992,772	5 118,402	75,850	115,583	191,433	128,131	482,492	610,623						
		ilość ROD	szt.	18		5	32	37	7	12	19	10	28	38						
	sieć energetyczna	wielkość zadań	mb	17		3 087	6 872	9 959	580	15	595	15 602	4 677	20 279						
		wartość zadań	tys. zł	16		339,570	309,412	648,982	95,305	6,145	101,450	561,451	475,707	1 037,158						
		ilość ROD	szt.	15		9	20	29	8	1	9	17	15	32						
	sieć wodociągowa	wielkość zadań	mb	14		3 600	4 762	8 362	7 126	5 294	12 420	9 611	719	10 330						
		wartość zadań	tys. zł	13		377,937	547,630	925,567	534,500	328,942	863,442	261,183	26,507	287,690						
		ilość ROD	szt.	12		12	18	30	7	37	44	12	3	15						
ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11		972	4 449	5 421	11 850	13 930	25 780	4 885	647	5 532							
	wartość zadań	tys. zł	10		14,580	381,184	395,764	379,650	294,097	673,747	140,808	14,903	155,711							
	ilość ROD	szt.	9		5	30	35			62	11	5	16							
zakres zadania				8		budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM						
finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys. zł	7						32,177			254,267							
		dotacje PZD	tys. zł	6		570,508				261,525			121,800							
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)		tys. zł	5		6 619,565				1 610,770			2 150,461							
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)		tys. zł	4		7 190,073				1 904,472			2 526,528							
	ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych		szt.	3		135				149			129							
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty		%	2		41,46%				65,00%			93,48%								
ilość ROD ogółem		szt.	1		246				71			138								

inne	wielkość zadań	*	26	586,5	675	1 262	wiaty – 4 szt., drena 100 m, boks na kontenery – 1 szt.	sanitariaty – 3 szt., taras – 1 szt., barierki przy schodach, wiatra na kontenery – 1 szt., plac zabaw	0	3 000 parking	bud. hydroforami – 1 szt., studnie gł. – 2 szt., rowy – 300				
	wartość zadań	tys. zł	25	18,754	17.150	35,904	57,000	41,000	98,000	7,545	43,469	51,014			
	ilość ROD	szt.	24	5	5	10	5	6	9	1	4	5			
drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23	298	4 382	4 680	3 289	60	3 349			0			
	wartość zadań	tys. zł	22	33,627	50,270	83,897	152,000	1,000	153,000			0,000			
	ilość ROD	szt.	21	3	3	6	4	1	5			0			
rodzaje zadań	domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20	95	661	756	376	2 969	3 345	25	1 609	1 634		
		wartość zadań	tys. zł	19	66,812	117,795	184,607	188,000	420,000	608,000	20,813	139,670	160,483		
		ilość ROD	szt.	18	3	7	10	14	30	44	1	13	14		
	sieć energetyczna	wielkość zadań	mb	17	2 637	167	2 804	21 097	3 526	24 623	11 561		11 561		
		wartość zadań	tys. zł	16	82,653	5,232	87,885	646,000	459,000	1 105,010	319,159		319,159		
		ilość ROD	szt.	15	2	2	4	16	16	29	9		9		
	sieć wodociągowa	wielkość zadań	mb	14	8 602	395	8 997	4 974	12 757	17 731		2 585	2 585		
		wartość zadań	tys. zł	13	274,988	68,330	343,318	438,000	623,000	1 061,000		109,326	109,326		
		ilość ROD	szt.	12	12	6	18	9	23	30		3	3		
ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11	6 214	5 762	11 976	908	18 322	19 230		7 230	7 230			
	wartość zadań	tys. zł	10	184,610	42,865	227,475	45,000	390,000	435,000		179,793	179,793			
	ilość ROD	szt.	9	16	6	22	4	36	39		15	15			
zakres zadania			8	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM			
finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys. zł	7	6,000			203,000			53,200				
		dotacje PZD	tys. zł	6	133,139			256,000			129,514				
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)	tys. zł	5	823,947			3 001,000			637,061					
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)	tys. zł	4	963,086			3 460,000			819,775					
ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych		szt.	3	104			215			46					
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty		%	2	54%			57,00%			23,33%					
ilość ROD ogółem		szt.	1	91			168			180					
OZ PZD				KOSZALIN				LEGNICA				LUBLIN			

inne	wielkość zadań	*	26	studnie głębinowe, przyłącza kanalizacyjne, place zabaw, wiaty parkingowe	liczniki energetyczne, transformatory, studnie głębinowe, akwenty wodne	0			0	680 szt.	2 420 szt.	6 300 szt.
	wartość zadań	tys. zł	25	504,310	740,770	1 245,080	163,138	49,128	212,266	2 386,300	5 752,226	8 138,526
	ilość ROD	szt.	24	10	25	35	7	7	14	251	338	589
drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23	2 185	0	2 185			0	40 400	58 440	98 840
	wartość zadań	tys. zł	22	100,860	0,000	100,860	51,419	7,557	58,976	1 535,200	1 227,240	2 762,440
	ilość ROD	szt.	21	5	0	5	4	2	6	19	69	88
rodzaje zadań domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20	370,500	3 159	3 529,70			0	16 szt.	332 szt.	348 szt.
	wartość zadań	tys. zł	19	302,240	462,260	764,500	179,132	154,793	333,925	634,080	2 992,610	3 626,690
	ilość ROD	szt.	18	9	23	32	11	15	26	14	238	252
sieć energetyczna	wielkość zadań	mb	17	15 449	0	15 449			0	21 680	12 810	34 490
	wartość zadań	tys. zł	16	898,870	0,000	989,870	306,647	158,932	465,579	1 656,350	1 814,900	3 471,250
	ilość ROD	szt.	15	14	0	14	9	11	20	28	98	126
sieć wodociągowa	wielkość zadań	mb	14	6 703	1 931	8 634			0	16 240	8 110	24 350
	wartość zadań	tys. zł	13	297,100	138,400	435,500	386,728	252,852	639,580	1 233,503	1 328,300	2 561,803
	ilość ROD	szt.	12	11	4	15	12	14	26	39	108	147
ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11	525	13 137	13 662			0	10 650 mb	26 590 mb	37 240 mb
	wartość zadań	tys. zł	10	15,430	413,170	428,600	224,640	196,446	421,086	949,800	867,100	1 816,900
	ilość ROD	szt.	9	2	23	25	7	20	27	60	112	172
zakres zadania			8	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM
finansowanie zadań dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys. zł	7		128,380			0,000			6 371,122	
	dotacje PZD	tys. zł	6		179,700			174,200			1 299,020	
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)	tys. zł	5		3 565,330			1 957,212			14 707,467	
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)	tys. zł	4		3 873,410			2 131,412			22 377,609	
ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych		szt.	3		135			132			1 374	
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty		%	2		30,79%			44,24%			71,83%	
ilość ROD ogółem		szt.	1		315			272			504	
OZ PZD				ŁÓDZKI			MAŁOPOLSKI			MAZOWIECKI		

inne	wielkość zadań	*	26			1 770 m ²	0	2,000	9	11	7,000	149	156
	wartość zadań	tys. zł	25			120,000	120,000	12,600	47,000	59,600	183,000	220,000	403,000
	ilość ROD	szt.	24			14	14	4	14	18	7	149	156
drogi i raleje	wielkość zadań	m ²	23			8 759	8 759	1 564	1 760	3 324			0
	wartość zadań	tys. zł	22			284,000	284,000	42,700	110,000	152,700			0,000
	ilość ROD	szt.	21			29	29	9	23	32			0
rodzaje zadań domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20	35	310	345	600	922	1 522	719	6 210	6 929	
	wartość zadań	tys. zł	19	27,000	616,000	643,000	185,600	851,400	1 037,000	76,300	409,000	485,300	
	ilość ROD	szt.	18	1	45	46	10	42	52	9	44	53	
sieć energetyczna	wielkość zadań	mb	17	2 450	19 600	22 050	10 688	11 525	22 213	11 529	1 200	12 729	
	wartość zadań	tys. zł	16	192,000	2 099,000	2 291,000	544,800	485,800	1 030,600	446,100	74,200	520,300	
	ilość ROD	szt.	15	3	56	59	20	23	43	12	12	24	
sieć wodociągowa	wielkość zadań	mb	14	1 700	22 340	24 040	2 554	2 370	4 924	8 530		8 530	
	wartość zadań	tys. zł	13	180,000	1 921,000	2 101,000	108,700	262,700	371,400	117,200		117,200	
	ilość ROD	szt.	12	1	96	97	14	21	35	2		2	
ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11		15 120	15 120	5 245	7 500	12 745	5 490	21 135	26 625	
	wartość zadań	tys. zł	10		789,000	789,000	139,200	318,200	457,400	121,400	418,400	539,800	
	ilość ROD	szt.	9		73	73	23	36	59	12	42	54	
zakres zadania			8		budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM
finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys. zł	7		66,000		249,300			119,800		
		dotacje PZD	tys. zł	6		536,000		886,000			200,700		
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)	tys. zł	5		5 626,000		1 973,400			1 745,100			
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)	tys. zł	4		6 228,000		3 108,700			2 065,600			
ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych	szt.	3				252			289				
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty	%	2		42%		78,50%			71,70%				
ilość ROD ogółem	szt.	1		176		112			84				
OZ PZD			WARMIŃSKO-MAZURSKI				OPOLSKI			PIŁA			

inne	wielkość zadań	*	26	4 szt.	2 857 mb	0			0	10 363	10 363	20 726			
	wartość zadań	tys. zł	25	206,946	47,820	254,766	574,000	3,000	577,000	100,000	102,948	202,948			
	ilość ROD	szt.	24	4	3	7	26	1	27	3	4	7			
drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23	1 995 mb	34 940 mb	36 935 mb	14 600	7 025	21 625	8 800	8 800	17 600			
	wartość zadań	tys. zł	22	143,723	17,104	160,827	876,000	281,000	1 157,000	100,000	152,947	252,947			
	ilość ROD	szt.	21	3	4	7	8	12	20	8	2	10			
rodzaje zadań	domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20	651,5	1 963	2 614,50	782	9 358	10 140	1 275	1 275	2 550		
		wartość zadań	tys. zł	19	575,591	271,013	846,604	1 720,000	4 679,000	6 399,000	250,000	411,654	661,654		
		ilość ROD	szt.	18	11	18	29	29	62	91	15	20	35		
sieć energetyczna	wielkość zadań	mb	17	21 678	540	22 218	36 980	26 900	63 880	3 200	3 200	6 400			
	wartość zadań	tys. zł	16	969,665	105,855	1 075,520	1 849,000	1 345,000	3 194,000	290,000	223,847	513,847			
	ilość ROD	szt.	15	17	4	21	23	49	72	10	10	20			
sieć wodociągowa	wielkość zadań	mb	14	1 313	449,5	1 762,5	68 714	88 143	156 857	6 750	6 750	13 500			
	wartość zadań	tys. zł	13	113,703	128,246	241,949	1 444,000	1 851,000	3 295,000	750,000	647,683	1 397,683			
	ilość ROD	szt.	12	2	5	7	22	41	63	7	12	19			
ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11	2 183 mb	2 864 mb	0	583	36 167	36 750	6 400	6 400	12 800			
	wartość zadań	tys. zł	10	136,775	95,126	231,901	35,000	2 170,000	2 205,000	710,000	667,669	1 377,669			
	ilość ROD	szt.	9	9	8	17	3	88	91	10	30	40			
zakres zadania			8	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM			
finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys. zł	7		72,259			168,000			788,715			
		dotacje PZD	tys. zł	6		206,372			952,000			670,287			
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)		tys. zł	5		2 532,936			15 707,000			2 947,746			
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)		tys. zł	4		2 811,567			16 827,000			4 406,748			
ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych			szt.	3		88					364	731			
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty			%	2		68,30%					69,00%	47,80%			
ilość ROD ogółem			szt.	1		104					314	205			
OZ PZD				PODLASKI				POZNAŃ				PODKARPACKI			

inne	wielkość zadań	*	26	1,0	8	9	150 mb	150 mb	1 szt.	0	1 szt.		
	wartość zadań	tyś. zł	25	8,000	102,000	110,000	10,000	10,000	7,000	0,000	7,000		
	ilość ROD	szt.	24	1	8	9	2	2	1	0	1		
drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23		200	200	980	980	2 383,67	7 487,58	9 871,25		
	wartość zadań	tyś. zł	22		31,000	31,000	180,000	180,000	59,570	187,190	246,760		
	ilość ROD	szt.	21		3	3	31	31	9	32	41		
rodzaje zadań	domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20	140	300	440	160	160	1 399,86	6 947,29	8 347,15	
		wartość zadań	tyś. zł	19	17,000	123,000	140,000	380,000	380,000	272,970	1 354,720	1 627,690	
		ilość ROD	szt.	18	4	2	6	46	46	22	83	105	
	sieć energetyczna	wielkość zadań	mb	17	1 020	1 150	2 170	980	3 900	4 880	13 425,53	29 647,51	43 073,04
		wartość zadań	tyś. zł	16	38,000	54,000	92,000	103,000	524,000	627,000	805,530	1 778,850	2 584,380
		ilość ROD	szt.	15	5	6	11	2	15	17	36	69	105
	sieć wodociągowa	wielkość zadań	mb	14	1 155	2 521	3 676	2 450	4 200	6 650	4,933,41	32 673,73	37 607,14
		wartość zadań	tyś. zł	13	124,000	158,000	282,000	372,000	638,000	1 010,000	246,670	1 633,690	1 880,360
		ilość ROD	szt.	12	4	7	11	5	14	19	21	102	123
	ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11	850	5 150	6 000	61 230	61 230		16 535	16 535	
		wartość zadań	tyś. zł	10	56,000	199,000	255,000	747,000	747,000		793,700	793,700	
		ilość ROD	szt.	9	1	13	14	150	150		122	122	
zakres zadania			8	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	
finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne	tyś. zł	7		12,000		24,000			0,000		
		dotacje PZD	tyś. zł	6		120,000		343,000			2 595,630		
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)		tyś. zł	5		778,000		2 587,000			4 544,260		
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)		tyś. zł	4		910,000		2 954,000			7 139,890		
	ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych		szt.	3		54		265			493		
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty		%	2		56,00%		23,30%			79,77%			
ilość ROD ogółem		szt.	1		25		150			173			
OZ PZD				SŁUPSK			SUDECKI			SZCZECIN			

inne	wielkość zadań	*	26			0			0		10 szt.	0	
	wartość zadań	tys. zł	25	5022,163	3 183,986	8 206,149	102,000	67,000	169,000		60,100	60,100	
	ilość ROD	szt.	24	30	19	49	9	13	22		10	10	
drogi i aleje	wielkość zadań	m ²	23		11 200	11 200	5 948	6 479	12 427		530	530	
	wartość zadań	tys. zł	22		784,000	784,000	113,000	36,000	149,000		26,559	26,559	
	ilość ROD	szt.	21		27	27	5	10	15		5	5	
rodzaje zadań domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań	m ²	20	871,58	38 348,55	39 220,13	795	2 977	3 772		32	32	
	wartość zadań	tys. zł	19	1568,845	11 504,865	13 073,710	248,000	681,000	929,000		270,983	270,983	
	ilość ROD	szt.	18	40	292	332	11	17	38		32	32	
sieć energo- tyczna	wielkość zadań	mb	17	45 008,03	132 188,93	177 196,96	3 212,00	2 605,00	5 817,00		28,627	28 627	
	wartość zadań	tys. zł	16	27 000,482	7 931,336	10 631,818	121,000	39,000	160,000		1 052,800	1 052,800	
	ilość ROD	szt.	15	46	135	181	9	13	22		52	52	
sieć wodociąg- owa	wielkość zadań	mb	14	18 876,46	184 096,26	202 972,72	4269,00	1 709,00	5 978,00		4 317	4 317	
	wartość zadań	tys. zł	13	943,823	9 204,813	10 148,636	106,000	166,000	272,000		362,561	362,561	
	ilość ROD	szt.	12	20	166	186	18	20	38		35	35	
ogrodzenia	wielkość zadań	m ²	11	6 415	136 147	142 562	2 362	6 967	9 329		25 110	25 110	
	wartość zadań	tys. zł	10	400,955	8 509,163	8 910,118	78,000	225,000	303,000		629,171	629,171	
	ilość ROD	szt.	9	9	189	198	12	31	43		46	46	
zakres zadania			8	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM	
finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne	tys. zł	7	120,000		576,000				24,000		
		dotacje PZD	tys. zł	6	11 900,375		89,000				688,407		
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca na rzecz zadania)		tys. zł	5	39 734,056		1 317,000				1 689,767		
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)		tys. zł	4	51 754,431		1 982,000				2 402,174		
ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych			szt.	3	973		272				180		
% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty			%	2	48,00%		79,00%				89,00%		
ilość ROD ogółem			szt.	1	626		80				200		
OZ PZD				ŚLĄSKI				ŚWIĘTOKRZYSKI			TORUŃSKO-WŁOCŁAWSKI		

inne	wielkość zadań		szk.	*	26	3 064,0	290	3 354	skrzyżki energ. – 224 szt., studnie wodociąg. – 4 szt., studnie głęb. – 2 szt., pompy wodne – 3 szt., melior. terenu – 405 mb, plac spotkań 625 m ² .	skrzyżki energ. – 35 szt., pompy wodne – 2 szt., zbiorniki retencyjne – 150 m ² , tablice informacyjne – 30 szt.	0				
	wartość zadań	tys. zł	25			163,384	256,376	419,760	477,999	149,723	627,722	10 502,129	11 211,607	21 713,736	
	ilość ROD	szk.	24			12	15	27	23	9	32	438	671	1 107	
drogi i aleje	wielkość zadań		m ²		23	4 635	5 332	9 967	4 466	0	4 466	92 548,67	129 402,580	221 951	
	wartość zadań	tys. zł	22			163,873	121,935	285,808	67,232	0,000	67,232	3 502,682	3 747,633	7 250,315	
	ilość ROD	szk.	21			13	8	21	3	0	3	100	289	389	
rodzaje zadań	domy działkowca i bud. administr.	wielkość zadań		m ²	20	1 262	5 078	6 340	990	2 827	3 817	12 975,44	97 506,04	110 481	
		wartość zadań	tys. zł	19			433,537	532,197	965,734	301,137	357,475	658,612	7 783,027	33 093,590	40 876,617
		ilość ROD	szk.	18			16	58	74	17	32	49	272	1 296	1 568
	sieć energetyczna	wielkość zadań		mb	17	33 284,00	209	33 493	12 784,00	1 185	13 969	294 778,56	297 822,44	592 601	
		wartość zadań	tys. zł	16			2 067,750	43,020	2 110,770	667,676	37,383	705,059	16 637,124	19 697,969	36 335,093
		ilość ROD	szk.	15			39	3	42	21	4	25	387	676	1 060
	sieć wodociągowa	wielkość zadań		mb	14	13 286	1 737	15 023	18 363	477	18 840	213 017,87	391 763,49	604 781	
		wartość zadań	tys. zł	13			917,575	214,155	1 131,730	1 247,391	110,756	1 358,147	11 126,022	21 093,101	32 219,123
		ilość ROD	szk.	12			21	7	28	32	4	36	305	794	1 097
ogrodzenia	wielkość zadań		m ²	11	16 880	15 084	31 964	9 387	7 179	16 566	85 682	436 463	522 145		
	wartość zadań	tys. zł	10			792,652	278,597	1 071,249	280,276	267,003	547,279	5 254,986	19 359,422	24 614,408	
	ilość ROD	szk.	9			43	37	80	24	21	45	272	1 218	1 551	
zakres zadania			8		budowa	remont i modernizacja	RAZEM	budowa	remont i modernizacja	RAZEM					
finansowanie zadań	dofinansowanie	środki zewnętrzne		tys. zł	7		0,000			93,255			9 941,943		
		dotacje PZD		tys. zł	6		2 467,145			988,900			26 629,126		
	środki własne ROD (partycypacja finansowa członków ROD + praca rzecz zadania)		tys. zł	5			3 517,906			2 881,896			126 438,223		
	wartość zadań ogółem (suma od 5 do 7)		tys. zł	4			5 985,051			3 964,051			163 009,292		
	ilość zadań inwestycyjnych lub remontowych		szk.	3			282			190			7 316,000		
	% ROD, w których przeprowadzono inwestycje lub remonty		%	2			30,00%			37,71%			58%		
	ilość ROD ogółem		szk.	1			217			122			4 941		
OZ PZD					WROCŁAW				ZIELONA GÓRA						

C. POMOC PAŃSTWA I SAMORZĄDÓW W REALIZACJI INWESTYCJI I REMONTÓW

W celu bliższego przyjrzenia się kwestii związanej z uzyskiwaniem pomocy ze strony organów publicznych, w tym korzystania z różnych form wsparcia finansowego udzielonego przez władze państwowe i samorządowe, Krajowa Rada PZD zwróciła się do wszystkich okręgowych zarządów PZD o informację, jakie wsparcie finansowe otrzymały ROD z budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, w jakiej wysokości i na jakie cele. Przedmiotowe badanie obejmowało okres 2009 r. i 2010 r. (od stycznia do 31 sierpnia).

Z nadesłanych informacji wynika, iż w badanym okresie żaden ROD nie otrzymał wsparcia finansowego ze strony Skarbu Państwa. Natomiast pomoc finansową od jednostek samorządu terytorialnego w 2009 roku otrzymało 125 ROD z terenu działania 16 okręgowych zarządów PZD w kwocie 1 458 134 zł. Z kolei w 2010 roku powyższą pomoc uzyskało 81 ROD z terenu 17 okręgowych zarządów

PZD na kwotę 1 135 813 zł. Powyższe środki finansowe zostały przeznaczone głównie na remonty i modernizacje domów działkowca, ogrodzeń, dróg i alej ogrodowych, placów zabaw, parkingów a także sieci wodociągowych i energetycznych.

Jednostki samorządu terytorialnego udzielały również pomocy rzeczowej w postaci wywozu śmieci, podstawiania kontenerów, badania gleby, porządkowania terenu, wykaszania rowów czy też refundacji faktur za zakupiony sprzęt i materiały, jak również zwolnień z opłat za wynajem biura.

Łącznie w latach 2009 i 2010 (styczeń – sierpień) OZ PZD otrzymały wsparcie dla 206 ROD w kwocie 2 593 947 zł.

Pomoc jednostek samorządu terytorialnego z podziałem na poszczególne okręgowe zarządy PZD, ilość ROD oraz wysokość przyznanych środków finansowych za okres od 2009 r. do 31 sierpnia 2010 r.:

Okręgowy Zarząd ROD	2009 r.		2010 r.*	
	Liczba ROD	Kwota w zł.	Liczba ROD	Kwota w zł.
Bydgoszcz	21	204 752		0
Częstochowa		0	1	5 000
Elbląg	5	37 895		0
Gdańsk			2	6 000
Gorzów Wlkp.	7	27 800	3	8 500
Kalisz	7	158 789	1	2 000
Koszalin		0		0
Legnica	14	73 000	10	53 000
Lublin	11	73 399	6	28 800
Łódzki	4	23 850	0	0
Małopolski	5	120 000	4	63 000
Mazowiecki		0		0
Opolski	5	249 021	9	60 044
Piła	3	45 100	2	28 300

Okręgowy Zarząd ROD	2009 r.		2010 r.*	
	Liczba ROD	Kwota w zł.	Liczba ROD	Kwota w zł.
Podkarpacki	3	45 311		0
Podlaski	18	215 000	12	78 000
Poznań	10	107 063	4	41 200
Słupsk		0	1	10 400
Sudecki		0	2	10 000
Szczecin		0		0
Śląski		0	15	679 800
Świętokrzyski	4	51 354		0
Toruńsko-Włocławski		0		0
Warmińsko-Mazurski	1	5 000	2	6 500
Wrocław		0	3	26 800
Zielona Góra	7	20 800	4	28 469
Ogółem	125	1 458 134	81	1 135 813
Razem 2009 i 2010	206 ROD	2 593 947		

* Rok 2010 dane za okres od stycznia do 31 sierpnia 2010 r.

Z danych przekazanych przez okręgowe zarządy PZD wynika, iż w latach 2009–2010 na pomoc ze strony jednostek samorządów terytorialnych nie mogły liczyć rodzinne ogrody działkowe zlokalizowane na terenach następujących okręgowych zarządów PZD: w Koszalinie, Mazowieckim, Szczecinie i Toruńsko – Włocławskim. W tych okręgowych zarządach PZD, gdzie pomoc ze strony jednostek samorządowych wystąpiła, nie jest zadawalająca, gdyż w ciągu roku 2009 zaledwie 125 ROD otrzymało wsparcie, co stanowi 2,5% wszystkich ROD. Podobnie wygląda sytuacja udzielonej pomocy w 2010 roku. Nawet biorąc pod uwagę, iż badany okres dotyczy tylko 8 miesięcy, to pomoc dotyczyła zaledwie 1,6% wszystkich ogrodów działkowych położonych na terenie kraju.

Z zebranych informacji wynika, iż znikome są przypadki, gdzie miasta corocznie w swoich budżetach zabezpieczają środki na dofinansowanie zadań inwestycyjnych w ogrodach. Daje się zauważyć, że współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego jest w niektórych okręgach większa np. ogrody bydgoskie, kaliskie, opolskie, śląskie, czy podlaskie, gdzie samorządy w tych regionach - wychodząc naprzeciw potrzebom ogrodów - starają się udzielić im wsparcia przy realizacji zadań inwestycyjnych. Jednakże powyższe dane ukazują również, iż część ogrodów działkowych w ogóle nie może liczyć na pomoc ze strony samorządów.

Należy pamiętać, że ogrody to urządzenia użyteczności publicznej i jak wiele innych obiektów funkcjonujących na terenie miast i gmin, służą ogółowi mieszkańców, a także realizują ważną rolę społeczną, zapewniając wypoczynek, rekreację i inne potrzeby socjalne członków społeczności lokalnej. Zatem słuszne jest oczekiwanie na pomoc ze strony jednostek samorządu terytorialnego w zagospodarowaniu i modernizacji ogrodów. Związek przecież aktywnie uczestniczy w działalności socjalnej miast, organizuje imprezy dla dzieci, wczasy, pobyty dzienne dla emerytów i rencistów, współpracuje ze szkołami i organami pomocy społecznej. Związek i działkowcy chętnie wspierają inicjatywy samorządowców i uczestniczą czynnie w życiu miast i gmin, szczególnie ma to miejsce gdy samorządy widzą też potrzeby Związku i działkowców. Mając powyższe na uwadze, oraz dane, które ukazują znikomą pomoc jednostek samorządowych, zarówno okręgowe zarządy PZD jak i zarządy ROD winny podjąć intensywne działania w zakresie bliższej współpracy z samorządami, która mogłaby przełożyć się na większą pomoc finansową. Należy również poszukiwać nowych źródeł finansowania inwestycji i remontów, chociażby podejmując współpracę z lokalnymi zakładami pracy. Niezmiernie istotna w tym zakresie może być pomoc również samych działkowców, którzy posiadając odpowiednią wiedzę i doświadczenie zawodowe, mogą pomóc w realizacji tych zadań.

Podsumowanie:

- w okresie od stycznia 2009 do sierpnia 2010 żaden ROD nie otrzymał wsparcia finansowego ze strony Skarbu Państwa,
- w badanym okresie pomoc finansową ze środków jednostek samorządowych uzyskało 206 ROD na łączną

kwotę 2 593 947 zł.

- ROD funkcjonujące na terenie okręgowych zarządów PZD w Koszalinie, Mazowieckim, Szczecinie i Toruńsko-Włocławskim w badanym okresie nie uzyskały żadnej pomocy ze strony jednostek samorządów terytorialnych.

D. WNIOSKI KOŃCOWE

Przeprowadzona analiza realizacji inwestycji i remontów w ROD w latach 2007 – 2010 ukazuje, iż mimo podejmowania w tym kierunku zadań, niezbędne jest:

- objęcie inwestycjami i remontami większej ilości ROD. Z uwagi na lata, w których powstawały rodzinne ogrody działkowe w wielu ROD infrastruktura uległa dekapitalizacji, bądź w ogóle nie powstała,
- realizacja w pierwszej kolejności zadań z uwzględnieniem ogrodzeń, sieci energetycznych i wodociągowych, domów działkowca i budynków administracyjnych, a także dróg i alej ogrodowych, gdyż powyższa infrastruktura zapewnia prawidłowe funkcjonowanie ogrodów działkowych,
- dokonywanie przez zarządy ROD okresowych przeglądów, pod kątem konieczności przeprowadzenia remontów i inwestycji,
- upowszechnianie przez okręgowe zarządy PZD, wśród zarządów ROD procedur inwestycyjno-remontowych, a także przepisów powszechnie obowiązujących, w szczególności przepisów prawa budowlanego, które przyczynią się do prawidłowego przeprowadzenia planowanych prac budowlanych oraz pozwolą uniknąć dodatkowych kosztów,
- podejmowanie przez zarządy ROD racjonalnych decy-

zji w zakresie realizacji inwestycji i remontów w ROD, poprzez dobre przygotowanie wniosków w sprawie realizacji zadań inwestycyjnych na walne zebrania członków ROD,

- zwiększenie nadzoru okręgowych zarządów PZD nad realizowanymi inwestycjami w ROD, w celu prawidłowego ich wykonania i rozliczenia,
- w przypadku zadań prostych tzn. nie wymagających zaangażowania profesjonalnych firm wykonawczych, zachęcanie zarządów ROD do realizacji zadań remontowo – inwestycyjnych systemem gospodarczym, co przyczyni się do ograniczenia kosztów ich realizacji,
- kreowanie w mediach oraz wśród społeczności lokalnej dobrze zagospodarowanych ROD, poprzez organizowanie w nich okolicznościowych imprez. Powyższe działania pozytywnie wpłyną na poprawę wizerunku PZD i ochronę ROD przed ewentualnymi likwidacjami,
- występowanie do jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa, o pomoc finansową lub rzeczową w związku z realizacją inwestycji i remontów w ROD,
- poszukiwanie nowych źródeł finansowania zadań remontowo-inwestycyjnych, np. poprzez współfinansowanie zadań w ramach lokalnych programów gminnych,
- kontynuowanie procesu właściwego zagospodarowania i modernizacji ogrodów.

5. Uchwały

UCHWAŁA NR 3/XXI/2011 KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie zintensyfikowania inwestycji i remontów w Rodzinnych Ogrodach Działkowych

Krajowa Rada PZD po dokonaniu analizy w zakresie przeprowadzonych w latach 2007–2010 inwestycji i remontów w ROD, stwierdza iż na terenie całego kraju, w badanym czteroletnim okresie, w 58% ROD przeprowadzono 7316 zadań inwestycyjno-remontowych, za łączną kwotę 163 009 292 złote. W tym zadania polegające na remontach i modernizacji istniejącej infrastruktury technicznej wykonano za łączną kwotę 108 203 322 złote, zaś

na zadania związane z budową nowej infrastruktury w ROD wydatkowano środki w wysokości 54 805 970 zł. W 94% zadania inwestycyjno-remontowe zostały zrealizowane przy udziale środków finansowych: ROD, okręgowych zarządów PZD i Krajowej Rady PZD, a jedynie w 6% zadania zostały sfinansowane ze środków zewnętrznych, pochodzących przede wszystkim z dotacji od jednostek samorządu terytorialnego.

W badanym okresie wybudowano bądź wyremontowano następującą infrastrukturę w ROD:

- 522 000 m² ogrodzeń, za kwotę 24,6 mln zł,
- 604 km sieci wodociągowej za kwotę 32,2 mln zł,
- 592 km sieci energetycznej, za kwotę 36,4 mln zł,
- 221 000 m² dróg i alej ogrodowych, za kwotę 7,2 mln zł,
- w 1 568 ROD wykonano prace remontowo-inwestycyjne w domach działkowca i budynkach administracyjnych, za kwotę 40,9 mln zł,
- sanitariaty, parkingi, studnie głębinowe, rowy melioracyjne, w 1 107 ROD, na kwotę 21,7 mln zł.

Krajowa Rada PZD uznaje, iż w czteroletnim okresie wiele zarządów ROD podjęło trudne wyzwanie i przystąpiło do realizacji zadań inwestycyjno remontowych. Takie działanie ukazuje zaangażowanie na rzecz społeczności działkowej i Związku, zmierzające do poprawy wizerunku ogrodów i Związku wśród społeczności lokalnej i włodarzy miast, co zasługuje na szczególne uznanie.

Z drugiej strony, jednak zauważyć należy, iż potrzeby w tym zakresie nadal pozostają ogromne.

Z informacji OZ PZD wynika, iż średnio, rocznie jedynie około 14% ROD przystępowało do realizacji zadań inwestycyjno-remontowych, co nie można uznać za poziom zadawalający. W Związku istnieje jeszcze wiele ogrodów, które w ogóle nie są wyposażone w podstawową infrastrukturę: ogrodzenia, sieć energetyczną i wodociągowa, budynki administracyjne. Około 70% ROD funkcjonujących w PZD to ogrody liczące ponad 30 lat, a więc nawet jeśli była tam wybudowana podstawowa infrastruktura techniczna, to po dziesiątkach lat eksploatacji uległa ona dekapitalizacji i wymaga obecnie remontu lub modernizacji. Szczególnie, z trudnymi wyzwaniami spotkało się blisko 10% ROD, które ucierpiały w wyniku ubiegłorocznej powodzi i następujących po niej wielokrotnych podtopień. Ogrody wciąż realizują zadania polegające na odbudowywaniu infrastruktury ogrodowej, zniszczonej skutkami powodzi.

Mając na uwadze konieczność zintensyfikowania działań w zakresie inwestycji i remontów w ROD, Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców uznaje za priorytetowe następujące zadania dla wszystkich struktur Związku (KR PZD, OZ PZD i zarządów ROD):

1. Kreowanie polityki inwestycyjnej polegającej na stałym unowocześnianiu rodzinnych ogrodów działkowych i poprawy ich wizerunku poprzez ich wyposażanie w nowoczesne urządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem podstawowych elementów infrastruktury, mających wpływ na funkcjonalność ogrodów, ochronę środowiska

a także wypełnianie przez ogrody funkcji wynikających z potrzeb działkowców i społeczności lokalnej.

2. Objęcie inwestycjami i remontami większej ilości ROD poprzez kontynuowanie realizacji tych zadań w ramach przyjętych lub nowo opracowywanych Otwartych Długofalowych Programów Rozwoju i Modernizacji ROD.

3. Bieżące monitorowanie stanu zagospodarowania ROD i dokonywanie w ROD okresowych przeglądów infrastruktury technicznej ROD, a na ich podstawie inspirowanie członków PZD do podejmowania decyzji na walnych zebraniach o przystąpieniu do realizacji zadań inwestycyjno-remontowych.

4. Zwiększenie pomocy dla zarządów ROD ze strony organów wyższych PZD w zakresie realizacji zadań inwestycyjno-remontowych na każdym etapie procesu budowlanego. Większe zaangażowanie inspektorów OZ PZD ds. inwestycji w bezpośrednią pracę z zarządami ROD.

5. Wykorzystywanie szkoleń i narad do promowania idei rozwoju ROD poprzez ich modernizację i wyposażanie w nowoczesną infrastrukturę techniczną. Zaznajamianie o obowiązującej procedurze inwestycyjno-remontowej oraz procedurze w zakresie uzyskania dotacji z organów wyższych PZD oraz pożyczek z Funduszu Samopomocowego PZD.

6. Promowanie przy realizacji zadań inwestycyjno-remontowych systemu gospodarczego, jako czynnika ekonomicznego, mającego bezpośredni wpływ na zmniejszenie kosztów ich realizacji.

7. Użycie firm specjalistycznych i profesjonalnych wykonawców wyłącznie do zadań trudnych i uzasadnionych procesem budowlanym, gdzie niezbędne są określone specjalistyczne uprawnienia lub profesjonalizm.

8. Zaktywizowanie działań mających na celu objęcie większą pomocą finansową lub rzeczową ROD realizujących zadania inwestycyjno-remontowe przez jednostki samorządu terytorialnego i Skarb Państwa.

9. Poszukiwanie nowych źródeł finansowania zadań remontowo-inwestycyjnych poprzez podejmowanie prób o włączanie ROD jako obiektów użyteczności publicznych do zadań realizowanych w ramach lokalnych programów gminnych.

10. Kontynuowanie procesu właściwego zagospodarowania i modernizacji ROD oraz promowanie dobrze zagospodarowanych ROD poprzez ich aktywny udział w imprezach lokalnych, jako elementu poprawiającego wizerunek PZD i stanowiącego ochronę przed ewentualną likwidacją ogrodów.

WICEPREZES

/-/Wincenty KULIK

PREZES

/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011r.

UCHWAŁA NR 4/XXI/2011
KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 21 czerwca 2011 r.
w sprawie inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych

Krajowa Rada PZD działając na podstawie § 150 ust.2 pkt. 10 statutu PZD postanawia, co następuje:

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§ 1

Niniejsza uchwała określa zasady realizacji inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych, a w szczególności wskazuje, kto jest inwestorem zadania inwestycyjnego lub remontowego, kto wyraża zgodę i sprawuje nadzór nad jego realizacją, w jaki sposób należy zaplanować, przygotować, przeprowadzić, sfinansować, a następnie rozliczyć zadanie inwestycyjne lub remontowe.

§ 2

Użyte w niniejszej uchwale określenia oznaczają:

1) zadanie inwestycyjne – zadanie polegające na budowie obiektu budowlanego, a także jego odbudowie, rozbudowie i nadbudowie w rozumieniu przepisów prawa budowlanego,

2) zadanie remontowe – zadanie polegające na wykonywaniu w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym,

3) inwestor – uczestnik procesu budowlanego, do którego należy zorganizowanie procesu inwestycyjnego lub remontowego,

4) system realizacji zadania – trzy rodzaje: gospodarczy (zadanie wykonywane wyłącznie pracą własną działkowców), zlecony (zadanie wykonywane wyłącznie przez firmę zewnętrzną), mieszany.

5) właściwy urząd – starostwo powiatowe lub urząd miasta w przypadku miasta na prawach powiatu, właściwego na miejsce realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego,

6) wartość brutto – wartość towaru (usługi) wraz z wszelkimi obciążeniami, w tym podatkiem VAT,

7) środki publiczne – w myśl ustawy o finansach publicznych środki publiczne to środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, w tym pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE, przychody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz przychody jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych uzyskiwane w związku z prowadzoną przez nie działalnością oraz po-

chodzące z innych źródeł,

8) rok obrachunkowy – w myśl ustawy o rachunkowości jest to rok kalendarzowy lub inny okres trwający 12 kolejnych pełnych miesięcy kalendarzowych. Rok obrachunkowy lub jego zmiany określa statut lub umowa, na podstawie której utworzono podmiot prawny. Zgodnie z § 176 ust. 2 statutu PZD, rokiem obrachunkowym w PZD jest rok kalendarzowy.

§ 3

Inwestorem zadania inwestycyjnego lub remontowego jest:

a) zarząd ROD w istniejącym rodzinnym ogrodzie działkowym, zgodnie z § 91 ust. 2 pkt. 13 statutu PZD,

b) prezydium okręgowego zarządu PZD w przypadku:
– zakładania nowego rodzinnego ogrodu działkowego, zgodnie z § 123 pkt. 15 statutu PZD,

– odtwarzania przez Związek ogrodu zastępczego,
– zagospodarowywania wolnych terenów ROD.

c) zarząd ROD w przypadku odtwarzania części ogrodu lub zagospodarowywania wolnych terenów ROD, gdy prezydium okręgowego zarządu PZD – w drodze uchwały sędziuje swoje uprawnienia i obowiązki inwestora na zarząd ROD. W takim przypadku, okręgowy zarząd zachowuje prawo kontroli i nadzoru nad realizacją zadania i rozliczeniami finansowymi w zakresie realizacji zadania.

§ 4

1. Zgodnie z § 123 pkt. 14 statutu PZD w związku z § 92 ust. 4 statutu PZD wyrażenie zgody na realizację przez zarząd ROD zadania inwestycyjnego lub remontowego należy do prezydium okręgowego zarządu PZD.

2. Podejmowanie realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego przez zarząd ROD bez zgody prezydium okręgowego zarządu PZD jest zabronione i podlega sankcją, przewidzianym przepisami związkowymi.

§ 5

Nadzór nad realizacją inwestycji lub remontów w rodzinnych ogrodach działkowych, zgodnie z § 123 pkt. 14 statutu PZD, sprawuje prezydium okręgowego zarządu PZD.

Rozdział II

Planowanie inwestycji i remontów w ROD

§ 6

1. Zakres potrzeb inwestycyjnych i remontowych oraz przewidywany koszt zadania określa zarząd ROD i przedstawia stosowny wniosek na walnym zebraniu członków ROD.

2. Wniosek zarządu ROD, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, powinien obejmować, w szczególności:

a) rodzaj zadania inwestycyjnego lub remontowego, sposób i termin jego wykonania oraz przewidywany koszt wraz z materiałami uzasadniającymi jego wysokość (kosztorys),

b) źródła finansowania zadania inwestycyjnego lub remontowego.

3. Środki na zadania inwestycyjne i remontowe w ROD powinny być zabezpieczone w preliminarzu finansowym Funduszu Rozwoju ROD na dany rok.

§ 7

1. Walne zebranie członków ROD zatwierdzając wniosek zarządu ROD w sprawie inwestycji i remontów podejmuje uchwałę, w której określa rodzaj zadania inwestycyjnego lub remontowego, okres realizacji wraz ze wskazaniem partycypacji finansowej członków ROD w kosztach oraz zakres prac na rzecz planowanego zadania – poprzez określenie ilości godzin i wysokości ekwiwalentu za godzinę niewykonanej pracy, którą członek ROD jest zobowiązany wnieść, w przypadku niemożliwości wykonania pracy w całości lub w części osobiście lub przez członka swojej rodziny.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1 niniejszej uchwały powinna odnosić się wyłącznie do jednego zadania inwestycyjnego lub remontowego.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 1 stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 8

1. Wniosek o wyrażenie zgody na realizację zadania oraz włączenie go do planu inwestycji i remontów okręgowego zarządu PZD wraz z uchwałą, o której mowa w § 7 niniejszej uchwały, zarząd ROD składa do okręgowego zarządu PZD w ciągu 14 dni od daty odbycia walnego zebrania, zgodnie z § 30 ust. 2 Regulaminu ROD.

2. Prezydium okręgowego zarządu PZD przyjmuje plan inwestycji i remontów w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, z możliwością jego późniejszej aktualizacji.

3. Do dokumentów, wymienionych w ust. 1, należy załączyć informację o zabezpieczeniu finansowym, w tym:

a) wysokości zgromadzonych środków własnych na realizację zadania inwestycyjnego lub remontowego,

b) możliwości wykonawczych zadania inwestycyjnego lub remontowego określonym systemem jego realizacji,

c) możliwościach pozyskania dotacji i pomocy rzeczowej z samorządów lokalnych oraz darowizn na realizację zadania inwestycyjnego lub remontowego.

4. Bieżące konserwacje budynków i budowli nie wymagają zastosowania zasad określonych w rozdziale II niniejszej uchwały.

Rozdział III

Finansowanie inwestycji i remontów w ROD

§ 9

Zadania inwestycyjne i remontowe ROD realizowane są przy udziale:

a) środków własnych rodzinnego ogrodu działkowego zgromadzonych na Funduszu Rozwoju ROD,

b) opłaty inwestycyjnej,

c) środków pochodzących z partycypacji finansowej członków ROD w kosztach zadania,

d) pracy członków ROD na rzecz zadania,

e) dotacji i pomocy rzeczowej samorządów lokalnych oraz darowizn, a także dotacji organów wyższych PZD.

§ 10

W przypadku odtwarzania przez okręgowy zarząd PZD ogrodu zastępczego za zlikwidowany w całości lub w części ogród działkowy, finansowanie zadań inwestycyjnych obciąża Fundusz Rozwoju ROD okręgowego zarządu, zgodnie z uchwałą nr 14/2011 Prezydium Krajowej Rady

PZD z dnia 2.02.2011 roku w sprawie przeznaczenia i rozliczenia środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych.

§ 11

Zadania inwestycyjne w nowo zakładanym ROD oraz w ROD, gdzie zagospodarowywane są wolne tereny realizowane są przy udziale:

a) opłaty inwestycyjnej wnoszonej przez nowych użytkowników działek,

b) pracy członków ROD na rzecz zadania wynikającej z uchwały, o której mowa w § 7 niniejszej uchwały,

c) środków Funduszu Rozwoju ROD okręgowego zarządu PZD,

d) dotacji i pomocy rzeczowej samorządów lokalnych oraz darowizn sponsorów, a także dotacji organów wyższych PZD.

Rozdział IV

Przygotowanie inwestycji i remontów w ROD

§ 12

1. W przypadku zadania inwestycyjnego lub remontowego wymagającego pozwolenia na budowę podstawą do podjęcia prac projektowo-kosztorysowych zadania jest uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

2. Wystąpienie z wnioskiem o wydanie decyzji, określonej w ust. 1, należy do obowiązków inwestora.

3. Po opracowaniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej i po uzyskaniu wymaganych uzgodnień inwestor składa wnioski o pozwolenie na budowę do właściwego urzędu.

4. Do wniosku inwestor obowiązany jest załączyć dokumenty wymagane przepisami art. 33 ust. 2 ustawy prawo budowlane.

5. Postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót określone art. 41 ustawy prawo budowlane.

§ 13

1. W przypadku zadania inwestycyjnego lub remontowego niewymagającego pozwolenia na budowę podsta-

wą do podjęcia prac jest dokonanie przez inwestora zgłoszenia właściwemu urzędowi.

2. Zgłoszenie należy dokonać przynajmniej na 30 dni przed rozpoczęciem prac budowlanych.

3. Do zgłoszenia należy dołączyć odpowiednie szkice lub rysunki, a także pozwolenia wymagane odrębnymi przepisami.

4. Do wykonania zadania inwestor może przystąpić, jeśli w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia właściwy urząd nie wniesie sprzeciwu i nie później niż po upływie 2 lat od określonego w zgłoszeniu terminu jego rozpoczęcia .

§ 14

W przypadku realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego systemem gospodarczym inwestor jest obowiązany zapewnić: objęcie kierownictwa budowy lub określonych robót budowlanych oraz nadzór nad robotami przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Prawo budowlane.

Rozdział V

Wybór wykonawcy przy realizacji inwestycji systemem zleconym

§ 15

1. W przypadku realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego systemem zleconym, którego wartość nie przekracza 50.000 złotych brutto, inwestor zobowiązany jest do wyboru wykonawcy **w drodze konkursu ofert**.

2. Ogłoszenie o konkursie ofert musi być wywieszane na tablicy ogłoszeń na terenie ogrodu. O ile to możliwe i konieczne, powinno ono być wywieszane na stronie internetowej ROD i w siedzibie okręgowego zarządu PZD.

3. Wyboru wykonawcy dokonuje się na podstawie ofert złożonych przez minimum trzech wykonawców – porównywalnych i ważnych. Oferta jest ważna, jeżeli jest kompletna, podpisana przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli oraz została złożona w terminie.

4. Kryteria wyboru muszą być jednakowe dla wszystkich oferentów.

5. Przy wyborze wykonawcy należy brać pod uwagę co najmniej następujące kryteria jak: termin wykonania zadania, cena, warunki gwarancji i rękojmi.

§ 16

1. Przy wartości zadania powyżej 50.000 złotych brutto, wybór oferenta następuje **w trybie przetargu** pisemnego.

2. W ogłoszeniu o przetargu należy określić co najmniej: przedmiot zamówienia – w tym również przedmioty i warunki techniczne, miejsce, czas realizacji oraz

warunki przetargu.

3. Ogłoszenie o przetargu powinno być wywieszane na tablicy ogłoszeń na terenie ogrodu. O ile to możliwe i konieczne, powinno ono być wywieszane na stronie internetowej ROD i w siedzibie okręgowego zarządu PZD, a także zamieszczone w prasie lokalnej.

4. Wyboru wykonawcy dokonuje się na podstawie ofert złożonych przez minimum trzech wykonawców - porównywalnych i ważnych.

5. Organizator przetargu może zamknąć przetarg bez wybrania którejkolwiek z ofert, w przypadku złożenia takiego zastrzeżenia w ogłoszeniu.

§ 17

1. Konkurs ofert lub przetarg pisemny przeprowadza minimum trzyosobowa komisja powołana przez inwestora.

2. W skład komisji musi wchodzić co najmniej jeden członek komisji rewizyjnej.

3. Z konkursu ofert lub przetargu pisemnego sporządza się protokół, który podlega zatwierdzeniu przez:

a) zarząd ROD, gdy jest inwestorem, albo,

b) prezydium okręgowego zarządu, gdy jest inwestorem.

4. Organizator przetargu pisemnego lub konkursu ofert ma obowiązek powiadomienia uczestników o jego wyniku lub zamknięciu przetargu lub konkursu ofert bez dokonania wyboru.

§ 18

1. W każdym przypadku realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego systemem zleconym musi być zawarta przez inwestora umowa z wykonawcą.

2. Umowa powinna określać: przedmiot umowy, jego zakres i wartość wynikającą z ceny złożonej w wybranej ofercie z wyszczególnieniem poszczególnych składników, termin rozpoczęcia i zakończenia robót, formę płatności, warunki gwarancji i rękojmi oraz kary umowne.

3. W imieniu inwestora umowę podpisują każdorazowo dwie upoważnione osoby, zgodnie ze statutem PZD.

§ 19

W przypadku realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego systemem zleconym, którego wartość nie przekracza 5.000 złotych brutto, inwestor może dokonać wyboru wykonawcy w postępowaniu w trybie zamówienia z wolnej ręki. Zasady określone w rozdz. V stosuje się odpowiednio.

§ 20

Do inwestycji lub remontów finansowanych w całości albo części ze środków publicznych zastosowania mają przepisy ustawy prawo zamówień publicznych i aktów wykonawczych.

Rozdział VI

Rozpoczęcie i realizacja inwestycji i remontów

§ 21

Zadania inwestycyjne i remontowe mogą być rozpoczęte w przypadku:

a) uzyskania zgody prezydium okręgowego zarządu PZD,

b) uzyskania pozwolenia na budowę dla obiektów budowlanych, dla których realizacji jest ona wymagana bądź dokonania zgłoszenia (i braku sprzeciwu właściwego urzędu),

c) pełnego zabezpieczenia finansowego.

§ 22

Podczas realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego przez wykonawcę, inwestor może powołać inspektora nadzoru, który w imieniu inwestora dokonuje systematycznych kontroli, sprawdzając zgodność wykonywanych robót z dokumentacją projektową i sztuką budowlaną.

§ 23

Realizacja zadania inwestycyjnego lub remontowego powinna odbywać się w całości w oparciu o przepisy ustawy prawo budowlane.

§ 24

1. Komisję odbioru zadania inwestycyjnego lub remontowego i przekazania go do eksploatacji zwołuje inwestor na podstawie zgłoszenia wykonawcy.

2. Z odbioru zadania inwestycyjnego lub remontowego sporządzany jest protokół.

3. Protokół odbioru zadania inwestycyjnego lub remontowego powinien określać rodzaj zadania, zakres robót, jakość ich wykonania, usterki i termin ich usunięcia oraz okres gwarancji (przy zadaniach zleconych).

4. Do odbioru zadania inwestycyjnego lub remontowego, wykonawca zobowiązany jest do przygotowania odpowiednich dokumentów, a w szczególności:

a) dokumentacji projektowej powykonawczej z naniesionymi zmianami dokonanymi w trakcie realizacji zadania,

b) rozliczenia ilościowego i wartościowego zużytych

materiałów (z wyłączeniem zadań inwestycyjnych lub remontowych rozliczanych ryczałtowo),

c) kosztorysu powykonawczego, zgodnego z umową wraz z obmiarem robót,

d) powykonawczej inwentaryzacji geodezyjnej w przypadku instalacji sieci podziemnej,

e) oświadczenia kierownika budowy lub robót o wykonaniu zadania zgodnie ze sztuką budowlaną.

5. W komisji odbioru zadania inwestycyjnego lub remontowego uczestniczą:

a) przedstawiciele inwestora,

b) przedstawiciel wykonawcy, kierownik budowy lub robót.

§ 25

1. Przystąpienie do użytkowania obiektu, w przypadku którego wymagane było pozwolenie na budowę, możliwe jest po zawiadomieniu właściwego urzędu o zakończeniu budowy i jeśli urząd ten w terminie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia nie zgłosił sprzeciwu.

2. Inwestor obowiązany jest do uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu, gdy właściwy organ:

a) nałożył taki obowiązek w pozwoleniu na budowę,

b) stwierdził wykonanie obiektu niezgodnie z warunkami pozwolenia na budowę,

c) wydał decyzję o konieczności dokonania zmian lub przeróbek.

§ 26

Od momentu przystąpienia do użytkowania należy dla obiektów budowlanych, wymienionych w art. 64 ust. 1 ustawy prawo budowlane założyć i prowadzić książkę obiektu budowlanego, stanowiącą dokument przeznaczony do wpisów dotyczących przeprowadzonych badań, kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy. Wpisy do książki powinny być dokonywane w dniu zaistnienia okoliczności, dla której jest wymagane dokonanie odpowiedniego wpisu, przez upoważnioną osobę. Wpisy obejmują m.in. protokoły z okresowych kontroli, o których mowa w art. 62 ustawy prawo budowlane.

Rozdział VII

Wycena zakończonych zadań inwestycyjnych lub remontowych

§ 27

1. Każde zadanie inwestycyjne lub remontowe powinno być ostatecznie wycenione i rozliczone finansowo i materiałowo w ciągu jednego miesiąca od daty protokołu przekazania zadania do eksploatacji.

2. Wycena zadania inwestycyjnego lub remontowego musi uwzględniać wszystkie poniesione koszty.

3. Wydatkowane w ROD środki finansowe za dany rok na realizację inwestycji i remontów powinny znaleźć się w sprawozdaniu finansowym Funduszu Rozwoju ROD.

§ 28

Dowody księgowe dotyczące zadania inwestycyjnego lub remontowego muszą spełniać wymogi ustawy o rachunkowości oraz zasady stosowane przy opracowywaniu dokumentów księgowych zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD.

§ 29

1. Zakończone zadanie inwestycyjne lub remontowe

podlega wyksięgowaniu z konta „inwestycje w toku” pod datą protokolarnego przekazania zadania do eksploatacji.

2. Zadanie inwestycyjne po ostatecznej wycenie podlega wpisowi na majątek Związku, jako środek trwały, na podstawie wystawionego dokumentu „OT”.

3. Dokument „OT” wystawia jednostka organizacyjna PZD, przyjmująca majątek na stan jako środek trwały.

4. Zadanie remontowe po ostatecznej wycenie na podstawie wystawionego dokumentu „OT” zwiększa wartość środka trwałego wpisanego na majątek Związku.

§ 30

Zgodnie z ustawą o rachunkowości dokumenty finansowe dotyczące zrealizowanego zadania inwestycyjnego lub remontowego powinny być przechowywane przez pięć lat, a w przypadku inwestycji wieloletniej przez okres pięciu lat licząc od początku roku następnego po roku obrachunkowym, w którym zadanie to zostało zakończone.

Rozdział VIII

Wykaz aktów prawnych

§ 31

Wykaz aktów prawnych mających zastosowanie w procesie inwestycyjnym i remontowym w ROD:

1. Przepisy ogólne:

- Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. z 2005 r., Nr 169, poz. 1419 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r.- Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2004 r., Nr 19, poz. 177 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223),

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 03.80.717)

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego (DZ.U. z 2003 r., Nr 120, poz. 1134).

2. Przepisy związkowe:

- Statut Polskiego Związku Działkowców,

- Regulamin Rodzinnego Ogrodu Działkowego,

- Zakładowy Plan Kont PZD,

- Uchwała nr 92/2007 Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych oraz czasowego zajęcia terenu,

- Uchwała nr 132/2007 Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych,

- Uchwała nr 14/2011 Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie przeznaczenia i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych,

- Uchwała nr 215/08 Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie zasad i trybu likwidacji rodzinnych ogrodów działkowych realizowanych na podstawie zmiany ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji drogowych w zakresie dróg publicznych.

Rozdział IX

Postanowienia przejściowe i końcowe

§ 32

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Biuletynie Informacyjnym Krajowej Rady PZD.

§ 33

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały, traci moc uchwała nr 69/99 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia

28 października 1999 r. w sprawie inwestycji i remontów w Pracowniczych Ogrodach Działkowych (Biuletyn PZD nr 10 (92) z 1999 r., str. 3–6). **Do zadań inwestycyjno-remontowych w ROD, przyjętych do planu inwestycji i remontów okręgowego zarządu PZD, uchwałą właściwego miejscowo prezydium okręgowego zarządu PZD - przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwa-**

ły, zastosowanie mają przepisy uchwały nr 69/99 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 28 października 1999 r. w sprawie inwestycji i remontów w Pracowniczych Ogrodach Działkowych.

Krajowa Rada, działając na podstawie § 151 ust. 3 statutu PZD, postanawia:

WICEPREZES
/-/Wincenty KULIK

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

.....
(Pieczęć ROD)

Załącznik nr 1 do uchwały nr 4/XXI/2011 Krajowej Rady PZD
z dnia 21 czerwca 2011 r.
w sprawie inwestycji i remontów w ROD

WNIOSEK ZARZĄDU ROD

im.....

w .....

NA WALNE ZEBRANIE/KONFERENCJĘ DELEGATÓW* ROD

w dniu .....

W SPRAWIE REALIZACJI ZADANIA INWESTYCYJNEGO (REMONTOWEGO)*

PN.

.....

1) Charakterystyka obiektu lub robót, zawierająca krótki opis techniczny wraz z istotnymi parametrami, które określają wielkość obiektu lub robót:

.....

2) Przewidywany czasokres i termin realizacji:.....

3) System realizacji zadania (w odniesieniu do całości lub elementów obiektu)*:

– gospodarczy,

– zlecony,

– mieszany.

4) Przewidywany koszt zadania w zł: .....

5) Przewidywane źródła finansowania:

– środki własne ROD

.....zł,
– dotacje samorządów lokalnych
.....zł,
– darowizny
.....zł,
– dotacje organów wyższych PZD
.....zł,
– dotacje z innych źródeł
.....zł,
– środki z opłat inwestycyjnych
.....zł,
– wartość pracy działkowców
.....zł,

6) Numer i data decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu:

.....

W imieniu zarządu ROD

Wiceprezes

Prezes

.....

.....

(podpis)

(podpis)

.....

miejsowość

data

* *niepotrzebne skreślić*

.....
(Pieczęć ROD)

Załącznik nr 2 do uchwały nr 4/XXI/2011 Krajowej Rady PZD
z dnia 21 czerwca 2011 r.,
w sprawie inwestycji i remontów w ROD

**UCHWAŁA NR /20.....
WALNEGO ZEBRANIA SPRAWOZDAWCZEGO (KONFERENCJI DELEGATÓW)*
ROD IM. .... W .....
Z DNIA ..... R.**

W SPRAWIE REALIZACJI ZADANIA INWESTYCYJNEGO (REMONTOWEGO)*

PN. ....

§ 1

Walne zebranie sprawozdawcze (konferencja delegatów) – członków Związku w ROD im. ....
.....w .....
na podstawie § 82 pkt 9 statutu PZD oraz wniosku zarządu ROD przyjmuje do realizacji na rok .....(na lata ..... - .....)* zadanie inwestycyjne (remontowe) pn. ....

.....
.....
.....

§ 2

Zakres rzeczowy robót, przewidywany koszt ich realizacji i źródła finansowania oraz system realizacji (gospodarczy, zlecony, mieszany) określa wniosek zarządu ROD,

stanowiący załącznik do uchwały.

§ 3

Wysokość partycypacji finansowej w kosztach realizacji zadania, o którym mowa w § 1, przypadającej na jednego członka Związku ustala się w kwocie:

zł ..... na rok .....,
zł ..... na rok .....,
zł ..... na rok .....,
zł ..... na rok .....

Kwotę (kwoty)* należy wpłacić na rachunek bankowy ROD lub w kasie ROD w terminie (terminach)* .....

§ 4

Zakres prac działkowców dla realizacji zadania w ..... r. (w latach ..... - .....)*, przypadających na członka Związku ustala się w ilości ..... godzin. W przypadku niemożności wykonania pracy w całości lub w części przez członka Związku osobiście lub przez członka jego rodziny – obowiązany jest on do wniesienia ekwiwalentu w wysokości ..... zł za godzinę

niewykonanej pracy w terminie do dnia .....

Środki uzyskane z ekwiwalentu mogą być przeznaczone wyłącznie na realizację zaplanowanych prac.

§ 5

Małżonkowie będący członkami Związku opłacają jedną opłatę, o której mowa w § 3 oraz odpracowują ustaloną na jednego członka ogrodu ilość godzin pracy na rzecz zadania inwestycyjnego, o której mowa w § 4.

§ 6

Realizacja zadania inwestycyjnego (remontowego) może być podjęta po uzyskaniu zgody prezydium okręgowego zarządu PZD oraz spełnieniu przez zarząd ROD wymogów formalno-prawnych, określonych w przepisach ustawy Prawo budowlane i uchwały nr 4/XXI/2011 Krajowej Rady PZD z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Komisji
Uchwał i Wniosków

.....

(podpis)

Przewodniczący Walnego Zebrania
(konferencji Delegatów

.....

(podpis)

.....
miejsowość   data

* niepotrzebne skreślić

UCHWAŁA Nr 5/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.
w sprawie rejestracji regulaminu Okręgowego Zarządu PZD w Koszalinie

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 121 ust. 4 statutu PZD, postanawia:

§ 1

Zarejestrować regulamin określający tryb pracy Okrę-

gowego Zarządu PZD w Koszalinie w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 6/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.
w sprawie nadania sztandaru
ROD im. Jerzego Niedziałkowskiego w Środzie Wielkopolskiej

Działając na podstawie § 2 ust. 3, i § 150 ust. 2 pkt 14 statutu PZD oraz Uchwały Nr 4/IX/2009 KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
Nadaje

S Z T A N D A R

RODZINNEMU OGRODOWI DZIAŁKOWEMU
IM. JERZEGO NIEDZIAŁKOWSKIEGO
W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 7/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.
w sprawie nadania sztandaru ROD im. J. Kasprowicza w Tczewie

Działając na podstawie § 2 ust. 3, i § 150 ust. 2 pkt 14 statutu PZD oraz Uchwały Nr 4/IX/2009 KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
Nadaje

S Z T A N D A R

RODZINNEMU OGRODOWI DZIAŁKOWEMU
IM. J. KASPROWICZA
W TCZEWIE

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 8/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.
w sprawie nadania sztandaru Okręgowemu Zarządowi Toruńsko-Włocławskiemu
Polskiego Związku Działkowców

Działając na podstawie § 2 ust. 3, i § 150 ust. 2 pkt 14 statutu PZD oraz Uchwały Nr 4/IX/2009 KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Nadaje

S Z T A N D A R

OKRĘGOWEMU ZARZĄDOWI
TORUŃSKO-WŁOCŁAWSKIEMU
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 9/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.
w sprawie nadania sztandaru Okręgowemu Zarządowi Polskiego Związku Działkowców w Pile

Działając na podstawie § 2 ust. 3, i § 150 ust. 2 pkt 14 statutu PZD oraz Uchwały Nr 4/IX/2009 KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

KRAJOWA RADA POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Nadaje

S Z T A N D A R

OKRĘGOWEMU ZARZĄDOWI
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
W PILE

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 12/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie zatwierdzenia uchwał Prezydium Krajowej Rady PZD

§ 1

Zatwierdzić następujące uchwały Prezydium KR PZD:

1. Uchwałę Nr 37/2011 z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie odwołania Zofii Górskiej od uchwały nr 1B/XII/2010 OZ PZD w Gdańsku.

2. Uchwałę Nr 38/2011 z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie odwołania Bogdana Łobacz-Żuczenko od uchwały nr 6/XIII/2010 OZ PZD w Gdańsku.

3. Uchwałę Nr 39/2011 z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie odwołania od uchwały nr 3/XIV/2010 OZ PZD w Szczecinie.

4. Uchwałę Nr 67/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie odwołania Jerzego Tyszkiewicza od Uchwały Nr 91/2010 Prezydium Okręgowego Zarządu Mazowieckiego PZD z dnia 30 listopada 2010 r.

5. Uchwałę Nr 68/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie wniosku o stwierdzenie nieważności Uchwały nr 99/2010 Prezydium OZ PZD w Szczecinie z dnia 25.08.2010 r. w sprawie odwołania Pana Andrzeja Selegi od uchwały nr 15/2010 z dnia 2.07.2010 r. Zarządu ROD „Bema” w Szczecinie.

6. Uchwałę Nr 70/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie odwołania Ewy Krakowiak-Sowińskiej od uchwały

nr 3/XII/2010 OZ PZD w Gdańsku.

7. Uchwałę Nr 71/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie odwołania Ewy Krakowiak-Sowińskiej od uchwały nr 1D/XII/2010 OZ PZD w Gdańsku.

8. Uchwałę Nr 98/2011 z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie odwołania Andrzeja Zelera od Uchwały Nr 96/XVII/2010 Prezydium Okręgowego Zarządu PZD we Wrocławiu z dnia 23 listopada 2010 r.

9. Uchwałę Nr 120/2011 z dnia 31 maja 2011 r. w sprawie odwołania Krystyny Wojterskiej od Uchwały nr 2/I/2011 Prezydium OZ Toruńsko-Włocławskiego PZD z dnia 17 stycznia 2011 r.

10. Uchwałę Nr 122/2011 z dnia 1 czerwca 2011 r. w sprawie odwołania Pana Romualda Nocunia ze składu Okręgowego Zarządu Małopolskiego PZD w Krakowie.

11. Uchwałę Nr 123/2011 z dnia 1 czerwca 2011 r. w sprawie zmiany uchwały nr 3/III/2011 Okręgowego Zarządu PZD w Koszalinie z dnia 1.03.2011 r. w sprawie zatwierdzenia preliminarzy finansowych Okręgowych Zarządu PZD w Koszalinie na 2011 r. i zatwierdzenia preliminarzy OZ PZD w Koszalinie na 2011 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, a uchwały wymienione w § 1 od dnia ich podjęcia.

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 13/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu członka Krajowej Rady PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 47 pkt 2, w związku z § 30 ust. 1 pkt. 1

statutu PZD, stwierdza wygaśnięcie mandatu członka Krajowej Rady PZD p. Wiesława Sawickiego.

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA Nr 14/XXI/2011
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu członka Krajowej Rady PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 47 pkt 3 w związku z § 50 ust. 6 statutu PZD, stwierdza wygaśnięcie mandatu członka Kra-

jowej Rady PZD P. Romualda Nocunia w związku z odwołaniem z członka Okręgowego Zarządu Małopolskiego PZD.

UZASADNIENIE

Zgodnie z § 50 ust. 6 statutu PZD odwołani członkowie organów nie mogą wchodzić do końca następnej kadencji w skład organów PZD pochodzących z wyboru. Romuald Nocuń został odwołany na mocy Uchwały Nr 122/2011 Prezydium KR PZD z dnia 1 czerwca 2011 r.

z członka Okręgowego Zarządu Małopolskiego PZD, w którym pełnił funkcję Prezesa, dlatego na mocy przywołanych na wstępie przepisów statutu PZD wygasł Mu mandat członka Krajowej Rady PZD, co stwierdza niniejsza uchwała.

WICEPREZES
/-/Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 r.

STANOWISKO
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 21 czerwca 2011 r.

w sprawie aktualnej sytuacji działkowców, ROD i Związku

Po analizie obecnej sytuacji Związku i rodzinnych ogrodów działkowych, Krajowa Rada stwierdza, że – wbrew stanowisku organów PZD oraz woli wyrażonej przez 620 tys. działkowców – postępują działania zmierzające do zburzenia obecnego systemu funkcjonowania ogrodnictwa działkowego, dzięki któremu w Polsce działa niemal 5.000 ogrodów, służących prawie milionowi działkowych rodzin. Działania te skupiają się wokół wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, który żąda uchylenia całej ustawy o ROD, stanowiącej fundament dla pol-

skiego ruchu działkowego. Ustawa bowiem nadaje działkowcom szereg niezbędnych uprawnień oraz zapewnia im niezależność i samorządność w ramach własnego Związku, który broni i reprezentuje ich interesy. System ten od ponad dwudziestu lat skutecznie zabezpiecza polskie ogrody przed kolejnymi próbami przejmowania gruntów zajętych przez działkowców. Następujące wydarzenia świadczą, że w ostatnim okresie podejmowano działania ukierunkowane na zlikwidowanie obecnego ustroju polskiego ruchu ogrodnictwa działkowego.

Stanowisko Marszałka Sejmu w sprawie zaskarżenia ustawy o ROD

Marszałek Sejmu zajął stanowisko prawne w sprawie wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. Uznał, że wniosek ten jest bezzasadny w zakresie zaskarżenia całej ustawy, ale przyjął, że cztery jej zapisy są niezgodne z Konstytucją i powinny być uchylone. Mimo takiego stanowiska Marszałek doszedł do niezrozumiałych wniosków końcowych. Uznał, że w razie uchylenia tych czterech przepisów, cała ustawa o ROD będzie miała „kadłubowy” charakter, co spowoduje konieczność jej głębokiej zmiany, a nawet uchylenia i pozostawienie spraw

ogrodów i działkowców przepisom ogólnym, które nie zawierają żadnych praw przysługujących obecnie środowisku działkowemu. Taki wniosek jest niespójny z treścią stanowiska, gdyż Marszałek nie wyjaśnił, czemu ewentualne uchylenie czterech zakwestionowanych przepisów przekreśli całą ustawę, która zapewnia działkowcom istotne gwarancje prawne. Rodzi to przypuszczenie, że wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego jest wykorzystywany jako pretekst do zburzenia skutecznie funkcjonującego ustroju ogrodnictwa działkowego w Polsce.

Reprezentacja Sejmu przed TK

Powszechne oburzenie w środowisku działkowców wzbudziła informacja, że w sprawie wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego Sejm będzie reprezentowany przed Trybunałem Konstytucyjnym przez dwóch posłów PiS – Andrzeja Derę oraz Stanisława Pięćkę. Działkowców szczególnie zbulwersowało wyznaczenie przez Marszałka Sejmu posła Dery jako osoby mającej bronić zasadniczych praw działkowców zapisanych w ustawie o ROD. Jego dotychczasowa postawa oraz wyjątkowo negatywny stosunek do ustawy uzasadnia obawę, że wykorzysta on status przedstawiciela Sejmu do całkowitego zdyskredytowania tej ustawy, w której obronie opowiedziało się ponad 620 tysięcy działkowców. Wszak w 2008 roku Poseł Dera miał możliwość występowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie ustawy o ROD i wówczas

– zamiast bronić przepisów przyjętych przez Sejm – prezentował wyłącznie subiektywne oceny świadczące na niekorzyść nie tylko zaskarżonych przepisów, ale również całej ustawy. W ten sposób rażąco wykroczył poza zakres swojego umocowania, zastępując wręcz wnioskodawcę, który skierował skargę do Trybunału Konstytucyjnego. To wydarzenie zbulwersowało działkowców, którzy spodziewali się rzetelnego i obiektywnego przedstawiciela Sejmu, który uwzględniłby także merytoryczne argumenty przemawiające na korzyść przepisów ustawy o ROD. Powyższe okoliczności Prezydium KR PZD przedstawiło Marszałkowi Sejmu, który jednak nie odniósł się do prośby o wyznaczenie bardziej obiektywnego posła do reprezentowania Sejmu przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Prace legislacyjne w Ministerstwie Infrastruktury

W odpowiedzi na wystąpienie Krajowej Rady PZD, powyższy resort stwierdził, że „prowadzi prace w zakresie monitorowania otoczenia prawnego, w jakim funkcjonuje ogrodnictwo działkowe w Polsce”. Jednocześnie Ministerstwo przyznało, że decydujące znaczenie dla podjęcia prac nad zmianą ustawy o ROD będzie miał wyrok Trybunału Konstytucyjnego. W przypadku orzeczenia o niezgodności przepisów tej ustawy z Konstytucją, resort ma

podjąć niezbędne prace legislacyjne. Trudno jednak zakładać, żeby w ramach Ministerstwa nie podjęto żadnych prac w tym zakresie. Wszak resort – z pominięciem PZD – występował do związków działkowców z niektórymi krajami europejskimi z zapytaniem o stosowane tam rozwiązania prawne, co sugeruje, że jednak trwały przygotowania do rewizji zapisów ustawy o ROD.

Działalność tzw. stowarzyszeń ogrodów działkowych

Dotychczasowa polityka Ministerstwa Infrastruktury zakładała, że w sprawach ogrodnictwa działkowego Związek był traktowany jako jeden z kilku partnerów społecznych, z którym prowadzi się konsultacje. Takie podejście stanowiło próbę marginalizacji pozycji PZD, będącego prawnym reprezentantem polskich działkowców. Na równi ze Związkiem próbowano usytuować kilka stowarzyszeń i innych nieformalnych grup, które łącznie składają się z kilkunastu osób, dążących do przejmowania władzy w poszczególnych ogrodach. Ich aktywność zazwyczaj wynika z chęci usankcjonowania bezprawia, którego się dopuszczono – samowoli budowlanych, zamieszkiwania, prowadzenia działalności gospodarczej na działkach w ROD. Z tego względu postulaty tych osób sprowadzają się do uchylenia ustawy i likwidacji Związku. Od dłuższego czasu nawołują nawet do zmiany ogrodów w osiedla mieszkaniowe oraz nałożenia na działkowców podatków. W ten sposób szukają sprzymierzeńców poza środowiskiem działkowym, aby zburzyć obecny system funkcjonowania ogrodnictwa działkowego, który stanowi dla nich przeszkodę w zabezpieczeniu swoich partykularnych interesów. W rezultacie grupki te są niejednokrotnie wykorzystywane w mediach i przez niektórych polityków jako dowód na rzekomy sprzeciw dział-

kowców wobec ustawy o ROD oraz własnej organizacji. Tworzy się więc fałszywy obraz, który ma stanowić potwierdzenie dla tezy o konieczności uchylenia ustawy, zawierającej fundamentalne prawa polskich działkowców. Zjawisko to jest zatem szczególnie groźne jako wymierzone w istotę ruchu działkowego i dlatego powinno być zwalczane przez wszystkie organy Związku.

Powyższe wydarzenia jednoznacznie wskazują, że podejmowane są działania zmierzające do przeprowadzenia gruntownej zmiany ustawy o ROD i zmarginalizowania roli Związku, czyli usunięciu dwóch głównych przeszkód do swobodnego dysponowania gruntami zajętych obecnie przez ogrody.

Mając powyższe na uwadze Krajowa Rada PZD uznaje, że konieczna jest dalsza integracja naszego środowiska i jedność wokół najważniejszych wartości ruchu ogrodnictwa działkowego. Stąd też działkowcy i struktury Związku powinni w dalszym ciągu aktywnie walczyć i protestować przeciwko działaniom ukierunkowanym na likwidację zasadniczych praw, dzięki którym w Polsce wciąż istnieje prawie 5.000 ogrodów. Nie ulega wątpliwości, że obecnie jedyną alternatywą zarówno dla ogrodów,

jak i Związku pozostaje ustawa o ROD w obecnym kształcie. Takie stanowisko zajęł VIII Krajowy Zjazd Delegatów, I Kongres PZD, a przede wszystkim 620 tys. działkowców. Jest to zobowiązanie dla każdego organu i członka PZD do walki o nienaruszalność zapisów ustawy o ROD, która stanowi główną gwarancję dalszego rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych w Polsce.

Jednocześnie Krajowa Rada PZD pragnie wyrazić wdzięczność i docenić zaangażowanie działkowców i struktur Związku w obronie naszej organizacji i ustawy o ROD. Tak aktywna i oddana postawa świadczy o prawdziwych oczekiwaniach i poglądach niemal miliona polskich rodzin.

KRAJOWA RADA
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

Warszawa, dnia 21 czerwca 2011 roku

III. OKRĘGOWE ZJAZDY DELEGATÓW

1. Informacja z Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Kielcach odbytego w dniu 16 czerwca 2011 roku

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Kielcach odbył się w dniu 16 czerwca 2011 roku. W Zjeździe udział wzięli delegacje z rodzinnych ogrodów działkowych województwa świętokrzyskiego – wybrani w trakcie ubiegłorocznych walnych zebrań sprawozdawczo-wyborczych, członkowie ustępujących władz oraz zaproszeni goście.

W Zjeździe uczestniczyło 59 delegatów z liczby 74 wybranych w ROD, co stanowi 79,73 %.

Z upoważnienia Prezesa Związku – Pana Eugeniusza Kondrackiego, swoją obecnością zaszczylił uczestników Pan Bartłomiej Piech – Dyrektor Biura KR PZD.

Grono zaproszonych gości reprezentowane było w obradach Zjazdu przede wszystkim przez przedstawicieli władz samorządowych – Pana Marka Gosa – Przewodniczącego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego oraz Panią Beatę Oczkovicz – Wicewojewodę Świętokrzyskiego.

Zarówno Pan Przewodniczący jak i Pani Wicewojewoda w skierowanym do uczestników Zjazdu wystąpieniu, docenili wkład włożony w jego organizację. W sposób wyraźny podkreślili znaczenie Polskiego Związku Działkowców i idei ogrodnictwa działkowego dla blisko milionowej rzeszy działkowców – obywateli naszego kraju oraz ich rodzin. Podkreślili także rolę i bezsporne znaczenie ogrodów i Związku dla społeczności lokalnych i środowiska naturalnego. W pełni zgodzili się i poparli starania w obronie obowiązującej Ustawy o ROD zapewniając, że są gorącymi zwolennikami utrzymania obecnej struktury i charakteru PZD.

Swoją głos do zebranych skierowała także Pani Elżbieta Drogosz – Przewodnicząca Rady Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Województwa Świętokrzyskiego. Wśród słów podziękowań i życzeń pomyś-

lności na przyszłość, wyraziła nadzieję na dalszą nieustającą determinację i wytrwałość środowiska polskich działkowców zrzeszonych w PZD w obronie ich praw i interesów, zapewniając o swoim wsparciu i pełnej pomocy w tym zakresie.

Do uczestników Okręgowego Zjazdu swoje słowa skierował także Prezydent Miasta Kielce – Pan Wojciech Lubawski, który w przesłanym liście przekazał słowa uznania i pozdrowienia dla wszystkich działkowców naszego miasta. Docenił i podziękował za dotychczasową współpracę Okręgowego Zarządu Świętokrzyskiego z władzami miasta oraz za wszelkie inicjatywy jakie podejmowane są na szczeblu OZ a nakierowane są nie tylko na promocję Związku na ziemi świętokrzyskiej ale także na poprawę wizerunku społeczności lokalnej.

Zyczenia owocnych obrad oraz swoje pełne poparcie w obronie ruchu ogrodnictwa działkowego pod patronatem Polskiego Związku Działkowców skierował także Pan poseł Mirosław Pawlak z Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Wśród wystąpień i skierowanych listów nie zabrakło także ważnych słów skierowanych do zebranych ze strony Prezesa Polskiego Związku Działkowców – Pana Eugeniusza Kondrackiego. W odczytanych przez Pana Bartłomieja Piecha słowach, Prezes PZD podziękował wszystkim społecznym działaczom za ich ofiarną i pełną wyrzeczeń 4-letnią kadencję pracy na rzecz Działkowców, ROD i Związku. Przypomniął o sukcesach jakie osiągnęliśmy wspólnie w walce o dalsze istnienie ogrodnictwa działkowego w Polsce ale wskazał także na ciągle to nowe i nasilające się inicjatywy mające ostatecznie na celu likwidację tej pod 110-letniej idei. Kierując słowa pozdrowienia, prosił o dalszą nieustającą walkę o zachowanie ogrodów dla przyszłych pokoleń.

Obrady Okręgowego zjazdu były także doskonałym momentem na wyrażenie słów podziękowania dla grupy najbardziej zaangażowanych działaczy społecznych z terenu naszego województwa. Otrzymali oni dyplomy Krajowej Rady PZD za wzorowe wypełnianie obowiązków członków organów Związku oraz symboliczne statuetki ze strony Okręgowego Zarządu Świętokrzyskiego jako podziękowanie za 4-letnią ciężką pracę społeczną.

W części merytorycznej Zjazdu przyjęto jednogłośnie wszystkie niezbędne dokumenty i uchwały. Zebrani wysłuchali sprawozdania z działalności OZ, Okręgowej Komisji Rewizyjnej oraz Okręgowej Komisji Rozjemczej za okres minionej kadencji oraz program działania na najbliższe 4 lata, w którym fundamentalne znaczenie muszą znaleźć dalsze działania i walka celem obrony PZD – blisko milionowej, samorządnej organizacji społecznej. Jednym z najistotniejszych dokumentów wypracowanych przez Okręgowy Zjazd Delegatów, jest niewątpliwie Stanowisko uczestników VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Kielcach z dn. 16.06.2011 r. dotyczące wystąpienia Marszałka Sejmu w sprawie wniosków byłego Pierwszego Prezesa Sądu Naj-

wyższego o stwierdzenie niekonstytucyjności wybranych przepisów Ustawy o ROD z dn. 08.07.2005 roku, względnie całości tejże Ustawy.

Nowo wybrane organy Związku szczebla świętokrzyskiego, którymi są: Okręgowy Zarząd Świętokrzyski, Okręgowa Komisja Rewizyjna oraz Okręgowa Komisja Rozjemcza, liczyć będą w najbliższej kadencji odpowiednio: 25, 10 i 7 członków. Wybrano także 9 delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów w Warszawie. W trakcie odbytej przerwy nowo wybrane organy PZD dokonały swojego ukonstytuowania. Prezesem OZŚ PZD na kolejną kadencję został wybrany Pan Zygmunt Wójcik. W słowach podziękowania za wyrażone po raz kolejny zaufanie i wszelkie głosy życzliwości, podziękował za dokonany przez delegatów wybór jego osoby oraz podstawowych organów Związku szczebla wojewódzkiego. Zapewnił o dalszej intensywnej pracy całego Okręgowego Zarządu Świętokrzyskiego w bieżącą działalność a przede wszystkim w te działania, które nakierowane są na obronę obowiązującej Ustawy o ROD – jako jedyne gwaranta dalszego istnienia Polskiego Związku Działkowców.

Opracował:

Jan Stańczyk

Kierownik Biura OZŚ PZD w Kielcach

Program działania Okręgowego Zarządu Świętokrzyskiego Polskiego Związku Działkowców w Kielcach na lata 2011-2015

Działka w rodzinnym ogrodzie działkowym to szansa dla rodziny na uzupełnienie swojej spiżarni o warzywa i owoce, to możliwość taniego wypoczynku dla całej rodziny, a dla seniorów możliwość godnego, pożytecznego i czynnego spędzania wolnego czasu. Skupiska działek jako całość pełnią ważne funkcje społeczne, rekreacyjne, integracyjne i ekologiczne. Z tych funkcji korzystają nie tylko działkowcy, ale i społeczności lokalne, dlatego ogrody działkowe posiadają status użyteczności publicznej.

Program Polskiego Związku Działkowców musi być dostosowany zarówno dla potrzeb działkowców i ogrodów, ale i odpowiadać na wyzwania i zagrożenia stojące przed naszym ruchem i organizacją. Działalność Związku nie może się ograniczać tylko do zadań statutowych,

ale musi wykraczać poza ten obszar i skupiać się na obronie pierwszoplanowych wartości naszego ruchu – ogrodów, praw działkowców oraz istnienia jedności Polskiego Związku Działkowców, co wynika z ostatnich lat, wypełnionych atakami na ustawę o ROD, ogrody i PZD

Zjazd wyraża przekonanie, że przyjęty program stanowić będzie odpowiedź na potrzeby i wyzwania stojące przed Związkiem w nadchodzącej kadencji. Zjazd jest świadomy, że program jest wymagający a postawione cele dość trudne do osiągnięcia, lecz podjęcie zdecydowanych działań zmierzających do tego programu jest konieczne, jeżeli chcemy obronić ogrody, rozwijać je dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Program działania Okręgowego Zarządu Świętokrzyskiego Polskiego Związku Działkowców w Kielcach na lata 2011–2015 skupiać się będzie na następujących zagadnieniach:

1. Obrona ustawy o ROD

Fundamentem polskiego ruchu ogrodnictwa działkowego jest ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych. Do-

kument ten reguluje najistotniejsze zagadnienia dotyczące funkcjonowania ogrodów, statusu działkowców, użytkowania działek oraz pozycji prawnej Polskiego Związku

Działkowców. Zawiera niezbędne instrumenty zapewniające istnienie i dalszy rozwój naszym ogrodom i naszej organizacji.

Kluczowym elementem ustawy jest zwolnienie PZD z podatków i opłat administracyjnych z tytułu prowadzonej działalności statutowej, a jego członków z tytułu użytkowania działek. Nie można również zapominać o statusie ogrodów jako urządzeń użyteczności publicznej i związane z tym obowiązki gmin w zakresie pozyskiwania gruntów pod organizację ogrodów, a także zapewnienia im niezbędnej infrastruktury. Powyższe regulacje prawne zapewniają zatem działkowcom konieczne warunki do właściwego użytkowania działek. Z powyższych względów Zjazd uznaje, że istnienie ustawy jest warunkiem zachowania ogrodów i naszego ruchu.

2. Obrona ROD

Rodzinny ogród działkowy jest podstawową jednostką organizacyjną Polskiego Związku Działkowców. W ROD i na indywidualnej działce skupiają się wszystkie funkcje ruchu ogrodnictwa działkowego od zarania jego dziejów.

Ogród działkowy jest dorobkiem wielu pokoleń działkowców i winien służyć następnym pokoleniom, dlatego też obrona ogrodów działkowych jest podstawowym zadaniem Związku. Obrona ta musi się odbywać zgodnie z ustawą o ROD i statutem PZD.

3. Tworzenie dobrego wizerunku ROD i PZD

Promocja Związku ma na celu stworzenie wizerunku Związku jako nowoczesnej i sprawnej organizacji pozarządowej, zarządzającej rodzinnymi ogrodami działkowymi.

Z działań promocji zewnętrznej PZD w nadchodzącej kadencji za najistotniejsze Zjazd uznaje:

- zintegrowanie działań promocyjnych w całym Związku poprzez opracowanie programu promocji obejmującego działania na szczeblu krajowym, okręgowym i ogrodowym,
- nawiązanie kontaktów z mediami na wszystkich szczeblach zarządzania Związkiem – media lokalne, media regionalne, media ogólnopolskie,
- stworzenie witryn internetowych okręgowych zarządów PZD, na których umieszczane będą aktualne informacje na temat życia Związku i działalności Okręgu,
- szersze wykorzystanie symboli Związku – flagi, chorągiewki,
- organizowanie dni otwartych w ogrodach działkowych i imprez dla społeczności lokalnych,
- organizowanie okręgowych dni działkowca, jako imprezy promocyjnej.

4. Zagospodarowanie i modernizacja ogrodów.

Zdaniem Zjazdu, zagospodarowanie ogrodów działkowych jest jednym z najważniejszych obowiązków Związku.

Zjazd uznaje, że ważnym zadaniem Związku jest kontynuowanie procesu zagospodarowania ogrodów działko-

wych polegającego na wyposażeniu tych ogrodów w infrastrukturę, której w ogrodach brak oraz sukcesywnej wymianie zużytych urządzeń.

W procesie zagospodarowania należy zwrócić uwagę na dwa ważne aspekty:

- po pierwsze, takie zagospodarowanie ogrodów, które ułatwi korzystanie z działek i zapewni działkowcom wyższy standard przebywania na nich,
- po drugie, zapewni estetyczny wygląd ogrodów działkowych w miastach.

5. Środki na zagospodarowanie i modernizację ROD

Budowa czy modernizacja infrastruktury to zadania wymagające znacznych nakładów finansowych.

Od lat ogrody korzystają ze wsparcia finansowego Funduszu Rozwoju na wszystkich jego szczeblach. Środki na tym Funduszu są jednak ograniczone, ponieważ główne źródło jego zasilania to odpisy działalności statutowej i likwidacja. Nową instytucją umożliwiającą zasilenie tego Funduszu są członkowie wspierający.

Kolejną formą pomocy, z jakiej mogą korzystać ogrody to pożyczki z Funduszu Samopomocowego.

Zagospodarowanie i modernizacja ogrodów wymaga zdobywania środków finansowych poprzez wzmocnienie współpracy z samorządem terytorialnym i administracją państwową na wszystkich szczeblach.

6. Oświata ogrodnicza

Szerzenie oświaty ogrodniczej wśród działkowców, a także wśród wszystkich amatorów ogrodnictwa nadal jest podstawowym zadaniem Związku. Dlatego należy kontynuować wszystkie formy, które sprawdziły się w praktyce i na które jest zapotrzebowanie.

7. Prawidłowe zarządzanie ROD

Zjazd uznaje, że dotychczasowe społeczne zarządzanie ogrodami działkowymi jest najlepszą i najtańszą metodą, sprawdzoną na przestrzeni ponad 110 lat istnienia ogrodów działkowych.

Dlatego też Zjazd uznaje potrzebę kontynuacji tego sposobu zarządzania.

Społeczne zarządzanie ogrodem działkowym jest najtańszą, ale również najbardziej skuteczną formą zarządzania opartą o kilkudziesięcioletnie tradycje. Jest to również najbardziej demokratyczna forma zarządzania wspólnymi sprawami ogrodu.

8. Integracja środowiska działkowców

Zjazd uznaje prowadzenie integracji całej społeczności działkowej za jedno z najważniejszych zadań, mające olbrzymie znaczenie dla przyszłości ruchu ogrodnictwa działkowego.

9. Współpraca z samorządami i Państwem

Ogrody to urządzenia użyteczności publicznej, które na

terenie miast i gmin służyć ogółowi mieszkańców i realizują ważną rolę społeczną, zapewniając wypoczynek, rekreację i inne potrzeby socjalne członków społeczności lokalnych. Oczekują one na zrozumienie, pomoc i opiekę ze strony samorządu w zakresie zagospodarowania i modernizacji ogrodów, ale również ochronę praw działkowców i Związku oraz zagwarantowanie bezpieczeństwa ogrodom.

W tym kontekście najważniejszym zadaniem według Zjazdu jest utrzymanie ogrodów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Sprawy ogrodów powinny być poruszane na sesjach rad gmin, a ich problemy rozwiązywane przy udziale samorządów.

10. Bezpieczeństwo w ROD

Na stan bezpieczeństwa w rodzinnych ogrodach działkowych ma wpływ sytuacja społeczno-gospodarcza w naszym kraju, a bezpośredni wpływ na poprawę stanu bezpieczeństwa mają:

- poprawa stanu infrastruktury ogrodowej,
- podejmowanie przez organy ROD wspólnie z działkowcami własnych inicjatyw i działań,
- bieżący monitoring i ocena sytuacji bezpieczeństwa w ROD,
- inspirowanie przez Zarządy ROD i ogrodowe komisje bezpieczeństwa partnerskiej współpracy z Policją, Strażą Miejską i samorządem lokalnym oraz innymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne.

11. Działalność socjalna PZD

Działalność na rzecz społeczeństwa przejawia się we współpracy z domami dziecka, szpitalami, szkołami, a także innymi placówkami edukacyjno-opiekuńczymi. Działalność społeczna to także organizacja imprez kulturalnych i integracyjnych, materialna pomoc najuboższym itp.

W nadchodzącej kadencji Zjazd uznaje za konieczne kontynuowanie istniejących już form działalności, ale za równie ważne uważa podjęcie nowych działań np. działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Działalność społeczna Związku powinna również skupić się na integracji środowiska działkowców, co ma szczególne znaczenia w czasach, gdy Związek jest atakowany. Dlatego bardzo ważne jest organizowanie dni działkowca i innych imprez integracyjnych, służących identyfikacji członków ze swoją organizacją.

Zjazd widzi także potrzebę wzmocnienia pozycji komisji społecznych w rodzinnych ogrodach działkowych.

12. Przestrzeganie prawa związkowego i zasad współżycia społecznego

W sytuacji ataków kierowanych na ogrody i Związek, istnieje potrzeba obrony najistotniejszych wartości naszego ruchu. Obrona ta powinna być prowadzona przede wszystkim poprzez przestrzeganie prawa obowiązującego w PZD i ogólnie przyjętych zasad współżycia społecznego. Warunkiem pełnienia przez ogrody działkowe

swoich zadań jest zgodność ich funkcjonowania z obowiązującym prawem.

Według Zjazdu istnieje konieczność podnoszenia świadomości prawnej nie tylko wśród działkowców, ale również członków poszczególnych organów. Przyczyną nieprzestrzegania prawa jest bowiem ich niezajomość. Niewystarczająca znajomość przepisów i zasad obowiązujących w PZD skutkuje z kolei zwiększającą się ilością sporów, skarg i zażaleń absorbujących organy PZD.

Zjazd uważa, że sytuacja ta wymaga podjęcia bardziej intensywnych działań zmierzających do poszerzenia wiedzy wśród działkowców i działaczy w zakresie przepisów związkowych. Powinno się to odbywać poprzez szkolenia, a także publikacje w prasie i Internecie.

Zjazd stwierdza, że niezbędna jest większa determinacja organów Związku w egzekwowaniu prawa działkowego. Praktyka dowodzi, że wiele struktur niechętnie wykorzystuje instrumenty prawne, które mają w swojej dyspozycji w celu zapewnienia przestrzegania prawa w ogrodach i Związku.

13. ROD w służbie dzieci i młodzieży we współpracy ze szkołami i ośrodkami wychowawczymi

Polski Związek Działkowców od wielu lat zwraca uwagę jak bardzo ważną rolę edukacyjną w życiu dzieci i młodzieży pełnią ogrody działkowe, ucząc szacunku dla natury.

Dostrzegając dzisiejsze problemy dzieci i młodzieży takie jak np. brak miejsca w miastach do zabawy i wypoczynku dla dzieci, gęsta zabudowa umożliwiająca kontakt z naturą Zjazd uznaje, że jednym z ważniejszych punktów działania w następnej kadencji będzie działalność na rzecz dzieci.

Podstawową formą współpracy z placówkami edukacyjnymi i wychowawczymi będą wycieczki do ogrodów działkowych w celu organizowania w nich lekcji przyrody.

Ważne jest też, aby w ogrodach znalazło się na terenie ogólnym miejsce dla dzieci, czy to w postaci placu zabaw, ogródka jordanowskiego, czy np. boiska.

W związku z powyższym Zjazd uznaje, że praca z dziećmi dla ich dobra ma olbrzymie znaczenie dla przyszłości ogrodów działkowych. Dzieci i młodzież to przecież przyszli działkowcy.

14. Samorządność i samodzielność Związku oraz rozwój demokracji wewnątrzwiązkowej

Polski Związek Działkowców jest organizacją pozarządową działającą w interesie społecznym. Samodzielność i samorządność PZD gwarantuje ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych.

Zjazd uznaje za konieczne umacnianie i rozwijanie demokracji wewnątrz związkowej, która jest wartością nadrzędną dla wszystkich członków i jest szeroko realizowana dzięki mechanizmom prawnym obowiązującym w Związku.

15. Gospodarka gruntami

Istotą bezpiecznego funkcjonowania ogrodów jest pełna dokumentacja prawna ogrodu. W ocenie Zjazdu konieczne jest kontynuowanie działań rozpoczętych w minionej kadencji, a polegających na zgromadzeniu w jednym miejscu całej dostępnej dokumentacji ustanawiającej na rzecz Związku prawo do gruntu, w której określone będą dane o powierzchni oraz działkach geodezyjnych wchodzących w skład tej powierzchni.

Zjazd zauważa, że bezpieczeństwo prawne ogrodów to również ich zachowanie w planach zagospodarowania przestrzennego. Wiele gmin do dzisiaj nie dysponuje studium i planem miejscowym i konieczne jest kontrolowanie przygotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego projektów, aby już na etapie przygotowawczym ogrody znalazły się w studium, a następnie w uchwalonym przez gminę planie miejscowym.

Gospodarka gruntami to również racjonalne wykorzystanie terenów przekazanych Związkowi.

16. Rola i zadania okręgowych zarządów

Do podstawowych zadań Okręgowego Zarządu Zjazd zalicza wspieranie ogrodów poprzez:

- pomoc finansową z Funduszu Rozwoju,
- pomoc fachową w zakresie inwestycji, zagospodarowania i modernizacji ROD,
- pomoc oświatową, instruktażową i szkoleniową,
- pomoc prawną,
- pomoc i udział w przygotowywaniu i przeprowadzaniu walnych zebrań,
- reagowanie na problemy występujące w ROD (np. w kwestii wolnych działek),
- zagospodarowywanie wolnych terenów, tworzenie nowych ogrodów,
- zwalczanie zjawiska zamieszkiwania na działkach,
- wpływanie na lepsze wykorzystanie domów działkowca i magazynów,
- pomoc w zakresie zarządzania ogrodami,
- reprezentację ogrodów przed władzami publicznymi,
- obronę interesów ogrodów i działkowców,
- udzielanie ogrodom każdej innej niezbędnej pomocy.

17. Zadania zarządów ROD

Prawidłowe funkcjonowanie ogrodu zależy przede wszystkim od sprawnego działania Zarządu ROD. Jest to podstawowy organ w realizacji zadań stojących przed ogrodami, ale i przed całym Związkiem. Odpowiada bowiem za działalność i stan zagospodarowania podstawowej jednostki organizacyjnej Związku, jaką jest rodzinny ogród działkowy.

Dlatego Zjazd uważa za konieczne podejmowanie działań w celu poprawy wizerunku ogrodów, ich stanu zagospodarowania, aby stały się wizytówką każdego miasta i osiedla. Ogrody działkowe są elementem urbanistyki miast, są także terenami zielonymi, z których winni korzystać ich mieszkańcy. Należy dążyć do otwierania ogrodów dla społeczności lokalnych, tworzyć przyjazne warunki realizacji idei ogrodów jako urządzeń użyteczności publicznej.

18. Społeczna Służba Instruktorska PZD

Zjazd podkreśla, że przez cały okres istnienia ogrodów działkowych dużą rolę do spełnienia mieli zawsze społeczni instruktorzy.

Zjazd uznaje za konieczne dalsze rozwijanie Społecznej Służby Instruktorskiej PZD, a wraz z rozwojem ilościowym tej Służby musi następować stałe doskonalenie wiedzy ogrodniczej i związkowej powołanych już instruktorów oraz podnoszenie ich kwalifikacji poprzez organizowanie szkoleń, wyposażenie ich na bieżąco w literaturę ogrodniczą i organizacyjną, a także objęcie ich szczególną opieką ze strony okręgowych zarządów PZD.

19. Ekologia

Zjazd uważa za konieczne dalsze rozszerzanie działań ekologicznych, w tym upowszechnianie edukacji ekologicznej i nawiązywanie współpracy z samorządami terytorialnymi w tym zakresie.

Zjazd stwierdza, że do najważniejszych zadań wszystkich organów Związku należy zdobywanie środków na działania z zakresu ochrony środowiska, na zagospodarowywanie ogrodów i ich dostosowywanie do potrzeb społeczności lokalnych. W tym zakresie oczekiwana jest pomoc ze strony samorządów.

Zjazd uważa, że należy dalej rozszerzyć rolę ogrodów działkowych, jako przyjaznych dla mieszkańców terenów zieleni, choć wymaga to wsparcia organizacyjnego i finansowego nie tylko ogrodów i Związku, ale lokalnych władz samorządowych i administracyjnych.

Podsumowanie

Zjazd jest przekonany, że społeczność działkową stać na podjęcie tego trudu, bowiem na przestrzeni ostatnich kilkadziesiąt lat działkowcy udowodniali, że potrafią zmierzyć się z trudnymi przeciwnościami w walce o zachowanie zasadniczych wartości leżących u podstaw naszego ruchu.

Dzisiaj również musimy wyjść naprzeciw przeszkodom, wyzwaniom i zagrożeniom, aby po raz kolejny wyjść zwycięsko dla dobra i pomyślności polskich działkowców, ogrodów i Polskiego Związku Działkowców.

STANOWISKO
uczestników VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców w Kielcach z dn. 16.06.2011r.
dotyczące wystąpienia Marszałka Sejmu w sprawie wniosków byłego
Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o stwierdzenie niekonstytucyjności
wybranych przepisów Ustawy o ROD z dn. 08.07.2005 r., względnie całości tejże Ustawy

Szanowny Panie Marszałku!

My, uczestnicy VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Kielcach, po zapoznaniu się z Pańskim stanowiskiem w sprawie wniosków byłego Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wspomnianych w tytule, czujemy się w obowiązku odpowiedzieć na nie i przedstawić swój punkt widzenia w tej sprawie.

Ogrodnictwo działkowe w naszym kraju cieszy się już ponad 110-letnią, piękną tradycją, budowaną na przestrzeni tych lat przy udziale ogromnej rzeszy obywateli. Bardzo smutny jest fakt, że w ostatnich czasach ta tradycja i ludzie stają się celem zmasowanych ataków różnych środowisk, dla których nie liczy się idea, lecz wyłącznie pieniądze i zysk. Rodzinne Ogrody Działkowe zajmują bowiem atrakcyjne tereny w miastach, na które łakomie spoglądają deweloperzy, inwestorzy i innego rodzaju przedsiębiorcy. Tym bardziej smuci nas to, że do środowisk tych dołączyły autorytety w postaci Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oraz Marszałka Sejmu, a więc autorytety, które winny przecież stawać w obronie praw słusznie nabytych oraz własności obywateli.

Cztery artykuły Ustawy o ROD wymienione we wniosku byłego Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, a w Pańskim stanowisku wysunięte na plan pierwszy jako niezgodne z Konstytucją RP (art. 10, 17 ust. 2, 18 i 24) stanowią dla nas działkowców niezwykle ważne gwarancje ochrony naszych praw i pozwalają ze spokojem patrzeć w przyszłość. Bez wątpienia należą one do grupy tych przepisów, które z punktu widzenia członków Polskiego Związku Działkowców mają znaczący wpływ na dalsze funkcjonowanie ogrodów działkowych i idei ogrodnictwa działkowego. Mimo to nie sposób zgodzić się z konkluzją zawartą w Uwagach końcowych stanowiska Pana Marszałka, w których stwierdza, że bez nich cała Ustawa nabierze charakteru „kadłubowego” i pociągnie to za sobą konieczność zlikwidowania całości aktu prawnego i przebudowania systemu funkcjonowania tej ponad 110-letniej idei. Nawet bowiem bez tych artykułów Ustawa będzie nadal zabezpieczała interesy działkowców i ich rodzin. Gdyby doszło do derogacji całości Ustawy o ROD, w prostej linii doprowadziłoby do likwidacji ogrodów i Związku.

Nic więc dziwnego, że działkowcy murem stanęli w obronie przepisów Ustawy, zbierając już ponad 620 tysięcy podpisów wyrażających poparcie dla dalszego jej obowiązywania. Mamy nadzieję, że tak donośny głos nie zostanie pominięty podczas rozstrzygnięcia o losach naszego aktu normatywnego.

W tym miejscu pragniemy zwrócić uwagę na najważniejszy z grona powyższych czterech artykułów, a mianowicie art. 24 Ustawy. To właśnie w głównej mierze ten przepis chroni działkowców przed bezpowrotną utratą ich własności prywatnej i majątku, który przez lata gromadzili na działkach, działając w dobrej wierze i w zaufaniu do decyzji władz publicznych. Ziemie stanowiące dziś rodzinne ogrody działkowe, były przed laty przekazywane decyzjami administracyjnymi. Bardzo często były to tereny zniszczone i zdegradowane. Użytkownicy działek własnymi siłami i nakładami pieniężnymi rekultywowali te ziemie, zagospodarowywali je, przywracając dla środowiska i zamieniając w piękne enklawy zieleni w miastach. Wszystko to robili wierząc, że tereny te przekazane zostały im zgodnie z prawem, w prawidłowym, nieobarczonym błędami postępowaniu. Nie można więc dopuścić do sytuacji, w której teraz, wobec roszczeń kierowanych przez właścicieli i spadkobierców tychże gruntów, członkowie PZD płacić będą cenę za wychodzące na jaw błędy popełnione przez organa administracji publicznej przy wydawaniu decyzji sprzed lat. Nie można dopuścić do tego, aby zlekceważona została dobra wiara użytkowników te ziemie przez lata działkowców, ich zaufanie do władz oraz zasad współżycia społecznego. Żyjemy w państwie prawa, więc możemy i powinniśmy wymagać, aby zaufanie obywateli do prawa, jak i samo prawo było przestrzegane i szanowane. By konsekwencje wadliwych decyzji obciążały nie obywateli dotkniętych ich skutkami, lecz odpowiedzialne za nie właściwe organy państwowe.

Szanowny Panie Marszałku!

Ustawa o Rodzinnych Ogrodach Działkowych jest jedynym skutecznym orężem w rękach działkowców w walce o obronę ich praw. Jedynym, który uniemożliwia nieograniczoną likwidację ogrodów bez wypłaty odszkodowań i zapewnienia terenów zastępczych dla użytkowników działek, którym w świetle prawa i z szacunku dla ludzkiej pracy się to przecież należy. Czy może zaistnieć bowiem sytuacja, w której w państwie prawa człowiek traci z dnia na dzień swoją prywatną własność nie otrzymując w zamian zupełnie nic? Czy może zaistnieć sytuacja, w której człowiek nie może w spokoju zagospodarować użytkowanej przez siebie ziemi w obawie o trwałość przyznanego mu prawa? Odpowiedź wydaje się być jedna – nie!

Jesteśmy przekonani, że Pan Marszałek jest podobnego zdania, dlatego wyrażamy głęboką nadzieję, że przeanalizuje jeszcze raz tę niezwykle istotną dla blisko milionowej

grupy ludzi sprawę i stanie po jej stronie. Wierzmy, że nie pozostanie Pan obojętny na nasz głos kierowany w tym

stanowisku, jak również głos płynący ze strony użytkowników działek z całej Polski.

Członkowie VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów PZD
w Kielcach podpisujący się pod powyższym listem

2. Informacja z Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów PZD

W dniu 17 czerwca 2011 roku w centrum hotelowo-konferencyjnym „Boryna” w Rąbieniu koło Łodzi obradował Okręgowy Zjazd Łódzki Delegatów PZD.

Uczestniczyło w nim blisko 230 osób, z czego 202 stanowili delegaci, zapewniając frekwencję na poziomie 64%. Pozostali uczestnicy to niebędący delegatami ustępujący członkowie władz okręgowych oraz zaproszeni goście honorowi: posłowie ziemi łódzkiej- reprezentujący Sojusz Lewicy Demokratycznej Sylwester Pawłowski i Artur Ostrowski, Mieczysław Łuczak – przedstawiciel Polskiego Stronnictwa Ludowego, Cezary Tomczyk z Platformy Obywatelskiej, a także występujący w imieniu wójta Gminy Nowosolna jego zastępca Jan Kieler. Władze krajowe Polskiego Związku Działkowców reprezentował osobiście Prezes PZD pan Eugeniusz Kondracki.

Listy z życzeniami owocnych obrad, żywej dyskusji i dobrych decyzji podjętych przez Zjazd przesłali: senator, a zarazem Minister Sprawiedliwości Krzysztof Kwiatkowski, poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska oraz Burmistrz i Przewodniczący Rady Miejskiej Pajęczna.

Otwierając Zjazd Prezes Okręgowego Zarządu Łódzkiego Izabela Ożegalska powitała uczestniczących w nim delegatów, a także przedstawiła oficjalnych gości. Podkreśliła, że celem Zjazdu jest podsumowanie pracy okręgowych organów Związku w kończącej się kadencji oraz wyłonienie nowych władz i określenie najistotniejszych kierunków działania na następne cztery lata. Na przewodniczących Zjazdu Prezes I. Ożegalska zaproponowała panów Czesława Justa i Jerzego Adamskiego.

Przedstawienie sprawozdań z pracy organów okręgowych PZD poprzedziło uhonorowanie zaproszonych gości oraz najaktywniejszych działaczy odznaczeniami związkowymi i dyplomami Krajowej Rady PZD. Wyróżnionych dekorował Prezes Eugeniusz Kondracki. Odznaki „Za zasługi dla PZD” otrzymali posłowie Artur Ostrowski i Sylwester Pawłowski oraz nieobecna niestety poseł Zdzisława Janowska, Wójt Gminy Nowosolna Tomasz Bystroński, Janina Szewczyk – Członek Prezydium Okręgowego Zarządu Łódzkiego PZD, Pani Anna Witych – Członek Okręgowego Zarządu Łódzkiego PZD i Krzysztof Głodek – Zastępca Przewodniczącego Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD.

Złotą odznaką „Zasłużonego Działkowca” wyróżniono: Grażynę Mielczarek – Zastępcę Przewodniczącego Okręgowej Komisji Rewizyjnej PZD, Tadeusz Mańko – Prze-

wodniczącego Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD, Wiesława Ryszelewskiego – Członka Okręgowego Zarządu Łódzkiego PZD.

Srebrną odznakę otrzymali: Krystyna Majewska – członek Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD, Maria Mańkowska – członek Okręgowego Zarządu Łódzkiego PZD, Lechosław Sroczyński – członek Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD.

Brązową odznaką uhonorowano członków organów okręgowych: Teresę Gębarowską, Jerzego Kamińskiego, Zenona Kasierskiego, Włodzimierza Grzelaka, Edwarda Kasińskiego.

21 działaczy okręgowych wyróżniono dyplomami Krajowej Rady PZD za wzorowe wypełnianie obowiązków członka okręgowego organu PZD oraz obronę praw działkowców i ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Następnie prezes I. Ożegalska wygłosiła referat sprawozdawczo-programowy odnoszący się do najważniejszych wydarzeń i działań prowadzonych przez Okręgowy Zarząd Łódzki w mijającej kadencji oraz zadań, które powinny być realizowane przez nowe władze okręgowe. Trzeba podkreślić, że wszyscy delegaci wraz z zaproszonymi na Zjazd otrzymali obszernie sprawozdanie z działalności OZŁ PZD w kadencji 2007–2011.

Kolejnymi punktami porządku obrad było przedstawienie sprawozdań przez przewodniczących Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Rozjemczej, po czym Zjazd podjął uchwały o zatwierdzeniu sprawozdań organów okręgowych Związku i udzielił ustępującemu OZŁ absolutorium.

Dyskusję otworzyło wystąpienie oficjalnych gości. Głos zabrali posłowie. Panowie Mieczysław Łuczak i Cezary Tomczyk zapewnili o swoim poparciu dla idei ogrodnictwa działkowego i walki jaką członkowie Związku toczą w obronie ustawy o ROD. Poseł Artur Ostrowski wyraził żal, że to właśnie przedstawiciele partii politycznych i władz państwowych doprowadzili do upolitycznienia ogrodów działkowych, które zamiast być miejscem wypoczynku i rekreacji stały się kartą przetargową poparcia dla różnych ugrupowań, mamienia społeczeństwa demagogicznymi i pustymi hasłami i obietnicami. Przypomniał najważniejsze zdarzenia i inicjatywy podjęte w minionej kadencji dla ratowania ogrodów szczególnie odnosząc się do I Kongresu PZD, pochwalił środowisko działkowców za jedność, integrację i zdolność do mobilizacji w trudnych momentach. Poseł Sylwester Pawłowski wyraził

uznanie dla PZD za wypełnianie społecznie pożytecznych funkcji, działania na rzecz społeczności lokalnych, propagowanie ekologicznych i prozdrowotnych postaw. Podkreślił konstytucyjne prawo wszystkich obywateli do zrzeszania się, a co za tym idzie negatywnie ocenił aktywność organów Państwa zmierzającą do zmarginalizowania roli Związku. Zapewnił o poparciu posłów z lewej strony sceny politycznej dla interesów i postulatów środowiska działkowców.

W dyskusji udział wzięło 15 delegatów. Dominował temat obrony Związku i praw działkowców, apelowano do polityków o nieingerowanie w funkcjonowanie samodzielnej i niezależnej organizacji jaką jest PZD. Mówiono o korzyściach jakie daje działkowcom obecna ustawa, m.in. gwarantując konieczność przyznawania terenów w zamian za likwidowane ogrody, wypłaty odszkodowań, pomoc i ochronę Związku w postępowaniach administracyjnych i sądowych zwłaszcza wobec roszczeń do gruntów ogrodów. Podkreślano nikłą pomoc ze strony samorządów dla tworzenia dobrych warunków dla istnienia ogrodów. Zgłoszone zostały postulaty powołania wyspecjalizowanych komórek prawnych i księgowych dla obsługi ROD, by zapewnić lepsze funkcjonowanie podstawowych jednostek Związku. Na zakończenie dyskusji głos zabrał Prezes PZD pan Eugeniusz Kondracki. Obszernie omówił aktualną sytuację w jakiej znajduje się Związek i ogrody. Nawiązał do lekceważącego stosunku najważniejszych konstytucyjnych organów do milionowej organizacji społecznej. Wskazał na polityczne uwarunkowania prowadzonej przez NIK kontroli w gminach, która w rzeczywistości pokazała liczne zaniedbania i zaniechania organów samorządu w realizacji ich ustawowych obowiązków w zakresie pomocy dla ogrodów. Położył nacisk na bezprecedensowy zamach na prawa członków PZD jakim było zaskarżenie ustawy przez Pierwszego Prezesa Sadu Najwyższego. Jeszcze raz jasno przedstawił intencje przeciwników Związku, którzy za główny cel zmiany obecnego porządku prawnego stawiają sobie uzyskanie dostępu do gruntów, na których znajdują się ogrody i uczynienie ich przedmiotem obrotu i lokaty kapitału. Kończąc swoją wypowiedź Prezes E. Kondracki podkre-

ślił znaczenie silnego, zjednoczonego i zaangażowanego w obronę praw swoich członków Związku, który jako jedyna w kraju organizacja wykazuje tak dużą determinację w walce o swoje prawa.

Po dyskusji i krótkiej przerwie Zjazd podjął uchwałę w sprawie ustalenie liczby członków organów okręgowych w nowej kadencji, zgodnie z którą Okręgowy Zarząd będzie liczył 39 członków, a komisje statutowe po 9 członków. Następnie komisja wyborcza na podstawie propozycji zgłoszonych przez ustępujące władze okręgowe oraz delegatów uczestniczących w Zjeździe, zgodnie z ustaloną na Zjeździe liczbą członków organów okręgowych Związku, przedstawiła Zjazdowi kandydatów do władz okręgowych i 23 delegatów na Zjazd Krajowy. Propozycje komisji wyborczej zostały przyjęte jednogłośnie. Nowo wybrane władze ukonstytuowały się w następujący sposób:

Prezesem OZŁ wybrana została pani Izabela Ożegalska, wiceprezesem pani Maria Stypułkowska, skarbnikiem pan Jerzy Jaksoń, sekretarzem pan Henryk Jastrzębski. Prezydium OZ będzie liczyć 9 członków. Przewodniczącą Okręgowej Komisji Rewizyjnej pozostała pani Jadwiga Drzewiecka, a Okręgowej Komisji Rozjemczej pan Tadeusz Mańko.

Zjazd przyjął też uchwałę programową na rozpoczynającą się kadencję. Do najważniejszych zadań zaliczono: obronę ustawy o ROD, promocję ogrodnictwa działkowego, zintensyfikowanie działań dla uregulowania sytuacji prawnej gruntów ogrodów, modernizację i inwestycje w ogrodach, współpracę z samorządami terytorialnymi, oświatę ogrodniczą i rozszerzenie działalności konkursowej.

Zjazd przyjął też 5 innych dokumentów w tym 3 stanowiska: w obronie ustawy o ROD, w sprawie współpracy z samorządami lokalnymi, w sprawie opinii Marszałka Sejmu do Trybunału Konstytucyjnego dotyczącej wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie konstytucyjności ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz w sprawie reprezentacji Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym, przesłanie w sprawie jedności i integracji ruchu ogrodnictwa działkowego oraz apel w sprawie wyborów parlamentarnych w 2011 roku.

Prezes OZŁ PZD
/-/ Izabela Ożegalska

UCHWAŁA NR 5/2011

Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców
z dnia 17 czerwca 2011 roku

w sprawie programu działania Okręgowego Zarządu Łódzkiego PZD na kadencję 2011–2015

Okręgowy Zjazd Łódzki Delegatów Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie § 116 ust. 3 statutu PZD, po zapoznaniu się z materiałami sprawozdawczymi

i wysłuchaniu referatu sprawozdawczo-programowego oraz w oparciu o wnioski i uwagi zgłoszone podczas dyskusji, uchwala:

Program działania Okręgowego Zarządu Łódzkiego PZD na kadencję 2011–2015 i zobowiązuje nowo wybrane władze okręgowe do realizacji następujących kierunków:

2) Promocja Polskiego Związku Działkowców prowadząca do przedstawienia organizacji jako sprawnego i nowoczesnego podmiotu zarządzającego rodzinnymi ogrodami działkowymi. Koniecznym jest uświadomienie społeczeństwu jak istotną rolę pełnią ogrody działkowe. W tym celu należy prowadzić ścisłą współpracę z lokalnymi mediami, wykorzystywać nowoczesne i szeroko dostępne środki komunikacji, organizować i brać udział w imprezach promocyjnych i integracyjnych z miejscowymi społecznościami. Współpraca z lokalnymi władzami dla realizacji zadań publicznych np. poprzez działalność edukacyjną, rekreacyjną, ekologiczną i prozdrowotną.

3) Zintensyfikowanie działań w celu wzmacniania stanu prawnego gruntów rodzinnych ogrodów działkowych. Dążenie do ujawniania praw Związku w zapisach wieczysto księgowych i ewidencji gruntów. Monitorowanie prowadzonych przez gminy działań w zakresie planowania przestrzennego, przeciwdziałanie negatywnym skutkom niekorzystnych dla Związku zapisów w planach i studiach zagospodarowania.

4) Współpraca z organami administracji samorządowej i rządowej w celu regulowania stanów prawnych nieruchomości, prowadzeniu postępowań administracyjnych i sądowych dla odparcia roszczeń kierowanych do gruntów ogrodów.

5) Zagospodarowanie i modernizacja ogrodów. Racjonalne wykorzystanie terenów ROD, ich zadbane i estetyczny wygląd przyczyniają się do pozytywnego wizerunku ogrodów i Związku, podnoszą komfort użytkujących działki. Dla lepszych rezultatów w tym zakresie konieczne jest zwiększenie wykorzystania przez zarządy ROD środków gromadzonych na to na funduszach związkowych, a także zintensyfikowanie starań dla pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania.

6) Prawidłowe zarządzanie ROD, przestrzeganie prawa związkowego i powszechnie obowiązującego. Zadanie to jest niezwykle istotne z uwagi na odpieranie argumentów przeciwników Związku, postulujących konieczność zmiany ustawy o ROD, jak i dla tworzenia pozytywnego wizerunku ogrodów. W celu sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem prawa przez władze ogrodowe i działkowców należy kontynuować przeglądy zagospodarowania działek oraz prowadzić intensywne szkolenia członków organów Związku w zakresie przepisów związkowych

i powszechnie obowiązujących. Niezbędna jest także większa determinacja i konsekwencja w egzekwowaniu prawa działkowego. Roztropne korzystanie z rozwiązań i instrumentów przewidzianych przepisami statutowymi prowadzi do zadowalających efektów w postaci ładu i porządku w ogrodach.

7) Wobec niepokojącego wzrostu kradzieży i aktów wandalizmu w rodzinnych ogrodach działkowych należy wzmocnić współpracę z policją, strażą miejską i gminną oraz ze służbami ochrony.

8) Szerzenie oświaty ogrodniczej wśród działkowców i wszystkich zainteresowanych sprawami ogrodnictwa. Dlatego należy kontynuować wszelkie dotychczas sprawdzone formy tj. szkolenia, rozprowadzanie fachowej prasy i literatury. Konieczne jest także podjęcie nowych wyzwań i wykorzystanie nowoczesnych form komunikowania tj. Internet, poczta elektroniczna, fora dyskusyjne itp. dla upowszechniania wiedzy ogrodniczej.

9) Prowadzenie racjonalnej i oszczędnej polityki finansowej. Sprawowanie nadzoru nad zarządami ROD w zakresie przestrzegania przepisów finansowych tj. ustawy o rachunkowości, przepisów podatkowych, Zakładowego Planu Kont itp. Kontynuować szkolenia służb finansowo-księgowych ROD, uruchomić działalność ośrodków finansowo-księgowych zatrudniających fachowców mogących rozwiązać problemy występujące w ROD przy prowadzeniu ewidencji finansowo-księgowej.

10) Organizowanie i popularyzowanie działalności konkursowej poprzez masowy w nich udział ogrodów. Rozwijając formy konkursów, które premią pomysłowość, nowatorstwo i społeczne zaangażowanie.

Pełne zrealizowanie założonego Programu ma na celu zintegrowanie środowiska działkowców, wzmocnienia pozycji Związku i wykorzystanie społecznego potencjału tkwiącego w naszej organizacji. Osiągnięcie zamierzonych rezultatów będzie wymagać zaangażowania i aktywnego współdziałania wszystkich organów okręgowych i ogrodowych PZD. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że członkowie Związku w naszym okręgu niejednokrotnie udowodnili, że potrafią zmierzyć się z różnymi przedsięwzięciami, a zjednoczeni wokół idei zachowania ogrodnictwa działkowego są w stanie sprostać wyzwaniom i oczekiwaniom jakie stawia przed Związkiem rzeczywistość.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI UCHWAŁ
I WNIOSKÓW

PRZEWODNICZĄCY
ZJAZDU

STANOWISKO

Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców
z dnia 17 czerwca 2011 roku
w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Uczestnicy obrad Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców reprezentujący ponad 46 tysięcy rodzin użytkujących działki w ogrodach okręgu łódzkiego uznają, że aktualna sytuacja Związku, wynikająca z działań organów państwowych różnego szczebla, rozmaitych inicjatyw ustawodawczych i medialnych ataków, wymaga dalszych zdecydowanych i konsekwentnych działań wszystkich struktur PZD w obronie ustawy z 8 lipca 2005 roku o ROD.

Dzisiejsze rodzinne ogrody działkowe są kontynuatorami ponad stuletniej tradycji ruchu działkowego w Polsce. Pomimo upływu lat, przemian ustrojowych i społecznych, nie zmalało ich znaczenie dla społeczeństwa.

Pozytywna rola jaką pełnią ogrody w zaspokajaniu potrzeb rekreacyjnych i socjalnych lokalnych społeczności to najważniejszy i ciągle aktualny cel przyświecający ide ogrodnictwa działkowego. Z tego też względu obecnie obowiązująca ustawa z 8 lipca 2005 roku określa ogrody przede wszystkim jako obiekty użyteczności publicznej. Przywracanie przyrodzie zdegradowanych ekologicznie terenów, wzbogacanie lokalnego krajobrazu, tworzenie przyjaznego dla ludzi otoczenia, integracja społeczna, czy wreszcie współpraca z instytucjami edukacyjnymi i organizacjami opiekującymi się potrzebującymi to najistotniejsze funkcje działek rodzinnych i elementy działalności PZD. Dlatego też bez wątpienia dalsze istnienie ogrodów działkowych jest w interesie całego społeczeństwa.

Realizacja powyższych zadań możliwa jest przy zapewnieniu dla ogrodów odpowiednich warunków prawnych. Zjazd uznaje, że aktem który najlepiej i najpełniej reguluje funkcjonowanie ROD, jest wspomniana wyżej ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych. Przy jej opracowywaniu oprócz parlamentarzystów brali udział także przedstawiciele Związku.

Niestety ale wygląda na to, że poparcie jej 620 tysiącami podpisów, złożonymi przez użytkowników działek w ROD jest niewystarczające i nie brane pod uwagę przez państwowe instytucje.

Choć walka o zachowanie ogrodów i działek toczy się niemal od początku przemian demokratycznych w naszym

kraju to od ponad roku obserwujemy nasilenie osobliwych działań, niektórych organów konstytucyjnych.

Wzmoczone zainteresowanie sprawami ruchu ogrodnictwa działkowego przejawili zarówno Rzecznik Praw Obywatelskich jak i Najwyższa Izba Kontroli.

Za najbardziej dotkliwą i przykrą inicjatywę Zjazd uważa wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności z Konstytucją ustawy o ROD.

Ze smutkiem i rozczarowaniem przyjmujemy, że autorytet Sądu Najwyższego został wciągnięty do walki z działkowcami. Wniosek Pierwszego Prezesa SN to kolejna próba zdyskredytowania Związku, udowodnienia rzekomego wyczerpania się społecznej formy organizowania się działkowców.

Bulwersuje nas także stosunek, tak szacownej i znaczącej instytucji, jaką jest Sąd Najwyższy, do działkowców, którzy stanowią ponad milionową rzeszę obywateli. Masowy odzew naszego środowiska na wniosek z lutego 2010 roku dotyczący sześciu artykułów ustawy o ROD, to przejaw dobrej organizacji i obywatelskiej świadomości działkowców. Niestety, ale Pierwszy Prezes SN nie raczył odpowiedzieć na jakiegokolwiek z wystąpień, a jego lekceważące podejście do naszego środowiska znalazło swój wyraz w rozszerzeniu pierwotnego wniosku i zaskarżeniu całej ustawy.

Działanie to Zjazd odbiera jako szczególny i bezprecedensowy przykład reakcji na mobilizację środowiska polskich działkowców i ponad 1600 apeli, wystąpień i listów w obronie ustawy. Taką radykalizację uznajemy za formę odwetu za postawę działkowców w obronie ich fundamentalnych praw.

Dlatego też kierując się troską o zapewnienie dalszego istnienia ruchu działkowego zwracamy się do władz państwowych, parlamentarzystów ziemi łódzkiej, partii politycznych, organizacji pozarządowych i wszystkich osób, którym leży na sercu dobro ogrodów o poparcie starań w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, która jest jedynym aktem prawnym skutecznie chroniącym fundamentalne prawa działkowców i dorobek kilku pokoleń Polaków.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI UCHWAŁ
I WNIOSKÓW

PRZEWODNICZĄCY
ZJAZDU

PRZESŁANIE
Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców
z dnia 17 czerwca 2011 roku
w sprawie integracji i jedności ruchu ogrodnictwa działkowego.

Tocząca się od ponad 20 lat walka w obronie istnienia ogrodów działkowych wyzwała w naszym środowisku wiele inicjatyw dzięki którym udaje się skutecznie odeprzeć rozmaite ataki na Polski Związek Działkowców. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że tylko zjednoczona i skupiona wokół najważniejszego celu, jakim jest zachowanie wielopokoleniowego dorobku działkowców, organizacja, jest w stanie przetrwać wszelkie zawirowania i próby podważenia fundamentalnych praw związkowych.

Uczestnicy Zjazdu, tak jak wszyscy polscy działkowcy, podkreślają znaczenie PZD, który jako niezależna i samorządna organizacja stanowi siłę zdolną efektywnie walczyć o uratowanie ogrodów i działek rodzinnych.

Integracja środowiska działkowców wyraża się w niezliczonej ilości stanowisk, uchwał i apeli, które zostały podjęte w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w odpowiedzi na rozmaite inicjatywy państwowe zmierzające do zmiany obecnych zasad funkcjonowania ROD i Związku. Bezprecedensowym przykładem mobilizacji polskich działkowców było zwołanie I Kongresu Polskiego Związku Działkowców w lipcu 2009 roku, co w decydującej mierze przyczyniło się do zwycięstwa, jakim było odrzucenie przez Sejm już w pierwszym czytaniu projektu ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych autorstwa posłów Prawa i Sprawiedliwości, stanowiącego jawny za-

mach na największą organizację społeczną w kraju. Powyższe przykłady jasno pokazują, że gdy działamy razem, wspólnie, przekonani o słuszności idei, za które walczymy stanowimy poważny i liczący się ruch. Tylko zjednoczona organizacja może przeciwstawić się zagrożeniom i budować przyszłość ogrodnictwa działkowego w Polsce. Nie możemy dopuścić do tego, by przeciwnikom Związku przy pomocy demagogicznych haseł i manipulowania opinią publiczną, udało się skłócić nasze środowisko i doprowadzić do jego rozbicia.

W związku z tym Zjazd apeluje o dalszą integrację i współpracę struktur Związku. Brońmy fundamentalnych praw, które gwarantuje nam ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych. Działajmy razem na rzecz umacniania pozytywnego wizerunku Związku, promowania ogrodów jako miejsc przyjaznych nie tylko członkom organizacji, ale także szerszemu kręgowi społeczeństwa.

Ponad stuletnia tradycja ogrodnictwa działkowego i przypadający w tym roku jubileusz 30-lecia istnienia Polskiego Związku Działkowców to powody do dumy i argumenty świadczące o naszym dorobku i wkładzie w budowę społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Demokratyczne zasady, w oparciu o które działa Związek stanowią przykład, że idea samorządności jest najlepszą dla rozwoju społeczeństwa.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI UCHWAŁ
I WNIOSKÓW

PRZEWODNICZĄCY
ZJAZDU

APEL
Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców
z dnia 17 czerwca 2011 roku
w sprawie wyborów parlamentarnych w 2011 roku

Zbliżające się jesienne wybory parlamentarne są niezwykle ważnym wydarzeniem dla wszystkich obywateli. Od kształtu przyszłego parlamentu będzie zależała polityka prowadzona przez Państwo zarówno na zewnątrz, jak i dotycząca zagadnień wewnątrz krajowych. Układ sił jaki uformuje się we władzach państwowych będzie miał istotne znaczenie także dla spraw Polskiego Związku Działkowców i modelu funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych.

Niestety, ale od ponad dwudziestu lat, czyli od początku demokratycznych przemian ustrojowych decyzje zapadające na szczeblach władzy ustawodawczej i wyko-

nawczej ingerują w funkcjonowanie ogrodów i praw osób użytkujących w nich działki. Śmiało można stwierdzić, że statutowa działalność Związku jest brutalnie zakłócana przez pomysły i idee różnych grup politycznych. Populistyczne hasła powszechnego uwłaszczenia działkowców, zniesienia obowiązku przynależności do Związku, czy też interweniowania wobec braku nadzoru nad PZD to typowe narzędzia walki o elektorat, instrumenty mające przysłużyć się zwiększeniu poparcia dla określonych partii. Obywatele zrzeszeni w Polskim Związku Działkowców stanowią ponad milionową grupę. Nasza organizacja jest najliczniejszą w kraju. Z przykrością i rozgoryczeniem od-

notowujemy fakt, iż dla niektórych środowisk politycznych nie jest to wystarczający argument dla uwzględnienia głosu działkowców przy podejmowaniu decyzji w sprawach ich dotyczących.

Cała mijająca kadencja władz okręgowych PZD upłynęła pod znakiem walki w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych i Związku. Zachowanie fundamentalnych praw użytkowników działek to priorytetowe działanie także dla nowo wyłonionych organów PZD szczebla okręgowego i krajowego.

Wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego oczekujący na rozpatrzenie przez Trybunał Konstytucyjny, zwiększone zainteresowanie sprawami ogrodów ze strony organów nadzoru budowlanego i kontroli państwowej, czy wreszcie prowadzone w Ministerstwie Infrastruktury prace analityczne nad ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych to najważniejsze wyzwania z jakimi przyjdzie się zmierzyć Związkowi w najbliższej przyszłości.

Rozstrzygnięcia jakie zapadną w powyższych sprawach zależą będą nie tylko od aktywności społecznych działaczy związkowych, ale przede wszystkim od tego jak szerokie zrozumienie dla roli ogrodnictwa działkowego panować będzie wśród nowych posłów i senatorów.

Z tego względu uczestnicy Zjazdu, odwołując się do idei społeczeństwa obywatelskiego liczy na masowy udział

działkowców w wyborach parlamentarnych. Wzywamy też władze wszystkich szczebli Związku w naszym okręgu do udzielania poparcia tym kandydatom, których poziom wiedzy, znajomość problematyki ogrodnictwa działkowego i zasad funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych gwarantuje wypełnianie mandatu w sposób zapewniający realizację postulatów środowiska działkowego i respektowanie praw przyznanych naszemu Związkowi.

Uczestnicy Zjazdu apelują do władz ogrodów o udzielenie pomocy organizacyjnej i promocyjnej tym ugrupowaniom i komitetom, które w swoich programach wyborczych uwzględniają działania i rozwiązania służące zachowaniu i rozwojowi ogrodów oraz o zapewnienie im szerokiego kontaktu z działkowcami poprzez różne działania informacyjne, w tym także wykorzystanie w miarę potrzeby świetlic i domów działkowca na spotkania przedwyborcze.

Pamiętajmy, że jedynie wybór właściwych osób da perspektywę lepszego traktowania i zrozumienia spraw działkowców na najwyższych szczeblach władzy.

Korzystne wyniki wyborów będą sukcesem całego środowiska działkowego, dającym szansę na spokojną przyszłość rodzinnych ogrodów działkowych w całym kraju i okręgu łódzkim.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI UCHWAŁ
I WNIOSKÓW

PRZEWODNICZĄCY
ZJAZDU

STANOWISKO

Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców

z dnia 17 czerwca 2011 roku

w sprawie opinii Marszałka Sejmu do Trybunału Konstytucyjnego dotyczącej wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie konstytucyjności ustawy o ROD oraz w sprawie reprezentacji Sejmu w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym

Okręgowy Zjazd Łódzki Delegatów PZD wyraża oburzenie i żal z powodu powtarzających i nasilających się ataków na legalną i samorządną organizację działkowców w naszym kraju.

Mieliśmy nadzieje, że odrzucenie przez Sejm w lipcu 2009 roku projektu ustawy o ogrodach działkowych autorstwa posłów PiS utnie spekulacje na temat konieczności zmiany ustawy z 8 lipca 2005 r. Niestety zawiedliśmy się.

Niepokoje wokół Związku nie ustały, a ubiegłoroczna inicjatywa Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, wniosku do Trybunału Konstytucyjnego najpierw w sprawie zbadania konstytucyjności sześciu artykułów, a następnie całej ustawy o ROD, to wydarzenie niemające precedensu w całej historii legalizmu i demokratycznych form kontroli w Polsce.

Bolesne jest to, że w dalszym ciągu w całej sprawie najmniej pod uwagę bierze się zdanie samych członków Związku. Poparcie obecnych przepisów przez 620 tysięcy użytkowników działek, apele i listy w obronie ustawy ciągle są lekceważone. Ustawa zawiera mechanizmy i rozwiązania dobrze funkcjonujące i powszechnie akceptowane przez członków Związku, a podejmowane inicjatywy zmierzające do jej zmiany to działanie wbrew demokratycznym zasadom państwa prawa.

Wprawdzie z ostatnich opinii i stanowiska Marszałka Sejmu wynika, że wątpliwości nasuwają się „tylko” przy okazji niektórych artykułów, a nie całej ustawy jednak dokładana analiza argumentów Marszałka pokazuje, że w rzeczywistości jest to opracowanie o charakterze politycznym, które ma na celu uzasadnić konieczność wpro-

wadzenia nowych przepisów dla działania ogrodów.

W swojej opinii Marszałek Sejmu generalnie podziela argumentację Pierwszego Prezesa SN i uznaje, że art. 10 ustawy o ROD powinien być uchylony. Wydaje się, że formułując taką ocenę Marszałek pominął zasadniczą kwestię modelu funkcjonowania ogrodów działkowych przyjętą przez ustawodawcę. Rodzinne ogrody działkowe jako obiekty użyteczności publicznej realizują określone funkcje. Z tego względu zakładanie ich na gruntach państwowych ma ułatwiać ich tworzenie właśnie po to, by wypełniać społecznie użyteczne cele.

Uważamy, że nie ma powodów dla postawienia wniosku o niekonstytucyjności artykułu 17 wspomnianej wyżej ustawy. Przepis mówiący o zgodzie Związku na likwidację rodzinnego ogrodu działkowego ma gwarantować zachowanie wszystkich związanych z tym procedur i zapewnienie działkowcom, że w razie konieczności opuszczenia użytkowanego przez nich terenu przestrzegane będą ich prawa. Z pewnością nie jest to przepis, który w obecnej postaci ogranicza uprawnienia właścicielskie i swobodne dysponowanie terenem np. przez organy samorządu terytorialnego. Konstytucja gwarantuje wszystkim jednakowe poszanowanie własności i innych praw majątkowych.

Poddawanie w wątpliwość konstytucyjności powyższego artykułu prowadzi do wniosku, że na potrzeby konkretnego postępowania przed TK próbuje się zanegować prawa Polskiego Związku Działkowców i działkowców do ochrony jaka przysługuje innym podmiotom. Z tego względu opinię o niezgodności z Konstytucją art. 17 ustawy o ROD należy uznać za chybioną.

Zupełnie niezrozumiałym jest też kwestionowanie zgodności z Konstytucją artykułu 18 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Konstrukcja tego przepisu również nie ogranicza możliwości dysponowania terenem przez właściciela gruntu. Co prawda optymalnym rozwiązaniem jest likwidacja ogrodu poza sezonem wegetacyjnym, jednak przepis dopuszcza odstępstwo od tej reguły w szczególnych wypadkach. Działkowcy nie są przeciwni rozwojowi miast, rozumieją konieczność budowy nowych dróg, inwestycji w zakresie budownictwa i przemysłu. Realizacja celów publicznych nie może jednak odbywać się tylko poprzez przyzmat interesu podmiotu prowadzącego likwidację. Ponadto przedmiotowy przepis został wprowadzony przede wszystkim z myślą o znacznych inwestycjach, poprzedzonych dość długotrwałym procesem planowania, co z pewnością nie utrudnia ich prowadzenia w taki sposób, aby umożliwić działkowcom zbiór plonów. Użytkownicy działek pragną poszanowania ich dorobku i pracy poczynionej w ogrodach, dlatego zachowanie przepisu, który stwierdza, że likwidacja ogrodu w okresie wzrostu roślin jest możliwa tylko w szczególnych wypadkach i za zgodą Związku, jest uzasadnione celami społecznymi.

Najbardziej niepokojącym jest wskazanie jako niezgodnego z ustawą zasadniczą art. 24 ustawy o ROD. Przed-

miotowy przepis chroni nabyte przez rodziny działkowców w dobrej wierze prawo do użytkowania działki w ogrodzie i do swobodnego korzystania z własnego majątku na działce. Uchylenie tego przepisu będzie stanowiło furtkę dla byłych właścicieli gruntów lub ich spadkobierców, która może uruchomić katastrofalną dla działkowców lawinę pozwów i roszczeń do użytkowanych przez nich terenów. Problem ten ma duże znaczenie dla wszystkich ogrodów, w tym również zlokalizowanych w okręgu łódzkim, a zwłaszcza w samej Łodzi, gdzie znaczna ilość nieruchomości nie ma uregulowanego stanu prawnego. Zadajemy pytanie, dlaczego działkowcy mają być narażeni na prawdopodobne kłopoty i ponosić konsekwencje błędów, niedbalstwa i niedopełnienia w przeszłości obowiązków przez organy administracji państwowej. Niedopuszczalnym jest, aby próbując zrekompensować rzekome krzywdy byłych właścicieli naruszać prawa obecnych użytkowników, tym bardziej że przejmowanie gruntów pod urządzenie ogrodów działkowych odbywało się za odszkodowaniem.

Uważamy, że obecna treść zaskarżonego artykułu w sposób właściwy i najsprawiedliwszy z możliwych zabezpiecza prawa poprzednich właścicieli i ich spadkobierców, jednocześnie nie burząc obecnej formy korzystania z gruntu, a przyjęcie innego rozwiązania będzie sprzeczne z zasadami sprawiedliwości społecznej.

Jako najwyższy na szczeblu okręgu organ, nie akceptujemy reprezentacji Sejmu w przedmiotowym postępowaniu, która została zaproponowana przez Komisję Ustawodawczą parlamentu.

Mamy głębokie obawy, co do bezstronności i znajomości problematyki odnoszącej się do funkcjonowania ogrodów rodzinnych i Związku panów posłów Stanisława Pięty i Andrzeja Dery. Obaj posłowie reprezentują to samo ugrupowanie, którego przedstawiciele w przeszłości wielokrotnie postulowali potrzebę zmiany ustawy o ROD, a niekiedy dawali wręcz wyrazy niechęci wobec Polskiego Związku Działkowców.

Szczególnie oburzające i nie do przyjęcia dla członków Związku jest występowanie w przedmiotowej sprawie pana Andrzeja Dery, który jak doskonale pamiętamy jest autorem projektu ustawy o ogrodach działkowych potępionego przez I Kongres PZD, a następnie odrzuconego przez Sejm RP w lipcu 2009 roku. Dobrowolne i obojętne zgłoszenie się pana Dery do reprezentowania Sejmu przed TK nie jest więc przypadkowe i każe nam wątpić w jego obiektywizm. Przypuszczamy, że pan poseł Dera po raz kolejny w swoich działaniach nie będzie się kierował poszanowaniem głosu środowiska działkowców, ale będzie realizował założenia partii politycznej, której jest członkiem.

W związku z tym Zjazd zwraca się do Pana Marszałka Sejmu RP o podjęcie decyzji odrzucającej kandydatury zaproponowane przez Komisję Ustawodawczą i oddelegowanie osoby, który reprezentując Sejm rzeczywiście

wykaże się neutralnością i da gwarancje rzetelnej obrony ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Przypominamy, że wydanie przez Trybunał Konstytucyjny wyroku zgodnego z intencjami wnioskodawcy będzie miało negatywne skutki społeczne.

Dzisiejsze rodzinne ogrody działkowe są bowiem kontynuatorami ponad stuletniej tradycji ruchu działkowego w Polsce. Pomimo upływu lat, przemian ustrojowych i

społecznych, nie uległo ich znaczenie dla społeczeństwa.

Pozytywna rola jaką pełnią ogrody w zaspokajaniu potrzeb rekreacyjnych i socjalnych lokalnych społeczności to najważniejszy i ciągle aktualny cel przyświecający idei ogrodnictwa działkowego. Dlatego też bez wątpienia dalsze istnienie ogrodów działkowych jest w interesie całego społeczeństwa.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI UCHWAŁ
I WNIOSKÓW

PRZEWODNICZĄCY
ZJAZDU

STANOWISKO
Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców
z dnia 17 czerwca 2011 roku
w sprawie współpracy z samorządami lokalnymi

Uczestnicy Okręgowego Zjazdu Łódzkiego Delegatów Polskiego Związku Działkowców stwierdzają, że prawidłowe funkcjonowanie i rozwój rodzinnych ogrodów działkowych leży nie tylko w interesie samej organizacji, ale także władz lokalnych.

Dzisiejsze rodzinne ogrody działkowe kontynuują ponad wiekową tradycję ruchu działkowego w Polsce. Od początku swego istnienia wypełniają ważne cele dla społeczeństwa. Służą zaspokajaniu potrzeb rekreacyjnych i socjalnych rodzin, sprzyjają rehabilitacji i integracji społecznej, stanowią formę wsparcia dla licznej grupy użytkowników działek.

Ogrody, jako tereny zielone wzbogacają lokalny krajobraz, tworzą przyjazne i zdrowe dla ludzi otoczenie. Są elementem miejscowego ekosystemu, przywracają przyrodzie tereny zdegradowane, co jest szczególnie ważne na obszarach poprzemysłowych i nadmiernie zurbanizowanych.

Ważną funkcję rodzinnych ogrodów działkowych zaznaczył także ustawodawca, który w ustawie z 8 lipca 2005 roku określił je jako obiekty użyteczności publicznej, nakładając jednocześnie na gminy szereg obowiązków mających zapewnić ogrodom prawidłowe funkcjonowanie, jak np. utrzymanie dróg dojazdowych do ogrodów, doprowadzenie energii elektrycznej, wody, uwzględnienie potrzeb działkowców przy organizacji komunikacji publicznej.

Delegaci uczestniczący w Zjeździe deklarują chęć współpracy z władzami samorządowymi dla stworzenia jak najlepszych warunków dla działania i rozwoju ogrodów działkowych. Doceniamy rezultaty, jakie już udało się osiągnąć na tym polu. Dzięki współdziałaniu Związku

z gminami istnienie ogrodów coraz częściej jest zabezpieczone właściwymi zapisami w planach i studiach odnoszących się do zagospodarowania przestrzennego. Cieszą też sytuacje gdy modernizacja i tworzenie nowej infrastruktury gminnej w postaci dróg, parkingów, podnosi komfort korzystających z działek. Każdą taką inicjatywę Związek przyjmuje z zadowoleniem i nadzieją na wypracowanie jak najlepszych porozumień na wielu płaszczyznach wspólnej działalności.

Niestety, ale nadal zdarzają się przypadki działań ze strony samorządów świadczące o braku zrozumienia roli i znaczenia rodzinnych ogrodów działkowych. Nieuzasadniona eliminacja ogrodów z lokalnego krajobrazu prowadzi w efekcie do wypaczenia roli i funkcji samorządu terytorialnego, który zamykając obywatelom dostęp do zieleni działkowej w efekcie działa przeciw swoim właścicielom mieszkańcom.

Z tego względu, zdaniem Zjazdu, konieczne jest prowadzenie szeregu działań dla rozwijania szeroko pojętej współpracy z samorządami. Powinna się ona odbywać na zasadach partnerskich, być korzystna dla obydwu stron, uwzględniać interesy samorządów z jednoczesnym poszanowaniem praw działkowców oraz niezależności i samodzielności Związku.

Po raz kolejny pragniemy podkreślić, że Polski Związek Działkowców nie jest zamkniętą grupą społeczną, przeciwną komunalnym inwestycjom, hamującą rozwój miast i gmin. Tak jak wszyscy obywatele naszego kraju chcemy mieć możliwość życia, pracy i wypoczynku w miłym i przychylnym nam środowisku.

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI UCHWAŁ I WNIOSKÓW

PRZEWODNICZĄCY
ZJAZDU

3. VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu

W dniu 18 czerwca 2011 r. w sobotę odbył się VII-my Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu. Obrady Zjazdu odbywały się w Sali Reprezentacyjnej Klubu Oficerskiego Śląskiego Okręgu Wojskowego.

W VII Zjeździe uczestniczyło 189 delegatów z rodzinnych ogrodów działkowych co zapewniło 81% frekwencję. Łącznie z członkami ustępujących władz nie będących delegatami i z zaproszonymi gośćmi udział wzięło 227 osób.

W Zjeździe wziął udział Wiceprezes Krajowej Rady PZD Pan mgr inż. Antoni Kostrzewa.

Gośćmi VII Okręgowego Zjazdu byli posłowie na Sejm RP - Pan Janusz Krasoń (SLD) i Pan Norbert Raba (Platforma Obywatelska) oraz Starosta Oleśnicki -Pan Zbigniew Potyrała, Burmistrz Miasta i Gminy Brzeg Dolny - Pan Stanisław Jastrzębski, Burmistrz Miasta i Gminy Międzybórz - Pan Jarosław Głowacki, Burmistrz Miasta i Gminy Strzelin - Pani Dorota Pawruk, Burmistrz Miasta i Gminy Syców - Pan Sławomir Kapica, Burmistrz Miasta i Gminy Wołów - Pan Dariusz Chmura oraz Wiceburmistrz Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie - Pan Mieczysław Reps.

VII Okręgowy Zjazd otworzył Prezes Okręgowego Zarządu - mgr Janusz Moszkowski, witając delegatów, uczestników Zjazdu i zaproszonych gości.

Uczestnicy Zjazdu chwilą ciszy uczcili pamięć zmarłych w kadencji 3-ech członków Okręgowego Zarządu i członka Okręgowej Komisji Rozjemczej.

Przy dźwiękach Hymnu państwowego poczet sztandarowy wprowadził Sztandar Okręgowego Zarządu.

Zjazd jednogłośnie wybrał na Przewodniczących Zjazdu - delegata z ROD „Westerplatte” we Wrocławiu - Panią mgr Barbarę Korolczuk i delegata z ROD „Poświętne” - inż. Józefa Smolisa.

Po zatwierdzeniu Porządku obrad i Regulaminu obrad Zjazdu Wiceprezes Krajowej Rady wręczył odznakę „Za Zasługi dla PZD” Posłowi na Sejm Norbertowi Rabie oraz Burmistrzom Miasta i Gminy Brzeg Dolny, Międzybórz, Strzelin, Syców i Wołów.

Specjalnymi Dyplomami uznania Okręgowego Zarządu uhonorowano natomiast Posła na Sejm RP - Janusza Krasonia i Starostę Oleśnickiego - Zbigniewa Potyrałę

W uznaniu zasług w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz za wzorowe wykonywanie obowiązków statutowych - Wiceprezes Krajowej Rady wręczył odznakę „Za Zasługi dla PZD” 19 zasłużonym działaczom PZD w tym członkom władz okręgowych Związku oraz prezesom ogrodów nadaną przez Prezydium Krajowej Rady.

Wiceprezes Krajowej Rady wręczył również 21 zasłużonym działaczom Związku złotą odznakę „Zasłużony

Działkowiec” również nadaną przez Prezydium KR. Dyplomami uznania przyznanymi przez Krajową Radę PZD uhonorowano 47 ustępujących członków Okręgowego Zarządu, Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej.

VII Okręgowy Zjazd wybrał 5 osobową Komisję Mandatową, 11 osobową Komisję Wyborczą oraz 7 osobową Komisję Uchwał i Wniosków.

Referat Sprawozdawczo - Programowy wygłosił Prezes Okręgowego Zarządu - mgr Janusz Moszkowski, Sprawozdanie Okręgowej Komisji Rozjemczej przedstawił Przewodniczący - mgr Włodzimierz Kaucz, a Sprawozdanie Okręgowej Komisji Rewizyjnej wraz z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu Okręgowemu Zarządowi przedstawił - Przewodniczący mgr Henryk Tomaszewski.

W dyskusji na Zjeździe wzięło udział 4 delegatów, którzy zwrócili uwagę na liczną obecność przedstawicieli samorządów terytorialnych oraz posłów na Sejm RP na Zjeździe, którzy popierają ogrodnictwo działkowe i ustawę o ROD, ale także na przeciwników ustawy w niektórych ugrupowaniach w Sejmie i we władzach państwowych. Zwrócili uwagę, że nie wszystkie media w tym prasa i TV rzetelnie wypowiadają się na temat działalności Związku i problemów ogrodów. Podkreślili, że ciągle trzeba walczyć o istnienie ogrodów i prawne uregulowania zawarte w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych, a do tego potrzeba jest jedności i zwartości organizacyjnej jaka była na Kongresie PZD. Stwierdzili, że niezbędna jest również walka w obronie ogrodów w dużych miastach jakim jest Wrocław, które przeznaczone są w planach na cele komercyjne. Uznali za konieczne dążenia do poprawy współpracy z władzami Wrocławia, ale na zasadzie przestrzegania poszanowania praw działkowców, ogrodów i związku zawartych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych.

Do wniosków dyskusji ustosunkował się Prezes Okręgowego Zarządu PZD we Wrocławiu mgr Janusz Moszkowski udzielając dodatkowych wyjaśnień podkreślając słuszność i trafność uwag i spostrzeżeń oraz konieczności pracowania w sprawie utrzymania jedności organizacyjnej i poprawy wizerunku ogrodów i Związku w mediach przy ciągłym prezentowaniu prawdy o ogrodach, o roli i ich znaczeniu dla społeczeństwa i miast.

Zabierając głos - Wiceprezes Krajowej Rady - Pan Antoni Kostrzewa wysoko ocenił przygotowanie Zjazdu Okręgowego we Wrocławiu i przedstawione materiały, które zawierają ogrom działalności Okręgowego Zarządu w minionej kadencji. Zwrócił uwagę na dużą ilość zrealizowanych inwestycji oraz na dużą kwotę dotacji z OZ w wys. ok. 2,5 mln zł, którą otrzymało aż 120 ogrodów

działkowych. Podkreślił szeroko prowadzoną działalność szkoleniową zarówno dla działaczy PZD w ROD jak i dla działkowców i kandydatów. Zwrócił uwagę na zrealizowanie programu przyjętego na poprzednim Zjeździe, na uzyskane efekty i złożył podziękowanie za dobrą organizację pracy i osiągnięcia Prezesowi Okręgowego Zarządu, całemu zespołowi OZ i Komisji statutowych.

Przypomniał walkę w obronie ustawy o ROD w minionej kadencji i walkę tę trzeba będzie prowadzić dalej, bo sytuacja wokół ustawy i ogrodów jest niebezpieczna po złożeniu wniosku do Trybunału Konstytucyjnego przez I Prezesa Sądu Najwyższego. Należy w dalszym ciągu przysyłać protesty w sprawie zagrożeń ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. W swoim wystąpieniu przypomniał, że będziemy obchodzić Jubileusz 30-lecia powstania Polskiego Związku działkowców i pierwszej ustawy o ogrodach po powstaniu Związku. Był to okres rozwoju ogrodów i umacniania organizacji - Polskiego Związku Działkowców. Tych wartości należy bronić i dalej rozwijać rodzinne ogrody działkowe. Życzył dobrego wyboru władz okręgowych i przyjęcia dobrego Programu na następną kadencję.

W ramach dyskusji zabrali również głos posłowie na Sejm RP i Burmistrzowie Miast i Gmin: Poseł Janusz Krasoń (SLD) – zwrócił uwagę na konieczność przekonywania cały czas władz państwowych i parlamentarnych, że trzeba chronić ogrody działkowe, że mają one duże znaczenie dla społeczeństwa i miast. Ogrody działkowe są cenniejsze niż centra handlowe czy produkcyjne. Podkreślił, a ze Sprawozdania to wynika, że Polski Związek Działkowców nie ogranicza rozwoju miast i tam gdzie to jest konieczne ogrody są likwidowane na cele publiczne. O ogrody należy cały czas walczyć, gdyż są one niezbędne dla społeczeństwa, są płucami zielonymi miast. Zwrócił uwagę, że wcale I Prezes

Sądu Najwyższego nie musi mieć racji, jest to bardziej wystąpienie doktrynalne i polityczne a nie służące mieszkańcom i trzeba politykom i Trybunałowi to uzmysłowić. Podkreślił, że będzie zawsze po stronie ogrodów i Związku. Złożył gratulacje Prezesowi Okręgowego Zarządu za bardzo dobrą pracę i za osiągnięcia. Życząc owocnych obrad i sukcesów stwierdził, że ogrody i Związek przetrwają bo mają bardzo dobrych liderów jak Prezes Eugeniusz Kondracki i Prezes OZ we Wrocławiu.

Poseł Norbert Raba (PO) – przekazał uznanie Prezesowi Okręgowego Zarządu PZD we Wrocławiu za jego dobrą pracę i zaangażowanie w obronę ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, za bardzo dobre przygotowane materiały na Zjazd, za prezentowane stanowiska, które uświadomiły czym są ogrody działkowe dla społeczeństwa. Pomimo różnic w poglądach niektórych polityków ogrody są potrzebne i przetrwają. Zadeklarował swoje poparcie w Sejmie w sprawach ogrodów działkowych.

W podobnym duchu, w sprawie obrony ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, obrony i rozwoju ogro-

dów jak i ich znaczenia dla społeczeństwa i miast wypowiedzieli się Burmistrz Miasta i Gminy Strzelin – Pani Dorota Pawnuk, Burmistrz Miasta i Gminy Syców – Pan Sławomir Kapica i Burmistrz Miasta i Gminy Międzybórz – Jarosław Głowacki, którzy zadeklarowali wsparcie ogrodów w swoich miastach.

Posłanie do VII Zjazdu Okręgowego przesłał Prezes Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców Pan mgr inż. Eugeniusz Kondracki, w którym podziękował członkom władz okręgu wrocławskiego za bardzo dobrą pracę w minionej kadencji, za wkład w obronę ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, za poświęcenie i siły oddane ogrodowi i Związkowi. Podkreślił, że Okręgowy Zjazd jest świętem samorządu ogrodnictwa działkowego. Zwrócił uwagę, że ostatnie cztery lata były bardzo trudne, gdyż musieliśmy cały czas walczyć o zachowanie ustawy i ogrodów. Przypomniał, najważniejsze etapy walki, jak zaskarżenie przepisów ustawy do Trybunału Konstytucyjnego przez władze Wrocławia, wystąpienie byłego Rzecznika Praw Obywatelskich, skandaliczny raport NIK-u, projekt ustawy „PiS”-u, czy najgroźniejszy wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego. Zwrócił uwagę na najważniejsze wydarzenia jakim był I KONGRES PZD w dniu 14 lipca 2009 r., który był wielkim sukcesem Związku. Podziękował, za tysiące protestów skierowanych do Trybunału Konstytucyjnego i do Sejmu RP w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Te masowe protesty dają nadzieję, że i z tej walki wyjdziemy zwycięsko. Musimy jednak nadal walczyć i uczynić wszystko by zachować ogrody dla następnych pokoleń. Przekazując pozdrowienia, życzył owocnych obrad.

Posłanie do VII Zjazdu przekazała, również Pani Lidia Geringer de Oedenberg – Poseł do Parlamentu Europejskiego – Kwestor w Prezydium PE, w którym podkreśliła znaczenie ogrodów dla społeczeństwa i miast, a w szczególności możliwości obcowania z piękną przyrodą. Wyraziła nadzieję, że problemy działkowców zwłaszcza wynikające z prób zmiany obowiązującego prawa zostaną rozstrzygnięte pomyślnie dla działkowców i ogrody będą mogły dalej się rozwijać. VII Okręgowy Zjazd jednogłośnie zatwierdził Sprawozdania Okręgowego Zarządu, Okręgowej Komisji Rewizyjnej i Okręgowej Komisji Rozjemczej oraz jednogłośnie udzielił absolutorium ustępującemu Okręgowemu Zarządowi PZD we Wrocławiu.

VII Okręgowy Zjazd wybrał jednogłośnie zaproponowany przez Komisję Wyborczą 39-osobowy Okręgowy Zarząd oraz 9-osobową Okręgową Komisję Rewizyjną i 9-osobową Okręgową Komisję Rozjemczą.

VII Okręgowy Zjazd przyjął jednogłośnie:

– Uchwałę nr 6/2011 w sprawie programu działania Okręgowego Zarządu na lata 2011-2015,

– Uchwałę nr 7/2011 w sprawie obrony ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych,

– Stanowisko w sprawie zagrożeń ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych,

– Stanowisko w sprawie wyborów parlamentarnych w 2011 r. (przy dwóch głosach wstrzymujących się),

– Apel do Marszałka Sejmu RP w sprawie wyznaczenia posłów do reprezentowania Sejmu RP przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Nowo wybrany Okręgowy Zarząd PZD we Wrocławiu ponownie wybrał Prezesem Okręgowego Zarządu mgr Janusza Moszkowskiego, a na Wiceprezesów wybrał – Jerzego Karpińskiego i inż. Józefa Smolisa (ponownie). Sekretarzem Okręgowego Zarządu ponownie wybrano – mgr Barbarę Korolczuk, a Skarbnikiem OZ ponownie dr Grażynę Watras.

Przewodniczącym Okręgowej Komisji Rewizyjnej wybrano ponownie mgr Henryka Tomaszewskiego, Wiceprzewodniczącą – Jadwigę Patrak, a Sekretarzem mgr Czesława Błygę (ponownie).

Przewodniczącym Okręgowej Komisji Rozjemczej wybrano – inż. Franciszka Edwarda Skrzypniaka, Wiceprzewodniczącymi – inż. Jana Kaczmarzyka (ponownie), mgr Eugeniusza Smerekę, a Sekretarzem – mgr Eleonorę Muchalską.

VII Okręgowy Zjazd na wniosek Komisji Wyborczej jednogłośnie wybrał 28 delegatów na IX Krajowy Zjazd PZD.

Przewodniczący Zjazdu
Józef Smolis, Barbara Korolczuk

Przewodniczący Komisji Wniosków i Uchwał
Leonard Rudnicki

UCHWAŁA nr 1/2011
VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu
z dnia 18 czerwca 2011 r.

w sprawie zatwierdzenia Sprawozdania z działalności ustępującego Okręgowego Zarządu PZD za okres kadencji w latach 2007–2010

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu działając na podstawie § 116

pkt 2 Statutu PZD postanawia:

zatwierdzić

Sprawozdanie z działalności Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu za okres kadencji w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały,

VII Okręgowy Zjazd Delegatów pragnie jednakże podkreślić, że wszystkie zadania programowe nakreślone w Uchwale nr 3/2007 VI Okręgowego Zjazdu zostały w pełni wykonane. Na szczególne słowa uznania zasługuje włożony ogromny wysiłek i wkład w obronę ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz w budowanie jedności organizacyjnej w ramach Polskiego Związku Działkowców.

VII Okręgowy Zjazd podkreśla osiągnięcia w budowie i modernizacji infrastruktury ogrodów, realizację której wsparto dotacjami w wysokości blisko 2,5 mln zł w 120 rodzinnych ogrodach działkowych.

Bezsporne sukcesy Okręgowy Zarząd osiągnął również w działalności konkursowej, w tym w konkursach krajowych oraz w szeroko prowadzonej działalności oświatowej, w tym w szkoleniach organizacyjnych, kandydackich i służby instruktorskiej. Zwrócić należy również uwagę na uporządkowanie stanu prawnego gruntów ROD, na prawi-

dość prowadzone procedury likwidacyjne terenów ogrodów na cele publiczno – komunikacyjne, na szybką i sprawnie prowadzoną pomoc w zakresie usuwania szkód powodziowych, na działalność w zakresie bezpieczeństwa na terenach ROD i w zakresie ochrony środowiska.

VII Okręgowy Zjazd podkreśla ogrom pracy statutowo-organizacyjnej Okręgowego Zarządu, która zamknęła się podjęciem na 18 posiedzeniach 128 uchwał, 16 stanowisk i rezolucji oraz 379 uchwał na 68 posiedzeniach Prezydium Okręgowego Zarządu.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu wyraża podziękowanie Okręgowemu Zarządowi, a w szczególności kierownictwu organów okręgowych Związku za wzorowe wypełnianie statutowych obowiązków.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów wyraża podziękowania Krajowej Radzie Polskiego Związku Działkowców za prowadzoną walkę i inspirację w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, za pomoc prawną i organizacyjną, za popularyzację idei, znaczenia i roli rodzinnych ogrodów działkowych.

/-/ Leonard Rudnicki

/-/ Józef Smolis

/-/ Barbara Korolczuk

UCHWAŁA nr 6/2011
VII Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu
z dnia 18 czerwca 2011 r.
w sprawie programu działania Okręgu Wrocławskiego
Polskiego Związku Działkowców na kadencję w latach 2011–2014

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu przyjmuje zawarte w Referacie programowym kierunki działalności Okręgowego Zarządu w VIII kadencji oraz zobowiązuje nowo-wybrane władze Polskiego Związku Działkowców w okręgu wrocławskim do ich realizacji a zarządy rodzinnych ogrodów działkowych i komisje statutowe ROD do ich wspierania i uczestniczenia,

VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD we Wrocławiu stwierdza, że do głównych zadań i zagadnień programowych należeć będą;

1) **aktywna obrona ustawy** o rodzinnych ogrodach działkowych, jedynego gwaranta istnienia, rozwoju i ochrony praw ogrodów i członków Związku.

2) **aktywna obrona terenów rodzinnych ogrodów działkowych** przed próbami nieuzasadnionych ich likwidacji zwłaszcza na cele komercyjne. W związku z tym należy dążyć do zmian niekorzystnych dla ogrodów, działkowców i społeczeństwa ustaleń studium i planów zagospodarowania przestrzennego m. Wrocławia, deklarując jednocześnie wsparcie realizacji wszystkich najważniejszych celów publicznych, w tym komunikacyjnych,

3) **dalszy intensywny rozwój i modernizacja** infrastruktury ogrodowej, która powinna doprowadzić do poprawy stanu funkcjonowania ogrodów i zagospodarowania działek oraz służyć rodzinom działkowców. W tym celu nowowybrany Okręgowy Zarząd będzie wspierał wszelkie inicjatywy walnych zebrań i zarządów ROD w ramach nowego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji Ogrodów.

4) **dążenie do zakończenia uregulowania stanu prawnego** wszystkich terenów rodzinnych ogrodów działkowych poprzez ich formalne przekazanie na stan PZD oraz wpisanie do ewidencji gruntów i do Ksiąg Wieczystych.

5) **kontynuowanie programu oświatowego** głównie poprzez organizację szkoleń kandydackich, działkowców, organizacyjnych i służby instruktorskiej.

6) **kontynuowanie programu ochrony i poprawy środowiska** ogrodów, poprzez eliminację skażeń i ograniczenie stosowania sztucznego nawożenia i stosowania chemicznych środków ochrony roślin a także poprzez poprawę stanu czystości i porządku na terenie ogrodu w zgodzie z przepisami Związku oraz z przepisami ogólnymi i lokalnymi.

7) **kontynuowanie działalności konkursowej** poprzez

coroczne organizowanie konkursów „Wzorowy ROD” i „Wzorowa Działka” jako najlepszej formy popularyzacji rodzinnego ogrodnictwa działkowego.

8) **kontynuowanie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa** na terenach ROD poprzez współpracę z organami Policji w ramach Programu „Bezpieczne Miasto – Bezpieczny Ogród”.

9) **dokumentowanie historii ruchu ogrodnictwa działkowego** poprzez upamiętnianie w kronikach ogrodowych i okręgowych najważniejszych dokonań i jubileuszy, w tym Jubileuszu 30-lecia Polskiego Związku Działkowców.

10) **umacnianie i rozwój kadr organizacyjnych** Polskiego Związku Działkowców w ogrodach działkowych oraz działania na rzecz integracji związkowej i jedności organizacyjnej poprzez intensywną współpracę w realizacji zadań statutowych i organizację uroczystości i imprez w rodzinnych ogrodach działkowych.

Pełna realizacja Programu wymagać będzie zaangażowania i mobilizacji wszystkich nowo-wybranych władz okręgowych Związku, a w szczególności członków Okręgowego Zarządu oraz zabezpieczenia na jego realizację odpowiednich środków finansowych.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu wyraża przekonanie, że do realizacji w/w Programu włączą się wszystkie podstawowe organy Związku w rodzinnych ogrodach działkowych.

Zrealizowanie Programu i nakreślonych zadań powinno przynieść działaczom Związku satysfakcję, zadowolenie oraz podziękowanie od działkowców na corocznych walnych zebraniach, a w szczególności na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych i na VIII Okręgowym Zjeździe w 2015 roku.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu stwierdza, że w minionej kadencji miała i ma miejsce ostra walka skierowana przeciwko przepisom ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, przeciwko PZD.

Walkę z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych kontynuowały „Prawo i Sprawiedliwość” wnosząc do Sejmu RP własny projekt ustawy o ogrodach oraz władze Miasta Wrocławia, które złożyły do Trybunału Konstytucyjnego jeszcze w 2006 r. wniosek o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją RP 7-miu przepisów ustawy o ROD z dnia 8 lipca 2005 r.

/-/ Leonard Rudnicki

/-/ Józef Smolis

/-/ Barbara Korolczuk

STANOWISKO
VII Okręgowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu
z dnia 18 czerwca 2011 r.

w sprawie zagrożeń Ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Walka o zachowanie przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych zagrożonych w/w wnioskami zakończona została sukcesem, gdyż Sejm RP już w pierwszym czytaniu w dniu 16 lipca 2009 r. odrzucił w całości projekt ustawy „PiS”, a Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 9 grudnia 2008 r. stwierdził nieważność części art. 10 i art. 17 ust. 3 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych odrzucając wnioski dotyczące pozostałych 5-ciu artykułów ustawy.

Walka z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych trwa jednak nadal a do obalenia tego aktu prawnego rękę przykładą przede wszystkim Sąd Najwyższy w osobie I Prezesa SN, który w 2010 roku złożył do Trybunału Konstytucyjnego wnioski o uznanie za niezgodną z Konstytucją RP całą ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych lub wskazanych 13 przepisów ustawy.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu stwierdza, że włączenie się do walki z ustawą o rodzinnych ogrodach działkowych najwyższej władzy sądowniczej w Polsce stanowi niezwykle groźny precedens, gdyż podważa kompetencje i inicjatywę stanowienia prawa organów ustawodawczych i wykonawczych państwa polskiego. Podważa również rozstrzygnięcia ustawodawcy w stanowieniu prawa odpowiadającego oczekiwaniom i potrzebom społecznym.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD we Wrocławiu uznaje wnioski I Prezesa Sądu Najwyższego za wyjątkowo szkodliwe społecznie, naruszające nabyte od wielu dziesiątków lat prawa działkowców, w tym prawo do własności obiektów i nasadzeń, prawo Związku do własności budynków i budowli ogrodowych, zwolnienia podatkowe a przede wszystkim prawo do istnienia ogrodów działkowych w strukturze miast i gmin.

Wniosek I Prezesa Sądu Najwyższego RP zmierzający do cofnięcia prawa sprzeciwu Związku w sprawie przeznaczenia i likwidacji ogrodu działkowego na cele komercyjne (art. 17 ust. 2 ustawy o ROD) jest dowodem uległości I Prezesa SN wobec nacisków inwestorów i deweloperów a także sprzyja tendencjom władz szczególnie du-

żych miast Polski do zwiększania dochodów budżetowych ze sprzedaży terenów ogrodów, a więc kosztem potrzeb społecznych bardzo dużej i niezasobnej części społeczeństwa miejskiego.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD we Wrocławiu zwraca się z apelem do I Prezesa Sądu Najwyższego o ponowne przeanalizowanie złożonego wniosku a zwłaszcza o jego wycofanie lub od niego odstąpienie.

VII Okręgowy Zjazd zwraca się z apelem do Marszałka Sejmu RP o ponowne zrewidowanie swojego stanowiska z dnia 8 grudnia 2010 roku skierowanego do Trybunału Konstytucyjnego, gdyż odbiera ono nadzieję setek tysięcy rodzin w Polsce na uprawę działki, na dalsze istnienie rodzinnego ogrodu działkowego. Nie można również wyrównywać krzywd zaszłych w minionych dziesięcioleciach wyrządzeniem krzywd obecnym rodzinom działkowców.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD we Wrocławiu zwraca się do członków Trybunału Konstytucyjnego, nie przykładajcie ręki do unicestwienia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich, ruchu, który liczy już 115 lat i reprezentowany jest przez blisko milion działkowców i blisko 100 tysięcy członków organów Polskiego Związku Działkowców, wybitnie zasłużonej i uznanej społecznej organizacji.

VII Okręgowy Zjazd pragnie przypomnieć, że w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych swoje podpisy złożyło około 50 tysięcy działkowców i zdecydowana większość ogrodów działkowych okręgu wrocławskiego, którzy skierowali w obronie ustawy, swoich praw tysiące protestów. Ten masowy sprzeciw wobec prób podważenia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych musi być nie tylko dostrzeżony, ale przede wszystkim uznany przez władze państwa polskiego za słuszny.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu kierując niniejsze STANOWISKO do w/w władz Rzeczypospolitej Polskiej oczekuje w imieniu 58 tysięcy rodzin działkowców okręgu wrocławskiego na jego uwzględnienie.

/-/ Leonard Rudnicki
/-/ Józef Smolis
/-/ Barbara Korolczuk

UCHWAŁA nr 7/2011
VII Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu
z dnia 18 czerwca 2011 r.
w sprawie obrony ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu, stwierdza, że w minionej kadencji, w latach 2007–2010 kontynuowana była kampania przeciwko ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych. Po odrzuceniu w 2009 roku przez Sejm RP projektu ustawy „PiS”, po Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z grudnia 2008 r., który odrzucił większość wniosków Rady Miejskiej Wrocławia do ataku na przepisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych przystąpiła tzw. „trzecia władza”, a właściwie Sąd Najwyższy RP reprezentowany przez I Prezesa SN. To I Prezes Sądu Najwyższego w lutym i wrześniu 2010 roku złożył do TK wnioski o uznanie za niezgodne z Konstytucją RP aż 13 przepisów ustawy, a nawet całej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Do ataku na naszą ustawę przystąpiła określona grupa posłów Sejmu RP z Prawa i Sprawiedliwości szczególnie w Komisji Kontroli Państwowej, gremia Ministerstwa Infrastruktury a także instrumentalnie wykorzystywana Najwyższa Izba Kontroli.

VII Okręgowy Zjazd wyraża ubolewanie, że do planowanej ingerencji w ustawę włączył się także Marszałek Sejmu RP opiniując pozytywnie niektóre wnioski I Prezesa Sądu Najwyższego.

Polski Związek Działkowców nie był i nie mógł być obojętny na te niekończące się ataki na ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych. Do obrony ustawy wraz z całym Związkiem przystąpiły władze okręgowe Polskiego Związku Działkowców, zarządy i komisje statutowe organów i blisko 50 tysięcy naszych członków. Przyjęto liczne stanowiska, uchwały, rezolucje zawierające protesty wobec celowych ataków na przepisy ustawy. Ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych jest bowiem fundamentem istnienia i rozwoju ogrodów działkowych, jest jedynym gwarantem praw działkowców i ogrodów.

W swych protestach wskazaliśmy na prawdziwą przyczynę ataków na ustawę, a jest nią chęć przeznaczenia, a następnie likwidacji terenów ogrodów działkowych, szczególnie na cele komercyjne.

Przeciwnicy ustawy nie liczą się przy tym z potrzebami setek tysięcy rodzin działkowców w miastach, dla których ogród i działka jest jedynym miejscem wypoczynku, zdrowego trybu życia i obcowania z przyrodą, aktywności społecznej i produkcji na własne potrzeby zdrowych warzyw i owoców,

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu wyraża uznanie i podziękowanie wszystkim działaczom Związku w okręgu wrocławskim, wszystkim działkowcom za aktywną postawę w obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych za podjęte uchwały, za tysiące podpisów za pozostawieniem ustawy w niezmienionym kształcie.

VII Okręgowy Zjazd zdecydowanie opowiada się za kontynuowaniem w obecnej kadencji akcji protestacyjnej uważając, że jest ona niezbędna wobec ogromnego zagrożenia przepisów ustawy.

VII Okręgowy Zjazd uważa, że musi być ona prowadzona aż do całkowitego zaniechania ingerencji w ustawę, VII Okręgowy Zjazd wzywa zatem organy Związku w okręgu wrocławskim, zarządy ogrodów, komisje statutowe i działkowców do podejmowania dalszych działań protestacyjnych i kierowania swoich stanowisk do Trybunału Konstytucyjnego i Sejmu RP. VII Okręgowy Zjazd wyraża nadzieję, że tysiące protestów skierowanych do Trybunału Konstytucyjnego odniosą oczekiwany skutek, i ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych zostanie obroniona, gdyż dobrze służy nie tylko rodzinom działkowców, ale także całemu społeczeństwu.

/-/ Leonard Rudnicki

/-/ Józef Smolis

/-/ Barbara Korolczuk

APEL
VII Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu
z dnia 18 czerwca 2011 r.
do Pana Grzegorza Schetyny – Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu wyraża ogromne zaniepo-

kojenie próbą wymuszenia na Marszałku Sejmu RP podjęcia decyzji w sprawie wyznaczenia do reprezentowania

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przed Trybunałem Konstytucyjnym posłów „Prawa i Sprawiedliwości” – Andrzej Dera i Stanisława Pięty.

VII Okręgowy Zjazd zwraca uwagę, że na posiedzeniu Komisji Ustawodawczej w dniu 1 grudnia 2010 r., to w/w posłowie sami zgłosili chęć wystąpienia przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie z wniosku I Prezesa Sądu Najwyższego o uznanie za niezgodne z Konstytucją RP przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Ta chęć występowania przed Trybunałem nie ma na celu obrony uchwalonych przez Sejm RP przepisów, do czego w imieniu Sejmu powinni być zobowiązani lecz wręcz odwrotnie przyświeca im cel obalenia i zdyskredytowania ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

VII Okręgowy Zjazd pragnie przypomnieć, że to Poseł Andrzej Dera był w imieniu „Prawa i Sprawiedliwości” wnioskodawcą w 2009 r. projektu nowej ustawy o rodzin-

nych ogrodach działkowych, która zakładała nacjonalizację majątku Związku, komunalizację majątku działkowców, uchylenie w całości ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Projekt ten został odrzucony przez Sejm RP już w pierwszym czytaniu w dniu 16 lipca 2009 r.

VII Okręgowy Zjazd zwraca się do Pana Marszałka z prośbą o wyznaczenie do reprezentowania Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przed Trybunałem Konstytucyjnym posłów, którzy byli autorami i rzecznikami ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, a nie jej przeciwnikami, posłów, którzy godnie będą reprezentować Sejm RP.

Podjęcie właściwej decyzji przez Pana Marszałka, o co apelują Delegaci obradujący na Zjeździe, zwróci uwagę setek tysięcy rodzin działkowców w Polsce na próbę poważnego i obiektywnego ich potraktowania przed Trybunałem, na poważną obronę praw działkowców i ogrodów zapisanych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych.

/-/ Leonard Rudnicki

/-/ Józef Smolis

/-/ Barbara Korolczuk

STANOWISKO

VII Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu

z dnia 18 czerwca 2011 r.

w sprawie wyborów parlamentarnych w 2011 r.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu wobec zbliżających się wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, które odbędą się w październiku 2011 r. zwraca się do wszystkich członków Związku, do współmałżonków i członków rodzin działkowców o powszechny w nich udział.

Wybory parlamentarne, wybory przedstawicieli narodu do najwyższych władz Rzeczypospolitej Polskiej są okazją dla każdego obywatela do poważnego zastanowienia się nad wyborem dalszej drogi rozwoju naszego kraju, drogi do pomyślności polskich rodzin.

Wybory parlamentarne są również niezwykle ważne, bardzo istotne dla rodzin polskich działkowców. Od wyników wyborów nowych władz zależeć będzie bowiem również los rodzinnych ogrodów działkowych, los tej części społeczeństwa, dla której ogród i działka stanowi miejsce wypoczynku i rekreacji, miejsce aktywności społecznej, miejsce podreperowania zdrowia oraz wsparcia budżetu domowego.

W minionych latach, a szczególnie w kadencji 2007–2011 ponawiano ataki na ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych, na istnienie ogrodów, szczególnie w granicach dużych miast, na działalność społecznej organizacji – Polskiego Związku Działkowców.

Próby uchylecia praw ogrodów, działkowców i Związku podejmowało zwłaszcza „Prawo i Sprawiedliwość”, ale także gremia pozaparlamentarne w osobie I Prezesa Sądu Najwyższego, w Ministerstwie Infrastruktury, w Najwyższej Izbie Kontroli. Z niecierpliwością oczekujemy na rozstrzygnięcia jakie mają zapaść w stosunku do przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w Trybunale Konstytucyjnym.

Wierzmy głęboko, że obronimy nasze prawa, obronimy nasze ogrody zagrożone likwidacją na cele komercyjne, bo są one potrzebne społeczeństwu. By tak się stało działkowcy i członkowie ich rodzin muszą być niezwykle aktywni, a swoją aktywność i przekonania wyrażą podczas głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu RP.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców we Wrocławiu zwraca się do członków Związku o poważne przemyślenie sytuacji w jakiej znalazła się nasza ustawa, w jakiej znalazły się rodzinne ogrody działkowe i udzielili poparcia w wyborach tym ugrupowaniom i kandydatom na posłów i senatorów, którzy wspierali ogrodnictwo działkowe, którzy w terenach ogrodów widzieli coś więcej niż tereny wyłącznie pod zabudowę, którzy dostrzegli, że ogrody działkowe są wymarzoną i niezbędną miejscem szczególnie dla rodzin

niezasobnych finansowo i dla osób, które aktywność zawodową mają już za sobą.

Oddając swój głos musimy pamiętać o konieczności zachowania ogrodów dla swoich dzieci i wnuków, dla kolejnych pokoleń rodzin działkowców.

VII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD we Wrocławiu głęboko wierzy, że w poczuciu zagrożenia istnienia ogrodów, w poczuciu odpowiedzialności za los rodzinnych

ogrodów działkowych działkowcy podejmą właściwą decyzję i oddadzą swój głos na kandydatów, którzy opowiadają się za dotychczasowymi uregulowaniami prawnymi, chroniącymi ich prawa, za uregulowaniami zawartymi w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych. Przyszłość rodzinnych ogrodów działkowych, przyszłość ustawy i przyszłość Polskiego Związku Działkowców zależy również od Was.

/-/ Leonard Rudnicki

/-/ Józef Smolis

/-/ Barbara Korolczuk

4. Okręgowy Zjazd Delegatów Okręgu Sudeckiego Polskiego Związku Działkowców

W dniu 19 czerwca 2011 r. w Klubie „Bolko” w Świdnicy obradował VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Szczawnie Zdroju. W Zjeździe uczestniczyło 139 delegatów spośród 178 delegatów wybranych na walnych zebraniach sprawozdawczo-wyborczych w rodzinnych ogrodach działkowych w 2010 roku oraz 14 zaproszonych gości, w tym byli członkowie Okręgowego Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rozjemczej, nie będących delegatami.

Swoją obecnością zaszczytili działkowców:

1. Senator RP – Pan Stanisław Jurcewicz.
2. Poseł na Sejm RP- Pani Katarzyna Izabela Mrzygłocka,
3. Dyrektor Biura Posła na Sejm RP Pana Henryka Gołębiowskiego – Pan Adam Markiewicz,
4. Z-ca Prezydenta Miasta Świdnica – Pan Ireneusz Pałac,
5. Burmistrz Miasta Stronie Śląskie – Pan Zbigniew Łopusiewicz,
6. W Zjeździe uczestniczył Skarbnik Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców Pan Marian Pasiński, który odczytał List do uczestników Zjazdu od Prezesa Polskiego Związku Działkowców – Pana Eugeniusza Kondrackiego.

Przewodniczący Zjazdu przekazał delegatom przesłane na adres Zjazdu słowa podziękowania za zaproszenie na Zjazd oraz życzenia owocnych obrad od Posłanek na Sejm RP – P.P. Moniki Wielichowskiej i Elżbiety Zakrzewskiej.

Złotą odznaką „Zasłużonego Działkowca” wyróżniono 5 działaczy Polskiego Związku Działkowców, 11 działaczy odznaczono srebrną odznaką „Zasłużonego Działkowca” i 7 działaczy brązową odznaką „Zasłużonego Działkowca”.

Referat sprawozdawczo - programowy wygłosił Prezes Okręgowego Zarządu Sudeckiego PZD w Szczawnie Zdroju – Pan Wincenty Kulik.

Na podstawie złożonych sprawozdań Zjazd dokonał gruntownej oceny działalności Okręgowego Zarządu Sudeckiego PZD, Okręgowej Komisji Rewizyjnej PZD i Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD.

W dyskusji, jaka się rozwinęła po wysłuchaniu sprawozdań udział wzięło 15 osób.

Zaproszeni goście w swoich wystąpieniach podkreślali rangę społeczną rodzinnych ogrodów działkowych, podkreślali dobrą współpracę władz samorządowych z władzami ogrodów działkowych oraz Okręgowego Zarządu Sudeckiego PZD, deklarowali wsparcie dla ruchu ogrodnictwa działkowego.

Wśród tematów poruszanych przez delegatów w dyskusji dominował problem związany z obroną ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 8 lipca 2005 r.

Ponadto omawiano gospodarkę finansową w ogrodach, ankietę „Kim są polscy działkowcy roku 2011”, temat współpracy z samorządami lokalnymi oraz utrzymanie ogrodów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, jubileusz 30 lecia PZD, walne zebrania sprawozdawcze, prawa i obowiązki działkowca, znajomość przepisów związkowych, organizację imprez dla działkowców, a także dyskutowano sposoby doskonalenia i usprawnienia form i metod działalności szkoleniowej oraz dostosowania ich do potrzeb ogrodu. W swoich wypowiedziach delegaci wyrazili także podziękowania dla ustępujących organów OZS PZD, pracowników Biura OZS PZD a w szczególności Krajowej Rady PZD i Prezesa PZD- Pana Eugeniusza Kondrackiego.

Skarbnik Krajowej Rady PZD – Pan Marian Pasiński w swoim wystąpieniu podkreślił, że mijająca kadencja była trudna, bowiem w działalności Związku przeważały sprawy obrony ustawy o ROD. Pan M. Pasiński wskazał, jak niezwykle ważnym zadaniem dla całego Związku jest udzielenie wsparcia przez wszystkich członków Związku

i powszechne włączenie się w obronę ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Podkreślił, że w tej obronie ma swój niezaprzeczalny wkład Prezes Krajowej Rady PZD – Pan Eugeniusz Kondracki, który inspiruje wszystkie działania Związku. Wyraził przekonanie, że dzięki zachowaniu spójności naszej organizacji, co stanowi jej siłę – nie dojdzie do likwidacji ogrodów i Związku. Zebrani delegaci przyjęli wystąpienie Skarbnika KR PZD – Pana Mariana Pasińskiego oklaskami.

W dalszej kolejności Zjazd udzielił absolutorium ustępującym władzom okręgowym oraz wybrał na nową kadencję 30-osobowy Okręgowy Zarząd Sudecki PZD, na pierwszym zebraniu Okręgowego Zarządu wybrano 10-osobowe Prezydium Okręgowego Zarządu Sudeckiego PZD. Prezesem został wybrany Wincenty Kulik.

Zjazd wybrał 9-osobową Okręgową Komisję Rewizyjną PZD, Przewodniczącą Komisji została wybrana Alina Śliwka.

Zjazd wybrał 8-osobową Okręgową Komisję Rozjemczą PZD na Przewodniczącą wybrany został Stanisław Drabik.

Wybrano również 25 delegatów na IX Krajowy Zjazd Delegatów PZD. Na Zjeździe uchwalony został również program działania na nową kadencję.

Do najważniejszych zadań programu na następną kadencję przyjęto obronę ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, promocja rodzinnych ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców, zagospodarowanie i modernizacja rodzinnych ogrodów, bezpieczeństwo w ogrodach działkowych, współpracę z samorządami lokalnymi, działalność samorządowa w okręgu sudeckim, realizowanie statutowych zadań Okręgowej Komisji Rewizyjnej PZD i Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD, upowszechnianie wiedzy i rozwijanie działalności szkoleniowej, działalność socjalna oraz integracja społeczności działkowców, przyszłość rodzinnych ogrodów działkowych w kraju.

Podjęto również Apel skierowany do Marszałka Sejmu RP, Klubów Parlamentarnych, Posłów na Sejm RP Okręgu Wałbrzyskiego i Jeleniogórskiego o pozostawienie Ustawy o ROD w niezmiennym kształcie.

/-/ Mariola Zielińska
OZS PZD Szczawno Zdrój

Szczawno Zdrój, 29 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA NR 6/2011
VIII OKRĘGOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
W SZCZAWNIE ZDROJU
z dnia 19 czerwca 2011 roku
w sprawie programu działania Okręgu Sudeckiego PZD w Szczawnie Zdroju

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Szczawnie Zdroju, działając na podstawie § 116, pkt. 3 Statutu PZD uchwala:

Program działania Okręgu Sudeckiego PZD w Szczawnie Zdroju na kadencję 2011–2015

w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej Uchwały.

Przewodniczący Komisji Wniosków i Uchwał
/-/ Maria Klimków

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Henryk Ziomek

Świdnica, dnia 19 czerwca 2011 r.

Nasz VIII Zjazd odbywamy w okresie nieustającego zagrożenia dla naszych rodzinnych ogrodów działkowych, a więc dla nas działkowców zrzeszonych w Polskim Związku Działkowców. Od przeszło 20 lat zagrożenia dla istnienia i rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych pochodzą nie od nas samych, lecz od nieprzyjaznych ogrodom działkowym i Związkowi partii politycznych, a ostatnio od różnych organów państwowych. Od przeszło 20 lat jesteśmy osaczani i zmuszani do nieustannej walki o przetrwanie, o obronę naszej tradycji i dorobku, wypracowanego przez kilka pokoleń polskich rodzin.

Tylko dzięki naszej jedności w Polskim Związku Działkowców i wielkiemu zaangażowaniu aktywu społecznego w pracy na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych, stanowimy siłę, która skutecznie odpiera zakusy władzy na nasze ogrody, o grunty, a więc na wielkie pieniądze, które nie dają spokoju komercji.

Dlatego też nasz program na następną kadencję musi przewidywać przede wszystkim założenia i działania uwzględniające obronę ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, obronę ogrodów oraz potrzeby naszych ogrodów w Okręgu i wyzwania stojące przed nami tj. przed Polskim Związkiem Działkowców. Zatem program ma uwzględniać konkretnie zadania, które muszą być podjęte i realizowane w celu obrony naszego ruchu, udoskonalania ogrodów i usprawniania ich funkcjonowania w interesie i dla pożytku działkowców. Zadania te nie będą łatwe, ale musimy je konsekwentnie realizować, jeśli chcemy aby rodzinne ogrody działkowe przetrwały i rozwijały się dla nas i dla przyszłych pokoleń. Nie zapomnijmy przy tym, że polskie ogrody funkcjonują ponad 100 lat, a my docześni nie możemy pozwolić na to, aby ten dorobek został zaprzepaszczony i stanowił źródło bogacenia się komercji kosztem naszych pokoleń i nas samych.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców obradujący w dniu 19 czerwca 2011 roku w Świdnicy, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Okrę-

gowego Zarządu Sudeckiego PZD ze swojej działalności za okres minionej kadencji 2007–2011, sprawozdaniami Okręgowej Komisji Rewizyjnej PZD i Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD oraz po wysłuchaniu referatu programowego i dyskusji delegatów stwierdza, że program działania ustalony przez poprzedni Okręgowy Zjazd Delegatów PZD został zrealizowany w całości i zgodnie z podjętymi uchwałami.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów Polskiego Związku Działkowców akceptuje zatem przedstawione sprawozdania za lata 2007–2011 i przychylając się do wniosku Okręgowej Komisji Rewizyjnej PZD – udziela absolutorium ustępującemu Okręgowemu Zarządowi Sudeckiemu i jego Prezydium.

Jednocześnie Zjazd dziękuje członkom ustępującego Okręgowego Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rozjemczej, członkom komisji problemowych, pracownikom biura oraz wszystkim działkowcom za znaczący udział i zaangażowanie na rzecz umacniania i dalszego rozwoju ogrodów w okręgu sudeckim.

Zjazd szczególnie dziękuje wszystkim członkom PZD, którzy w okresie minionej kadencji podjęli się walki w obronie ogrodnictwa działkowego przed zakusami przeciwników zmierzających do likwidacji ogrodów i Polskiego Związku Działkowców.

VIII Zjazd wyraża podziękowanie także Krajowej Radzie PZD, a zwłaszcza jej kierownictwu, za przemyślaną i konsekwentną obronę interesów wszystkich działkowców od uwolnienia ich z ustaw podatkowych począwszy, aż do zapewnienia im spokojnego korzystania z nabytych praw, co znalazło umocowanie prawne w gwarancjach ustawowych.

Mając na uwadze potrzebę dalszego umacniania jedności i skutecznego odpierania ataków na naszą ustawę, na ogrody działkowe, a w związku z tym potrzebę umacniania okręgowej organizacji PZD – Zjazd przyjmuje program wyznaczający kierunki działania na VIII kadencję w następujących sprawach:

1. Obrona ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych i ogrodów

Nadal zagrażają istnieniu ogrodów działkowych zamierzenia ugrupowań politycznych mających inicjatywę ustawodawczą do zmiany naszej ustawy o ROD, a nawet do uchylecia całej ustawy. Zamierzenia te ukierunkowane są na szybką likwidację ogrodów i Polskiego Związku Działkowców. Tę rzeczywistość muszą poznać wszyscy działkowcy w naszym okręgu i mieć świadomość istoty i znaczenia walki o utrzymanie naszej ustawy. Dlatego też

Okręgowy Zarząd Sudecki PZD oraz zarządy wszystkich ogrodów w okręgu będą na bieżąco śledzić i reagować na wszystkie niekorzystne poczynania organów państwowych wokół naszej ustawy, a także innych ustaw, których rozwiązania mogą dotyczyć naszych nabytych praw zagwarantowanych w ustawie o ROD np. ustawy: podatkowe, drogowe, prawo budowlane, o ochronie i kształtowaniu środowiska. Ważne zadanie w tym zakresie ma-

ją do realizacji zarządy rodzinnych ogrodów działkowych poprzez uświadamianie działkowców o potrzebie ich włączenia się do obrony ustawy i ogrodów.

Ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych, jak do tej pory, okazała się barierą dla organów państwowych, także dla ustawodawcy w podejmowaniu ustaw sprzecznych z naszymi ustawowymi rozwiązaniami. Ogrody działko-

we są świadczeniem socjalnym państwa dla ubogiej części społeczeństwa i dlatego naszym obowiązkiem jest ich obrona jako dorobku wielu pokoleń działkowców. Ogrody działkowe mogą istnieć i rozwijać się tylko dzięki naszej skutecznej obronie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Nasze ogrody powinny służyć następnym pokoleniom.

2. Promocja rodzinnych ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców

W dobie ataków na ogrody i Związek należy upowszechniać wiedzę o roli rodzinnych ogrodów działkowych i działalności PZD. Do upowszechniania znaczenia i potrzeby istnienia ogrodów, szczególnie dla najuboższej części społeczeństwa, o znaczeniu rodzinnych ogrodów działkowych w dziedzinie ochrony środowiska, o korzyściach, jakie dają ogrody dla mieszkańców miast, dla samorządów gminnych należy wykorzystać wszystkie

możliwe środki przekazu w okręgu sudeckim, od internetu począwszy poprzez lokalną prasę, a także poprzez lokalną telewizję, poprzez wydawnictwo w różnych formach. Zjazd uważa ponadto, że ramach promocji ogrodów i naszego Związku, Okręgowy Zarząd Sudecki PZD oraz zarządy ogrodów powinny organizować dni otwarte w ogrodach działkowych, imprezy integracyjne w tym dla mieszkańców miast.

3. Zagospodarowanie i modernizacja rodzinnych ogrodów

Stan zagospodarowania nie we wszystkich ogrodach w naszym okręgu jest zadowalający, szczególnie w ogrodach mniejszych, w których w przeważającej większości działkowcami są emeryci, renciści i bezrobotni, którzy ze względu na ubóstwo nie posiadają dostatecznych własnych środków na rzecz poprawy zagospodarowania i modernizacji ogrodów. Wynika to z przeprowadzanych corocznie przeglądów. Dlatego też Zjazd uważa, że Okręgowy Zarząd Sudecki PZD w pierwszej kolejności będzie udzielał wsparcia finansowego oraz pomocy w realizacji

funkcjonującego Otwartego i Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD. Program ten zapewnia niezbędne środki finansowe na infrastrukturę ogrodową, na poprawę estetyki ogrodów, a także wskazuje na możliwość pozyskania środków z zewnątrz. Jest to zadanie bardzo istotne, szczególnie w okresie zagrożeń dla dalszego istnienia ogrodów. Zadowolający stan zagospodarowania to prawidłowe funkcjonowanie ogrodu, to pożądany społecznie wizerunek ogrodów, a także umocnienie funkcjonowania Związku.

4. Bezpieczeństwo w ogrodach działkowych

Bezpieczeństwo w ogrodach działkowych to przede wszystkim zapewnienie działkowcom bezpiecznych warunków korzystania z działki i urządzeń wspólnych w ogrodzie. Dlatego Zjazd uznaje, że bezpieczeństwo ogrodów i działkowców jest jednym z najważniejszych zadań dla wszystkich zarządów rodzinnych ogrodów działkowych w okręgu. Zjazd zobowiązuje Okręgowy Zarząd Sudecki do zachęcania i wspierania zarządów ogrodów w zadaniach realizowanych na rzecz poprawy stanu ogrodzeń zewnętrznych, bram, drożności alejek, oświetlenia ogrodów, ogrodowych instalacji technicznych i innych urządzeń, z których korzystają działkowcy.

Na stan bezpieczeństwa w naszych ogrodach ma niewątpliwie także wpływ ogólna sytuacja społeczno – go-

spodarcza w kraju. Zubożenie społeczeństwa i narastanie w związku z tym patologii powodują, iż nasze ogrody, w tym dorobek działkowców, są okradane i dewastowane. Dlatego poprawa bezpieczeństwa w ogrodach jest priorytetowym zadaniem dla zarządów ogrodów. W tym zakresie należy kontynuować sprawdzone już w wielu ogrodach metody przeciwdziałania i minimalizowania kradzieży i dewastacji mienia w ramach działań prewencyjnych poprzez wspólne z działkowcami, policją i strażą miejską patrole ogrodów. Należy także organizować okresowe spotkania z tymi służbami celem wymiany bieżących informacji i wypracowania skutecznych metod w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ogrodach.

5. Współpraca z samorządem terytorialnym i państwem

Rodzinne ogrody działkowe stanowią urządzenia użyteczności publicznej, co oznacza, że Związek wyręcza organy władzy publicznej w wielu zadaniach. Dlatego też Zjazd uważa, że Okręgowy Zarząd Sudecki PZD wspólnie z zarządami ROD będzie nadal zgłaszać samorządom potrzeby w zakresie inwestycji niezbędnych dla utrzymania ogrodów, jako „zielonych płuc” w miastach. Nasz Związek, nasze ogrody wyręczają samorzady gmin w wielu zadaniach, przede wszystkim utrzymaniu w odpowied-

niej wielkości obszarów zielonych dla mieszkańców. W tym kontekście najważniejszym zadaniem jest utrzymanie ogrodów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W tym celu należy uaktywnić współpracę z radnymi gmin, w tym z radnymi będącymi członkami PZD. Okręgowy Zarząd powinien również dokonywać oceny przydatności terenów ogrodów, przekazywać gminom tereny niewykorzystane, nienadające się do zagospodarowania na ogrody działkowe.

6. Działalność samorządowa w okręgu sudeckim- rola Okręgowego Zarządu Sudeckiego PZD oraz Komisji

Zjazd widzi potrzebę dalszego umacniania podstawowych ogniw Związku tj. zarządów, komisji statutowych i pozycji prezesów w ogrodach. Wynika to z ważności zadań, jakie wykonują ogrody i dlatego Okręgowy Zarząd Sudecki winien nadal wspierać i reprezentować ogrody przed odpowiednimi władzami poprzez:

- pomoc finansową z funduszu rozwoju,
- pomoc w sprawach inwestycji ogrodowych,
- pomoc prawną, oświatową,
- pomoc w przeprowadzaniu zebrań,
- reagowanie na problemy bezpieczeństwa w ogrodach

i przeciwdziałania dewastacjom, zamieszkiwania na działkach,

- wpływanie na właściwe gospodarowanie mieniem ogrodów, w tym domami działkowca i magazynami,
- pomoc w obronie interesów ogrodów i działkowców,
- pomoc w dobrej współpracy z samorządem terytorialnym,
- udzielanie każdej niezbędnej pomocy, w tym w zakresie zarządzania ROD przez nowe zarządy,
- pomoc w upowszechnianiu i krzewieniu demokracji wewnątrzwiązkowej.

7. Finanse w okręgu sudeckim PZD

Zjazd widzi potrzebę kontynuowania oszczędnej i racjonalnej polityki finansowej. W dalszym ciągu Okręgowy Zarząd, Okręgowe Komisje – Rewizyjna i Rozjemcza będą stale nadzorować i udzielać porad dla Zarządów

ROD w zakresie racjonalnego gospodarowania środkami. Zarządy ROD będą bezwzględnie przestrzegały uchwał walnych zebrań w sprawach finansowych , tj. preliminarzy i planów pracy.

8. Rola i zadania Okręgowej Komisji Rewizyjnej PZD i Rozjemczej PZD

W kadencji Okręgu Sudeckiego na lata 2011–2015 Zjazd widzi potrzebę kontynuowania dotychczasowych metod pracy ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania wszystkich statutowych uprawnień.

Społeczne fundusze winny nadal podlegać wnikliwej kontroli w zakresie legalności dysponowania nimi. Dlatego Okręgowa Komisja Rewizyjna PZD będzie kontynuowała szkolenia Ogrodowych Komisji Rewizyjnych i skutecznie egzekwowała wykonywanie statutowych

obowiązków w rodzinnych ogrodach działkowych oraz w Okręgowym Zarządzie Sudeckim PZD.

Spory w rodzinnych ogrodach działkowych, jak zauważa Zjazd są nieliczne, ale nieuniknione, gdyż Związek jest największą liczebnie organizacją społeczną. Dlatego Komisje Rozjemcze PZD powinny doskonalić się w zakresie zażegnywania sporów i konfliktów oraz w działalności mediacyjnej. Tym samym przyczynią się do przestrzegania przepisów związkowych przez społeczność ogrodową.

9. Upowszechnianie wiedzy i działalność szkoleniowa

Zjazd uznaje, że należyte funkcjonowanie ogrodów działkowych pozostaje w ścisłym związku ze znajomością z zakresu praw i obowiązków działkowca, zawartych w Regulaminie ROD, a także z odpowiednią wiedzą o

ogrodnictwie działkowym. Dlatego też zarządy ROD powinny zadbać, aby wszyscy działkowcy posiadali Regulamin ROD, a ponadto przypominać o prawach i obowiązkach działkowca na zebraniach. W zakresie upo-

wszechniania wiedzy ogrodniczej należy kontynuować propagowanie informacji i wydawnictw Krajowej Rady PZD poprzez udostępnienie działkowcom fachowej literatury, biuletynów informacyjnych, udzielać poradnictwa w sposobie upraw ogrodniczych, odnawiania drzewostanów, zagospodarowania ogrodu. Każdy zarząd ROD powinien gromadzić wydania książkowe i zakładać biblioteki ogrodowe dla działkowców. Władze okręgowe i ogrodowe – w ocenie Zjazdu, w dalszym ciągu powinny prowadzić działalność szkoleniową dostosowaną do potrzeb poszczególnych ogrodów, korzystając w większym, niż dotych-

czas stopniu z usług Społecznej Służby Instruktorskiej. Zjazd uznaje ponadto, że nadal aktualnym zadaniem dla zarządów ogrodów jest upowszechnianie wiedzy wśród działkowców z zakresu ekologii i ochrony środowiska. W tym przedmiocie należy w programach działalności Okręgu i zarządów ROD uwzględnić propagowanie wśród działkowców upraw biodynamicznych, stosowanie nieszkodliwych dla środowiska środków ochrony roślin, korzyści dla środowiska naturalnego i dla działki w walce ze śmieciami na działkach, itp.

10. Działalność socjalna oraz integracja społeczności działkowców

Zjazd zobowiązuje Okręgowy Zarząd Sudecki PZD do dalszego doskonalenia współpracy z komisjami ds. polityki społecznej w zakresie odpowiadającym rozeznanim potrzebom w poszczególnych ogrodach.

W programach działania tych komisji powinny znaleźć się inicjatywy na rzecz najbardziej potrzebujących wsparcia, w tym dla osób niepełnosprawnych. Mogą to być inicjatywy wyłącznie ogrodu oraz podejmowane wspólnie z odpowiednimi służbami samorządu gminnego np. w zakresie pomocy społecznej, którą realizują ośrodki pomocy społecznej.

Zdaniem Zjazdu tradycją ogrodów powinny być imprezy integracyjne z okazji Dnia Działkowca, a do udziału w tych i innych ogrodowych działaniach integracyjnych należy włączać organizacje pozarządowe, instytucje kultury o celach społecznych i wychowawczych. W programach komisji ds. polityki społecznej należy również uwzględnić działania integracyjne na rzecz dzieci działkowców, np. poprzez współpracę z rodzicami, szkołami mającą na celu przybliżenie dzieciom i młodzieży tematu zastąpienia nas w przyszłości na ogródkach działkowych i w działalności służebnej na rzecz całego Związku.

11. Przyszłość rodzinnych ogrodów działkowych w kraju

Ogrody działkowe w Polsce od kilkunastu lat są przedmiotem ataków przez opcje nieprzyjazne istnieniu ogrodów działkowych, jako jedynego świadczenia socjalnego państwa na rzecz najuboższej części społeczeństwa. W gruntach zajmowanych przez ogrody ich przeciwnicy upatrują jedynie zrobienia dobrego interesu i komercjalizacji. W tym celu kolejne projekty ustaw w tej materii z pozoru tworzone w trosce o dobro działkowców, zmierzają do zniszczenia ponad 100-letniego dorobku polskiego ogrodnictwa poprzez likwidację ogrodów i naszego Związku. Zjazd wzywa zatem wszystkie ogrody działkowe w okręgu sudeckim do dalszego przeciwstawiania się

tym zamiarom poprzez wspieranie Krajowej Rady PZD we wszelkich inicjatywach na rzecz istnienia i rozwoju ogrodów działkowych, do umacniania jedności w działaniach na rzecz utrzymania ogrodów, do dalszej integracji środowiska działkowego, do podejmowania prac na rzecz modernizowania ogrodów, poprawy zagospodarowania i estetyki działek oraz promocji ogrodów w środowisku lokalnym wśród samorządów i organizacji pozarządowych. Działania te winny przyczynić się do utrwalenia w świadomości społecznej oraz decydentów, że ogrody działkowe, jako dobrodziejstwo natury dla człowieka winny być zachowane na przyszłość dla następnych pokoleń.

Przewodniczący Komisji Wniosków i Uchwał
/-/ Maria Klimków

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Henryk Ziomek

Świdnica, dnia 19 czerwca 2011 r.

Marszałek Sejmu RP
Kluby Parlamentarne
Posłowie na Sejm RP
Okręgu Wałbrzyskiego i Jeleniogórskiego

APEL
VIII Okręgowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców w Szczawnie Zdroju
w dniu 19 czerwca 2011 r.

W roku bieżącym będziemy obchodzić 30 rocznicę pierwotnej ustawy o pracowniczych ogrodach działkowych z 1981 roku, wyrosłej na tle ruchu Związku Zawodowego „Solidarność”. Ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych obowiązująca od 2005 r. jest dorobkiem i pokłosiem doświadczeń z przeszłości, z ponad 100-letniej tradycji ogrodnictwa działkowego w Polsce. Ustawa ta, podobnie jak w krajach unijnych, jest gwarantem świadczenia socjalnego państwa na rzecz swojego społeczeństwa.

Na pierwszym w historii ogrodnictwa działkowego Kongresie Polskiego Związku Działkowców, który odbył się 14 lipca 2009 r. licznie reprezentowani członkowie wszystkich ugrupowań politycznych, poza PiS, szeroko poparli istnienie tej ustawy i słuszną rację jej bytu. Zaowocowało to odrzuceniem przez Sejm RP w pierwszym czytaniu projektu ustawy PIS zmierzającego wprost do likwidacji naszego Związku, jego struktur i nacjonalizacji majątku bez odszkodowań dla Związku i działkowców. My działkowcy uwierzyliśmy wówczas, że wreszcie nastąpił, po kilkunastu letnich atakach organów władzy państwowej na nasz Związek i nasze rodzinne ogrody działkowe, czas spokoju i stabilizacji. Niestety te nadzieje i wiara w obietnice parlamentarzystów okazały się złudne o czym dobitnie świadczy poparcie przez Marszałka Sejmu RP wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do Trybunału Konstytucyjnego o uchylenie kilku istotnych przepisów ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, a następnie całej ustawy.

Ten stan rzeczy obradujący w dniu 19 czerwca 2011 r. VIII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Szczawnie Zdroju ocenia jako nieustającą wolę organów państwowych zniszczenia Polskiego Związku Działkowców i naszych rodzinnych ogrodów i nie na rzecz użyteczności publicznej a jedynie w jedynym celu – pozyskania gruntów na-

szych ogrodów dla komercji, a więc dla zysku. Walka z działkowcami i z ich Związkiem trwa już 20 lat. Jak długo jeszcze środowisko działkowe na skutek tej walki będzie pozostawało w poczuciu zagrożenia ze strony państwa o przyszłość rodzinnych ogrodów działkowych? Przecież działkowcy to przede wszystkim renciści i emeryci i inne osoby o niskim statusie majątkowym. Działki dla tych ludzi to jedyna ich radość i zdrowie. Pozbawienie działkowców możliwości użytkowania działek na dotychczasowych warunkach byłoby aktem ze strony państwa wymierzonym przeciwko milionowej społeczności.

VIII Okręgowy Zjazd Delegatów PZD w Szczawnie Zdroju apeluje zatem o pozostawienie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w obecnym jej brzmieniu. Ten akt prawny dobrze służy nie tylko działkowcom ale i miejskim społecznościom, a także państwu ponieważ:

- jest unowocześnioną kontynuacją ponad 100-letniej tradycji ruchu działkowego w Polsce, -struktury Polskiego Związku Działkowców pochodzą z demokratycznych wyborów wewnątrz związkowych,

- Polski Związek Działkowców nie korzysta z subwencji Państwa,

- nasze rodzinne ogrody działkowe spełniają rolę rekreacyjną, integracyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży,

- miasta mają zapewnioną zieleń, której utrzymanie nie obciąża budżetów gmin i miast a więc stanowią darmowe stanowią zielone płuca miast,

- ogródki działkowe w dużej mierze stanowią źródło uzupełniania budżetów domowych dla wielu ubogich rodzin działkowców.

Idea i znaczenie społeczne dla trwałego istnienia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych zapisano w art. 1–8 tej ustawy. Przepisów tych nie zakwestionował Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego i niech tak pozostanie.

Przewodniczący Komisji Wniosków i Uchwał
/-/ Maria Klimków

Przewodniczący Zjazdu
/-/ Henryk Ziomek

Świdnica, dnia 19 czerwca 2011 r.

IV. INFORMACJA W SPRAWIE STOSOWANIA ZAPISÓW SPECUSTAWY DROGOWEJ

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, wprowadziła art. 18 ust 1g, który reguluje sprawy odszkodowań dla działkowców i PZD w związku z likwidacją ROD na cele inwestycji drogowej. Zgodnie z powyższym przepisem w przypadku, gdy decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dotyczy rodzinnych ogrodów działkowych ustanowionych zgodnie z ustawą z dnia 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych podmiot, w którego interesie nastąpi likwidacja ROD lub jego części zobowiązany jest:

1) wypłacić członkom PZD – odszkodowanie za stanowiące ich własność nasadzenia, urządzenia i obiekty znajdujące się na działkach,

2) wypłacić PZD – odszkodowanie za stanowiące jego własność urządzenia, budynki i budowle rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego korzystania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu,

3) zapewnić grunty zastępcze na odtworzenie rodzinnego ogrodu działkowego.

Przepis ten został wprowadzony po wielomiesięcznej walce, którą stoczył Związek, celem przywrócenia praw działkowcom z ogrodów likwidowanych na cele inwestycji drogowej.

Dwuletnie obowiązywanie powyższego przepisu, ukazuje iż organy administracji publicznej różnie interpretują formę i sposób wypłaty odszkodowań.

W wielu przypadkach obowiązki wynikające z art. 18 ust 1g specustawy realizowane są w oparciu o decyzje administracyjne. Jednakże zdarzają się również pojedyncze przypadki, w których organy administracyjne zakładają, iż uprawnienia wynikające z art. 18 ust 1g specustawy drogowej mają charakter cywilnoprawny i nie podlegają rozstrzygnięciu w drodze decyzji administracyjnej, dlatego też – w razie sporu – mogą być dochodzone wyłącznie w postępowaniu cywilnym przed sądem powszechnym. Zatem, gdy zostaną spełnione przesłanki z art. 18 ust 1g specustawy, a podmiot, w którego interesie nastąpi likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego uchyla się od wypłaty odszkodowań za naniesienia, o których mowa w art. 15 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych i zapewnienia gruntów zastępczych to Polski Związek Działkowców i jego członkowie mogą wystąpić ze stosowanym roszczeniem na drogę postępowania cywilnego.

Powyższa interpretacja jest zbieżna z opublikowanym przez Ministerstwo Infrastruktury materiałem pt.: „Wybrane zagadnienia dotyczące odszkodowań za nierucho-

mości przejęte pod drogi publiczne”. Należy jednak podkreślić, iż takie podejście jest niedopuszczalne, gdyż nie tylko zmniejsza szansę działkowców i Związku na uzyskanie należnego odszkodowania w przyspieszonym trybie administracyjnoprawnym, ale również jest sprzeczne z zasadami konstytucyjnymi, które gwarantują wszystkim obywatelom równość wobec prawa.

Ponadto, podkreślenia wymaga fakt, iż podstawowym celem wprowadzenia specustawy drogowej, było przyspieszenie procedury administracyjnej związanej z realizacją inwestycji drogowej. Z tego też względu ustawodawca uznał za zasadne, by do nieruchomości stanowiących rodzinne ogrody działkowe objętych decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej nie stosować art. 17–22 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych. Oznacza to m.in. brak potrzeby zawierania odrębnych umów czy porozumień, które regulowałyby warunki likwidacji, w tym obowiązki inwestora dotyczące wypłaty odszkodowań na rzecz członków PZD, Związku i zapewnienia gruntów zastępczych. Zatem całkowicie niezrozumiałą wydaje się fakt uznania przez niektóre organy administracyjne, iż uprawnienia wynikające z art. 18 ust. 1g specustawy drogowej mają charakter cywilnoprawny i w efekcie winny być realizowane na podstawie porozumień, a w przypadku konfliktu, na drodze postępowania cywilnego.

Należy również pamiętać, iż wysokość odszkodowania za nieruchomości, które z dniem uprawomocnienia się decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, stały się własnością Skarbu Państwa, bądź odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego, ustala się według stanu nieruchomości w dniu wydania niniejszej decyzji przez organ I instancji oraz według jej wartości z dnia, w którym następuje ustalenie wysokości odszkodowania. W związku z powyższym, konieczne jest dopilnowanie w interesie Związku i działkowców, aby uprawniony rzeczoznawca majątkowy wyznaczony przez inwestora, dokonał rzetelnej inwentaryzacji wszelkich składników majątkowych znajdujących się na terenie likwidowanej nieruchomości, według stanu na dzień wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, aby wykonana w terminie późniejszym wycena, odpowiadała wymaganiom określonym w specustawie drogowej. Jednocześnie, powyższe uchroni działkowców i Związek przed obniżaniem należnego odszkodowania, w przypadku ewentualnych szkód, które często występują, gdy wśród społeczności lokalnej roznie się wieść o likwidacji ROD.

Zatem, w celu ukazania zagrożenia, jakie wynika z odmiennej interpretacji, art. 18 ust 1g specustawy drogowej,

jak i ze względu na konieczność przeciwstawiania się takim praktykom przez organy Związku, Prezydium Krajowej Rady PZD w dniu 20 czerwca 2011 roku przyjęło

stanowisko w sprawie trybu realizacji uprawnień działkowców i Związku z tytułu likwidacji ROD na potrzeby inwestycji drogowych, którego treść zamieszczamy poniżej.

AR

STANOWISKO

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców

z dnia 20 czerwca 2011 roku

w sprawie trybu realizacji uprawnień działkowców i Związku z tytułu likwidacji ROD na potrzeby inwestycji drogowych

W związku z faktem, że organy administracji publicznej dokonują rozbieżnej interpretacji art. 18 ust. 1g ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (zwanej dalej: „specustawą”), Prezydium Krajowej Rady PZD wyraża zaniepokojenie taką praktyką, której efektem jest utrudnianie działkowcom i Związkowi uzyskanie rekompensat za utracone prawa majątkowe na skutek likwidacji ROD na potrzeby inwestycji drogowych.

Powołany art. 18 ust. 1g specustawy gwarantuje działkowcom i PZD odszkodowanie za utraconą własność oraz zapewnia grunty zastępcze na odtworzenie zlikwidowanych ROD. Należy przypomnieć, że przepis ten został wprowadzony do specustawy dopiero nowelą z dnia 24 kwietnia 2009 r. Wcześniej bowiem obowiązywał tylko art. 11j specustawy, mocą którego wyłączono wszelkie uprawnienia działkowców z tytułu likwidacji ROD pod inwestycje drogowe. W szczególności wyłączono możliwość wypłaty odszkodowania za własność działkowców i Związku. Z tego względu Krajowa Rada PZD opracowała stosowany projekt nowelizacji, który został złożony do łaski marszałkowskiej jako projekt poselski (druk 1172). Projekt ten nie tylko przewidywał przywrócenie wyłączonych uprawnień działkowców i Związku, ale również określał administracyjnoprawny tryb realizacji tych uprawnień. W ten sposób zaproponowano kompleksową i klarowną regulację w przedmiotowym zakresie. Jednak w trakcie prac legislacyjnych zaproponowane rozwiązanie zostało przez posłów zmodyfikowane i ostatecznie przyjęte jako art. 18 ust. 1g specustawy, który wprawdzie normuje uprawnienia działkowców i Związku z tytułu likwidacji ROD na potrzeby likwidacji drogowych, ale już nie określa odrębnego trybu realizacji tych uprawnień.

W konsekwencji praktyka stosowania art. 18 ust. 1g specustawy na przestrzeni ostatnich dwóch lat ujawniła w niektórych sytuacjach niepokojące zjawisko, polegające na rozbieżnościach w interpretacji tego przepisu. Chodzi przede wszystkim o kwestię formy i sposobu zrekompensovania działkowcom i PZD ich strat wynikających z likwidacji drogowych. W wielu przypadkach organy

administracyjne stosują art. 18 ust. 1g specustawy w przyspieszonym trybie administracyjnoprawnym, czyli realizują uprawnienia działkowców i Związku w oparciu o wydaną decyzję administracyjną. Coraz częściej jednak obserwuje się praktykę bazującą na odmiennej koncepcji, która zakłada, że uprawnienia wynikające z art. 18 ust. 1g mają charakter cywilnoprawny, a zatem nie powinny być realizowane poprzez decyzje administracyjne, lecz – w razie sporu – mogą być dochodzone tylko na drodze sądowej w postępowaniu cywilnym. Takie stanowisko – prezentowane przez Ministerstwo Infrastruktury – powoduje, że realna możliwość uzyskania należnej rekompensaty staje w wielu przypadkach pod znakiem zapytania, jako że skomplikowane i długotrwałe procesy sądowe faktycznie pozbawiają wielu działkowców ich praw za utraconą własność.

Prezydium Krajowej Rady PZD uznaje, że kwestią zasadniczą jest sprawna i niezwłoczna realizacja uprawnień przysługujących działkowcom i Związkowi z tytułu likwidacji ROD pod inwestycje drogowe. Taki był cel wprowadzenia art. 18 ust. 1g do specustawy, która przecież jako akt prawny określa szczególne (wyjątkowe) zasady i warunki przygotowania inwestycji drogowych. Z tego względu ustawodawca zastosował w specustawie typową regulację administracyjnoprawną, aby przyspieszyć i usprawnić proces budowy dróg publicznych oraz zagwarantować rekompensaty poszkodowanym podmiotom. Oznacza to zatem, że zarówno wyłączenie, jak i ustalenie rekompensaty z tego tytułu następują w oparciu o decyzje administracyjne, co właśnie stanowi przejaw szczególnej procedury wprowadzonej w specustawie. Przyjęcie stanowiska o cywilnoprawnym charakterze art. 18 ust. 1g specustawy zaprzecza funkcji tego aktu prawnego i zakłada, że ustawodawca działał nieracjonalnie. Trudno bowiem doszukać się sensu wprowadzania do specustawy uprawnień, których realizacja nie następuje na szczególnych zasadach administracyjnoprawnych, ale na drodze sądowej, czyli według zasad ogólnych. Wszak specustawa z samego założenia zawiera wyjątkowe regulacje. Stąd też nielogicznym jest uznanie, że ustawodawca

postanowił najpierw wyłączyć zawarte w ustawie o ROD ogólne uprawnienia działkowców i PZD na wypadek likwidacji ogrodów, a następnie ponownie je wprowadził do specustawy, po to tylko aby w dalszym ciągu miały charakter cywilnoprawny. Przecież „przeniesienie” tych uprawnień do specustawy – będącej wybitnie administracyjnoprawnym aktem prawnym – musi oznaczać, że ustawodawca postanowił nadać uprawnieniom działkowców i PZD charakter administracyjny. Forsowanie odmiennej koncepcji nie tylko neguje zasadniczą funkcję specustawy, ale opiera się o wykładnię zakładającą nieracjonalność ustawodawcy, co jest niedopuszczalne i jako takie rodzi logicznie błędne wnioski interpretacyjne. Efektem tych wniosków jest zaś przedłużenie, znaczne utrudnienie, a nawet faktyczne uniemożliwienie uzyskania należnych rekompensat przez działkowców i Związek z tytułu likwidacji ogrodów pod inwestycje drogowe.

Taki stan rzeczy należy uznać za niedopuszczalny. Przypomnieć bowiem trzeba, że na skutek likwidacji działkowcy i ich Związek są pozbawiani praw majątkowych, w tym własności, tak jak inni obywatele. Powinni zatem korzystać z takiej samej ochrony prawnej, co zapewnia im Konstytucja. Niedopuszczalne jest gorsze traktowanie jednej kategorii podmiotów w porównaniu z innymi podmiotami, którym zapewnia się sprawniejszy administracyjnoprawny tryb uzyskania rekompensaty za utracone prawa majątkowe, natomiast działkowców i PZD kieruje się na

zwykłą drogę cywilnoprawną. Takie działanie stanowi przejaw nierówności wobec prawa i jest sprzeczne z zasadami konstytucyjnymi. Organy publiczne w żadnym razie nie mogą utrzymywać takiej bezprawnej praktyki i powinny tak stosować obowiązujące prawo, aby nie rozstrzygać spraw w sposób sprzeczny z Konstytucją. Stanowi to kolejny argument świadczący o wadliwości praktyki odmawiającej realizacji uprawnień wynikających z art. 18 ust. 1g specustawy w drodze decyzji administracyjnych.

Mając powyższe na uwadze Prezydium Krajowej Rady PZD przyjmuje z zaniepokojeniem przypadki negowania zasadności wydawania decyzji administracyjnych w celu zapewnienia działkowcom i Związkowi rekompensat z tytułu utraty własności i innych praw majątkowych na skutek likwidacji ROD na cele inwestycji drogowe. Działania te są bezzasadne i skutkują ograniczaniem lub faktycznym uniemożliwianiem realizacji należnych praw przysługujących milionowej społeczności polskich obywateli. Jest to przejaw nierównego traktowania obywateli przez władze publiczne, co ewidentnie narusza Konstytucję. Z tego względu Związek będzie w dalszym ciągu monitorował sytuację w przedmiotowym zakresie, a w razie konieczności – podejmie wszelkie możliwe działania zmierzające do zapewnienia sprawnego trybu realizacji uprawnień działkowców i PZD z tytułu likwidacji ROD na podstawie specustawy drogowej.

**PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW**

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

V. Z PRAC PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY PZD

1. Prezydium KR PZD w dniach 31 maja i 1 czerwca 2011 r.:

a) zapoznało się z materiałem Realizacja inwestycji i remontów w latach 2007–2010. Wydatkowanie środków, w tym pomoc Państwa i samorządów,

b) dokonało zmian w Rejestrze ROD Krajowej Rady PZD w związku z zastosowaniem specustawy drogowej przy likwidacji części ROD „Jutrzenka” w Białymstoku,

c) wyraziło zgodę na rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego w części gruntu ROD „Oświata”, ROD „Radość Życia” i ROD „Złota Reneta” oraz wygaszenie prawa użytkowania części gruntu ROD im. Broniewskiego we Wrocławiu, ROD „Stokrotka” w Świdnicy, ROD im. A. Zawadzkiego w Gryfinie,

d) podjęło uchwałę w sprawie nieodpłatnego nabycia przez PZD prawa użytkowania nieruchomości położonej w Płocku, w Prudniku i w Ustce,

e) wyraziło zgodę na zamianę działek geodezyjnych położonych w Elblągu,

f) zmieniło status na stały ROD „Wzgórze Arkońskie” w Szczecinie,

g) przyznało dotacje na inwestycje i remonty w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 r. dla 4 ROD,

h) przyznało dotację na inwestycje i remonty w ramach realizacji Otwartego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD dla 5 ROD,

- i) udzieliło pożyczek z Funduszu Samopomocowego dla 5 ROD,
- j) powołało instruktorów krajowych Społecznej Służby Instruktorskiej,

3. Prezydium KR PZD w dniu 20 czerwca 2011 r. :

- a) wysłuchało informacji o przebiegu i wynikach okręgowych zjazdów delegatów Okręgu Świętokrzyskiego, Łódzkiego i we Wrocławiu,
- b) zatwierdziło sprawozdanie finansowe Okręgowego Zarządu Mazowieckiego za rok 2010,
- c) przyjęło zbiorcze sprawozdanie finansowe ROD za 2010 r. oraz zbiorczy preliminarz finansowy ROD na 2011 r.
- d) przyjęło sprawozdanie finansowe PZD za 2010 r.
- e) przyjęło informację w sprawie realizacji inwestycji i remontów w latach 2007–2010. Wydatkowanie środków, w tym pomoc Państwa i samorządów,
- f) przyjęło informację w sprawie wypłaty odszkodowań w związku z zastosowaniem specustawy drogowej,
- g) przyznało dotacje na inwestycje i remonty w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 r. dla 2 ROD,
- h) przyznało dotacje na inwestycje i remonty środków trwałych ze środków Funduszu Rozwoju KR PZD w ramach Otwartego i Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD dla 9 ROD,
- i) udzieliło pożyczek z Funduszu Samopomocowego dla 5 ROD,

- k) nie uwzględniło 2 odwołań od uchwał prezydium OZ,
- l) dokonało analizy wyników kontroli OZ Małopolskiego przeprowadzonej przez Krajową Komisję Rewizyjną w dniach 6-8.04.2011 r. i przyjęło zalecenia pokontrolne.

- j) wyraziło zgodę na rozwiązanie umowy użytkowania wieczystego w części gruntu ROD „Magnolia” w Szczawnie Zdroju oraz części gruntu ROD „Stokrotka” w Świebodzicach;
- k) zatwierdziło warunki likwidacji części ROD „Małwa” w Legnicy,
- l) wyraziło zgodę na rozwiązanie w części umowy użytkowania wieczystego nieruchomości położonej w Świdwinie,
- m) skreśliło ROD „Różyczka” w Rzeżęcinie oraz ROD „Portowiec” w Gdyni z Rejestru ROD Krajowej Rady PZD,
- n) dokonało w Rejestrze ROD Krajowej Rady PZD zmiany statusu z czasowego na stały ROD „Bursztyn” w Gdańsku,
- o) nie uwzględniło odwołania od uchwały prezydium OZ,
- p) na wniosek Komisji Odznaczeń Związkowych przyznało 509 złotych odznak „Zasłużonego Działkowca” oraz 221 odznak „Za Zasługi dla PZD”

ZRS

3. Uchwały Prezydium KR PZD

UCHWAŁA NR 112/2011 **PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW** *w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku*

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust. 1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 100/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie szczególnych kryteriów udzielania dotacji przez Prezydium Krajowej Rady PZD dla rodzinnych ogrodów działkowych dotkniętych powodzią w 2010 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 134/2010 z dnia 15.07.2010 r. w sprawie dysponowania, wykorzystania, nadzoru i rozliczania środków finansowych przekazywanych rodzinnym ogrodom działkowym z konta „Powódź 2010” w celu usuwania skutków wyrządzonych przez powódź w 2010 r., w zwią-

ku z uchwałą Prezydium Krajowej Rady PZD nr 92/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie konta bankowego „Powódź 2010”, a także uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 26/2011 z dnia 23.02.2011 r. w sprawie rozszerzenia zakresu obowiązywania przepisów PZD dotyczących powodzi w 2010 roku, postanawia:

§ 1

Przyznać dotacje w kwocie **zł 55.000,00** (słownie złotych: pięćdziesiąt pięć tysięcy) na inwestycje i remonty w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010, ze środków zgromadzonych na koncie bankowym „Powódź 2010” dla następujących ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie w ramach usuwania skutków powodzi	Dotacja przyznana
PIŁA				
1	1000-lecia Państwa Polskiego	Wronki	wymiana uszkodzonej sieci elektrycznej	15 000
2	im. St. Staszica	Czarnków	Budowa kolektora wodnego, naprawa parkingu i drogi wewnętrznej	18 000
3	Rodło	Złotów	Naprawa rowów melioracyjnych	14 000
4	Kolejarz	Piła	Naprawa ogrodzenia, naprawa sieci elektrycznej	8 000
	RAZEM			55 000

§ 2

Termin rozliczenia dotacji ustalić do 31.05.2012 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/ Marian PASIŃSKI

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

UCHWAŁA NR 113/2011
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 31 maja 2011 r.
*w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty środków trwałych
w rodzinnych ogrodach działkowych*

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust. 1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwał Krajowej Rady PZD nr 1/XVIII/05 w sprawie Otwartego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD i nr 2/XVIII/05 w sprawie zasad finansowania Otwartego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD- obie z dnia 8.12.05 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 15/2006 z dnia 9.02.06 r. w sprawie kryteriów udzielania dotacji

i pożyczek na realizację zadań inwestycyjnych i remontowych objętych Otwartym Długofalowym Programem Rozwoju i Modernizacji ROD, postanawia:

1. Przyznać ze środków Funduszu Rozwoju Krajowej Rady PZD, w ramach Otwartego i Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD, dotację w kwocie **zł 22.500,00** (słownie złotych: dwadzieścia dwa tysiące pięćset) dla następujących ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie w ramach usuwania skutków powodzi	Dotacja przyznana
BYDGOSZCZ				
1	Międzylesie-Północ	Wudzyn	modernizacja sieci energetycznych	6 000
2	im. T. Kościuszki	Bydgoszcz	remont świetlicy	5 000
OPOLSKI				
1	Przyszłość	Grodków	opracowanie planu zagospodarowania	4 000
ŚWIĘTOKRZYSKI				
1	Źródleńko	Skarżysko-Kamienna	budowa sieci energetycznej	3 500
SŁUPSK				
1	im. M. Kopernika	Łeba	elektryfikacja ogrodu obszaru 2	4 000
	RAZEM			22 500

2. Termin rozliczenia dotacji ustalić do 31.12.2011 r.

3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/ Marian PASIŃSKI

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

UCHWAŁA NR 121/2011
Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 1 czerwca 2011

w sprawie powołania społecznych instruktorów krajowych Społecznej Służby Instruktorskiej PZD

Na podstawie uchwały nr 11/95 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 24 sierpnia 1995 r. w sprawie Społecznej Służby Instruktorskiej w PZD w oparciu o wniosek Prezydium Okręgowego Zarządu we Wrocławiu oraz Prezydium Okręgowego Zarządu w Gdańsku, Prezydium Krajowej Rady postanawia:

§1

Powołać na instruktorów krajowych Społecznej Służby Instruktorskiej

1. Stefana Wojciechowskiego z ROD „Przyjaźń” we Wrocławiu, okręg wrocławski

2. Jana Pinkiewicza z ROD „Wodnik” we Wrocławiu, okręg wrocławski

3. Józefa Matwies z ROD im. kmd. ppor. Jana Grudzińskiego w Gdyni, okręg gdański

§2

1. Powołany instruktor krajowy Społecznej Służby Instruktorskiej PZD pełni swoje obowiązki społecznie realizując zadania przypisane instruktorom § 3 wytycznych stanowiących załącznik do przywołanej powyżej uchwały nr 11/95.

2. Od 1 lipca 2011 roku instruktor będzie otrzymywał bezpłatnie miesięcznik „działkowiec”.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/ Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 1 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA NR 125 /2011
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 20 czerwca 2011 r.

w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust.1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 100/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie szczególnych kryteriów udzielania dotacji przez Prezydium Krajowej Rady PZD dla rodzinnych ogrodów działkowych dotkniętych powodzią w 2010 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 134/2010 z dnia 15.07.2010 r. w sprawie dysponowania, wykorzystania, nadzoru i rozliczania środków finansowych przekazywanych rodzinnym ogrodom działkowym z konta „Powódź 2010” w celu usuwania skutków wyrządzonych przez powódź w 2010 r., w zwią-

ku z uchwałą Prezydium Krajowej Rady PZD nr 92/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie konta bankowego „Powódź 2010”, a także uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 26/2011 z dnia 23.02.2011 r. w sprawie rozszerzenia zakresu obowiązywania przepisów PZD dotyczących powodzi w 2010 roku, postanawia:

§ 1

Przyznać dotacje w kwocie **zł 22.000,00** (słownie złotych: dwadzieścia dwa tysiące złotych) na inwestycje i remonty w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku, ze środków zgromadzonych na koncie bankowym „Powódź 2010” dla następującego ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie w ramach usuwania skutków powodzi	Dotacja przyznana
GDAŃSK				
1	Nad Wisłą	Tczew	naprawa dróg ogrodowych, remont ogrodzenia, remont sieci energetycznej	22 000
	RAZEM			22 000

§ 2

Termin rozliczenia dotacji ustalić do 30.06.2012 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/ Marian PASIŃSKI

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA NR 126/2011
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW

z dnia 20 czerwca 2011 r.

w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach działkowych w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust.1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 100/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie szczególnych kryteriów udzielania dotacji przez Prezydium Krajowej Rady PZD dla rodzinnych ogrodów działkowych dotkniętych powodzią w 2010 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 134/2010 z dnia 15.07.2010 r. w sprawie dysponowania, wykorzystania, nadzoru i rozliczania środków finansowych przekazywanych rodzinnym ogrodom działkowym z konta „Powódź 2010” w celu usuwania skutków wyrządzonych przez powódź w 2010 r., w zwią-

ku z uchwałą Prezydium Krajowej Rady PZD nr 92/2010 z dnia 26.05.2010 r. w sprawie konta bankowego „Powódź 2010”, a także uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 26/2011 z dnia 23.02.2011 r. w sprawie rozszerzenia zakresu obowiązywania przepisów PZD dotyczących powodzi w 2010 roku, postanawia:

§1

Przyznać dotacje uzupełniającą w kwocie **zł 23.250,00** (słownie złotych: dwadzieścia trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych) na inwestycje i remonty w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku, ze środków zgromadzonych na koncie bankowym „Powódź 2010” dla następującego ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie w ramach usuwania skutków powodzi	Dotacja przyznana
PIŁA				
1	Borek	Wronki	naprawa wału przeciwpowodziowego, wymiana kabla energetycznego, naprawa pompy	23 250
	RAZEM			23 250

§ 2

Termin rozliczenia dotacji ustalić do 30.06.2012 r.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES
/-/ Antoni KOSTRZEWA

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

UCHWAŁA NR 127/2011
PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
z dnia 20 czerwca 2011 r.
*w sprawie przznania dotacji na inwestycje i remonty środków trwałych
w rodzinnych ogrodach działkowych*

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie §150 pkt 17 i § 172 ust.1 pkt 2 statutu Polskiego Związku Działkowców oraz realizując zapisy uchwał Krajowej Rady PZD nr 1/XVIII/05 w sprawie Otwartego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD i nr 2/XVIII/05 w sprawie zasad finansowania Otwartego Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD- obie z dnia 8.12.05 r. oraz uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD nr 15/2006 z dnia 9.02.06 r. w sprawie kryteriów udzielania dotacji i

pożyczek na realizację zadań inwestycyjnych i remontowych objętych Otwartym Długofalowym Programem Rozwoju i Modernizacji ROD, postanawia:

1. Przyznać ze środków Funduszu Rozwoju Krajowej Rady PZD, w ramach Otwartego i Długofalowego Programu Rozwoju i Modernizacji ROD, dotację w kwocie **zł 56 500,00** (słownie złotych: pięćdziesiąt sześć tysięcy pięćset) dla następujących ROD:

Lp.	OZ PZD ROD	Miejscowość	Zadanie	Dotacja przyznana
CZĘSTOCHOWA				
1	Lompy	Woźniki	modernizacja sieci dociągowej	6 000
KALISZ				
1	im. A. Mickiewicza	Kalisz	budowa ogrodzenia	6 000
PODKARPACKI				
1	Kamienna Laworta	Ustrzyki Dolne	remont sieci wodociągowej	8 000
PODLASKI				
1	Malwa	Suwałki	elektryfikacja ROD	10 000
2	Senior	Siemiatycze	elektryfikacja ROD	4 500
3	Aster	Łomża	budowa wiat ogrodowych	5 000
POZNAŃ				
1	Pod Lipami	Września	remont świetlicy	6 000
2	Światły	Szamotuły	elektryfikacja ROD	5 000
ŚWIĘTOKRZYSKI				
1	Relaks	Ożarów	budowa bud. socjalno-administracyjnego	6 000
	RAZEM			56 500

2. Termin rozliczenia dotacji ustalić do 31.03.2012 r.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SKARBNIK
/-/Marian PASIŃSKI

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 czerwca 2011 r.

VI. ROZSTRZYGNIĘCIA PREZYDIUM KR PZD

Poniżej przedstawiamy uchwałę Prezydium KR PZD odnoszącą się do odwołania od uchwały prezydium OZ. Uchwała dotyczy bardzo ważnej sprawy, a mianowicie przydzielenia działki w ROD osobie zamieszkałej w odległym regionie kraju. Zwracamy uwagę na uzasadnienie do tej uchwały, które jest bardzo jasną wykładnią

obowiązującego prawa, a także wskazuje właściwą drogę postępowania organów Związku.

Z uchwały usunięto dane osobowe i inne pozwalające na zidentyfikowanie stron przez osoby nieuprawnione.

Przystosowanie uchwały do publikacji – M. Pytko KR PZD.

UCHWAŁA Nr 99/2011

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców

z dnia 20 kwietnia 2011 r.

w sprawie odwołania Zarządu ROD w Międzyzdrojach od Uchwały Prezydium OZ PZD w Szczecinie

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie art. 4 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz uprawnień wynikających z § 56 ust. 6 pkt 1 statutu PZD, postanawia:

1. Odwołania nie uwzględnąć i utrzymać w mocy Uchwałę Prezydium OZ PZD w Szczecinie w sprawie

stwierdzenia nieważności Uchwały Zarządu ROD w Międzyzdrojach.

2. Odpis niniejszej uchwały doręczyć:

- 1) EZ,
- 2) Zarządowi w Międzyzdrojach,
- 3) OZ PZD w Szczecinie.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną uchwałą Prezydium OZ PZD w Szczecinie stwierdziło nieważność uchwały Zarządu ROD w Międzyzdrojach o nadaniu członkostwa Związku i prawa użytkowania działki P. EZ. Prezydium OZ stwierdziło, że uchwała Zarządu ROD jest sprzeczna z prawem, gdyż nadaje członkostwo i prawo użytkowania działki osobie, która zamieszkuje w odległym regionie kraju. Prezydium OZ powołało się na Uchwałę Nr 39/2010 Prezydium KR PZD z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie przydziału działek w rodzinnych ogrodach działkowych, w której stwierdzono, że właściwy organ Związku odmawia przydziału działki na rzecz osoby, której miejsce zamieszkania wskazuje na brak stałych więzi ze społecznością lokalną z regionu, w którym zlokalizowany jest dany rodzinny ogród działkowy. Unieważnioną uchwałą Zarząd ROD nadał członkostwo Związku i prawo użytkowania działki EZ zamieszkałemu w Ostrowie Wielkopolskim, a więc, jak uznało Prezydium OZ, w odległym regionie kraju.

Odwołujący się Zarząd ROD stwierdza, że P. EZ przejął działkę po teściowej, a więc skorzystał z uprawnień osoby bliskiej. Zrzekająca się także mieszka w Ostrowie Wielkopolskim i zdaniem Zarządu ROD działka winna pozostać w rodzinie. Ponadto Zarząd ROD podnosi, że Jego uchwała uprawomocniła się, bo od jej podjęcia minęło ponad 3 miesiące, a o podjęciu uchwały został niezwłocznie powiadomiony OZ PZD w Szczecinie. Zaskarżonej uchwale Zarząd ROD zarzuca także, że nie został pouczony o prawie do odwołania się od uchwały Prezydium OZ.

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, po zbadaniu nadesłanych materiałów stwierdziło:

1. W świetle statutu PZD organ wyższego stopnia ma obowiązek stwierdzenia nieważności uchwały sprzecznej z obowiązującym prawem - § 57 statutu PZD. Przepis ten, ani żaden inny w statucie PZD, nie zawiera stwierdzenia o uprawomocnieniu się z upływem czasu uchwały sprzecznej z prawem. W tym kontekście zarzut w stosunku do zaskarżonej uchwały nie ma oparcia w prawie związkowym.

2. Brak pouczenia w zaskarżonej uchwale nie może być uznany, gdyż w przepisach statutu PZD wymienionych w pkt 1 nie ma warunku o zawarciu w uchwale stwierdzającej nieważność takiego pouczenia. Ponadto Zarząd ROD odwołał się od decyzji Prezydium OZ, a więc skorzystał ze statutowej możliwości kontroli prawomocności uchwał.

3. Błędnie także Zarząd ROD przywołuje przepisy dotyczące osób bliskich. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 6 statutu PZD (w brzmieniu uchwalonym przez VIII Krajowy Zjazd Delegatów PZD w dniu 9 grudnia 2007 r.) za osoby bliskie członka PZD uznaje się współmałżonka, dzieci, rodziców, wnuki, rodzeństwo i ich dzieci. Z tego przepisu wynika, że zięć nie jest traktowany jako osoba bliska członka Związku. Za osobę bliską może być uznana w tym przypadku małżonka EZ, która jest córką zrzekającej się członkostwa.

4. Istotnym, z punktu widzenia prawomocności uchwały Zarządu ROD, jest fakt zamieszkiwania przez EZ w odległym od ROD mieście. Artykuł 4 ustawy o rodzinnych

ogrodach działkowych stanowi, że „Rodzinne ogrody działkowe są urządzeniami użyteczności publicznej, służącymi zaspokajaniu wypoczynkowych, rekreacyjnych i innych potrzeb socjalnych członków społeczności lokalnych poprzez zapewnienie im powszechnego dostępu do terenów rodzinnych ogrodów działkowych oraz działek dających możliwość prowadzenia upraw ogrodniczych na własne potrzeby, a także podniesienie standardów ekologicznych otoczenia.” Z tego przepisu ustawy wyraźnie wynika, że niedopuszczalne jest przyznawanie w użytkowanie działek osobom zamieszkałym w odległych regionach kraju. Mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego nie można zaliczyć do społeczności lokalnej Międzyzdrojów i okolicznych miejscowości, dlatego biorąc pod uwagę wyłącznie przepis ustawy uchwała Zarządu ROD w Międzyzdrojach nadająca prawo użytkowania działki EZ jest sprzeczna z prawem.

5. Przywołana w zaskarżonej uchwale Prezydium OZ PZD w Szczecinie uchwała Prezydium Krajowej Rady PZD jest wyłącznie związkowym aktem wykonawczym do przepisu ustawowego zgodnie z uprawnieniami wynikającymi ze statutu PZD, a także z Uchwały VIII Krajowego Zjazdu Delegatów PZD dotyczącej tej problematyki.

WICEPREZES
/-/ Stanisław CHODAK

PREZES
/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 20 kwietnia 2011 r.

VII. PRZYPOMNIENIA ORGANIZACYJNE

1. Zasady udzielania pożyczek dla ROD z funduszu samopomocowego

Fundusz Samopomocowy PZD został utworzony na mocy uchwały nr 4/XXIII/2002 Krajowej Rady PZD z dnia 10 października 2002 r. w sprawie utworzenia w Polskim Związku Działkowców Funduszu Samopomocowego. Przyznawanie pożyczek dla ROD odbywa się na zasadach określonych w uchwale Prezydium Krajowej Rady PZD nr 80/03 z dnia 2 lipca 2003 r. (*obydwa dokumenty zamieszczone w zbiorze przepisów związkowych na dzień 1.01.2011 r.*). Fundusz Samopomocowy tworzony jest ze składki członkowskiej przynależnej Krajowej Radzie PZD i okręgowym zarządom PZD w wysokości corocznie określonej przez Krajową Radę PZD w uchwale dotyczącej składki członkowskiej w PZD na dany rok. Zatem wszystkie ROD mają prawo do uzyskania pożyczki z tego Funduszu. Funduszem zarządza Krajowa Rada

6. Od początku powstania ruchu ogrodnictwa działkowego w Europie i Polsce naczelną ideą było i jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnych, bowiem wynika to z charakteru i celu funkcjonowania ogrodu działkowego na gruntach będących własnością samorządu oddanych bezpłatnie Związkowi w celu prowadzenia rodzinnego ogrodu działkowego. Działki w ROD stanowią swoistą pomoc socjalną samorządu i państwa dla rodzin niezamożnych. Ustawodawca wyraźnie zastrzegł, komu mają służyć działki (cyt. powyżej art. 4) i w art. 31 ust. 3 określił, że „Przy przydziale działki właściwy organ PZD uwzględnia przede wszystkim statutowe zadania PZD w zakresie pomocy rodzinie, warunki bytowe, miejsce zamieszkania i warunki pracy osób ubiegających się o działki.” Zatem każde odstępstwo od ustalonych ustawą zasad należy traktować jako sprzeczne z prawem.

7. (...) Nie może zatem zasługiwać na uwzględnienie argument Zarządu ROD, że zrzekająca się także mieszka w Ostrowie Wielkopolskim. Działanie sprzeczne z prawem w ubiegłych latach, nie może być argumentem do łamania prawa poprzez podejmowanie obecnie uchwał sprzecznych z prawem.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców orzekło jak na wstępie.

zwalnia od naliczania odsetek od nie spłaconej kwoty pożyczki. Odsetki naliczane są zgodnie z uchwałami Prezydium Krajowej Rady PZD, które określają ich wysokość na każdy rok kalendarzowy. Oprocentowanie udzielanych rodzinnym ogrodom działkowym pożyczek uwzględnia tylko przewidywaną inflację, aby realna wartość środków zgromadzonych na tym Funduszu nie malała.

Na rok 2011 Prezydium Krajowej Rady PZD uchwałą nr 214/2010 z dnia 18.11.2010 r. 2011 ustaliło oprocentowanie udzielanych ROD pożyczek z Funduszu Samopomocowego na inwestycje i remonty w wysokości 3%. Zatem pozostało ono na tym samym poziomie, co w roku 2010 i 2009.

Z pożyczki z Funduszu Samopomocowego PZD, mogą korzystać ROD realizujące zadania w zakresie:

- budowy i modernizacji infrastruktury w ROD,
- wykonywania remontów infrastruktury ogrodowej,
- usunięcia zniszczeń w infrastrukturze ogrodu powstałych w wyniku nieprzewidzianych zdarzeń losowych.

Przypomnienia wymaga fakt, iż **decyzje upoważniającą Zarząd ROD do zaciągnięcia pożyczki z Funduszu Samopomocowego podejmuje walne zebranie ROD w formie uchwały wraz z uzasadnieniem**. Uchwała musi określać kwotę pożyczki, źródła jej spłaty, a także propozycję okresu czasu na jaki ma być zaciągnięta. Walne zebranie członków ROD na mocy tej uchwały określa opłatę na spłatę pożyczki, przypadającą rocznie od działkowca, płatną przez okres spłaty pożyczki. Powyższa opłata stanowi partycypację finansową członków ogrodu w kosztach inwestycji. Uchwała ta jednocześnie zobowiązuje Zarząd ROD do spłaty zaciągniętej pożyczki w terminach i ratach ustalonych w uchwale Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie udzielenia pożyczki oraz upoważnia

zarząd ROD do złożenia oświadczenia, umożliwiającego okręgowemu zarządowi pobranie niespłaconej kwoty pożyczki z rachunku bankowego ogrodu, w razie zalegania ze spłatą co najmniej dwóch kolejnych rat pożyczki. Maksymalny czas spłaty pożyczki wynosi 5 lat. Zatem bardzo ważnym jest, aby uchwała wlanego zebrania ROD w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Funduszu Samopomocowego PZD, która jest podstawowym dokumentem przy ubieganiu się o pożyczkę, została sporządzona prawidłowo i starannie oraz zawierała wszystkie istotne elementy.

Wniosek o przyznanie pożyczki z Funduszu Samopomocowego PZD, zarząd ROD składa do Prezydium Krajowej Rady PZD za pośrednictwem właściwego Okręgowego Zarządu PZD, który opiniuje wniosek. Taka opinia OZ PZD winna być dokonana starannie i rzetelnie. Organ ten również sprawuje nadzór nad prawidłowym i zgodnym z przeznaczeniem wydatkowaniem środków udzielonej pożyczki, a następnie nad jej spłatą. Jest jednocześnie poręczycielem udzielonej pożyczki z Funduszu Samopomocowego PZD.

Prezydium Krajowej Rady PZD rozpatruje wnioski prawidłowo sporządzone, bowiem chodzi o wsparcie zadań w ogrodach, które w sposób racjonalny wykorzystają otrzymane środki i dzięki temu powstanie nowa służąca działkowcom infrastruktura. Jednocześnie ogrody, którym udzielono pożyczek muszą dawać gwarancje spłaty rat, ponieważ środki przez nie zwrócone przeznaczone zostaną na pożyczki dla kolejnych ROD.

Pożyczki z Funduszu Samopomocowego znajdują uznanie wśród ROD, gdyż dzięki pożyczce zadanie może być zrealizowane w krótszym terminie, działkowcy mogą korzystać z powstałej infrastruktury, natomiast spłata odbywa się w następnych latach.

MK

2. Zmiany w ustawie emerytalnej

Od 1 stycznia 2011 r. obowiązuje art. 103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) przewidujący zawieszenie prawa do emerytury dla osób, które nie rozwiązały stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywały zatrudnienie bezpośrednio przed nabyciem prawa do tego świadczenia.

W związku z tym, osobom, które nabyły prawo do emerytury po 31 grudnia 2010 r. i kontynuują zatrudnienie w ramach tego samego stosunku pracy, co przed przejściem na to świadczenie, ZUS zawiesza prawo do emerytury od razu po jej przyznaniu. Zatem osoba, która chce pobierać przyznaną emeryturę, musi rozwiązać dotychczasowy stosunek pracy bez względu na wysokość uzyskiwanego przychodu.

Nowe regulacje dotyczą również osób, które prawo do emerytury nabyły przed dniem 1 stycznia 2011 r. Grupa

tych emerytów ma jednak zapewniony okres przejściowy do 30 września 2011 r. W tym czasie mogą kontynuować zatrudnienie bez skutku zawieszenia prawa do świadczenia. Jeżeli jednak nie rozwiążą stosunku pracy do końca września br., od 1 października 2011 r. nie będą mogli pobierać emerytury.

W przypadku pracownika, który ma prawo do wcześniejszej emerytury i po 31 grudnia 2010 r. nabył prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, ZUS zawieszał świadczenie od razu po jego przyznaniu, nadal wypłacając emeryturę przyznaną wcześniej. Od czasu wejścia w życie tej regulacji pojawiało się wiele interpretacji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz ZUS. Ostatecznie wykładnia ta uległa zmianie. ZUS nie wymaga już rozwiązania stosunku pracy przez osobę, która nabywa prawo do drugiej (powszechnej) emerytury, jeżeli uczyniła to przed uzyskaniem poprzedniej. W związku z

tym emeryci, którzy prawo do świadczenia nabyli przed 1 stycznia 2011 r. oraz stosunek pracy rozwiązali przed nabyciem wcześniej uzyskanej emerytury mogą kontynuować zatrudnienie również po 1 października 2011 r. ZUS będzie wypłacał im emeryturę, mimo, że nie zrezygnowali z zatrudnienia.

Nowa wykładnia dotyczy także osób, które prawo do kolejnej emerytury nabyły po 31 grudnia 2010 r. oraz zostało im ono zawieszane ze względu na kontynuowanie pracy. Jeżeli nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy przed nabyciem prawa do wcześniejszej emerytury, należy zgło-

nić w ZUS wnioski w tej sprawie. ZUS podejmie wypłatę emerytury od miesiąca zgłoszenia wniosku, bez wyrównania i odsetek.

Podobne rozwiązanie dotyczy osoby, która kontynuuje pracę po nabyciu prawa do emerytury, jeśli wcześniej była uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy. Nawet gdy przed przyznaniem renty rozwiązała ona stosunek pracy, musi to zrobić jeszcze raz, by uzyskać emeryturę. W przeciwnym razie ZUS zawiesza prawo do tego świadczenia i kontynuuje wypłatę renty.

JP

3. Członkostwo w PZD po rozwodzie. Skreślenie, czy pozbawienie?

Obowiązującą w Związku zasadą jest, że jedna działka może mieć tylko jednego użytkownika. Wyjątek od tej zasady stanowią małżonkowie, którzy mogą być członkami PZD i użytkownikami tej samej działki. Nie jest dopuszczalny żaden inny wyjątek, np. matka z córką, siostry, czy też bracia itp.

Z chwilą uprawomocnienia się wyroku rozwodowego, jeżeli oboje małżonkowie byli członkami PZD, są oni zobowiązani do zawiadomienia o tym zarządu ROD w terminie 3 miesięcy – § 34 statutu PZD. Zarząd ROD, biorąc pod uwagę warunki, jakie określa statut (§ 33 statutu PZD) podejmuje decyzję, który z byłych małżonków będzie nadal użytkownikiem działki i członkiem PZD.

Zarząd ROD winien jednemu z byłych małżonków pozostawić działkę w dalszym użytkowaniu, a więc nie podejmuje w stosunku do tego działkowca żadnej uchwały – on nadal, nieprzerwanie jest członkiem PZD. Zarząd wi-

nien wydać temu działkowcowi jedynie nową decyzję przydziału działki, bowiem stał się on jedynym użytkownikiem.

Drugiego z byłych małżonków zarząd ROD **skreśla z listy członków PZD**. Należy pamiętać, że w żadnym wypadku nie należy w uchwale o skreśleniu używać zwrotu „pozbawienie członkostwa”, ponieważ jest to zupełnie inna kategoria decyzji. Pozbawienie związane jest z rażącym naruszeniem prawa, a w przypadku rozwodu mamy do czynienia jedynie ze skreśleniem z listy członków PZD z tytułu utraty uprawnień do dalszego użytkowania działki.

Różnicę w tych dwóch całkiem odmiennych pojęciach (skreślenie- pozbawienie) widać już w przypadku pouczenia o drodze odwoławczej – od uchwały o skreśleniu z listy członków PZD przysługuje odwołanie do prezydium OZ PZD.

MP

4. Szczególne uprawnienia przewodniczących komisji statutowych

Przewodniczący komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej mają statutowe prawo do brania udziału w posiedzeniach organów zarządzających tego samego szczebla. Te uprawnienia wynikają z § 44 ust. 1 statutu PZD i wprost oznacza, że przewodniczący komisji rewizyjnej ROD i przewodniczący komisji rozjemczej ROD mają prawo brania udziału w każdym posiedzeniu zarządu ROD. Aby z tego prawa mogli skorzystać, zwołujący posiedzenie zarządu prezes ma obowiązek zawiadomić przewodniczących o terminie, miejscu i porządku posiedzenia. Jeżeli przewodniczący komisji z jakichś względów nie może

uczestniczyć w posiedzeniu zarządu, może do tego upoważnić członka komisji, której przewodniczy. Z cytowanego przepisu jasno wynika, że prezes zarządu ma obowiązek zawiadomić przewodniczących o posiedzeniu zarządu, a w samym posiedzeniu mogą uczestniczyć albo przewodniczący, albo upoważnieni przez nich członkowie komisji. W każdym przypadku dotyczy to jednego przedstawiciela komisji statutowej. Przewodniczący komisji nie może decydować o ilości osób uczestniczących z ramienia komisji w posiedzeniu zarządu ROD.

MP

5. „działkowiec” dla nowych działkowców

Nowi członkowie Związku upominają się o miesięcznik „działkowiec”, który powinni otrzymywać przez okres kolejnych 12 miesięcy. Aby tak się stało, zarząd ROD winien niezwłocznie po podjęciu uchwały o przyjęciu w po-

czet członków Związku i przydzieleniu działki oraz wpłacie wpisowego, przekazać 80% wpłaconych z tego tytułu środków do okręgowego zarządu PZD. Środki z tytułu wpisowego i dane personalne działkowca winny być prze-

kazane przez zarząd ROD do okręgowego zarządu najpóźniej w ciągu miesiąca. Okręg musi otrzymać należną

część wpisowego i dane działkowca, aby zapnumerować dla niego miesięcznik.

MP

6. Kwiaty i żywopłoty na alejkach

Zdarzają się przypadki samowolnego zagospodarowania alejek przez niektórych działkowców. Po zewnętrznej stronie ogrodzenia swojej działki, na alejce, a więc terenie ogólnym, sadzą kwiatki, a niekiedy żywopłoty i drzewa. Takie działanie jest bezprawne. Działkowiec może zagospodarowywać wyłącznie swoją działkę i nie może ingerować w tereny ogólne. W niektórych ogrodach na tym tle dochodzi do poważnych spięć, bowiem posadzone drzewa lub żywopłoty, gdy osiągną wiek 10 lat mogą już być usunięte tylko za zgodą (wójta, burmistrza, prezydenta). Po-

nieważ rosną na terenie ogólnym, o taką zgodę może wystąpić tylko zarząd ROD. Aby nie dopuścić do takich sytuacji, zarząd winien podczas corocznych przeglądów zwracać uwagę, czy działkowcy nie zagospodarowują terenów ogólnych.

Oczywiście możliwe jest odpowiednie zagospodarowanie poboczy alejek, nawet obsadzenia kwiatami przy każdej działce, ale musi to być wspólne i planowe działanie w ogrodzie, a nie indywidualne według indywidualnych upodobań.

MP

7. Ogrodzenie działki

Zgodnie z regulaminem ROD (§ 116) ogrodzenie działki nie może przekraczać 1 metra wysokości. Przepis jest jasny i nie daje żadnych możliwości jego modyfikowania. Żaden organ Związku, a więc także zarząd ROD nie może wydać zgody na zwiększenie wysokości ogrodzenia działki. Także nie jest dopuszczalne porozumienie pomiędzy sąsiadami. Dlatego zarząd ROD, jako odpowiedzialny za stan zagospodarowania w ROD, winien wezwać

każdego działkowca naruszającego ten przepis do przywrócenia stanu zgodnego z regulaminem ROD. Oczywiście ten przepis nie ma zastosowania do ogrodzenia działki, które jest równocześnie ogrodzeniem zewnętrznym ogrodu.

Regulamin ROD stanowi ponadto, że ogrodzenie winno być ażurowe, co oznacza, że nie można działki ogradzać jednolitym, szczelnym ogrodzeniem;

MP

VIII. PORADY PRAWNE

W statucie PZD pojawia się pojęcie „działania na szkodę Związku” jako okoliczność, która uzasadnia zastosowanie sankcji przez zarząd ROD. Jak należy rozumieć to pojęcie?

Na wstępie należy zauważyć, że „działania na szkodę Związku” stanowi prawną podstawę do odwołania ze składu organu PZD lub pozbawienia członkostwa i prawa użytkowania działki. Pojęcie to nie zostało zdefiniowane przez statut PZD. Jest to bowiem pojęcie nieostre, które celowo zostaje wprowadzone do przepisów, kiedy nie ma możliwości wyczerpującego wyliczenia sytuacji, rodzących określone skutki prawne. A zatem w każdym przypadku takie pojęcie powinno być konkretyzowane przez organ, który postanawia wykorzystać wskazaną podstawę do zastosowania danej sankcji. Nie można więc ograniczyć się do lakonicznego powołania się na okoliczność „działania na szkodę PZD” bez powołania się na konkretne okoliczności wyczerpujące znamiona tejże podstawy.

Z tego względu celowym jest zdefiniowanie pojęcia „działanie na szkodę Związku”. Należy przyjąć, że sformułowanie to obejmuje wszelkie zachowania, które prowadzą do uszczerbku interesu PZD, zarówno w sferze majątkowej (np. wyrządzenie bezprawnej szkody), jak i niemajątkowej (np. naruszanie integralności Związku czy pogorszenie jego społecznego wizerunku). Muszą być to okoliczności udowodnione i nie budzące wątpliwości. Konkretnie przypadki działania na szkodę Związku powinny być badane i oceniane w ramach postępowania odwoławczego przez instancję nadrzędną. Omawiając przedmiotowe zagadnienie warto przywołać § 15 ust. 1 pkt 5 statutu PZD. Przepis ten bowiem określa podstawowe obowiązki członka Związku, do których m.in. zalicza działanie

w interesie PZD. Trzeba przy tym zauważyć, że uzyskanie członkostwa Związku powoduje nawiązanie szczególnego stosunku prawnego pomiędzy działkowcem a PZD, który rodzi po obu stronach określone prawa i obowiązki. Na podstawie tego stosunku Związek ma prawo oczekiwać od swoich członków odpowiedniej postawy charakteryzującej się pewnym stopniem lojalności i zachowaniem zbieżnym z ogólnie pojętym interesem Związku. Trudno bowiem tolerować sytuację, w której członek danej organizacji świadomie działa wbrew jej podstawowym interesom i swoim postępowaniem wyrządza jej szkodę. W takiej sytuacji następuje naruszenie fundamentalnych

zasad, na jakich oparta jest więź pomiędzy członkiem a organizacją. Taka okoliczność poddaje w wątpliwość sens kontynuowania stosunku prawnego, będącego podstawą członkostwa, gdyż niweczy funkcję, jaką pełni. Z tego względu stanowi ona wystarczające uzasadnienie do natychmiastowego rozwiązania stosunku członkostwa lub odwołania ze składu organu Związku. Statutowym wyrazem tej zasady jest § 36 ust. 1 i § 37 ust. 2 statutu PZD oraz § 50 ust. 1 statutu PZD, które uznają „działanie na szkodę PZD” za dostateczną podstawę do pozbawienia członkostwa i prawa użytkowania działki, bądź też odwołania danej osoby ze składu organu.

Tomasz Terlecki

Jakie są zasady odpowiedzialności za dewastacje wyrządzone na terenie ROD przez zwierzęta łowne, a zwłaszcza przez dziki?

Przedmiotowe zagadnienie zostało uregulowane przede wszystkim w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. Nr z 2005 r. Nr 127, poz. 1066 ze zm.). Kwestię odpowiedzialności za szkody wyrządzone w uprawach przez zwierzęta regulują mianowicie przepisy rozdziału 9 zatytułowanego „szkody łowieckie”. Zgodnie z art. 46 prawa łowieckiego, dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagrodzenia szkód wyrządzonych:

- 1) w uprawach i płodach rolnych m.in. przez dziki;
- 2) przy wykonywaniu polowania.

Z kolei Skarb Państwa odpowiada za szkody łowieckie na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich. Za takie szkody odszkodowania wypłaca zarząd województwa ze środków budżetu państwa.

Powyższe reguły mają charakter ogólny, gdyż w art. 48 określono wyjątkowe przypadki, kiedy odszkodowanie nie przysługuje. Natomiast w pozostałych sytuacjach należy stosować tryb postępowania w sprawie zgłaszania

i szacowania szkód oraz wypłaty odszkodowania za powyższe szkody łowieckie według przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. Nr 45, poz. 272).

Wskazane zasady odpowiedzialności dotyczą wyłącznie „szkód łowieckich”, czyli wyrządzonych przede wszystkim w uprawach i płodach rolnych. Dlatego też podstaw dochodzenia odszkodowania za inne szkody należy szukać pośród zasad ogólnych odpowiedzialności deliktowej zawartych w Kodeksie cywilnym. W razie niemożności uzyskania rekompensaty od podmiotu odpowiedzialnego (zazwyczaj Skarbu Państwa), właściwy w takiej sytuacji będzie sąd powszechny, który w wyniku wniesionego przez poszkodowanego powództwa rozstrzygnie o zasadności jego roszczeń dotyczących wypłaty odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzyne łowną.

Tomasz Terlecki

W związku z licznymi pytaniami przypominamy podstawowe zasady usuwania drzew w rodzinnych ogrodach działkowych.

Przedmiotowe zagadnienie regulują przede wszystkim przepisy zawarte w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (zwanej dalej: „ustawą”). Zgodnie z nimi, wycięcie drzewa wiąże się zazwyczaj z koniecznością uzyskania zgody właściwego organu administracji publicznej. Nie wszyscy muszą jednak spełnić ten obowiązek. Ustawa wprowadziła bowiem pewne zwolnienia. Dla działkowców istotne będzie to, że bez formalności można usuwać drzewa lub krzewy:

- 1) owocowe;

- 2) których wiek nie przekracza 10 lat.

Oznacza to, że usunięcie z terenów ogólnych ogrodu lub działki ozdobnych drzew lub krzewów, których wiek przekracza 10 lat, wymagać będzie uzyskania zezwolenia.

Jak wynika z art. 83 ust. 1 ustawy, usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości wymaga zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Zainteresowany musi więc najpierw złożyć odpowiedni wniosek, który uruchamia całą procedurę zmierzającą do wydania decyzji.

Kto składa wniosek? To zależy. Jeżeli bowiem istnieje potrzeba usunięcia drzewa lub krzewu z terenu działki, to wniosek powinien złożyć działkowiec. Dlaczego? Ponieważ to on jest właścicielem wszystkich nasadzeń znajdujących się na działce. Stanowi o tym art. 15 ust. 2 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Natomiast w przypadku zamiaru usunięcia drzewa lub krzewu z terenu ogólnego ogrodu, to zarząd ROD występuje o wydanie odpowiedniego zezwolenia. Za usunięcie drzew lub krzewów ponosi się zazwyczaj opłaty. Obciążają one posiadacza nieruchomości; nalicza je i pobiera organ, który zezwolił na ich usunięcie. Ich wysokość podaje w zezwoleniu.

Ale Uwaga: niezwykle istotny przepis zawarty jest w art. 86 ust. 1 pkt 8 ustawy. Stanowi on bowiem, że nie pobiera się opłat za usunięcie drzew i krzewów z ogrodów działkowych, jeżeli zostały wycięte przy okazji zabiegów pielęgnacyjnych. Oznacza to, że w takiej sytuacji zarów-

no działkowcy, jak i zarządy ogrodów zwolnieni są z tego świadczenia. Trzeba jednak we wniosku o wydanie zezwolenia podkreślić, że zamierza się usunąć drzewo lub krzew znajdujący się na terenie ogrodu działkowego.

Na zakończenie trzeba przestrzec, że usunięcie drzewa lub krzewu bez stosownego zezwolenia wiąże się z negatywnymi konsekwencjami finansowymi. W takich sytuacjach bowiem wójt, burmistrz albo prezydent miasta wymierza administracyjną karę pieniężną. Kara ta wynosi tyle, ile trzykrotna opłata za usunięcie drzew lub krzewów. Nie wykonanie tego obowiązku w terminie powoduje, że ustalona kara wraz z odsetkami za zwłokę podlega przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zanim więc przystąpimy do wycięcia drzewa z naszej działki, upewnijmy się, czy spełniliśmy wszystkie obowiązki z tym związane, aby niepotrzebnie nie narazić się na poważne sankcje finansowe.

Tomasz Terlecki

IX. INFORMACJE

1. Nowa uchwała w sprawie inwestycji i remontów w ROD

W dniu 21 czerwca 2011 r., Krajowa Rada PZD podjęła uchwałę nr 4/XXI/2011 w sprawie inwestycji i remontów w ROD, która zastąpiła uchwałę nr 69/99 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 28.10.1999 r. w sprawie inwestycji i remontów w POD.

Nowa uchwała określa zasady realizacji inwestycji i remontów w rodzinnych ogrodach działkowych, a w szczególności wskazuje, kto jest inwestorem zadania, kto wyraża zgodę i sprawuje nadzór nad jego realizacją, w jaki sposób należy zaplanować, przygotować, przeprowadzić, sfinansować, a następnie rozliczyć zadanie inwestycyjne lub remontowe.

Przesłanką podjęcia nowej uchwały w sprawie inwestycji i remontów w ROD było wiele zdarzeń prawnych, w tym zmiana przepisów związkowych i powszechnie obowiązujących.

W związku z tym, w pierwszej kolejności, wprowadzono zmiany, polegające na:

1. zastąpieniu „starych” zapisów Statutu PZD – zapisami Statutu PZD, obecnie obowiązującego,

2. zastąpieniu przepisów wewnątrzwiązkowych i powszechnie obowiązujących – nowymi przepisami np. uchwała nr 24/97 z dnia 18.06.1997 r. w sprawie przeznaczania i rozliczania środków finansowych pochodzących

z likwidacji pracowniczych ogrodów działkowych została zastąpiona przez uchwałę nr 14/2011 z dnia 2.02.2011 r. w sprawie przeznaczania i rozliczania środków finansowych pochodzących z likwidacji i czasowego zajęcia terenu rodzinnych ogrodów działkowych.

3. wykreśleniu przepisów powszechnie obowiązujących, które utraciły swoją moc prawną np. zarządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 15.12.1994 r. w sprawie rodzaju obiektów budowlanych, przy których realizacji wymagane jest ustanowienie inspektora nadzoru budowlanego.

4. zastąpieniu „prac społecznie użytecznych” – „pracami na rzecz zadania”.

5. uwzględnieniu w uchwale zmian wynikających z prawa budowlanego (zmienił się okres, w którym organ ma prawo wniesienia sprzeciwu w sprawie dotyczącej zawiadomienia o zakończeniu budowy: z 14 na 21 dni).

Z uwagi na problemy praktyczne, związane z realizacją inwestycji i remontów w ROD w oparciu o dotychczasowe zasady, wprowadzono również zmiany, mające na celu ułatwienie i przyspieszenie realizacji zadań inwestycyjno-remontowych w ogrodach działkowych.

Propozycje zmian są wynikiem konsultacji z okręgowy-

mi zarządami PZD, a następnie komisją KR PZD ds. gospodarki gruntami i współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego.

W konsekwencji, wprowadzono takie zmiany jak:

1. zmodyfikowano formę uchwały. Zrezygnowano, z tego, aby zasady realizacji inwestycji i remontów w ROD były uregulowane w instrukcji, stanowiącej załącznik do uchwały. Obecna uchwała została podzielona na takie jednostki redakcyjne jak: rozdziały i paragrafy. Załącznikami do uchwały są: wniosek zarządu ROD na walne zebranie w sprawie realizacji zadania inwestycyjnego lub remontowego oraz uchwała walnego zebrania członków ROD w tej sprawie.

2. wprowadzono słowniczek, odnoszący się do podstawowych pojęć z zakresu inwestycji i remontów, takich jak m.in. zadanie inwestycyjne, zadanie remontowe, inwestor, system realizacji zadania (system gospodarczy, zlecony i mieszany) oraz zdefiniowano właściwy urząd w zakresie wydawania decyzji o warunkach zabudowy czy też pozwoleń na budowę.

3. unormowano zasady realizacji inwestycji i remontów w zakresie zagospodarowywania wolnych terenów.

4. zmieniono zasadę, że zarząd ROD ma obowiązek złożenia do OZ PZD wniosku o wyrażenie zgody na realizację zadania wraz z uchwałą walnego zebrania w tej sprawie oraz innymi dokumentami – w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku. Bowiem zgodnie z obecnie obowiązującym Regulaminem ROD, zarząd ROD ma 14 dni od odbycia się walnego zebrania członków ROD na złożenie kopii uchwał, w tym uchwały w sprawie inwestycji i remontów w ROD. Zatem, zgodnie z zaproponowanym nowym brzmieniem uchwały – dokumenty w sprawie zadania muszą zostać przekazane w ciągu 14 dni od odbycia się WZ. Natomiast, prezydium OZ PZD przyjmu-

je plan inwestycji i remontów w terminie do dnia 30 czerwca, z możliwością jego późniejszej aktualizacji.

5. uzupełniono źródła finansowania zadania o dotację organów wyższych PZD czyli OZ PZD i KR PZD.

6. doprecyzowano, że wartość zadań, dla których wymagany jest określony tryb wyboru wykonawcy będzie odnosiła się do wartości brutto.

7. wprowadzono możliwość wyboru wykonawcy w trybie zamówienia z wolnej ręki (przy zadaniach o wartości do 5 000 zł brutto).

8. podwyższono próg kwotowy z 30 000 zł na 50 000 zł (brutto) dla wyboru wykonawcy w drodze przetargu. Jednocześnie zmieniono próg kwotowy dla wyboru wykonawcy w drodze w konkursu ofert, kiedy to może on być wybrany przy zadaniach o wartości poniżej 50 000 zł brutto (a nie 30 000 zł brutto).

9. doprecyzowano, gdzie powinno być wywieszane ogłoszenie o konkursie ofert czy przetargu,

10. przypomniano o obowiązku prowadzenia książki obiektu budowlanego,

Zgodnie z postanowieniami przejściowymi i końcowymi nowej uchwały Krajowej Rady PZD w sprawie inwestycji i remontów w ROD, przedmiotowa uchwała wejdzie w życie z dniem 1 sierpnia 2011 r.

Z tym dniem, utraci również moc dotychczasowa uchwała w sprawie inwestycji i remontów w POD. Jednakże należy mieć na uwadze, że do zadań inwestycyjno-remontowych w ROD, przyjętych do planu inwestycji i remontów okręgowego zarządu PZD, uchwałą właściwego miejscowo prezydium okręgowego zarządu PZD – przed dniem wejścia w życie nowej uchwały, zastosowanie będą miały przepisy uchwały nr 69/99 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 28.10.1999 r. w sprawie inwestycji i remontów w pracowniczych ogrodach działkowych.

MAK

2. Przedłużenie terminu przeprowadzenia badania pn. „Kim są polscy działkowcy w 2011 roku”

W dniu 14 marca 2011 r. Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 14/2011 w sprawie zasad i metod przeprowadzenia badania w PZD pod nazwą „Kim są polscy działkowcy w 2011 r”, w której wyznaczyło dwa terminy na wykonanie przedmiotowego badania.

Do dnia 31 maja 2011 r., zarządy ROD miały za zadanie wypełnienie danych zawartych w ankiecie „Kim są polscy działkowcy w 2011 r.” i przesłanie ich do okręgowych zarządów PZD. Natomiast, do dnia 30 czerwca 2011 r. okręgi miały za zadanie opracowanie zbiorczego zesta-

wienia danych, wynikających z ankiet. Biorąc pod uwagę, trudności praktyczne i organizacyjne związane z przeprowadzeniem badania, Krajowa Rada PZD na posiedzeniu w dniu 21 czerwca br. podjęła decyzję o przedłużeniu terminu wykonania badania.

Okręgowe zarządy PZD mają przekazać do KR PZD zbiorcze zestawienie danych do dnia **31 lipca 2011 r.** Na tej podstawie zostaną opracowane wyniki badań, które zostaną opublikowane w Biuletynie Informacyjnym KR PZD.

MAK

3. Dotacje dla ROD

Prezydium Krajowej Rady PZD na posiedzeniu w dniu 20 czerwca br. udzieliło z Funduszu Rozwoju będącego

w dyspozycji Krajowej Rady PZD wsparcia finansowego w postaci dotacji dla 9 ROD na łączną kwotę 56.500 zło-

tych. W bieżącym roku Prezydium Krajowej Rady PZD z tego Funduszu rozdysponowało środki na dotacje dla 20 ROD w łącznej kwocie 111.200 złotych. Ponadto z te-

go Funduszu Krajowa Rada PZD przekazała środki w wysokości 130.000 złotych przeznaczone na zakup gruntu, w związku z regulacją stanu prawnego gruntu ROD.

MK.

4. Dotacje powodziowe dla ROD

W dalszym ciągu Prezydium Krajowej Rady PZD udziela dotacji dla ROD, które remontują i odtwarzają infrastrukturę uszkodzoną lub zniszczoną przez powódź.

W bieżącym roku udzielono 37 dotacji w wysokości 475.770 złotych. Łącznie z konta „Powódź 2010” przekazano dla ogrodów wsparcie w wysokości 1.635.976 złotych.

MK.

5. Pożyczki dla ROD z Funduszu Samopomocowego PZD

Prezydium Krajowej Rady PZD w br. udzieliło z Funduszu Samopomocowego PZD pożyczki dla 17 ROD

w łącznej wysokości 475,200 złotych.

MK.

6. Sprostowanie

W Biuletynie Informacyjnym nr 04/2011 na stronie 23 w uchwale nr 61/2011 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie przyznania dotacji na inwestycje i remonty w Rodzinnych Ogrodach działkowych

w zakresie usuwania skutków powodzi w 2010 roku, w wyniku błędu drukarskiego pojawiły się dwie różne kwoty udzielonej dla ROD „Podlesie” w Mielcu dotacji. Prawidłowa wysokość przyznanej dotacji wynosi 5 000 złotych.

AR

7. Dzień dziecka w ogrodach

Zarząd Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Malwa” w Koszalinie w dniu 27 maja 2011 r. zorganizował Dzień Dziecka w ogrodzie, na które zostały zaproszone dzieci z Przedszkola nr 3 w Koszalinie.

Było zwiedzanie naszego Ogrodu. Następnie na placu zabaw odbył się poczęstunek, pieczone kiełbaski na rożnie, napoje, słodycze. W spotkaniu uczestniczyła Policja, która przybyła radiowozem – była to „wielka” atrakcja dla dzieci. Był między innymi konkurs z pytaniami dotyczący bezpieczeństwa w ruchu drogowym, poruszanie się

osób pieszych. Dzieci mimo ich bardzo młodego wieku wykazali swoją wiedzę o ruchu drogowym i znajomością prezentowanych roślin, w zamian były wręczane drobne upominki i nagrody.

Kierownictwo Przedszkola podziękowało Zarządowi Ogrodu za tak przygotowaną i dobrze zorganizowaną imprezę, a dzieci w swojej pamięci zachowały, jak dbać o zieleń, uprawiać warzywa, upiększać działki kwiatami i nie zaśmiecać terenów zielonych.

Prezes

/-/ Wojciech Dzikuch

Sekretarz

/-/ Wiesława Orzechowska

Zarząd Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Piotruś” w Styrzycu dnia 4 czerwca br. na terenie ogrodu zorganizował Działkowy Dzień Dziecka. Uroczystość tą uatrakcyjnili między innymi trzy osobowa grupa młodzieży, która zaprezentowała pokaz sztuki walki „Capueira” połączonej z elementami tańca brazylijskiego. Jeden z uczestników jest finalistą bialskich talentów. Jednostka Ratow-

niczo-Gaśnica z Białej Podlaskiej zaprezentowała sprzęt, który znajduje się na wyposażeniu samochodu bojowego, oraz jego użycie w różnych okolicznościach. Dzieci miały możliwość włożenia ubrań żaroodpornych, aparatu tlenowego, wejść na rozstawioną drabinę i wykonania zdjęć. Również uczestniczący w spotkaniu policjanci zapewnili dzieciom pokaz z psem topiącym, oraz udzielili informa-

cji na temat służby. Prowadzący to spotkanie członkowie ogrodu zapewnili dzieciom masę atrakcji w tym wiele konkursów jak: jazda rowerem ze znajomością przepisów o ruchu drogowym, znajomości ogrodu i roślin, konkursu rysunkowego oraz innych. Dzieci chętnie brały udział w konkursach z nagrodami. Każde dziecko dodatkowo

otrzymało napoje, słodycze oraz kwiatek doniczkowy do posadzenia w ogródku u rodziców lub dziadków. Na zakończenie odbył się poczęstunek pieczonymi kiełbaskami, na który dzieci zaprosiły wszystkich biorących udział w przygotowaniu tej imprezy.

Za Zarząd
Prezes
/-/ Wiesław Tomczuk

8. NIEMIECKO-POLSKI „DZIEŃ-OGRODU” W GÜBEN

W dniu 18.06.2011 r. z okazji 100-lecia stowarzyszenia SÜD-WEST Guben w gubeńskim parku ogrodowym odbył się Niemiecko-Polski „Dzień Ogrodu”.

Ani ciemne chmury, ani porywisty wiatr, ani deszcz nie przestraszył działkowców z Gubina i Guben w obchodach jubileuszu Niemiecko-Polski „Dzień Ogrodu”, przedstawia nowa jakość partnerskich stosunków pomiędzy działkowcami z Gubina i Guben, które kształtują się od 1994 r. W dniu 18.06.1994 r. za sprawą Józefa Chaby, prezesa POD „Żwirki” podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy ogrodami Gubina i Guben.

W poprzednich latach współpraca ogrodów nad Nysa Łużycką doskonale się rozwinęła. Gubiński poeta Władysław Bednarczyk krótko przedstawił owoce współpracy pomiędzy ogrodami.

„Jest takie miejsce nad Nysą,
Gdzie ptaki po Niemiecku i Polsku śpiewają,
Są takie miejsca w Guben i Gubinie,
Gdzie działkowcy czują się jak w raju.”

Ten raj jest po obu stronach Nysy. Ten raj jest na ogrodach Gubina i Guben.

Zgodnie z porozumieniem działkowcy z Gubina i Guben systematycznie, a nie od święta spotykają się na ogrodach, przy kawie omawiają problemy, które należy rozwiązać w ogrodach aby były piękniejsze. Nawiązują się nowe kontakty indywidualne. Działkowcy z Gubina i Guben zawierają porozumienia o współpracy pomiędzy ogrodami. Działkowcy wymieniają doświadczenia w zakresie zwalczania szkodników i nie chemicznej ochronie roślin. Wspólnie organizują szkolenia z zakresu cięcia drzew i krzewów ogrodowych.

Działkowcy między sobą wymieniają materiał uprawy (nasiona, sadzonki, krzewy i kwiaty). Opracowują przykładowe warianty urządzania działek rekreacyjnie-wypoczynkowych. A także sposoby zakładania parków ogrodowych i ogródków zielarskich.

W Guben działkowcy mogli zobaczyć wszystko co rodzi ziemia przy odrobinie ludzkiej chęci i miesięcy pracy. W gubeńskim parku ogrodowym można było zobaczyć nietypowe, czasem bardzo egzotyczne kwiaty, krzewy,

owoce i warzywa, wyhodowane przez gubeńskich działkowców.

Pomiędzy ogrodami Gubina i Guben nie ma granic. Systematycznie organizujemy święta działkowców, wystawy plonów ogrodowych, przepiękne ekspozycje roślin, traw, krzewów i kwiatów. Zalecamy do sadzenia na ogrodach najnowszych odmian nasion, róż, drzew i krzewów.

Popularyzujemy nowości ogrodnicze. Ekologiczne sposoby uprawy roślin i nawożenia gleby. Ekspozujemy nowoczesne urządzenia do pielęgnacji roślin. Takie jak kosiarki, rozdrabiarki, nożyce, sekatory, opryskiwacze. Kwitnie wymiana kulturalna.

W dniu 18.06.2011 roku zaprezentowali się Gubińskie i Gubeńskie przedsiębiorstwa i stowarzyszenia.

Takie jak:

- Gubińscy pszczelarze,
- Gubińscy działkowcy zainteresowani sztuką,
- Werkzeug - Lehmann Guben,
- Centrum ogrodnicze Pusch Guben,
- Ogród zielarski Taubendorf,
- Stowarzyszenie Pro Guben,
- Chór Gubinski oraz gubińska grupa taneczna,
- zespoły muzyczne,
- Zawody sportowe (siatkówka, piłka nożna),
- wystawy kronik ogrodowych

Burmistrzowie Gubina i Guben od organizatorów otrzymali Korniki „Ogrody działkowe poza granicami”. Gubeńsko-Gubiński „Dzień Ogrodu” uświetniły zespoły muzyczne Muzikspazem z Cottbus i zespół z Gubińskiego Domu kultury.

Rodzinny Ogród Działkowy „Żwirki” reprezentowała delegacja w osobach: Wiceprezes Ireną Nowak, Sekretarza ogrodu Bronisława Hamryszczanka, działkowców Weronika Kazimierczak, Zbigniew Piejka.

Pani Weronika Kazimierczak została uhonorowana medalem i nagrodą rzeczową za „Najpiękniejsza Działkę” ogrodów gubińskich.

Ten niezwykły dzień Niemiecko-Polskiego „Dnia Ogrodów” uświetniły race i pochodnie. Przebiegał w niezwykle serdecznej atmosferze. Była kawa, ciastka i słodycze.

Prosto z kuchni polowej zupa gulaszowa. Nie zabrakło gratulacji i życzeń.

„Dzień Ogrodów” niemieckich i polskich działkowców z Gubina i Guben był częścią 100-letniego jubileuszu Sto-

warzyszenia Działkowców „SÜD-WEST”, które zostało utworzone 17.09.1911 r. i jest najstarszym Stowarzyszeniem Niemieckich działkowców.

/-/ Władysław Bednarczyk

X. Z PRAC KRAJOWEJ KOMISJI ROZJEMCZEJ

ORZECZENIE

w imieniu

Krajowej Komisji Rozjemczej Polskiego Związku Działkowców

Krajowa Komisja Rozjemcza Polskiego Związku Działkowców w Warszawie w składzie następującym:

Przewodniczący: Jerzy Ryszard Grajek
Członkowie: Robert, Mirosław Klimaszewski
Józef Pisarski
Zofia Maria Mróz
Józef Pietrzak
Protokolant: Zofia Maria Mróz

po rozpatrzeniu w dniu ..... skargi Prezesa Krajowej Rady PZD/Przewodniczącego Krajowej Komisji Rozjemczej PZD na prawomocne orzeczenie Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD w .....z dnia ....., sygn. akt ..... w sprawie: pozbawienia

członkostwa Związku i prawa użytkowania działki Nr..... w ROD..... w .....Panią..... na podstawie: § 57 pkt 3 lit. b regulaminu postępowania komisji rozjemczych Polskiego Związku Działkowców.

ORZEKA

- 1) Uwzględnia skargę i uchyla orzeczenie Okręgowej Komisji Rozjemczej w ..... z dnia ..... (sygn. akt.....)
- 2) utrzymuje w mocy orzeczenie Komisji Rozjemczej ROD..... w ..... z dnia..... (sygn. akt.....)
- 3) utrzymuje w mocy uchwałę Zarządu ROD ..... w..... Nr .....z dnia..... sprawie pozbawienia członkostwa Związku i prawa użytkowania działki Panią .....

Przewodniczący

/-/

Członkowie:

/-/

/-/

/-/

/-/

UZASADNIENIE

Przewodnicząca Krajowej Komisji Rozjemczej PZD, po rozpoznaniu podania Zarządu ROD ..... w ....., wniosła skargę w trybie nadzwyczajnym do Krajowej Komisji Rozjemczej na ostateczne orzeczenie Okręgowej Komisji Rozjemczej PZD w ..... z dnia ..... uchylające orzeczenie Komisji Rozjemczej ROD ..... w ..... z dnia ..... treścią którego było oddalenie odwołania Pani ..... od uchwały Zarządu ROD z dnia ..... pozbawiającej członkostwa zwyczajnego i prawa użytkowania działki. W uzasadnieniu skargi Przewodnicząca KKR zarzuciła skarżonemu orzeczeniu rażące naruszenie obowiązującej procedury wewnątrz-związkowej oraz błędną ocenę podstawy prawnej i materialnej skarżonej uchwały.

Rozpoznając skargę Krajowa Komisja Rozjemcza ustaliła i zważyła co następuje: skarga wniesiona przez Przewodniczącą KKR w trybie nadzwyczajnym znajduje uzasadnienie.

Dokumentacja z postępowania odwoławczego potwierdza, że Okręgowa Komisja Rozjemcza w ..... rozpoznając w dniu ..... odwołanie Pani ..... od orzeczenia Komisji Rozjemczej ROD ..... w ..... utrzymującego w mocy skarżoną uchwałę Zarządu ROD, w sposób rażący naruszyła obowiązujące przepisy proceduralne, skutkujące nieważnością postępowania odwoławczego, albowiem mimo obowiązku, określonego w § 41 ust. 1 regulaminu postępowania komisji rozjemczych PZD, nie zabezpieczyła dowodu skutecznego wezwania Zarządu ROD na termin posiedzenia pozbawiając tym samym także Zarząd prawa ochrony i obrony jego interesów. Brak również wezwania na posiedzenie, jako strony postępowania, Pani ..... Z treści protokołu z posiedzenia OKR w dniu ..... nie wynika aby którakolwiek ze stron brała udział w tym posiedzeniu.

Obok rażącego uchybienia proceduralnego, Okręgowa Komisja Rozjemcza nie dokonała oceny merytorycznej przyczyn i podstaw prawnych podjętej przez Zarząd ROD przedmiotowej uchwały, z treści której wynika, że przyczyną pozbawienia członkostwa i prawa użytkowania działki było uporczywe i długotrwałe uchylanie się ..... od uiszczenia należnych opłat na rzecz Ogrodu dotyczących partycypacji w kosztach realizacji zadań inwestycyjnych. Wskazana przyczyna stanowi podstawę do zastosowania szczególnej kary jaką jest pozbawienie członkostwa i prawa użytkowania działki. Jak zasadnie podnosiła Przewodnicząca KKR w skardze nadzwyczajnej, uchwały podjęte przez walne zebrania członków podmiotowego ROD ..... o budowie sieci wodociągowej i energetycznej na terenie ogro-

du i partycypacji użytkowników działek w kosztach tych inwestycji - są prawomocne, nie zostały bowiem uchylone przez organ nadrzędny, w związku z czym, na mocy § 82 pkt 9 statutu PZD w związku z § 149 ust. 1 pkt 2 regulaminu ROD obowiązują wszystkich użytkowników działek i w sytuacji odmowy uiszczenia należnych z tego tytułu opłat, stanowią podstawę do wymierzenia kary szczególnej, określonej w § 36 ust. 1 i 2 statutu PZD, jaką jest pozbawienie członkostwa zwyczajnego i prawa użytkowania działki. Zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 7 statutu PZD członek Związku obowiązany jest uiszczać opłaty uchwalone przez uprawnione organy Związku, w tym przypadku przez walne zebranie członków ROD. Wskazywany przez OKR w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia § 40 ust. 4 regulaminu ROD i § 56 ust. 2 statutu PZD nie dotyczy uchwał walnych zebrań, a dotyczy trybu i sposobu podejmowania i zaskarżania uchwał zarządu ROD dotyczących indywidualnych członków PZD np. uchwały o wymierzeniu członkowi PZD użytkownikowi działki kary porządkowej.

Z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, że Zarząd ROD kilkakrotnie wzywał ..... do uiszczenia na rzecz Ogrodu należnych opłat z pouczeniem o skutkach odmowy uregulowania należności. Pani ....., odpowiadając na te wezwania, kategorycznie odmawiała uregulowania jakichkolwiek kwot, jak również nie stawiała się na posiedzenia Zarządu ROD mimo skutecznego jej zawiadomienia. W tych okolicznościach podjęcie przez Zarząd ROD uchwały pozbawiającej członkostwa i prawa użytkowania działki nie budzi zastrzeżeń i znajduje uzasadnienie w powołanych wyżej przepisach prawa materialnego, obowiązującego w PZD. Zarząd ROD podejmując przedmiotową uchwałę, zachował obowiązujący tryb postępowania, określony w przepisach procedury związkowej oraz wskazał przyczyny i podstawy prawne uzasadniające uchwałę. Pouczył jednocześnie o trybie i terminie zaskarżenia uchwały.

W tym miejscu należy wskazać, że ani § 36 statutu PZD, ani inny przepis prawa wewnątrz związkowego nie uzależnia pozbawienia członkostwa i prawa użytkowania działki od wcześniej przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego w stosunku do użytkownika działki uporczywie i długotrwałe uchylającego się od uiszczenia należnych opłat na rzecz Ogrodu, na co bezpodstawnie powołuje się Okręgowa Komisja Rozjemcza w uzasadnieniu orzeczenia, uchylającego orzeczenie I instancji rozjemczej i uchwałę Zarządu ROD pozbawiającą ..... członkostwa zwyczajnego i prawa użytkowania działki.

Mimo prawidłowego pouczenia przez Zarząd ROD o trybie i terminie zaskarżenia przedmiotowej uchwały, Pani ..... nie wniosła odwołania do komisji rozjemczej ROD lecz złożyła skargę do Okręgowego Za-

rzędu ..... W tych okolicznościach, mimo braku wymaganego odwołania, Zarząd ROD przekazał sprawę – z urzędu – do rozpoznania komisji rozjemczej ROD.

Wszczynając postępowanie Komisja Rozjemcza ROD ustaliła termin posiedzenia i wezwała na posiedzenie Panią ..... która pismem z dnia ..... poinformowała komisję rozjemczą, że „nie widzi potrzeby i nie będzie uczestniczyła w posiedzeniach rozjemczych”. Rozpoznanie zatem sprawy przez Komisję Rozjemczą ROD bez uczestnictwa zainteresowanej nastąpiło zgodnie z wymogami określonymi w § 21 ust. 4a regulaminu postępowania komisji rozjemczych PZD, zaś orzeczenie wydane w tym postępowaniu, utrzymujące w mocy przedmiotową uchwałę Zarządu ROD – nie budzi zastrzeżeń.

Również i od orzeczenia I instancji rozjemczej, utrzymującego w mocy uchwałę Zarządu ROD, Pani..... – mimo prawidłowego pouczenia - nie wniosła odwołania do Okręgowej Komisji Rozjemczej w ....., złożyła natomiast skargę do Krajowej Rady PZD z prośbą o interwencję. Krajowa Rada PZD skierowała w dniu ..... pismo w tej sprawie do Okręgowego Zarządu..... w ..... które spowodowało wszczęcie postępowania odwoławczego przez Okręgową Komisję Rozjemczą.

Wskazując na powyższe Krajowa Komisja Rozjemcza PZD, podzieliła w całej rozciągłości wywody zawarte w skardze wniesionej w trybie nadzwyczajnym i na zasadzie § 57 ust.3 regulaminu postępowania komisji Rozjemczych PZD orzekła jak w sentencji orzeczenia.

Przewodniczący Zespołu Orzekającego
Krajowej Komisji Rozjemczej PZD
/-/ Jerzy Ryszard Grajek

XI. „JAK POWSTAWAŁY NASZE OGRODY”. PRACE KONKURSOWE

1. Zarys historii Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Tulipan” w Bolesławcu /OZ PZD w Legnicy/

Na zachodnich obrzeżach miasta, na lekko pofałdowanej przestrzeni, między ul. Lubańską, Śluzową a cmentarzem komunalnym, rozpościera się Rodzinny Ogród Działkowy „Tulipan”.

Zajmuje on powierzchnię 58,212 hektarów ziemi i podzielony jest na 164 działki. Wśród nich, oznaczona nr 63 należy do nas.

Ogłoszony przez PZD konkurs uświadomił mi, że już 38 lat jestem związana z tym ogrodem. Byłam świadkiem dokonujących się zmian, zarówno w wyglądzie ogrodu jak i jego formach organizacyjnych.

Po rozpoczęciu pracy zawodowej i założeniu rodziny, poznawaliśmy Bolesławiec i jego okolice. W czasie niedzielnego spaceru poza miasto trafiliśmy na przestrzeń pociętą alejkami, przy których rosły dawno nieprzycinane żywopłoty, a w nich bzy, jaśminy czasem róże. Był to teren poniemieckich ogrodów. Niektóre działki były już zajęte i obsadzone przeważnie ziemniakami. Ludzie korzystali z owocujących drzew i krzewów. Nie było tu żadnej organizacji. Nie jestem pewna, czy obowiązywały jakieś opłaty za użytkowanie ziemi.

Przechodząc drogą łączącą ul. Lubańską z terenami re-

kreacyjnymi nad rzeką Bóbr, natrafiliśmy na wolną przestrzeń między dwoma działkami. Rosła tu stara czereśnia z ogromną dziuplą, w której gnieździły się szerszenie. Obok znajdował się omurowany pojemnik na kompost i pełno chwastów. Na podwyższonej skarpie rosły dzikie czereśnie, a obok znajdował się długi pas ziemi obsadzony ziemniakami. Znalazienie wolnej działki zgłosiłam w Urzędzie Miasta. Urzędniczka przybyła na ogród stwierdziła, że ta działka do nikogo nie należy i możemy się nią zająć.

Przez pierwsze kilka lat było to nasze docelowe miejsce spacerów. Nie mieliśmy czasu na to, aby tę działkę uprawiać /małe dzieci, dom, praca zawodowa/. Udało nam się przekopać ziemię na dwie grządki do posadzenia kwiatów i warzyw. Nie warto było sadzić więcej, bo ogród nie był zabezpieczony płotem, poza tym nic na tej ziemi nie chciało rosnąć, był to bowiem pokład wspaniałego, różowego zwi-ru przydatnego bardziej w budownictwie niż pod uprawy.

W dniu 31 marca 1982 r. decyzją zastępcy Naczelnika Miasta powołano do życia Pracowniczy Ogród Działkowy i nadano mu nazwę „Tulipan”. Teren uporządkowano. Wytyczono nowe alejki, a ziemię podzielono na 161 działek o wymiarach od 300 do 400 m². Działki otrzymywali

pracownicy Zakładu Produkcji Lekkiej Obudowy zw. „Metal-Plastem” oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej, a także emeryci, renciści i ci którzy już wcześniej działki tu zajęli.

W związku z nowym podziałem ziemi, przesunięto nas na część kartofliska sąsiada. Ziemia była tu bardziej urodzajna, a i większa przestrzeń do nasadzeń /300 m²/.

Na początku posadziliśmy drzewa owocowe. Mój mąż zmontował tunel foliowy, w którym sadziliśmy „nowości”, takie jak koper-fankuł, ogórek chiński, którego owoce dorastały do 100 cm długości, różne rodzaje papryki a także grzyby boczniki. Centralnym miejscem był kran z wodą, którą doprowadzono w 1983 r. Urządziliśmy tu kąpek wypoczynkowy. Na wiosnę cieszyliśmy się z każdego kwiatka, a dzieci czekały na dojrzewające owoce.

Zakłady patronackie, a szczególnie ich dyrektorzy realizowali kolejne zadania inwestycyjne. Po doprowadzeniu wody, cały ogród ogrodzono siatką, montując w niej dwie bramy wjazdowe i kilka furtek. Wytyczone alejki umocniono betonowymi krawężnikami. Pomagano w budowaniu altanek, dostarczając materiały z rozbiórek i azbest na pokrycia dachowe. Wyznaczono miejsce na składowanie śmieci.

W roku 1987 na Walnym zebraniu podjęto uchwałę o budowie domu działkowca. Po załatwieniu formalności w roku 1988 rozpoczęto prace. Do budowy zgłosiło się wielu chętnych. Jedni kopali ziemię pod fundamenty, inni przygotowywali zaprawę. Ustawiono płyty wielkogabarytowe W70, pochodzące z Bolesławieckiej Fabryki Domów. Położono płyty na dachu i ... przerwano budowę na długie 13 lat. Przyczyną zaprzestania prac byli źle dobrani kolejni prezesi zarządu.

Nowy zarząd, wybrany w 2001 r. na czele, którego stanął Pan Jerzy Zajac, uchwałą podjętą na zebraniu ogólnym, przystąpił do kontynuowania pracy przy domu działkowca. I tym razem ludzie nie zawiedli. Po niespełna dwu latach oddano do użytku pierwsze pomieszczenie. W kolejności powstało pomieszczenie socjalne /obecnie kuchnia/ i ukończono prace w świetlicy. Działkowcy mieli już miejsce do organizowania zebrań i spotkań.

Po dwóch latach załatwiania formalności z Zakładem Energetyki do domu działkowca doprowadzono prąd. Instalację elektryczną, w czynie społecznym wykonali dwaj działkowcy Pan Henryk Blicharski i Pan Piotr Białek.

W dniu 30 grudnia 2004 r. w „naszym domu” zabłyśnię światło! Doprowadzona energia elektryczna była podstawą do podłączenia grzejnika wody w kuchni, a także dawała możliwość ogrzania pomieszczeń w zimie /biura, świetlicy, kuchni/. W kolejnych latach kupowano grzejniki elektryczne, które działkowcy montowali w poszczególnych pomieszczeniach. Planowane zakupy należało rozkładać w czasie, ponieważ przestały istnieć Zakłady „Metal-Plastu”, a MZGK miał już inny zakres działań. Staliśmy się samowystarczalni.

Działki, to nie tylko ziemia, to przede wszystkim ludzie, którzy odchodzą, a na ich miejsce przychodzą nowi, mło-

dzi, przeważnie z małymi dziećmi. W związku z tym, zaistniała konieczność urządzenia placu zabaw. Najpierw wykupiono działkę znajdującą się obok Domu Działkowca. W dniach od 29 maja do 5 czerwca 2004 r. w czynie społecznym przygotowano piaskownicę, ustawiono słupy pod huśtawki, a z likwidowanych w mieście placów zabaw przywieźliśmy domek ze zjeżdżalnią i metalowe drabinki oraz dwie metalowe huśtawki. Urządzenia te wyremontowano, pomalowano i wyglądały jak nowe. Plac zabaw jest skromny, ale cieszy się dużym powodzeniem nie tylko wśród dzieci działkowców, ale i tych, które nas odwiedzają w ramach wycieczek jak i tych mieszkających w sąsiednich blokach. Wykorzystywany jest również do organizowania gier i zabaw na święcie działkowca, a także spotkań naszych gości przy ognisku.

Rok 2005 przebiegał pod hasłem elektryfikacji ogrodu. W kolejne alejki wkopywano kable elektryczne, montowano skrzynki rozdzielcze i kolejne altanki podłączano do sieci. Ponieważ zakup kabli jest drogi jak na nasze możliwości, prace te nadal trwają. Powoli gromadziło się sprzęt ogrodniczy do użytku ogólnego; kosiarki, obkasarki, opryskiwacze, sekatory itp. Należało więc znaleźć pomieszczenie do jego składowania. Ustalono, że część pomieszczenia biurowego oddzieli się ścianką działową i tak powstał magazyn.

Zlikwidowano wewnętrzne wysypisko śmieci. Pojawiło się kolejne zadanie: budowa pomieszczenia na kontenery. Wiosną 2006 r. zakończono prace przy jego budowie i wstawiono pojemniki na śmieci. W tym też roku odgrodzono prywatną posesję /komis samochodowy/ od naszego ogrodu. Właściciel posesji zakupił niezbędne materiały, a działkowcy wykonali estetyczne ogrodzenie.

Jak na wstępie wspomniałam zakłady patronackie dostarczały na ogród różne materiały, między innymi płyty azbestowe. Kiedy w środkach przekazu zaczęto mówić i pisać o szkodliwości azbestu i negatywnym wpływie na ludzkie zdrowie, to na naszym ogrodzie ruszyła akcja likwidacji płyt, a było tego dość dużo m. in. pokrycia dachowe, kompostowniki, wewnętrzne krawężniki ścieżek itp. W pierwszym etapie zebrano go tyle, że załadowano dwie przyczepy i odwieziono do utylizacji. Niestety, okazało się, że Urząd Miasta nie jest w stanie pokryć kosztów wywozu azbestu aż do Wałbrzycha i na tym poprzestano. Zgromadzone płyty przykryto folią. Akcja została zakończona, sprawa ucichła, ale nie została rozwiązana.

W dniu 3.06.2006 dla usprawnienia pracy Zarządu powołano Komisję problemową:

– Komisja d/s przeglądu ogrodu, w celu podniesienia jego estetyki jak i na potrzeby oceny działek w corocznych konkursach na najpiękniejszą działkę.

– Komisja socjalna. Zadaniem jej jest organizowanie szkoleń, zebrań, spotkań.

– Komisja d/s inwestycji i remontów. Skupia fachowców różnych specjalności, którzy są naszymi działkowi-

czami /elektrycy, hydraulicy, malarze, murarze itd./

ROD Tulipan” jako pierwszy ogród w Bolesławcu, zwrócił się z prośbą do MZGK o kontenery do segregacji odpadów. Jesteśmy w trakcie wyrabiania nawyków działkowiczów w tym zakresie.

Z funduszy przyznanych przez OZ PZD w Legnicy zakupiliśmy grzejniki elektryczne do świetlicy, a także wykorzystaliśmy je do zakupu siatki ogrodzeniowej.

Następnym zadaniem było podjęcie uchwały i uzyskanie aprobaty działkowiczów na budowę sanitariatów. Oddano je do użytku w 2007 r. W dwa lata później doprowadzono światło i ocieplono ściany.

Największym wyzwaniem było ukończenie tarasu. Zajmuje on trzecią część powierzchni Domu Działkowca. Prace rozłożono na trzy etapy /3 lata/. Najpierw nasi fachowcy-działkowicze ułożyli płytki mrozoodporne, podarowane przez sponsora. Następnie całą przestrzeń zadaszono. W ostatnim etapie umocowano balustrady.

Przedstawiłam szereg działań, które zaowocowały konkretnymi obiektami niezbędnymi do prawidłowego funkcjonowania ogrodu. Najwięcej ich powstało w ostatnim dziesięcioleciu / 2001–2007. Jest to zasługą sprawnie działającego zarządu ogrodu, a szczególnie jego prezesa Jerzego Zajęca. Potrafi on zmobilizować do wspólnego wysiłku i z determinacją dąży do realizacji zaplanowanych zadań. Działkowcy chętnie podejmują się ciężkich prac jeśli służą one ogółowi. Hasło, które wisi w świetlicy brzmi: „Praca składa się z dwóch części: wielkiego trudu i wielkiej radości.” jest adekwatne do naszych działań. Co kilka lat zarząd ogrodu tworzy tzw. „złotą pięćdziesiątkę”. Zawiera ona nazwiska ludzi, którzy nie szczędzili sił, czasu, a także własnych zawodowych umiejętności, na prace społeczne na rzecz naszego ogrodu.

Każdy ogród istnieje w konkretnym środowisku lokalnym. Sprzyja to nawiązywaniu kontaktów zarówno z poszczególnymi urzędami, jak i instytucjami, związkami, szkołami i klubami.

W roku 2006 ROD „Tulipan” podpisał umowę o współpracę z Rejonowym Zarządkiem PCK w Bolesławcu. Celem tej współpracy jest propagowanie zasad edukacji zdrowotnej. Pomoc beneficjentom schroniska dla bezdomnych poprzez dostarczanie nadwyżek warzyw i owoców. Udział w Festynach PCK o różnym zakresie tematycznym /zbiórka krwi, szpiku kostnego itp./

Podpisaliśmy również umowę z Przedszkolem nr 2, w ramach tej współpracy dzieci przychodzą na nasz ogród poznając warzywa, kwiaty, drzewa i krzewy owocowe. Korzystają z placu zabaw. Uczą się siał i sadzić nasiona /mają do tego celu wydzieloną działkę/.

Chętnie odwiedzają nasz ogród nauczyciele zrzeszeni w klubie „Carpe Diem”. Naszymi gośćmi są delegacje zagraniczne np. honorowi krwiodawcy z Bautzen, nauczyciele języków obcych z Budapesztu. W roku 2009 odwiedziła nas Europosłanka Lidia Geringer de Oedenberg. Jej pobyt zakończył się zaproszeniem przedstawi-

ciela ogrodu do zwiedzenia siedzib europarlamentu i Strasburga. W świetlicy Domu Działkowca odbywają się okręgowe szkolenia i narady PZD, a także rodzinne uroczystości naszych działkowców.

Największą bolączką jest brak odpowiedniej ilości środków na realizację następnych zadań. W myśl zasady, że problemy motywują do szukania sposobów ich rozwiązania, Zarząd znalazł ich kilka, posłużę się tu przykładami; pozyskiwania ludzi dobrej woli – sponsorów, odzyskiwanie zbytecznego sprzętu z modernizowanych szkół i placów zabaw /krzesła, stoliki, huśtawki, zjeżdżalnie/, dążenie do unowocześniania i upiększania ogrodu staje się źródłem zdobywania nagród pieniężnych i sprzętu ogrodniczego /konkursy OZ PZD, ZG PZD w Warszawie, Nagroda Prezydenta Miasta, komputer od Prezesa sieci sklepów ogrodniczych „Brico-Marche”, drukarka komputerowa jako prezent od OZ PZD z Legnicy z okazji 25-lecia ogrodu, itp./ Niezawodnym sposobem zdobywania środków finansowych jest dobre planowanie i oszczędzanie.

Rok 2010 zaliczamy do udanych, ponieważ zdobyliśmy dwa bardzo ważne dla nas wyróżnienia:

1. Działki PP Rozalii i Eugeniusza Michalaków oraz Marii i Józefa Sobczaków zdobyły maksymalną ilość punktów /165 na 165 możliwych do osiągnięcia/w konkursie „Wzorowa Działka roku 2010”.

2. Nasz ogród jest laureatem ogólnopolskiego konkursu „ROD roku 2010”. Podsumowując działalność Zarządu i działkowiczów społeczników stwierdzam, że wykonaliśmy bardzo dużo różnorodnych prac na naszym ogrodzie. Zaliczam do nich:

- doprowadzenie wody,
- budowa Domu Działkowca i jego zagospodarowanie,
- zorganizowanie placu zabaw dla dzieci,
- doprowadzenie elektryczności,
- budowa sanitariatów i pomieszczenia na kontenery,
- całkowita wymiana siatki ogrodzeniowej.

W latach 2001–2010 na różne przedsięwzięcia wydano 76 870 zł, a działkowicze w czynie społecznym przepracowali 6836 godzin. Nie znaczy to, że wszyscy działkowcy włączają się do wspólnych działań. Jest jednak niewielka grupa zarówno mężczyzn jak i kobiet, która potrafi zrobić wszystko w zakresie infrastruktury jak i organizacji życia działkowego.

Zrobiliśmy dużo, ale pojawiają się wciąż nowe potrzeby, takie jak:

- wymiana okien w świetlicy,
- remont pomieszczenia biurowego,
- dalsza elektryfikacja ogrodu,
- zabezpieczenie podstawy tarasu poprzez wzmocnienie go warstwą płyt lub cegieł,
- przygotowanie parkingu przed bramą wjazdową i wiele innych bieżących spraw do załatwienia.

Ogród nasz zmienia się i pięknieje. Zmienia się również charakter działek. Stopniowo przekształcane są z ogród-

ków warzywnych na rekreacyjne. Przedstawia się to następująco /dane 2010/

– działki warzywno-wypoczynkowe	11,6%
– działki uprawowe	73,2%
– działki wypoczynkowe	15,2%

W związku z tą tendencją musieliśmy opracować oddzielne regulaminy dla poszczególnych kategorii działek. Mam nadzieję, że PZD weźmie to pod uwagę i ujednotli wymagania w konkursie na działki rekreacyjne.

Dużą pomocą dla nas działkowców jest pięknie wydawana fachowa literatura oraz czasopisma otrzymywane z PZD. Pomagają one nam w sposób racjonalny uprawiać rośliny, dbać o ich zdrowie i piękno, a na działkach rekreacyjnych tworzyć ciekawe kompozycje i pomysłową małą architekturę. Niepokoi nas rozrastająca się ilość dokumentów, które gromadzimy na potrzeby kontroli zewnętrznych OZ, ZG PZD. Praca przy ich gromadzeniu powinna być wynagradzana, a nie zaliczana tylko jako obowiązek Prezesa i jego czyn społeczny.

Bardzo dobrym sposobem na podniesienie estetyki ogrodu i poszczególnych działek jest inicjatywa PZD wprowadzająca konkursy na „Najpiękniejszą działkę”, „Ogród roku”, a w naszym ogrodzie jest jeszcze „Debiut roku” dla początkujących działkowców. Konkursy mobilizują do rywalizacji o czołowe lokaty w poszczególnych kategoriach. Są one między innymi jednym z ważnych składników procesu uczenia się poprzez podpatrywanie dobrych wzorów i przykładów zagospodarowania działki.

Cenimy sobie sprawnie działający Zarząd Okręgowy w Legnicy, któremu ogród nasz podlega. Każda kontrola jest nie tylko sprawdzeniem aktualnego stanu rzeczy, jest też życzliwymi wskazaniem poprawienia lub uzupełnienia różnych aspektów kontrolowanych spraw.

Uważamy, że konieczność dokonywania co cztery lata

spisu nasadzeń i ścieżek na działkach, to strata czasu i zbędna biurokracja. Komu i czemu to służy?

Następnym problemem jest brak przepisu, który definitywnie rozwiązywałby umowę z działkowcem, który nie uprawia i nie dba o swoją działkę. Mimo wyczerpania wszystkich możliwych działań w tym zakresie /rozmowa, wywiad, upomnienie, ostrzeżenie, nagana/ użytkownik opłaca wszystkie świadczenia a działka nadal jest zaniedbana i psuje nam wizerunek całości ogrodu.

Jako ogród unowocześniamy się. Znakiem tego są komputery i drukarka w naszym biurze. Mamy też własną stronę internetową www.tulipanki.pl.

Zakończenie.

I tak wspólnym wysiłkiem i dla dobra wspólnego stworzyliśmy ogród przyjazny zarówno ludziom młodym ich dzieciom, jak i tym, którzy życie zawodowe mają już poza sobą.

To nasz zielony, mały świat. Oaza ciszy i spokoju z dala od miejskiego ruchu, gwaru i spalin. Miejsce realizacji naszych przyrodniczych zainteresowań np. w tworzeniu kolekcji ulubionych roślin ozdobnych, hodowli rybek w oczkach wodnych, hodowli rasowych gołębi itp. To wreszcie ruch na świeżym powietrzu i komfort psychiczny obcowania z przyrodą /zapachy, kształty, barwy, przestrzeń/. Ważnym aspektem posiadania działki dla osób starszych i samotnych jest kontakt nie tylko z przyrodą, ale i sąsiadami. To także własne, świeże warzywa i owoce, a tym samym oszczędzanie na ich zakupach.

Nie wyobrażam sobie aby ktoś ograniczony czterema ścianami swego gabinetu, mógł zdecydować o likwidacji ogrodów działkowych. Nikt nie ma prawa do pozbawienia ludzi radości życia, potrzeby wypoczynku i małego kąta zieleni.

/-/ Stanisław Zięćcik

2. Historia ROD im. Zofii Urbanowskiej w Koninie

Aby rozpocząć historię naszego Ogrodu należy stwierdzić, że na terenie naszego miasta Konina 30 lat temu, bo tyle liczy nasz Ogród, istniało już kilka Pracowniczych Ogrodów Działkowych lecz, gdy nadarzyła się sytuacja do rozwoju tej formy posiadania gruntów pod uprawę i zwiększenia ilości ogrodów pod egidą PZD to, po uchwaleniu przez Sejm Ustawy o Pracowniczych Ogrodach Działkowych ówczesny Prezes Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Związku Działkowców w Koninie – Józef Sobień zwrócił się z wnioskiem do Urzędu Miejskiego w Koninie o przekazanie gruntu ziemskiego na rzecz PZD celem zorganizowania kolejnego Pracowniczego Ogrodu Działkowego na terenie miasta. Urząd Miasta Konina znając sytuację mieszkańców i ich potrzeby oraz posiadał po części takie grunty pozytywnie ustosunkował się do tego

wniosku i zaoferował do zagospodarowania grunty V i VI klasy rolnej, były to raczej grunty w większości bagienne i piaszczyste o powierzchni 51.7340 ha leżące przy południowej granicy administracyjnej miasta Konina przy ul. Świętojańskiej 49 był to teren sąsiadujący z Żychlinem przy ulicy Świętojańskiej oddalony o około 8 km od osiedli budownictwa wielorodzinnego w Koninie.

Posiadając gwarancję przekazania tych gruntów pod Pracownicze Ogrody Działkowe przedstawiciele Zarządu Wojewódzkiego PZD zwrócili się do Rad Zakładowych Koninских Zakładów Pracy o pozytywne wsparcie PZD w sprawie partycypacji, w kosztach wykupu tych gruntów od rolników indywidualnych. Wyceniono, że koszt partycypacji i przydzielenia jednej działki to kwota 47.021 zł, jaki ewentualnie poniesie Zakład Pracy za chętnego jednego

pracownika, a pracownik wpłacał by jako działkowiec 7 tys. zł, natomiast Krajowa Rada PZD przekaże kwotę 93 mln. zł z przeznaczeniem na inwestycje Ogrodowe. Pozostałe środki pochodziłyby od organów administracji terenowej. Mając takie zabezpieczenie i możliwości finansowe do zagospodarowania, 56 Zakładów Pracy z terenu miasta Konina wyraziło swój akces w pozyskaniu tych gruntów na rzecz swoich pracowników, by stali się oni działkowcami i członkami PZD. Tak więc powołano Społeczny Komitet Budowy Ogrodu, który zajął się sprawami inwestycyjnymi. Ustalono na nim cztery etapy budowy Ogrodu:

- I etap – ogrodzenie, woda i budynki socjalno - biurowe,
- II etap – drogi wewnętrzne Ogrodu,
- III etap – dom działkowca,
- IV etap – elektryfikacja.

W dniu 1.06.1980 r. w Sali PKP przy ul. Kolejowej odbyło się pierwsze zebranie założycielsko-organizacyjne powołujące do życia Zarząd nowopowstającego Ogrodu. W zebraniu uczestniczyli członkowie Zarządu Wojewódzkiego PZD pod przewodnictwem Józefa Sobienia oraz 66 kandydatów na członków PZD z konińskich Zakładów Pracy.

Pierwszym wybranym Przewodniczącym Zarządu POD nowopowstającego Ogrodu został Kol. Henryk Kwiatkowski. Zebrani na swym pierwszym posiedzeniu podjęli następujące Uchwały:

– po pierwsze przyjęto nazwę Ogrodu – Międzyzakładowy Pracowniczy Ogród Działkowy im. Zofii Urbanowskiej,

– po drugie – składka roczna od jednej działki wynosić będzie 150 zł,

– po trzecie – ustalono, że czyn społeczny pracy na rzecz Ogrodu wynosić będzie, odpracowanie 10 godzin rocznie lub wpłatę 25 zł za każdą godzinę za jej nieprzepracowanie.

Zarząd Międzyzakładowych Pracowniczych Ogródów Działkowych im. Z. Urbanowskiej w swej początkowej fazie, pracował w bardzo spartańskich i specyficznych warunkach, gdyż nie posiadał żadnego zaplecza biurowo-technicznego, a jego praca polegała na zasadzie podziału przydzielonego gruntu na poszczególne działki oraz przyjmowanie i rejestracja członków PZD.

Po rocznej takiej pracy Przewodniczący Zarządu Ogrodu Henryk Kwiatkowski w dniu 8.08.1981 r. zrezygnował z piastowanej funkcji. Obowiązki Przewodniczącego Zarządu MPOD im. Z. Urbanowskiej przyjął Kol. Ryszard Kamiński dotychczasowy członek tego Zarządu. Dalsza praca i zdobywanie finansów potrzebnych na tworzenie niezbędnej infrastruktury do prawidłowego funkcjonowania Ogrodu od strony Zakładów Pracy, były bardzo trudne, a czasami wręcz nie do przebiccia się w tym temacie przez Zarząd Ogrodu.

Udało się Zarządowi POD uzyskać od Kombinatu Budowlanego na zasadzie wypożyczenia barakowozu /patrz zdjęcie wyżej/ w którym Zarząd Ogrodu urządził swoje funkcjonalne biuro. Trzeba tu stwierdzić, że był to ciężki okres tworzenia czegoś z niczego. Mimo, że Komisja Re-

wizyjna w protokole z dnia 6.04.1982 roku stwierdziła, iż Zarząd Ogrodu dysponuje kwotą 420.149 złotych to środki te były kroplą w morzu potrzeb, by wykonać prace i zabezpieczyć prawidłowe funkcjonowanie MPOD a przecież na dzień 31.12.1981 roku. Zarząd MPOD im. Z. Urbanowskiej rozdysponował 997 działek, a istniał jeszcze grunt do podziału.

W dniu 21.08.1982 r. z funkcji przewodniczącego Zarządu Ogrodu rezygnuje Kol. Ryszard Kamiński a obowiązki te przyjmuje ponownie Kol. Henryk Kwiatkowski.

W tymże roku 1982 zaczęto realizację podjętego wcześniej planu w czterech etapach prac inwestycyjnych, że przypomnę:

– I etap – ogrodzenie terenu; dostarczenia wody do działek; wybudowania budynku administracji i budynku gospodarczego,

– II etap – wykonanie dróg wewnętrznych Ogrodu,

– III etap – wybudowanie domu działkowca-sświetlicy,

– IV etap – elektryfikacja Ogrodu,

możliwość etapowania realizacji zadań inwestycyjnych mogła zaistnieć, gdyż Zarząd Wojewódzki PZD w Koninie otrzymał Krajową obiecaną dotację w wysokości 9.300.000 zł z przeznaczeniem dla MPOD im. Z. Urbanowskiej oraz POD „Wspólnota” i POD „Pawłów” to sąsiadujące Ogrody.

W dniu 14.08.1984 r. odbyło się kolejne Walne Zebranie, gdzie głównymi problemami jakimi zajęło się Walne Zebranie, były sprawy rozprowadzenia wody do poszczególnych działek na Ogrodzie oraz oceniano, jak realizowane są inwestycje na terenie całego Ogrodu, była też omawiana sprawa funkcjonowania komunikacji miejskiej. Walne Zebranie podjęło 15 Uchwał w których zawarto treści poczynają jakimi winien zająć się nowo wybrany Zarząd. W tym dniu Prezesem Zarządu MPOD zostaje po raz kolejny Kol. Henryk Kwiatkowski, natomiast Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został wybrany Kol. Jan Sochacki, a Przewodniczącym Komisji Rozjemczej Koi. Bogumił Świdzki. Po dwóch latach działania Zarządu od Walnego Zebrania odbyło się zebranie Sprawozdawcze omawiające stan realizacji podjętych Uchwał. W zebraniu sprawozdawczym uczestniczyło 78 delegatów, którzy reprezentowali już 1312 członków POD.

W tym okresie sprawozdawczym jak poinformowano przekazano do użytku 12 ukończonych inwestycji, były to inwestycje takie jak np.

– zbiornik bezodpływowy,

– budynek magazynowy,

– budynek hydroforni z wyposażeniem,

– sieć wodociągowa,

– studnia głębinowa z wyposażeniem,

– budynek administracyjno-gospodarczy oraz linię energetyczną NN.

Dokończono drogę dojazdową i drogi wewnętrzne na Ogrodzie oraz obudowano studnię i zainstalowano sprężarkę. W tym okresie przekazano również nieodpłatnie

Zakładowi Energetycznemu linię WN oraz stację transformatorową do dalszej eksploatacji.

By MPOD im. Z. Urbanowskiej mógł prawidłowo funkcjonować trzeba było jeszcze wykonać meliorację ogrodu i wykonać drugi odwiert studni głębinowej. Jak również zbudować sobie przystanek autobusowy MZK oraz dokończyć budowę 6 szaletów publicznych na terenie Ogrodu. Jak z tego wynikało pracy było wiele a ostatnim etapem prac, było ostateczne wykonanie dróg wewnętrznych po zakończeniu robót melioracyjnych, tak więc Zarząd MPOD miał co robić w najbliższym okresie czasu. Na te w/w inwestycje wydatkowano kwotę 74.172.386 zł.

W dniu 30.04.1988 roku odbyło się kolejne Walne Zebranie na którym Prezesem ponownie został wybrany Kol. Henryk Kwiatkowski z nowym składem osobowym Zarządu POD Ilość działek wzrosła do ostatecznego zagospodarowania terenu tj. 1336 działek. Po zakończeniu częściowej melioracji Ogrodu oraz wykonaniu dodatkowego odwiertu czyli wykonaniu drugiej studni głębinowej ze względu na brak dalszych środków finansowych Zarząd POD zawiesił dalszą działalność inwestycyjną. Działalność ta musiała zostać zawieszona, gdyż Rady Zakładowe przestały finansować Ogród, jak również Urząd Miasta nie przystąpił do wykonania, mimo założonego planu wykonania drogi zewnętrznej wokół działek. A tym samym ambitny plan o wybudowaniu świetlicy na 100 osób z pełnym zapleczem socjalnym legł w gruzach. Tak więc, ten trudny czteroletni okres działalności Zarządu odbił się nie bez echa przy kolejnym Walnym Zebraniu, który został odbyty 21.04.1992 roku. Na tym to Walnym Zebraniu swoje niezadowolenie delegaci zrealizowali wybierając nowy Zarząd POD, gdzie Prezesem został wybrany Koi. Władysław Serwin.

Nowy Zarząd P.O.D. postawił sobie ambitne zadanie by wykonać między innymi:

- zaadoptować pomieszczenia gospodarcze ogrodu na świetlicę,
- zelektryfikować ogród tzn. doprowadzić energię elektryczną do poszczególnych działek na koszt użytkownika- dzierżawcy,
- uruchomić warsztat mechaniczny, który świadczyłby usługi działkowcom i przeprowadzał odpłatnie opryski drzew,
- podjęto również decyzję o zakupie kolejnej pompy głębinowej i wybudowanie dwukomorowego szamba.

Wprowadzając te postanowienia w czyn, tym samym zebrano znaczne sumy pieniędzy na poczet elektryfikacji indywidualnych działek z wpłat od zainteresowanych działkowców. Zarząd P.O.D. dysponując tak znaczną sumą pieniędzy nie w pełni uniknął bałaganu księgowego, a tym samym niewłaściwa gospodarka środkami finansowymi doprowadziła do tego, że efekty prac elektryfikacji działek były niewspółmierne do ich wydatkowania. Nastąpił krach finansowy, gdzie straty sięgnęły milionów ówczesnych złotych pod koniec roku 1992. Efekt końcowy

tego całego zamieszania skończył się odwołaniem Prezesa Zarządu POD Kol. Władysława Serwina i powołania Zarządu Komisarycznego pod Przewodnictwem Kol. Jana Kubiszewskiego w dniu 25.09.1992 roku.

Zarząd Komisaryczny P.O.D. swoim działaniem nie doprowadził jednak do odbycia Nadzwyczajnego Walnego Zebrania członków POD im. Z. Urbanowskiej. Sprawą więc musiał zająć się Zarząd Wojewódzki PZD i zwołał na dzień 31.03.1993 r. zebranie członków Ogrodu przy udziale przedstawicieli Krajowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców. O sytuacji zaistniałej na terenie Ogrodu w tym czasie szeroko rozpisywała się lokalna prasa relacjonując na bieżąco sprawę na łamach swych gazet. Zebranie członków POD w dniu 31.03.1993 r. mające zażegnać nie dobrą sytuację na Ogródzie, wybrało nowe władze Zarządu POD z Prezesem Koi. Stanisławem Paluszyńskim. Prezes Kol. Stanisław Paluszyński przy współpracy z przedstawicielem Prokuratury Rejonowej zdołał odzyskać klucze do biura Zarządu i przejął dokumenty dotyczące P.O.D. im. Z. Urbanowskiej, natomiast sprawy związane z finansami Ogrodu, będące w gestii byłego Prezesa, księgowej oraz kasjerki przekazał do dalszych działań prokuratorskich. Był to szczególnie trudny okres w historii Ogrodu.

Nowo wybrany Zarząd POD rozpoczął swoją pracę realizując dalej elektryfikację działek na Ogródzie. Na koniec roku 1993 odbyło się kolejne zebranie sprawozdawcze na którym wg. dokumentacji osiągnięto pozytywny efekt finansowy, mimo znacznych zobowiązań jakimi były wpłaty na elektryfikację działek.

Po dwóch latach w dniu 22.04.1995 r. na kolejnym zebraniu sprawozdawczym po zapoznaniu się przez delegatów z treścią o efektach finansowych Ogrodu, nastąpiło kolejne niezadowolenie działkowców, co było podstawą stwierdzenia o kolejnej niegospodarności Zarządu POD Zakończyło się to skierowaniem pisma z podpisami 108 działkowców do Zarządu Wojewódzkiego PZD.

Zarząd Wojewódzki PZD na podstawie treści tego pisma przeprowadził kompleksową kontrolę, która potwierdziła w całej rozciągłości niegospodarność finansową Zarządu i dalsze olbrzymie zadłużenie Ogrodu, które wyniosło 85.997 zł. Efektem wyniku tej kontroli było Zebranie Delegatów POD w dniu 23.11.1996 r., gdzie ponownie powołano Zarząd Komisaryczny POD w składzie 13 osobowym, pod przewodnictwem Kol. Henryka Kurka a jego zastępcami zostali Kol. Ryszard Kamiński, Maria Densiuk i Janusz Dziubczyński. Główne zagadnienia, którymi zajął się Zarząd Komisaryczny to:

- elektryfikacja Ogrodu,
- rozliczenie byłego Zarządu POD,
- negocjacje z dostawcami i przedłużenie terminów spłat zadłużonych kwot oraz uporządkowanie dokumentacji POD.

W dniu 14.04.1997 r. Zarząd Komisaryczny zwołuje Nadzwyczajne Walne Zebranie członków POD. Walne

Zebranie udziela absolutorium Zarządowi Komisarycznemu POD. Na tym Walnym Zebraniu obecnych było 34 delegatów z 46 wybranych oraz w zebraniu udział wzięło 61 działkowców. Dyskusja na zebraniu miała temat podstawowy – niegospodarność byłego Zarządu POD wybranego w 1993 r. Nadzwyczajne Walne Zebranie wybrało 15-osobowy nowy Zarząd POD, 7-osobową Komisję Rewizyjną i 6-osobową Komisję Rozjemczą. Nowo wybranym Prezesem został Kol. Ryszard Kamiński, a jego zastępcą został Kol. Janusz Dziubczyński. Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został Kol. Bolesław Sikorski a Przewodniczącym Komisji Rozjemczej Kol. Stanisław Mielczarek. Nowy Zarząd POD musiał pokonać powstałe trudności finansowe i dokończyć realizację rozpoczętych zadań inwestycyjnych. Swoją pracę rozpoczął od realizacji zawartych ustaleń w planie pracy zatwierdzonym na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu, konsekwencja poczyniła przez cały rok 1997 pozwoliła Zarządowi zachować płynność finansową oraz wypracowanie dodatniego bilansu, który przeznaczono na fundusz rozwoju POD. W lutym 1998 roku w wyniku podjętych działań przez powołaną Komisję ds. rozliczeń odzyskano znaczne kwoty straconych rzekomo pieniędzy a Prokuratura Rejonowa mając na uwadze chęć wyrównania strat w całości postanowiła warunkowo dochodzenie umorzyć. Zaczął się pozytywny okres działania Zarządu POD.

W dniu 21.03.1998 r. zwołano Konferencję Sprawozdawczą Delegatów POD w której udział wzięło 31 delegatów i 30 działkowców. Na konferencji omówiono stan aktualny finansów Ogrodu i sprawy bieżące, jak naprawa drogi dojazdowej do Ogrodu od strony wschodniej i wykonanie dodatkowego parkingu oraz utrzymanie porządku na terenie całego Ogrodu. W ciągu całego roku konsekwentnie realizowano wcześniej nakreślone zadania i zmniejszono konsekwentnie zadłużenie finansowe Ogrodu a wypracowane kwoty in plus przeznaczano na fundusz rozwoju P.O.D. W 1998 r. z elektryfikowano 97 działek. W tym samym czasie tj. 30.09.1998 roku Gmina Miejska Konin przekazała w trybie bez przetargowym Polskiemu Związkowi Działkowców grunty wchodzące w skład Pracowniczego Ogrodu Działkowego im. Zofii Urbanowskiej w wieczyste użytkowanie na 99 lat, na które to grunty założono księgę wieczystą o sygnaturze – KW nr 47740.

W dniu 24.04.1999 r. odbyła się kolejna Konferencja Sprawozdawcza, gdzie na kołach sektorowych omawiano sytuację gospodarczo-finansową Ogrodu i wybrano 51 delegatów na Konferencję. Efektem tych spotkań była obecność 45 delegatów i 23 działkowców na odbywającej się Konferencji. Podjęto 7 rzeczowych Uchwał a w dyskusji wzięło udział 22 delegatów. Na konferencji wybrano 2 delegatów Koi. Koi. Ryszarda Kamińskiego i Jana Kubiszewskiego do reprezentowania stanowiska POD im. Z. Urbanowskiej na Nadzwyczajnym Zjeździe Okręgu PZD w Kaliszu. Po tym Nadzwyczajnym Zjeździe w dniu

28.10.1999 r. dokonano zmian w strukturze Oddziałów Okręgowych PZD. Okręg Koniński został połączony z Okręgiem Kalisz. Zwołany Zjazd wybrał nowe władze Okręgu Kalisz, gdzie Prezesem został wybrany Kol. Jerzy Wdowczyk, a Wiceprezesem Kol. Ryszard Kamiński - Prezes naszego Ogrodu. Dokonano również wyboru Prezesa Kolegium Rejonu Konin i funkcję tę powierzono Kol. Ryszardowi Kamińskiemu. Od tego czasu POD im. Z. Urbanowskiej przy zgodnej pracy Zarządu wychodzi na prostą. Zarząd POD zaczyna pracować zgodnie z regulaminem i Statutem PZD Organizowane są Dni Działkowca na których najbardziej zaangażowani działkowcy w pracach na rzecz Ogrodu i nie tylko otrzymują odznaczenia i dyplomy uznania, ale również nagrody rzeczowe.

W dniu 29.04.2000 r. na kolejnej Konferencji Sprawozdawczej, gdzie udział bierze 47 delegatów i 16 działkowców swoją obecność również zaznaczyli Prezes Zarządu Okręgu PZD w Kaliszu – Jerzy Wdowczyk i starszy Inspektor OZ PZD – Józefa Michałak a z lokalnych władz obecny był Sekretarz UM w Koninie – Marek Zawadzki. Po przedstawieniu sprawozdania z działalności Zarządu POD za rok 1999, delegaci Konferencji bez zastrzeżeń udzielili Zarządowi absolutorium i zatwierdzili budżet na 2000 roku.

Po tych decyzjach widać, że sukcesywna i gospodarna działalność pod przewodnictwem Prezesa Kol. Ryszarda Kamińskiego i jego Zarządu zaczyna wyprowadzać sytuację finansową Ogrodu we właściwym kierunku. Dzień Działkowca 2000 roku to również uroczystość XX-lecia powstania Ogrodu, jubileusz jest okazją do podziękowań i odznaczeń oraz integracji rodziny działkowców. W obchodach jubileuszu obecni byli: Prezes OZ PZD - Jerzy Wdowczyk; Przewodniczący OKR PZD – Jerzy Grajek; Poseł na Sejm RP – Józef Nowicki; Wicemarszałek Sejmu Wielkopolskiego – Jan Kopczyk i Prezydent Miasta Konina – Kazimierz Pałasz.

Uroczystości jubileuszowe zakończyła zabawa taneczna, gdzie przygrywała orkiestra do tańca, jak twierdzili działkowcy, trzeba nam więcej takich uroczystości, co Zarząd POD wziął sobie do serca.

POD im. Z. Urbanowskiej w dalszych latach pod kierownictwem Prezesa Koi. Ryszarda Kamińskiego i jego kol. z Zarządu pracuje zgodnie ze Statutem PZD i regulaminami, gdzie podstawą do działania są kolejne podejmowane Uchwały na corocznych Konferencjach Sprawozdawczych, a co cztery lata na Walnych Zebraniach Sprawozdawczo-Wyborczych, Kol. Ryszard Kamiński już trzecią kadencję pełni funkcję Prezesa, a jego doświadczenie i właściwe podejście do zagadnień gospodarczo-finansowych POD a obecnie ROD, przyniosło efekt w postaci zlikwidowania zadłużenia Ogrodu jaki zostawili jego poprzednicy oraz doprowadziło do pozytywnego działania i płynnej niezależności finansowej Ogrodu.

Tak więc może ten Zarząd na Ogródzie bez przeszkód prowadzić swoją działalność i można tym samym stwierdzić iż w ciągu tych minionych 14 kolejnych latach na

Ogrodzie dla potrzeb działkowców dokonano: zakupu 3 pomp głębinowych, a tym samym zmodernizowano sieć elektryczną hydroforni dzięki czemu zmniejszyła się awaryjność w dostawie wody; zakończono modernizację obiektu gospodarczego na świetlicę wraz z wyposażeniem; dokonano adaptacji pomieszczenia magazynowego na pomieszczenie socjalne i wyposażono go w sprzęt kuchenny; podłączono świetlicę wraz z zapleczem do zbiornika bezodpływowego chroniąc tym samym obiekt przed degradacją w ramach ochrony środowiska; zmodernizowano sieć melioracyjną, wykonując jednocześnie studzienki rewizyjne, których było brak. Przeznaczając wygoszparowane pieniądze na dalsze inwestycje na rzecz Ogrodu dokonano również wymiany stolarki okiennej i drzwiowej w pomieszczeniach biurowych i przystosowano zgodnie z przepisami pomieszczenie biurowe dla potrzeb kasowych, wykonano tym samym elewacje w raz z ociepleniem obiektów Ogrodowych i adoptowano pomieszczenie magazynowe na bibliotekę Ogrodową z której korzystają działkowcy. Ogród wyposażono w 8 gablot informacyjnych i wprowadzono nazewnictwo alejek w Ogrodzie. By bardziej usprawnić pracę księgowości – zakupiono komputer – Laptop, a dla gospodarzy Ogrodu - rowery do poruszania się po terenie, kosiarki oraz zakupiono również piece gazowe i elektryczne do ogrzewania pomieszczeń biurowych i hydroforni. Urządzono także miejsca do składowania odpadów komunalnych oraz wyposażono Ogród w pojemniki do składowania opakowań plastikowych i szkła. W chwili obecnej zelektryfikowanych mamy 948 na 1336 działek w dzierżawnej eksploatacji na Ogrodzie.

W dalszym ciągu systematycznie odbywają się posiedzenia i Konferencje Sprawozdawcze Zarządu ROD, rozwija się działalność kulturalno-oświatowa poprzez organizowane na Ogrodzie Dni Dziecka, Dni Działkowca czy imprezy związane z otwarciem, i zamknięciem sezonu działkowego. Prowadzona jest biblioteka Ogrodowa, która posiada ponad 200 sztuk woluminów fachowej literatury dotyczącej ogrodnictwa, jak również prasę fachową z tego samego tematu. Odbywają się także na naszym Ogrodzie szkolenia z zakresu wiedzy pracy na działce prowadzone przez naszych Ogrodowych Inspektorów z tego zakresu. Problemy życia działkowego załatwiane są na bieżąco i zgodnie z przepisami wynikającymi ze Statutu PZD, jednak jak to bywa we wspólnotach, które tworzą

ludzie, nie uniknione są również zadrażnienia lokalne, wynikające ze współżycia sąsiedzkiego, ale te sytuacje rozwiązuje u nas Zarząd ROD przy współpracy z Komisją Rozjemczą.

Obecny Zarząd R.O.D. ma świadomość, że działki stają się dziś miejscem rekreacji i wypoczynku a tym samym coraz mniej działkowców uprawia warzywa. Dlatego też stara się sprostać działkowcom w ich potrzebach dnia codziennego. Organizuje na terenie Ogrodu różnego rodzaju konkursy, które mają bardzo duży wpływ na poprawę stanu zagospodarowania działek, jak i na ich modernizację, prowadzącą do lepszego wyposażania w niezbędne dla działkowców urządzenia. A chcąc poprawić i jeszcze bardziej wspomóc działkowców w wiedzę i bliższy kontakt z Zarząd R.O.D. uruchomiono w 2010 roku Ogrodową stronę internetową na której zamieszczane są w zależności od potrzeb informacje o Ogrodzie, o ekologii, jak również o współpracy z ogrodami sąsiadów i pracy Zarządu i wiele, wiele ciekawych tematów. Ponadto wydawany jest lokalny Ogrodowy, pisany co miesiąc „Biuletyn Informacyjny”.

A, że za pracę i wysiłek oraz zaangażowanie w pracę na rzecz społeczności działkowców należy również podziękować członkom PZD, Zarząd R.O.D. mając to na uwadze, do chwili obecnej odznaczył 329 działkowców, którzy otrzymali odznaki „Zasłużony Działkowiec” w tym 36-złotych; 146-srebrnych i 147-brązowych, ponadto 20 działkowców zostało odznaczonych przez Prezydenta Miasta Konina odznaczeniem „Zasłużony dla Miasta Konina”, a 16 działkowców posiada odznaczenie „Za zasługi dla Polskiego Związku Działkowców”.

W roku 2010 jak już wspominałem nasz Rodzinny Ogród Działkowy im. Zofii Urbanowskiej w Koninie obchodzi XXX-lecie swojego powstania i swojej działalności dla dobra społeczności Miasta Konina i jak z mojej relacji wynika ma co świętować. Przede wszystkim to, że te 30 lat nie zostało zmarnowane, lecz przekute je na dobrze spełniony obowiązek, wobec siebie samych i dobra mieszkańców naszego miasta. Lecz jak ten Jubileusz obchodziliśmy, wystarczy wejść na stronę www.rodurbanowskiej.prv.pl by się o tym dowiedzieć. Historię po krotce o Rodzinnym Ogrodzie Działkowym im. Zofii Urbanowskiej w Koninie spisał

Andrzej F. Skrzypiński

3. ROD im. „Mamry” w Węgorzewie

Jak powstawały nasze ogrody

W wielu miastach już były. Mieszkańcy Węgorzewa także marzyli o swoim kawałku ziemi gdzie mogliby uprawiać własne, zdrowe owoce, warzywa i ulubione kwiaty.

W 1976 roku grupa pracowników z Węgorzewskiego POM-u i KONS-DOMU zadziałała pozytywnie i tak decyzją Naczelnika Miasta i Gminy w Węgorzewie został wydzielony teren położony przy ul. I Maja i Nadbrzeżnej

o powierzchni 8,6 ha z przeznaczeniem pod Pracowniczy Ogród Działkowy.

W dniu 23 listopada 1976 r. powołano Komitet Organizacyjny Pracowniczego Ogrodu Działkowego w składzie:

1. Józef KWIATKOWSKI – przewodniczący
2. Piotr MUZYCZUK – z-ca przewodniczącego
3. Aleksander PASZLIŃSKI – skarbnik
4. Waław WIEROMIEJ – sekretarz
5. Stanisław KKZYSZCZAK – gospodarz
6. Jan PYRA – członek
7. Józef KĘDZIOR – członek
8. Piotr ROZMYŚŁOWSKI – członek

W pierwszym posiedzeniu Komitetu organizacyjnego udział wzięły

– Halina STASZAŁEK – instruktor Wojewódzkiego Zarządu P.O.D. Białystok

– Teresa WALASEK – kierownik Wydziału Gospodarki w Węgorzewie.

Przewodniczący zarządził losowanie działek przez zebranych kandydatów – rozdysponowano 105 działek. Co to były za działki! Tam nie bardzo dało się cokolwiek uprawiać. Teren podmokły, porośnięty krzakami, ale ten kto się zdecydował był dobrej myśli. Te swoje wymarzone 3 ary należało oczyścić z krzaków i uciążliwych chwastów. Kto mógł to dowiózł sobie ziemi lub próbował odwodnić. Niektórzy już w pierwszym roku ogrodzili swoje działki.

Wiosną 16 marca 1977 r. odbyło się pierwsze Walne Zebranie członków na którym wybrano Zarząd w składzie:

1. Józef KWIATKOWSKI – Przewodniczący Zarządu
  2. Piotr MUZYCZUK – Z-ca przewodniczącego
  3. Anna MACHOMETA – Skarbnik
  4. Halina ADACH – Sekretarz
  5. Józef KĘDZIOR – Gospodarz
  6. Waław WIEROMIEJ – Członek
  7. Zofia KONOPIŃSKA – Członek
  8. Stanisław KRZYSZCZAK – Członek
  9. Bolesław POMARAŃSKI – Członek
- Komisja Rewizyjna Ogrodu

1. Eugeniusz LACHOWICZ – Przewodniczący
  2. Jan PYRA – Członek
  3. Franciszek ABAKOS – Członek
  4. Władysława KWAKSZYS – Członek
  5. Waław WISZNIEWSKI – Członek
- Komisja Rozjemcza Ogrodu

1. Wincenty KURIATA – Przewodniczący
2. Władysława MOSTOWSKA – Członek
3. Piotr ROZMYŚŁOWSKI – Członek
4. Jan SOKOŁOWSKI – Członek
5. Jerzy ŚWIDERSKI – Członek

Wybrano wtedy odpowiednich ludzi i działaczy! Zaczęli oni wydeptywać ścieżki po różnego rodzaju informację, wsparcia finansowe i pomoc w usypaniu i wyrównaniu alejek. O zezwolenie na wydobywaniu żwiru do utwardzenia alejek i sprzęt na oczyszczenie rowu melioracyj-

nego. I tak pomału minął pierwszy sezon a wiosną 14 marca 1978 roku na Walnym Zebraniu dowiedzieliśmy się, że jest nas 121 członków byli to:

- *-* pracownicy na stanowiskach robotniczych – 45 osób
- *-* pracownicy na stanowiskach nierobotniczych – 46 osób
- *-* emeryci i renciści – 20 osób
- *-* inne zawody – 10 osób

W tym krótkim czasie w ciągu jednego sezonu posadzono w naszym ogrodzie 260 drzewek owocowych i 790 krzewów. Zostało postawionych 13 altanek. Urząd Miasta i Gminy przekazał dla ogrodu 1000 szt. krzewów róż, które rozdzielono wśród działkowiczów. W następnym sezonie wykonano 1296 mb ogrodzenia zewnętrznego i doprowadzono wodę z sieci miejskiej. Materiały na te inwestycje zostały zakupione w części ze zgromadzonych składek na rzecz ogrodu a w części z darowizn węgorzewskich zakładów, gdzie pracowali nasi działkowicze. Wśród członków byli spawacze, melioranci, instalatorzy, budowlancy tak zwane „złote rączki”. A kto nie był „fachowcem” to mógł kopać dołki pod słupki ogrodzeniowe i rowy pod wodociąg. Wszystkie prace wykonane były w czynie społecznym. To nie była byle jaka robota. Wielka zasługa w tym dziele jest zasługa ówczesnego Zarządu, bo też wszystko zorganizować, opracować dokumentację i przypilnować by wszystko grało. Potrzeba było czasu, wielkiego zapału i wysiłku. W tamtych czasach fajnie było mieć działkę. Większość z nas spędzała swoje urlopy i weekendy właśnie na działce, a więc działkę chciało mieć wielu. Pod koniec 1978 roku liczba działkowiczów wynosiła 139 członków i liczba altanek też przybywało bo do końca ówczesnego roku powstało 37 domków. Oczywiście każdy budował według własnych możliwości ale przestrzegając zasad co do wielkości i usytuowania. Domki w naszym ogrodzie są różne, ale każdy starał się aby każdy był ładny.

W marcu 1980 roku decyzją Naczelnika Miasta i Gminy przyległe do istniejącego ogrodu nieużytki o powierzchni 34,211 m² z których wydzielono 63 działki nadające się do zagospodarowania. Nowym działkowiczom została doprowadzona woda takim samym sposobem jak wcześniej. Łącznie mieliśmy już 3451mb wodociągu.

We wrześniu 1980 roku Zarząd POD im. „MAMRY” zwrócił się do Naczelnika Miasta i Gminy o przyznanie dotacji na pobudowanie domu administracyjnego na terenie ogrodu. Potrzebny był dla naszego ogrodu taki domek by można było urządzać tam biuro, zwoływać zebrania Zarządu i do różnych innych spraw. Naczelnik przyznał dotację w wysokości 100.000 zł. Za sumę 74.600 zł zakupiono elementy drewnianego domku w miejscowym KON-SDOM-ie. Działkowicze, którzy byli pracownikami tego zakładu przy udziale innych osób zmontowali domek o wymiarach 6,5 x 6,7m², który od tamtej pory troszkę się rozbudował i zmienił swój wystrój ale bardzo dobrze

służy nam do dziś i miejmy nadzieję, że będzie nam służył na wiele następnych lat. Od Zarządu PSS „Społem” ogród do nowego „Domu Działkowca” otrzymał 32 krzesła i 6 stolików - co prawda były one używane, ale wtedy to była bardzo ważna i cenna darowizna.

Rok 1980 to okres bardzo dynamiczny dla ogrodu. Powierzchnia ogrodu liczyła 12 ha a liczba członków wzrosła do 196 działkowców. We współzawodnictwie między – ogrodowym w skali województwa nasz ogród zajął piątą lokatę uzyskując puchar ufundowany przez Wojewódzki Zarząd Związków Zawodowych w Suwałkach. Był to pierwszy udział i pierwsze osiągnięcie. Nastąpiła także rywalizacja pomiędzy działkowcami, podpatrując sąsiadów, korzystając ze swoich doświadczeń podnosili wydajność swoich plonów a co ważne estetykę na działkach. Skoro mieliśmy Dom Działkowca należało pomyśleć o magazynku i tak w 1981 roku zakupiono garaż – blaszak z przeznaczeniem na magazyn, który po kilku dniach został zmontowany, gdzie stał się naszym magazynkiem na narzędzia, materiały i sprzęt.

W roku 1982 decyzją Naczelnika Miasta i Gminy przybyło nam 39 273 m² gruntu. Niestety grunty przekazano nam w użytkowanie czasowe. Nie mieliśmy funduszy na ogrodzenie tego terenu więc znów zwróciliśmy się do Naczelnika z prośbą o dotację na ten cel. Prośba była dobrze umotywowana ponieważ Naczelnik przekazał na ten cel 200.000 zł.

Wiadomo, że użytkowanie czasowe to nie wieczyste. Najpierw było na 10 lat, gdzie można było posadzić krzewy i drzewka, ale czy w tej sytuacji zdążą zaowocować. Jeżeli ktoś orientował się w planie zagospodarowania i sytuacji finansowej Miasta i Gminy wierzył, że użytkownicy część ogrodu mogą uprawiać spokojnie. Zaczęły powstawać pierwsze ogrodzenia i pierwsze domki. Teren był nienajgorszy do uprawy więc chętnych było wielu. W przeciągu bardzo krótkim czasie wszystkie 101 działek było rozdysponowane. Po dwóch latach „nowa” część ogrodu (tak nazywa się do tej pory) została uzbrojona w wodociąg (1939 mb). Wodociąg to duża inwestycja a teren rozległy więc znów problem finansowy. Tym razem z Wojewódzkiego Zarządu POD uzyskaliśmy kwotę 230.000 zł, a Urząd Miasta i Gminy Węgorzewo ze swojej nadwyżki budżetowej przekazał 1150 zł. I jak zwykle wielkie zaangażowanie działkowców i ich ciężka praca przy robotach ziemnych. Nasz Zarząd bardzo się starał, bez jego zaangażowania, wydeptywania ścieżek, rozmów telefonicznych i spotkań z władzami miasta nie spłynęłyby do ogrodu ani pieniądze ani nowe tereny. Może to były takie czasy a może trafili się tacy operatywni ludzie, że w 1982 roku zgodnie z kosztorysem podwykonawczym w ramach czynu społecznego wykonano w całym ogrodzie prace o wartości 1.044341 zł.

Następnym etapem i nową inwestycją dla naszych działkowych rodzin było urządzenie placu zabaw dla dzieci. Na wydzielonym placu gdzie już był wybudowany „Dom

Działkowca” ustawiono huśtawki, zjeżdżalnie, piaskownice karuzele i równoważnie. Teren ogrodziliśmy siatką i od tamtej pory przez nasz plac zabaw przewijały się nie tylko pociechy działkowców. „Nie zrzeszeni” także przeprowadzali swoje dzieci w ramach niedzielnych spacerów. Nasz ogród położony jest nad kanałem łączącym jezioro Mamry z Węgorapą.

Jest to piękny teren do pospacerowania, powdychania czystego powietrza i kontaktu z dziwną przyrodą. Kto znał przejścia mógł część drogi przejść działkami, wtedy można podpatrzeć różne pomysły na urządzenie swojej działki.

Ogród „Mamry” jest także miejscem rekreacyjnym dla pacjentów oddziału rehabilitacyjnego naszego szpitala. Często widzimy na działkach spacerujących pacjentów. Przechadzając się pracują nad sprawnością ruchową a jednocześnie podziwiają nasze działki. A jest co podziwiać, bo w roku 1982 w konkursie o „Najładniejszy i najaktywniejszy ogród działkowy” w skali województwa zajął I miejsce.

Na Walnym Zebraniu Działkowców 19.02.1984 r. złożone zostało sprawozdanie z działalności Zarządu. Zarząd otrzymał absolutorium i „w nagrodę” mógł dalej działać. W skład Zarządu dodatkowo weszli:

- > Stanisław NAWOJCZYK
- > Stefan URBANOWICZ
- > Michał SUROWY
- > Jan SZYSZKO
- > Stanisław GIEBEL

Prezesem Zarządu ponownie został Józef Kwiatkowski. Znowu coś trzeba ulepszyć, zbudować, naprawić i tak decyzją Zarządu podwyższono i wyrównano nawierzchnię drogi o powierzchni 2455 m² na którą przywieziono 185 wywrotek żwiru. Koszt nawiezienia żwiru wyniósł 231.521 zł, który został pokryty ze środków zgromadzonych na koncie funduszu rozwoju ogrodu. W ramach współpracy z Zarządem Gospodarki Terenami Urzędu Wojewódzkiego odkrzaczono i odwodniono obszar obejmujących 40 działek. Urząd Wojewódzki przeznaczył na ten cel kwotę 2150.000 zł. Prace rekultywacyjne powierzono do wykonania miejscowemu Zakładowi Usług Rolnych. Działkowicze dodatkowo własnym kosztem dowozili na swoje działki ziemię aby podwyższyć podmokły teren.

W roku 1984 wzięliśmy udział w konkursie „o najaktywniejszy ogród działkowy” i zajęliśmy 16 miejsce, a w indywidualnym konkursie o najpiękniejszą altankę I miejsce – altanka na działce Nr 233 Mirosława Rewaka.

Oprócz prac społecznych przy realizacji różnych inwestycji pracowaliśmy dwa razy w roku – wiosną i jesienią przy ogólnych porządkach i napraw części wspólnych. Wykonaliśmy nowe pokrycie dachu na Domu Działkowca, malowaliśmy farbą olej na ściany domku, urządzenia na placu zabaw. Kto mógł to przepracował 4 godz. w roku dla dobra i urody ogrodu, a komu czas nie pozwalał to wpłacał równowartość, którą zadeklarowano na Walnym

Zebraniu. Zebrane w ten sposób pieniądze przeznaczone były na zakup materiałów, narzędzi lub opłacenie fachowców. W 1986 roku nasz ogród brał udział we współzawodnictwie województwa i zajął I lokatę o miano przodującego ogrodu za co otrzymał nagrodę pieniężną w wysokości 17.000 zł.

W 1990 roku II miejsce w województwie w konkursie o najaktywniejszy ogród a w 1995 roku także II miejsce o miano przodującego ogrodu w skali województwa. Istotny wpływ na wygląd ogrodu, wielkość i jakość plonów ma doświadczenie w uprawie, dostęp do wiedzy i doradztwo fachowców. W tym celu w 2000 roku powołano instruktorów społecznych, którzy prowadzili szkolenia, pomagali prześwietlać i formować drzewka, uczyli jak przygotować kompost, jak wykorzystać naturalne preparaty własnoręcznie przygotowane do nawożenia i ochrony roślin. Miało to wpływ, że w 2000 r. zajęliśmy III miejsce w konkursie „Ogród Działkowy 2000” na szczeblu OZ PZD i rok później w 2001 r. I miejsce o „Najlepszy Ogród Działkowy”. Od kilku lat słyszy się, że działka jest sprawą nieopłacalną, bo co roku trzeba wnosić opłaty, kupować nasiona, środki ochrony roślin i inne rzeczy a wyhodowane owoce i warzywa są na tyle tanie, że wygodniej je kupić w sklepie. My jednak wiemy, że uprawa własnych warzyw i owoców bardzo wspomaga budżet domowy działkowiczów. Poza tym my nie trujemy naszych upraw chemią, ale uprawiamy je na oborniku i kompoście a opryski sporządzamy sami z pokrzyw, czosnku, skrzypu i innych roślin. Działka też usprawnia nas fizycznie. Dla naszego organizmu trochę ruchu na świeżym powietrzu nigdy nikomu nie zaszkodziło. Więc komu potrzebna jest działka? Nam - prawdziwym działkowiczom. Przede wszystkim jemy zdrowe warzywa i owoce, oddychamy świeżym powietrzem, mamy gdzie się spotykać z rodzinami i z przyjaciółmi np. na grillu, cieszyć oko ulubionymi kwiatami. Kto kocha kwiaty ten ma dodatkową przyjemność. Nigdy by tu nie kwitły gdyby nie powstał w tym miejscu ogród. Dalej rosły by tu krzaki, szuwały i pokrzywy. Nikt by się tu nie zapuszczał bo i po co? Dobrze, że działkowicze zrobili z takiego terenu takie piękne „cacko”, które mamy je do dziś i na pewno dodaje uroku naszemu miastu. Ogród w znacznej części graniczy z nowopowstałą promenadą pieszo - rowerową. Oddziela ona nasz ogród od rzeki, tym bardziej, że w tym roku powstało nowe pożądane ogrodzenie (w całości sfinansowane ze składek na rzecz ogrodu). Wielu działkowiczom podoba się spartańskie życie i kontakt z czystą naturą bez gazu i elektryczności. Świat jednak śpieszy do

przodu a elektryczność jest częścią naszej epoki. Chcemy wieczorami mieć widno, wykosić trawę cichą elektryczną kosiarką. Dobrze też oderwać się na chwilę od pracy i obejrzeć swój ciekawy program w telewizji a potem znów zając się działką. Zarząd nasz rozpoczął starania o doprowadzenie elektryczności do naszych działek. Przeprowadzone zostały też wstępne rozmowy na temat pozyskania gruntu w pobliżu głównych bram wyjazdowych na utworzenie parkingu. Jest to praca i duże starania na następny sezon - a może dłużej. Mimo najlepszych chęci wszystko jednak nie jesteśmy w stanie wykonać we własnym zakresie. Mamy jednak nadzieję, że dostrzeżone zostaną zalety tego przedsięwzięcia dla dobra członków ogrodu im. „Mamry” w Węgorzewie i ich gości. Liczymy na pomoc finansową z zewnątrz.

W dniu 4 kwietnia 1996 roku Aktem Notarialnym Nr 1678/96 oddano grunt w wieczyste użytkowanie o powierzchni 12 ha 2455 m².

Ogółem ogród działkowy na dzień dzisiejszy liczy 365 działek.

*

OSIĄGNIĘCIA RODZINNEGO OGRODU DZIAŁKOWEGO

im. „MAMRY” w latach 1976–2009 rok

Po raz pierwszy ogród działkowy przystąpił do współzawodnictwa ogrodowego w skali województwa – rok 1979 i uplasował się na III miejscu.

- Rok 1982 w konkursie o najaktywniejszy i najładniejszy ogród działkowy w skali województwa – zajął I miejsce.

- Rok 1984 w konkursie Krajowym o najaktywniejszy ogród działkowy – zajął XVI miejsce, a w indywidualnym konkursie o najpiękniejszą altankę – I miejsce altanka na działce Nr 233 Mirosława Rewaka.

- Rok 1986 w konkursie o miano przodującego ogrodu na szczeblu województwa – zajął I miejsce.

- Rok 1990 udział w konkursie o najaktywniejszy ogród w skali województwa i uplasował się na II miejscu.

- Rok 1995 udział w konkursie o miano przodującego ogrodu działkowego na szczeblu województwa – zajął II miejsce.

- Rok 2000 udział w konkursie „Ogród Działkowy 2000” na szczeblu OZ.

- PZD – zajął III miejsce 4 Rok 2001 udział w konkursie o najlepszy ogród działkowy na szczeblu.

- OZ PZD – zajął I miejsce.

- Rok 2009 udział w konkursie „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2009” na szczeblu OZ PZD – zajął II miejsce.

OPRACOWALI:

Władysław PASEMKO, Irena GIERDAL Rodzinny Ogród Działkowy im. „MAMRY” w Węgorzewie